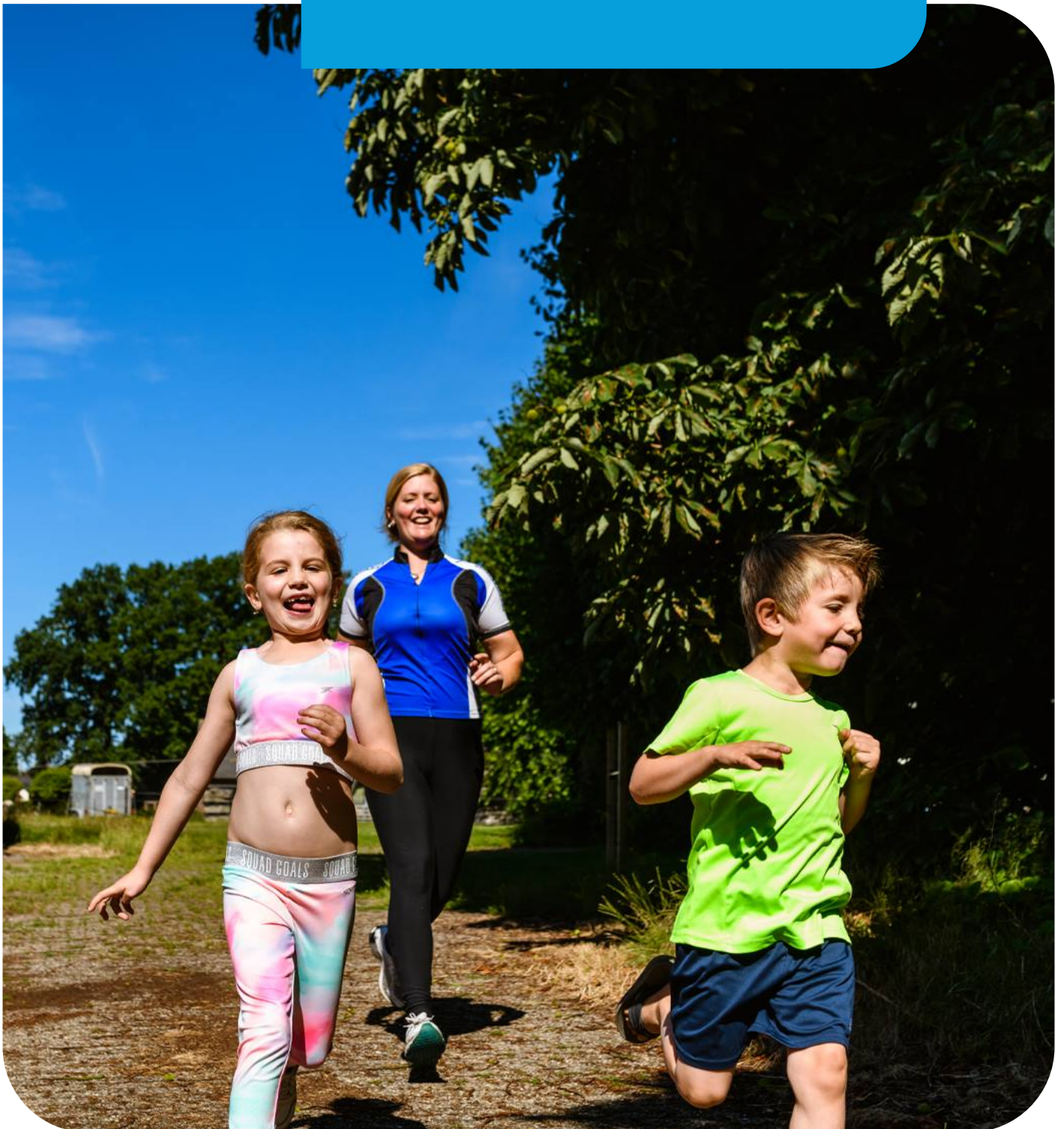

UMC Utrecht

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord raad van bestuur	3
Verslag raad van toezicht	6
De waarde die we voor de maatschappij creëren	8
Het UMC Utrecht in de maatschappij	9
Onze kerntaken	10
Onze strategie	12
Onze opgaven	14
Onze aanpak	18
Onze strategische KPI's	21
Onze partners	23
Samenwerkingen met internationale impact	24
Samenwerkingen met nationale impact	27
Samenwerkingen met regionale impact	30
Onze patiënten	35
Waardering van onze patiënten	37
Zorg voor onze patiënten	39
Digitale zorg	42
Samenwerken met patiënten	46
Diversiteit en inclusie in de zorg	49
Kwaliteit & patiëntveiligheid	50
Incidenten, calamiteiten en klachten	52
Ons onderzoek voor de zorg voor morgen	54
Uniek onderzoek	56
Valorisatie van onderzoek	59
Financiering van onderzoek	62
Open science: openbaar en transparant onderzoek	68
Samenwerken met patiënten in onderzoek	70
Diversiteit en inclusie in onderzoek	71
Kwaliteit van onderzoek	73
Onze studenten	75
Waardering van ons onderwijs	77
De Nieuwe Utrechtse School	78
Interdisciplinair en interprofessioneel onderwijs	80
Samenwerken met patiënten in het onderwijs	82
Diversiteit & Inclusie	83
Translational Medicine & Life Sciences	85
Veerkracht en welzijn	86
Planetary Health	88
Kwaliteit van onderwijs	89
Onze collega's	91
Waardering van onze collega's	93
Ontwikkelingen voor onze collega's	94

Werving nieuwe collega's	96
Talentontwikkeling	98
Leiderschapsontwikkeling	99
Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid	100
Sociale veiligheid: Dit zijn wij	102
Diversiteit en inclusie	104
Environmental, Social and Governance	106
Sustainable Development Goals	107
Environment	110
Social	111
Governance	112
Duurzaamheid	113
CO2-footprint	115
Circulaire zorg	117
Preventie van ziekte	119
Vergroten bewustwording	120
Integreren Planetary Health en duurzaamheid in onderwijs	121
Vermindering milieubelasting medicatie	122
Onze organisatie	123
Huisvesting	124
Digitaliseren	126
Datascience en kunstmatige intelligentie (AI)	128
Diversiteit en inclusie	130
Onze financiën	131
Terugblik op 2023	132
Kerncijfers	133
Financiële resultaten	134
Risicobeheersing	135
Doorkijk naar financiële situatie in 2024	141
Governance	143
Besturing en structuur	144
Medezeggenschap	151
Integriteit	155
Governance code zorg en overige gedragscodes	156
Jaarrekening UMC Utrecht 2023	157
Jaarrekening 2023	159
Overige gegevens	232
Bijlagen	237
Colofon	240

Voorwoord raad van bestuur

"Samen blijven we op ons pad, op weg naar de zorg van morgen"

Samen verbeteren we de gezondheid van mensen en creëren we de zorg van morgen. En samen creëren we meer waarde, omdat ieder mens telt. Dit is waar we als UMC Utrecht voor staan. De wereld om ons heen verandert continu en in rap tempo. In 2023 hebben we daarom een verdere beweging ingezet om met alle **opgaven** waar we voor staan op ons pad te kunnen blijven, op weg naar de zorg van morgen. Om wendbaar en flexibel uitdagingen en kansen om te zetten in meer waarde en impact voor de maatschappij. Nu en in de toekomst.

Een innovatieve en aantrekkelijke regio

Ingegeven door de opgaven vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA), intensiveerden we in 2023 bijvoorbeeld samenwerkingen in onze regio en breidden we deze verder uit. Niet alleen met de andere ziekenhuizen, maar ook met vele andere partijen zoals huisartsen, verpleeg- en verzorghuizen, thuiszorg en gemeenten. En met onderwijs- en kennisinstituten. Gezamenlijk realiseerden we in 2023 onder andere een **Regiobeeld- en plan**. Een mooie prestatie en belangrijke basis om vanuit het collectief en verbinding coherente regionale netwerkwzorg te organiseren, met een sterke opleidings- en onderzoeksinfrastructuur. Alle partijen zijn enthousiast en heel betrokken.

"Samen werken we in 2024 verder aan een innovatieve en aantrekkelijke regio, waar we de juiste zorg op de juiste plek bieden, werken aan preventie en gezondheidsverschillen verkleinen."

Blijven investeren in de toekomst

Daarnaast zetten we samen met vele collega's, partners én patiënten ons strategische **programma de Zorg van Morgen** op. Dit stelt ons in staat om te kunnen blijven investeren in de toekomst en te innoveren in zorg, onderzoek, onderwijs en valorisatie, door onze ondersteunende processen te optimaliseren en doelmatiger te worden. Zo kunnen we blijven investeren in **digitalisering** om alle kansen die dit biedt om te zetten naar waardevolle oplossingen voor collega's en patiënten. En in het vernieuwbouwen van onze **huisvesting**, waardoor dit optimaal aansluit bij de (toekomstige) behoeften van alle gebruikers. Ook investeren we verder in **verduurzaming**, zodat we de afspraken in de **Green Deal Duurzame Zorg 3.0** realiseren en bijdragen aan de **duurzame ontwikkelingsdoelstellingen** (Sustainable Development Goals (SDG's)).

Een duurzame zorgsector en gezonde samenleving

Mooie verduurzamingsinitiatieven realiseerden we ook weer in 2023. Zo werden **Planetary Health** en **duurzaamheid** steeds meer integraal onderdeel van onze zorg, ons onderzoek en ons onderwijs. En we **verduurzaamden onze bedrijfsvoering** verder. Dit resulteerde onder andere in een **verlaging van onze CO2-voetafdruk**, **minder afval** en **minder verspilling van voedsel en medicijnen**. Belangrijke stappen, waarmee we samen op weg zijn naar een duurzame zorgsector en gezonde samenleving.

Patiënten centraal

In onze zorg, ons onderzoek en ons onderwijs staan patiënten centraal. We werken dan ook structureel met patiënten samen. De vragenlijst 'Wij leren u graag kennen' helpt ons bijvoorbeeld om nog meer persoonsgerichte en passende zorg te bieden.

Ook hebben in 2023 geneeskundestudenten met een chronische aandoening -'medisch dubbeltalents' - voor het eerst gastlessen gegeven in onze bachelor Geneeskunde. Dat onze patiënten de zorg die we leveren waarderen, bleek wederom uit het cijfer dat we van patiënten mochten ontvangen: gemiddeld een 8,7. Vanzelfsprekend zijn we hier blij mee en trots op.

Waardering van collega's en studenten

Ook zijn we blij met de waardering van onze collega's en studenten. We leggen de lat voor onszelf hoog. Het is dan ook mooi om te zien dat een groot aantal studenten (zeer) tevreden is over ons onderwijs en dit percentage nog steeds stijgt. En zowel onze bachelor Geneeskunde als Biomedische Wetenschappen kreeg in 2023 (opnieuw) het predicaat 'Topopleiding' van de Keuzegids Universiteiten. Dit is geweldig. Tegelijkertijd zetten we ons in om steeds verder verbeteren. Daarom startten we in 2023 onder andere de beweging 'Dit zijn wij' om een meer sociaal veilige, open, inclusieve en stimulerende werk- en leeromgeving te creëren. Dit heeft een mooie beweging in gang gezet en zorgde voor waardevolle dialogen in onze organisatie. We gaan hier dan ook mee door in 2024.

Stappen op het gebied van zorg, onderwijs, onderzoek en valorisatie

Samen met onze collega's, patiënten, studenten en partners hebben in 2023 tevens mooie resultaten behaald op het gebied van onze vier kerntaken zorg, onderwijs, onderzoek, en valorisatie.

Als het gaat om **zorg** maakten we onder andere een nieuwe thuismonitoringsapplicatie beschikbaar voor alle **patiënten met een steunhart**. Mede hierdoor nam **thuismonitoring** in 2023 verder toe. In het **onderwijs** zien we dat **De Nieuwe Utrechtse School** zich steeds verder ontwikkelt en we waardevolle onderwijsinnovaties realiseren. Zo zetten we **Virtual Reality** in als aanvulling op vaardigheids- en praktijkonderwijs en kunnen we studenten beter op de praktijk voorbereiden.

Ook kijken we met veel waardering naar onze onderzoekers en het **unieke onderzoek** in het UMC Utrecht. Zo bleek in 2023 bijvoorbeeld dat het mogelijk is om baby's, zwangere vrouwen en ouderen te **vaccineren tegen het RS-virus**. Echt een keerpunt in de bestrijding van dit gevaarlijke virus. En, als we kijken naar valorisatie, ontvingen we bijvoorbeeld weer een mooie bijdrage van **Health-Holland**. Hiermee ondersteunen we onder andere vijf **kunstmatige intelligentie (AI)-labs** waar we met behulp van AI en datascience antwoorden op maatschappelijke vraagstukken realiseren.

Klaar voor de toekomst

Zo terugkijkend concluderen we dat we ook in 2023 mooie resultaten hebben behaald waar we met z'n allen trots op kunnen zijn. Tevens hebben we verder geïnvesteerd om ook in de toekomst een wendbare, duurzame en financieel gezonde organisatie te zijn en blijven. Een organisatie die mensen in het centrum plaatst. Waarin we met veel gedrevenheid en vertrouwen ook in de komende jaren samen verder werken aan het creëren van de zorg van morgen. En we meer waarde creëren, omdat ieder mens telt. Nu en in de toekomst.

Raad van Bestuur UMC Utrecht,
Margriet Schneider
Arno Hoes
Josefien Kursten
Remco van Lunteren

Verslag raad van toezicht

“Een wendbare organisatie met een duidelijke stip op de horizon”

Het UMC Utrecht staat voor grote maatschappelijke opgaven, zoals het toegankelijk en betaalbaar houden van kwalitatief hoogstaande zorg, het uitvoeren van uniek wetenschappelijk onderzoek, zorgen voor de financiering en valorisatie hiervan en het bieden van innovatief en multidisciplinair onderwijs.

Onderwerpen die regelmatig de revue passeerden tijdens de verschillende gesprekken en bijeenkomsten die we als raad van toezicht in 2023 hebben gehad, waren onder andere het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het programma de Zorg van Morgen, kwaliteit en veiligheid van zorg, duurzaamheid, diversiteit & inclusiviteit in zorg, onderzoek en onderwijs. Ook werving en behoud van medewerkers, en de veerkracht en het welzijn van studenten kregen veel aandacht. Daarnaast hebben we ons bezig gehouden met de financiële kant van zaken, zoals de kwartaalcijfers, beslissingen in het kader van de begroting over 2024 en het goedkeuren van jaarcijfers en de jaarrekening over 2022. Tevens voelden we ons we als raad van toezicht nauw betrokken bij de dialoog rondom concentratie van zorg aan kinderen met een aangeboren hartafwijking en de totstandkoming van de samenwerkingsovereenkomst met het Amsterdam UMC en het Leids Universitair Medisch Centrum voor academische hart- en kinderczorg.

Tijdens de contactmomenten waren we keer op keer onder de indruk van hoe er in het UMC Utrecht wordt gewerkt aan innovatie. Niet alleen door onderzoekers, maar ook door medewerkers in de zorg en het onderwijs. Kunstmatige intelligentie (AI) en datascience maken steeds betere en efficiëntere zorg mogelijk. En in onze opleidingen zorgt de inzet van virtual reality bijvoorbeeld voor een mooie aanvulling op vaardigheids- en praktijkonderwijs. Ondanks dat technologie steeds meer mogelijk maakt, constateerden we gelukkig ook dat de mens nog steeds centraal staat in het UMC Utrecht. Dit zagen we onder andere in de lancering van de campagne Dit zijn wij en de aandacht voor psychosociale ondersteuning van medewerkers. Ook de steeds verder toenemende samenwerking met regionale én (inter)nationale partners laat zien dat dat het UMC Utrecht zich inzet voor het collectieve belang.

Binnen de raad van toezicht zijn er in 2023 een aantal wijzigingen geweest. Zo heeft Caroline Princen afscheid genomen. Bijna negen jaar was zij onderdeel van de raad van toezicht van het UMC Utrecht, waarvan ruim vijf jaar als voorzitter. Wij zijn haar zeer erkentelijk voor haar enorme inzet en zeer waardevolle bijdrage aan zowel de raad van toezicht als het UMC Utrecht als organisatie. Ondergetekende nam vanaf 1 juni 2023 het voorzittersstokje van Caroline over. Gezien de vernieuwingsopgave waar het UMC Utrecht voor staat, is de raad van toezicht daarnaast uitgebreid met Monique Maarsen. Zij heeft veel kennis van huisvestings- en bouwvraagstukken. Zo was zij vanuit haar voormalige nevenfunctie bij KiKa nauw betrokken bij de bouw van Prinses Máxima Centrum.

Al met al concluderen we dat het UMC Utrecht de maatschappelijke opgaven als opdracht ziet. Ook heeft het UMC Utrecht een gezonde financiële basis. In de toekomst staat de organisatie echter voor grote financiële uitdagingen als het gaat om investeringen in huisvesting, digitalisering en verdere verduurzaming. Mede daarom is het goed dat het UMC Utrecht in 2023 het programma de Zorg van Morgen verder heeft vormgegeven, waarbij alle uitdagingen integraal zijn samengebracht en wordt gewerkt aan een doelmatige organisatie.

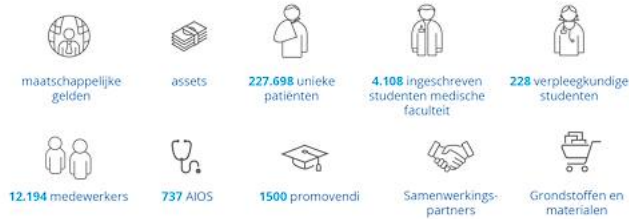
We hebben een groot vertrouwen in de raad van bestuur en de al jaren geleden ingezette koers richting de zorg van morgen. De stip op de horizon is duidelijk en de basis, de Connecting Worlds-strategie staat. Tegelijkertijd toont de organisatie zich wendbaar om te reageren op de ex- en interne opgaven. We zijn van mening dat de raad van bestuur de grote uitdagingen én kansen goed in het vizier heeft en ze samen met alle medewerkers hier op een zeer gedreven en goede manier aan werkt. Het UMC Utrecht maakt grote stappen en daar zijn we blij mee.

Namens de raad van toezicht,
Henk Broeders, voorzitter

Lees meer over hoe **de raad van toezicht** invulling heeft gegeven aan het toezicht houden in 2023.

De waarde die we voor de maatschappij creëren

Input

Waar we voor staan (onze missie)

Samen de gezondheid van mensen verbeteren en de zorg voor morgen creëren

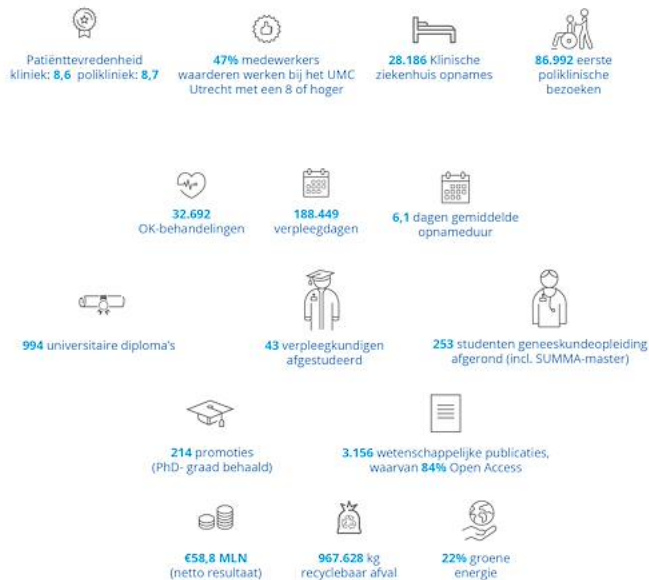
Waar we voor gaan (onze visie)

Samen creëren we meer waarde, omdat ieder mens telt

Onze Strategie

Connecting Worlds

Output

Het UMC Utrecht in de maatschappij

Onze kerntaken

Het is onze missie om samen de gezondheid van mensen te verbeteren en de zorg van morgen te creëren. We richten ons hierbij op onze vier kerntaken die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden:

Zorg

We bieden patiënten kwalitatief goede en doelmatige zorg volgens de meest recente inzichten, passend binnen ons zorgprofiel. Dit betreft zorg waarvoor we een wettelijke taak hebben, zoals level 1 traumazorg en zorg aan patiënten met zeldzame aandoeningen via onze **expertisecentra zeldzame aandoeningen**, zorg binnen onze **zes speerpunten** en complexe zorg (zoals multi-specialistische of multi-diagnostische zorg). Daarnaast vervullen we vanuit dit specifieke zorgprofiel een duidelijk **onderscheidende rol in onze regio**. We leveren kennis en innovatie voor onze partners, bijvoorbeeld voor zorg in de wijk en preventie in de **Health Hub Utrecht** (o.a. aan de GGD). In de regio **werken we al intensief samen** op de acute zorg en maken we afspraken over verschillende onderdelen van de medisch specialistische zorg (vaatchirurgie, oncologie, cardiothoracale zorg). Zoveel als kan leveren we onze zorg al in een netwerkmodel (o.a. met onze vaste partners St. Antonius Ziekenhuis, Meander MC en Diakonessenhuis), waarin wij als UMC Utrecht primair zijn van complexe en derdelijnszorg. Vanuit **ons onderzoek** en **onderwijs** zijn we de innovatiemotor voor de regio, waarbij we innovaties samen met regiopartners, burgers, patiënten en studenten oppakken en zo snel mogelijk terugbrengen naar de regio en burgers en patiënten hier optimaal van kunnen profiteren. **Samenwerken met patiënten** is hierbij ons uitgangspunt, zodat we patiënten de zorg kunnen bieden die bij hen past. Ook **verduurzamen** we onze zorg zoveel mogelijk. Lees meer over onze impact voor patiënten.

Onderzoek

We verrichten wetenschappelijk onderzoek, waarbij er nauwe banden zijn tussen ons basale onderzoek en het meer toegepaste en klinische onderzoek. Ons onderzoek is geconcentreerd in **zes multidisciplinaire programma's** (speerpunten). Ook onze zorg is hierin geïntegreerd. Op deze manier komen nieuwe ontdekkingen en kennis snel ten goede aan de patiënt en brengen we de zorg van morgen tot stand. Een belangrijk vertrekpunt voor ons onderzoek zijn **vragen van onze patiënten** en van de maatschappij. En we kijken hoe we ons onderzoek kunnen **verduurzamen**. Lees meer over **ons onderzoek** voor de zorg van morgen.

Onderwijs en opleidingen

We bieden onderwijs aan onze studenten, (bio)medische onderzoekers, artsen, verpleegkundigen en andere zorgverleners via onze principes van **De Nieuwe Utrechtse School**, waarbij multidisciplinair en interprofessioneel opleiden centraal staat:

- Interprofessioneel en interdisciplinair leren
- Patiëntenparticipatie
- Inclusie en diversiteit
- Translational medicine & life sciences
- Veerkracht & welzijn
- Planetary health

Zo leiden we topprofessionals op die bijdragen aan kennisontwikkeling in en voor de gezondheidszorg; voor de zorg van nu én van morgen. Bijvoorbeeld via de nieuwe **interdisciplinaire bachelor Zorg, Gezondheid en Samenleving** en de **master Medical Humanities**, die we samen met de faculteit Geesteswetenschappen verzorgen. Onze studenten en patiënten betrekken we bij de ontwikkeling van **ons onderwijs**. We bieden ontplooiingsmogelijkheden en een klimaat van continue vernieuwing. Lees meer over onze **impact voor studenten**.

Valorisatie

We zetten ons in om de in het UMC Utrecht opgedane kennis en innovaties om te zetten naar nieuwe diagnostische mogelijkheden, behandelingen en preventieve interventies die ook echt ingezet kunnen worden in de dagelijkse praktijk. Zo ondersteunen we onderzoekers en ondernemers om kennis en innovaties naar de markt te brengen. Om van een concept naar een start-up te gaan, helpen we onder andere bij het: beschermen van intellectueel eigendom, waarborgen van integriteit, verkrijgen van de benodigde licenties en verkrijgen van financiering voor de start-up. Lees meer over wat we doen op het gebied van **valorisatie**.

Onze strategie

Elke dag werken we aan het verder verbeteren van de zorg en de gezondheid van mensen. Vooraan staan is niet genoeg. Samen met onze partners willen we vooroplopen en de zorg in Nederland verder brengen.

Onze missie

Samen verbeteren we de gezondheid van mensen en creëren we de zorg van morgen.

Onze visie

Samen creëren we meer waarde, omdat ieder mens telt.

Met onze strategie Connecting Worlds geven we betekenis aan onze missie en visie. We geloven in het verbinden van werelden die nu nog vaak gescheiden zijn. Juist daar ontstaan onverwachte inzichten en baanbrekende innovaties. Binnen het UMC Utrecht brengen we de werelden van **onderzoek**, **zorg**, **onderwijs** en **valorisatie** - onze kerntaken - bij elkaar om op een multidisciplinaire en interprofessionele manier op te leiden, gebaseerd op de principes van **de Nieuwe Utrechtse School**. We zetten in op multidisciplinariteit en interdisciplinariteit als basis voor het werken aan complexe vraagstukken en innovatie. We bouwen aan sterke netwerken. Internationaal, nationaal en regionaal. En we brengen focus aan op de gebieden waarin we een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de gezondheidszorg en samenleving.

Onze speerpunten

Onze speerpunten geven focus in ons profiel en onze strategische inspanningen. Het zijn de gebieden waarin we excelleren in zorg, onderzoek, onderwijs en valorisatie:

- Hart & vaten
- Hersenen
- Kanker
- Infecties & chronische ontstekingsziekten
- Kinderen
- Regeneratieve geneeskunde

Het UMC Utrecht heeft op deze gebieden ook een groot aantal **expertisecentra**. Patiënten en medische professionals weten dat ze hiervoor bij ons moeten zijn.

Versnellen op inhoud

We versnellen onze strategie door binnen deze speerpunten specifiek op inhoud te focussen. Onze 'versnellers' betreffen de volgende zeven gebieden:

Healthy Living

We richten ons zowel op het bevorderen van de gezondheid van mensen als op de wensen en behoeften van het individu door focus op preventie van ziekten en op het bevorderen van de individuele gezondheid en individualisering van diagnostiek, predictie en behandeling.

Biofabrication & disease modelling

Met een combinatie van technologie en biologie ontwerpen we (regeneratieve) behandelstrategieën die het lichaamseigen herstel bevorderen. We doen dit op basis van inzichten in onderliggende mechanismen van de aandoeningen waar we ons op richten.

Molecular science & therapy

We ontwikkelen doelgerichte therapieën voor ziekten door ze op moleculair en cellulair niveau beter te begrijpen. We creëren door basaal onderzoek innovatieve ziektemodellen en meetmethoden (in combinatie met kunstmatige intelligentie: AI).

Image guided Interventions

Optisch-, röntgen- maar vooral MRI-gestuurde ingrepen (opereren zonder snijden) nemen binnen onze speerpunten een steeds prominentere rol in.

Integrale complexe zorg voor kinderen

Met het **Wilhelmina Kinderziekenhuis** en in samenwerking met het Prinses Máxima Centrum zetten we in op integrale complexe zorg voor kinderen om complexe en zeldzame aandoeningen te ontrafelen en behandelen en preventie en de langetermijnprognose te verbeteren.

Acuut complexe zorg

Het UMC Utrecht verleent acuut complexe zorg via het **Calamiteitenhospitaal** samen met het Centraal Militair Hospitaal en het **ministerie van Defensie**. We streven hierbij naar een state-of-the-art spoedeisende hulp, operatiefaciliteiten en intensive care.

De Nieuwe Utrechtse School

Met ons innovatieve onderwijs en vernieuwde opleidingen bereiden we onze studenten zo goed mogelijk voor op de gezondheidszorg van de toekomst. In onze opleidingen en vervolgoedingen schenken we extra aandacht aan interprofessioneel leren en multidisciplinair onderwijs met een inclusieve en diverse leeromgeving. **De Nieuwe Utrechtse School** noemen we dat. Hierbij werken we nauw samen met de Universiteit Utrecht en onze andere **partners in de Kennisalliantie TU/e, WUR, UU en UMC Utrecht**.

Onze opgaven

Onze missie en visie bepalen onze koers voor de komende jaren. Onze stip op de horizon is duidelijk: met elkaar creëren we de zorg van morgen. Via onze speerpunten en versnellers in onze strategie Connecting Worlds bouwen we elke dag aan de realisatie van dit doel. De wereld staat echter niet stil. We leven niet in een tijdperk van verandering, maar in een verandering van een tijdperk. Ook de zorg staat aan de vooravond van een grote transitie. We hebben een grote bijdrage te leveren aan de maatschappelijke uitdaging op het gebied van zorg en staan voor substantiële opgaven. Dit vraagt om wendbaarheid. Vanuit onze positie als universitair medisch centrum voelen we de verantwoordelijkheid om onze maatschappelijke rol te vervullen.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

Als UMC Utrecht hebben we voortvarend gevolg gegeven aan het **Integraal Zorgakkoord (IZA)**. De opdrachten en het gedachtengoed van het IZA sluiten naadloos aan op onze strategie en de initiatieven die we vanuit onze strategie al in uitvoering hadden. Voor ons bevestigt het IZA de koers die we al hadden ingezet en de opgaven waaraan we integraal werken. Wel zijn we in 2023 in een versnelling gekomen. Het IZA vraagt **samenwerking over alle domeinen heen**, met name in de regio, maar ook landelijk. Daarom hebben we geïnvesteerd in die samenwerking met verschillende partners. Zo leverden we een belangrijke bijdrage aan het **Regiobeeld Midden Nederland**, vanuit de rol die we spelen in de **Health Hub Utrecht**, en de onderbouwing met data vanuit het Julius Centrum van het UMC Utrecht.

Op basis van dit Regiobeeld weten we waar voor de medisch specialistische zorg in onze regio de komende jaren de belangrijkste uitdagingen liggen. We zijn een relatief jonge regio, met veel geboortes in de komende jaren. Tegelijkertijd is er ook dubbele vergrijzing, die sterker is dan gemiddeld in Nederland. Ook leefstijlgerelateerde aandoeningen en mentale problemen onder jongeren nemen toe. Dat betekent een sterke toename van zorg die hoort bij deze doelgroepen. Verwacht wordt dat de vraag naar academische zorg in de regio de komende jaren met een kleine 15% groeit. Dit terwijl er in Utrecht door de hogere demografische druk in de regio ook een grote arbeidsmarktcrisis is.

Op basis van de analyse van de opdrachten in het IZA, onze strategie en de opgaven in de regio hebben we als UMC Utrecht ook onze agenda met de focus op IZA bepaald. Via zes thema's, aangestuurd door twee 'academic leads' per thema (eindverantwoordelijke professionals uit het huis), formuleren we in lijn met onze strategie en de samenwerkingen in de regio onze werkagenda voor het IZA voor de komende jaren. Deze thema's zijn: Acute Zorg, Gezond leven & Preventie, Netwerkgang, Waardegedreven Zorg, Digitalisering & Hybride zorg en Arbeidsmarkt & Opleiden. Via deze structuur geven we gericht voeding aan de verschillende IZA-tafels in de regio op deze thema's en adviseren we de bestuurder die daar onderdeel van is. Daarnaast worden opdrachten uit deze regionale tafels ook weer belegd bij de academic leads van dat thema, die regie houden op het totaal. Met deze structuur brengen we vanuit de inhoudsdeskundigen focus aan op de IZA-opgaven voor het UMC Utrecht en brengen we het bij elkaar door de leads als collectief sturing te geven over het geheel. Het heet immers het integraal zorgakkoord. De agenda uit het IZA en onze strategische koers zijn daarin geheel gestroomlijnd. We zien het IZA dus niet als iets extra's, maar als onderdeel van onze koers.

Passende zorg

Een belangrijk onderdeel van het Integraal Zorgakkoord (IZA) is passende zorg. Passende zorg is zorg die werkt tegen een redelijke prijs. Dat houdt in dat onze patiënten en zorgverleners **samen beslissen** over de zorg die ze ontvangen. Het betekent ook dat we zorg zo dicht mogelijk bij patiënten organiseren. **Thuis als het kan**. En passende zorg gaat niet alleen over ziekte, maar ook over gezondheid, **preventie** en zelfredzaamheid.

Passende zorg zorgt ervoor dat patiënten betere zorg ontvangen die bij hen past, de zorgkosten in toom worden gehouden, nieuwe veelbelovende behandelingen en medicijnen toegankelijk blijven en er minder druk is op zorgverleners. Passende zorg geeft dus ook een impuls aan duurzaamheidsdenken. Het zet een rem op overbehandeling en reduceert zo verspilling. De meest duurzame zorg is immers de zorg die we kunnen voorkomen.

Green Deal Duurzame Zorg 3.0

Als universitair medisch centrum werken we aan het verbeteren van gezondheid voor iedereen en helpen we mensen om gezond te leven en ziekte te voorkomen. De zorgsector in Nederland is echter verantwoordelijk voor 7% van de nationale CO₂-voetafdruk, 4% van het afval en het verbruik van 13% van de grondstoffen (metalen en mineralen). Met het leveren van zorg dragen we als sector dus paradoxaal genoeg bij aan de milieucrisis en een toenemende zorgvraag. De zorgsector wil daarom duurzame zorg, onderzoek en onderwijs: groen en klimaatneutraal met minimale uitstoot van broeikasgassen en een minimale negatieve impact op de leefomgeving. In de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 spraken partijen af om in 2023 tot en met 2026 voor vijf thema's in een hogere versnelling de zorg te verduurzamen.

Vanzelfsprekend ondertekende het UMC Utrecht de Green Deal Duurzame Zorg ook. Het past volledig bij onze missie en visie om iedere dag te werken aan het verbeteren van de gezondheid van mensen en de maatschappij, ook voor de generaties na ons. Onze positieve impact op gezondheid vergroten we door onze negatieve impact op het klimaat te verkleinen. Met verschillende initiatieven en projecten zetten we stappen om onze ambities voor toekomstbestendige zorg, onderzoek en onderwijs te realiseren en te integreren in onze bedrijfsvoering. En we inspireren onze mensen om ook bij te dragen aan de leefbaarheid van onze planeet en samenleving. Lees hier meer over in het hoofdstuk **Duurzaamheid**.

Onzekerheid onderzoeks- en onderwijs gelden

Om onze ambities op het gebied van **wetenschappelijk onderzoek** en **onderwijs** te bereiken en een vooruitstrevend academisch centrum te blijven, zijn we behalve van externe onderzoeksgelden en non-profitorganisaties erg afhankelijk van overheidsinstanties. Het nationale en internationale (politieke) landschap is echter sterk aan verandering onderhevig. Dat brengt ook onzekerheid over de beschikbare onderwijs gelden met zich mee. Er is echter met name onzekerheid over de beschikbaarheid van onderzoeksmiddelen in de toekomst. Zo werd begin 2024 na een stemming in de Tweede Kamer bekend dat de openstelling van ronde vier van het Nationaal Groeifonds tot nader order is uitgesteld. We moeten dus anticiperen op de internationale en nationale ontwikkelingen en kansen voor onderzoeksfinanciering optimaal benutten als ze zich voordoen.

Vernieuwbouwen

Het UMC Utrecht bouwt aan het umc van de toekomst: een plek waarin de beste zorg voor onze patiënten, een prettige werkomgeving voor onze medewerkers en een optimaal opleidingsklimaat voor onze studenten en state-of-the-art onderzoeksfaciliteiten samenkomen.

Het UMC Utrecht is 35 jaar geleden gebouwd en sindsdien zijn de ontwikkelingen op het gebied van zorg, onderwijs, onderzoek en technologie hard gegaan. Nu vindt zorg aan patiënten indien mogelijk op afstand plaats, werken onze mensen met een kantoorfunctie een deel van de tijd vanuit huis of een andere locatie, en ook onze studenten komen niet meer voor al hun activiteiten naar het UMC Utrecht. Dit maakt dat de behoeften qua huisvesting anders zijn dan voorheen. Ook onze fysieke omgeving, het Utrecht Science Park, veranderde sterk. We 'vernieuwbouwen' daarom: we renoveren oude elementen en voegen nieuwe elementen toe. We gaan voor **duurzaam**, doelmatig en flexibel en nemen de behoeften van de gebruikers van **gebouwen en ruimtes** als uitgangspunt.

Digitaliseren

Digitalisering biedt vele kansen. Digitale middelen maken het makkelijker om op elke locatie zorg te verlenen. Patiënten worden thuis gemonitord en krijgen waar nodig begeleiding op afstand van zorgprofessionals. Ons doel is om in de toekomst digitaal te werken, tenzij anders nodig is. Patiënten komen dan alleen nog naar het ziekenhuis voor acute en complexe zorg die niet thuis kan worden gegeven. Digitalisering zorgt voor een fundamentele verandering in de relatie met onze patiënten. En de rol van data wordt steeds groter. Kunstmatige intelligentie (AI) levert een belangrijke bijdrage aan preventie, prognose en diagnose. Door deze ontwikkelingen krijgen we voor onze patiënten meer de rol van inlevende coach en betrouwbare partner. De tijd die door digitalisering vrijkomt gebruiken we voor onze patiënten, zodat we hen nog meer op maat persoonlijke zorg en aandacht kunnen geven. Naast digitalisering in de zorg, vindt ook digitalisering in ons onderwijs en onderzoek plaats. Digitalisering brengt ook risico's met zich mee. Naast het risico dat onze IT-infrastructuur deze ontwikkeling niet adequaat ondersteunt, lopen we ook compliancerisico's op het gebied van bijvoorbeeld privacy en risico's met betrekking tot IT-veiligheid (zoals hacks of ransomware).

De aanpak 'Privacy in Control' stelt ons in staat om onze strategische doelen ten aanzien van digitalisering, datagedreven werken en transmurale samenwerking te realiseren, waarbij de privacy van de patiënt en de medewerker optimaal wordt geborgd en de hierboven genoemde risico's tot een minimum worden beperkt. Deze aanpak zorgt ervoor dat elke digitale toepassing vanaf het ontwerp wordt ontwikkeld met privacy en security als kernfuncties ('privacy en security by design'). Informatiebeveiliging en privacybescherming zijn hierbij niet alleen onderdeel van de ingezette digitale technieken, maar ook van alle kwaliteitsprocessen in de zorg, het wetenschappelijk onderzoek en het onderwijs.

Transformeren van onze organisatie

De goede dingen doen is één. De dingen goed doen, is twee. Helemaal in een tijd van schaarste. Hiervoor is het nodig dat we onze processen slimmer inrichten, uniformer werken, meer zicht hebben op onze capaciteit en flexibeler worden. De beschikbare tijd kunnen we gebruiken om zoveel mogelijk kerntaken op te pakken. Zo komen we dichterbij onze stip op de horizon. Een eenduidige manier van werken geeft ons houvast en slagkracht en maakt het eenvoudiger om goed samen te werken. Hierdoor benutten we onze capaciteit beter, worden we een wendbare en snelle organisatie en kunnen we blijven innoveren. Om dit te bereiken, herbezinnen we ons op onze organisatiestructuur. We moeten onszelf zó organiseren dat onze organisatiestructuur ondersteunend is aan de beweging die we moeten maken en de doelen die we willen bereiken. Zo kunnen we sneller innoveren, beter samenwerken met elkaar én met **onze partners**, en veranderingen beter opvangen.

Vanzelfsprekend zijn het onze mensen die het verschil maken en onze ambities waarmaken. Om de wendbaarheid te tonen die zo belangrijk is, moeten we ervoor zorgen dat **onze collega's** tevreden en betrokken zijn en blijven.

Onze aanpak

In onze aanpak om naar de stip op de horizon toe te werken, de opgaven waar we voor staan het hoofd te bieden en onze doelen te bereiken, zijn er drie belangrijke pijlers. Namelijk de Zorg van Morgen, Zorgprofiel aanscherpen en Creëren financiële ruimte.

Zorg van Morgen

Binnen ons programma de Zorg van Morgen geven we onze processen eenduidig vorm vanuit een nieuwe ordening, waarbij we samenhangende activiteiten zoals polikliniek, kliniek en de OK samenbrengen in domeinen, overstijgend aan onze specialismen en divisies. Dit maakt het mogelijk om, door te innoveren, de zorg van morgen te creëren en daarmee de zorg betaalbaar en toegankelijk te houden. Zo kunnen we onze rol in de zorgketen en de maatschappij, zowel **regionaal en landelijk als internationaal**, op een goede manier vervullen.

De domeinen zijn een gekozen ordening van processen, overstijgend aan onze specialismen en divisies (zoals Hersenen, Hart & Longen en Kinderen). Voorbeelden van de domeinen zijn: Kliniek, Polikliniek, OK, SEH, IC, Labs diagnostiek en Research.

Binnen de domeinen keken we in 2023 in multidisciplinaire ontwerpteam (bestaande uit collega's uit alle onderdelen en lagen van de organisatie én patiënten, naasten en studenten) hoe de processen er in 2030 uit moeten zien. Dit herontwerp deden we op basis van de volgende drie uitgangspunten:

- Mensgericht: we hebben oog voor patiënten, naasten en collega's.
- Digitaal, tenzij: we digitaliseren om meer en betere zorg te kunnen bieden.
- Uniform en modulair: door op dezelfde manier te werken kunnen we elkaar beter helpen.

Dit leverde een blauwdruk voor de toekomst op waar we stapsgewijs naar toe werken door middel van procesverbeteringen en projecten. Belangrijke thema's binnen deze transformatie zijn:

- Regie bij patiënten en hun naasten
- Voorkomen van consulten en (her)opname
- Regionale samenwerking en databeschikbaarheid
- Toekomstbestendige en flexibele inzet van medewerkers
- Slimme arbeidsbesparende technologie
- Functiedifferentiatie voor medewerkers

Op basis van de procesblauwdrukken, onderzochten we hoe we ons anders kunnen organiseren. Welke digitale concepten een oplossing bieden voor de toekomstige zorgprocessen. En aan welke specifieke eisen en behoeften de toekomstige huisvesting van het UMC Utrecht moet voldoen om de toekomstige zorg en werkprocessen te ondersteunen. Uiteindelijk resulteerde dit in een eerste selectie van concrete projecten, waarmee we daadwerkelijk de eerste stappen op weg naar de zorg van morgen realiseren. In 2023 zijn we gestart met het voorbereiden van deze projecten. In 2024 starten we met de uitvoering hiervan. Ook voegen we in 2024 via dezelfde werkwijze nieuwe projecten toe.

Met ons programma de Zorg van Morgen hanteren we - met onze visie als vertrekpunt - een integrale aanpak, waarmee we de opgaven op het gebied van huisvesting, digitalisering en transformeren van de organisatie integraal benaderen. Zo zijn we binnen het UMC Utrecht samen met onze circa 12.00 collega's, partners én patiënten, op weg naar het umc van de toekomst en de zorg van morgen.

Bekijk de video [Zorg van Morgen](#).

Zorgprofiel aanscherpen: de beweging naar netwerkzorg

Ons zorgprofiel bestaat uit complexe zorg, zorg die past binnen onze speerpunten en zorg waarvoor we een wettelijke taak hebben. Bij complexe zorg gaat het bijvoorbeeld om zorg die de infrastructuur of de multidisciplinaire expertise van een academisch ziekenhuis vraagt. Voor wettelijke zorg gaat het om zorg die maar op een paar plekken in Nederland bij wet mag worden aangeboden. Een voorbeeld daarvan is de level 1 traumazorg. Zorg die past binnen **onze speerpunten** gaat veelal om zorg voor kleine patiëntengroepen met zeldzame aandoeningen. Binnen de speerpunten combineren we zorg, onderwijs en onderzoek. Voor deze laatste categorie geldt dat we hiervoor erkend zijn via onze **expertisecentra zeldzame aandoeningen**.

De beweging naar **netwerkzorg** als antwoord op de opgaven vanuit de maatschappij en het **Integraal Zorgakkoord (IZA)**, maakt dat we goed scherp moeten hebben waar wij als UMC Utrecht de meeste waarde toevoegen voor patiënten en onderscheidend in zijn. Zowel regionaal als landelijk. In 2023 hebben we met een brede vertegenwoordiging uit ons huis over deze vraag nagedacht. Op welke onderwerpen en vanuit welke rol hebben wij een plek in die opgaven en ook in het netwerk? Waar lopen wij voorop in kennis en innovatie? Voor welke zorg moeten patiënten echt bij ons zijn? Ook kijken we naar welke zorg in het UMC Utrecht nodig is om die zorg, die alleen wij in de regio en landelijk kunnen bieden, te ondersteunen. In 2023 scherpten we op basis van alle gesprekken, werksessies en beschikbare informatie ons zorgprofiel aan. Dit proces ronden we in het voorjaar van 2024 af. Op basis van dit zorgprofiel gaan we gesprekken aan met andere zorginstellingen in de regio en landelijk om netwerkzorg vanuit samenwerking vorm te geven.

Financiële ruimte creëren

De opgaven waar we als UMC Utrecht voor staan, hebben effect op onze financiële positie. De nodige **transformatie van onze organisatie** gaat gepaard met grote investeringen. Zowel op het gebied van huisvesting (vernieuwbouwen) en digitaliseren als op het gebied van de transformatie van de organisatie zelf. Tegelijkertijd nemen door de afspraken in het Integraal Zorgakkoord (IZA) de mogelijkheden om met verzekeraars afspraken te maken over groeiruimte en dus extra opbrengsten af. Dit terwijl de zorgvraag zowel in volume als complexiteit toeneemt. Het is daarom essentieel dat we tijdig financiële ruimte creëren voor de benodigde investeringen om de ontwikkelingen op te vangen en onze strategie te kunnen uitvoeren.

Na een uitgebreide analyse startten we in 2023 het programma 'Creëren financiële ruimte'. Het meerjarig doel van dit programma is om de doelmatigheid van het UMC Utrecht te verbeteren. Om dit te bereiken focussen we op de korte termijn op het versterken van de inkoopketen om inkoopkosten te besparen en op het verminderen van kosten voor inhuur van personeel (niet in loondienst) en adviesdiensten. Parallel hieraan verbeteren we ons besturingsmodel en de financiële besturing voor de lange termijn. Zo groeien we toe naar een duurzame gezonde bedrijfsvoering, waarin we voldoen aan alle financiële normen.

Onze strategische KPI's

Patiënttevredenheid

Onze patiënten zijn tevreden met de zorg die we leveren. Om onszelf te blijven uitdagen, verhoogden we in 2023 onze norm van een gemiddeld een 8,4 in 2022 naar een 8,6. In 2023 scoorden we met een 8,7 voor onze poliklinische patiënten boven de norm en voor onze klinische behaalden we de (8,6). Vanzelfsprekend zijn we blij net deze scores en trots op al onze collega's dat we samen dit resultaat hebben behaald.

Omdat we het belangrijk vinden dat onze patiënten zich gehoord voelen, hebben we in 2023 een nieuwe KPI toegevoegd. We hebben onszelf als ambitie gesteld dat minimaal 60% van onze patiënten zich gehoord voelen. We behaalden 54%, een goede start die tegelijkertijd doet beseffen dat we op dit gebied nog een extra inspanning moeten leveren. Een andere doelstelling is dat we bij 90% van de patiënten die ontslagen worden uit ons ziekenhuis, binnen 24 uur een ontslagbericht naar de huisarts sturen. Want we vinden het belangrijk dat de huisarts na ontslag de zorg thuis goed kan voortzetten. In 2023 realiseerden we een score van 73%. Dat is een mooie verbetering ten opzichte van de 62% in 2022 en laat nog ruimte voor verdere verbetering in 2024. Tot slot is het onze doelstelling om zorg zoveel mogelijk thuis te brengen bij patiënten. We willen daarom 50% van de poliklinische herhaalconsulten op afstand voeren. We realiseerden 48% in 2023 (45,6% in 2022).

Studenttevredenheid

Onze studenten zijn overwegend heel tevreden met ons onderwijs. Het percentage cursussen waarbij meer dan 55% van de studenten aangeeft zeer tevreden te zijn over de cursus als geheel is 24% (16,7% in 2022). Hiermee scoren we aanzienlijk boven onze norm van 15%. Vanzelfsprekend zijn we zeer blij met deze beoordeling.

Bij 88% van de cursussen geeft 80% of meer van de studenten aan tevreden of zeer tevreden te zijn over de cursus als geheel (87% in 2022). Onze norm is 100%, maar die is vooral bedoeld om het goede gesprek met elkaar te voeren. Ons streven is altijd om alle cursussen op of boven niveau te laten zijn. Met onderwijsinnovaties zoals nieuwe cursussen of nieuwe onderwijsvormen, is dat echter niet altijd gelijk mogelijk. Voor docentprofessionalisering scoorden we in 2023 boven onze norm dat 85% een Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) heeft, namelijk 87% had in 2023 deze BKO. Dit is een mooie verbetering ten opzichte van 2022, waar we nog 78% scoorden. Ook op het gebied van diversiteit en inclusie, hebben we mooie stappen gemaakt en scoorden we boven onze norm. 70% van onze docenten en opleiders hebben de biastrainingen op het gebied van diversiteit en inclusie gevolgd (58% in 2022). Onze norm is 60%.

Medewerkertevredenheid

In 2023 waardeerde 47,2% van de collega's 'werken bij het UMC Utrecht' met een 8 of hoger. Dit is iets lager dan in 2022 (48,7%) en ligt beneden onze norm van 55%. Vanzelfsprekend streven we ernaar om de medewerkertevredenheid zo snel mogelijk op het gewenste niveau te brengen. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn onder andere ondersteuning van collega's bij **vitaliteit en duurzame inzetbaarheid**. En bij hun **ontwikkeling**.

Het ziekteverzuim is in 2023 gedaald van 6,3% naar 5,7%. Hier zijn we blij mee, maar het verzuim lag in 2023 nog wel hoger dan onze norm (4,9%). Ook in de komende jaren zal ondersteuning van collega's en vermindering van het ziekteverzuim dan ook een belangrijk aandachtspunt blijven. We zijn trots op de inzet van alle collega's om samen de zorg voor onze patiënten op een hoog niveau te houden en te werken aan de zorg van morgen.

De mogelijkheid voor ontwikkeling is een belangrijk aspect om een fijne plek om te werken te zijn. In 2023 gaf 70,7% van de collega's aan positief te zijn over de ontwikkelmogelijkheden die het UMC Utrecht biedt. Dit percentage ligt iets hoger dan in 2022 (69,8%), maar onder onze doelstelling van 72%. Ook het aantal afgeronde ontwikkelgesprekken lag met 41% in 2023 beneden onze norm van 75%. Voor de vastlegging van de gesprekken maken we gebruik van het systeem Performance & Goals (P&G). Dit systeem wordt niet als gebruiksvriendelijk ervaren en daarom hebben we in de 2023 de stappen in het systeem versimpeld. Eind 2023 hebben we ook de mogelijkheid gecreëerd om een Word-document te uploaden in het P&G-systeem, waardoor medewerkers en leidinggevendenden tussentijds met een Word-document kunnen werken. We verwachten dat met deze aanpassingen de afgeronde ontwikkelgesprekken omhoog gaan.

Impact van onderzoek

In 2023 was ons wervend vermogen voor onderzoek 133 miljoen euro (100 miljoen in 2022). Hiermee hebben we onze norm van 112 miljoen ruim behaald. Het bedrag fluctueert van jaar tot jaar, aangezien we hiervoor afhankelijk zijn van externe mogelijkheden voor financiering van onderzoek. Vanzelfsprekend zijn we erg blij met het mooie bedrag in 2023, dat onze onderzoekers in staat stelt **uniek onderzoek** uit te voeren ten behoeve van onze patiënten en de maatschappij. In 2023 hebben we in totaal 84% van onze wetenschappelijke publicaties Open Access gepubliceerd (85% in 2022). Met het nagenoeg gelijkgebleven percentage Open Access-artikelen, hebben we onze norm van een jaarlijkse stijging van 5% helaas niet behaald. Veel wetenschappers blijven een deel van hun artikelen publiceren in 'gesloten' tijdschriften van commerciële uitgeverij. Het geeft aan dat voor de transitie naar 100% Open Access ook een open, publiek gefinancierde publicatieinfrastructuur nodig is.

Financieel gezond

Het UMC Utrecht is financieel gezond. Ons rendement van 4,6% in 2023 was hoger dan onze huidige langjarige norm van 1% en ons resultaat in 2022 (1,3%). Dit resultaat is vooral veroorzaakt door incidentele baten. Zo zijn ten opzichte van de begroting de volgende incidentele baten gerealiseerd: beschikbaarheidsbijdrage van het ministerie van VWS voor IC-capaciteit 10,8 miljoen euro en COVID-19-gerelateerde bijzondere opbrengsten voorgaande jaren 10,8 miljoen euro. Daarnaast zijn er incidenteel hogere baten van onze valorisatie-activiteiten van 8,9 miljoen euro bij de deelnemingen met name door de verkoop van het belang in de Julius Clinical Research B.V.

De interne productieverrekening van de zorgrealisatie versus de gemaakte afspraken betreft -1,3 miljoen. Hiermee hebben we onze norm van 0 niet behaald. De kleine onderproductie in 2023 wordt vooral verklaard door een lagere beschikbaarheid van de OK's, vanwege het gebrek aan OK-assistenten en anesthesiemedewerkers.

Het jaarresultaat van alle divisies en directies gezamenlijk was in 2023 0,3 miljoen. Dit is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de -7,1 miljoen euro in 2022 en ligt boven onze norm van 0 euro. Het divisieresultaat in 2023 is gestegen doordat de divisies er per saldo in zijn geslaagd om doelmatiger te werken. Enkele divisies hebben een negatief jaarresultaat maar dit wordt gecompenseerd door divisies met een positief jaarresultaat.

Het percentage dagen dat het aantal beschikbare spoedbedden code groen heeft, was in 2022 52%. Eind 2022 hebben we een pakket van maatregelen getroffen om dit te verbeteren. Ook verhoogden we onze norm in 2023 van 75% naar 95%. Met 94% hebben we deze norm net niet behaald. Desalniettemin zijn we blij met de mooie verbeteringen die we op dit gebied hebben geboekt.

Onze partners

Om uitdagingen in de gezondheidszorg op te lossen en gezondheidsverschillen te verkleinen, is het belangrijk om vanuit het collectief en verbinding te denken en te handelen. Zowel regionaal en nationaal, als internationaal. Het UMC Utrecht wil een inspirerende partner zijn die verschillende werelden bij elkaar brengt en **ijzersterke samenwerkingen** creëert. Door verbindingen te leggen en samen te werken, zetten we wetenschappelijk onderzoek en onderwijs om in zorg en innovatie met maatschappelijke meerwaarde.

Samenwerkingen met internationale impact

De huidige mondiale uitdagingen zijn groot. Denk aan de klimaatcrisis, oorlogen en toenemende gezondheidsverschillen. Samen met strategische partners wereldwijd, werken we aan (innovatie van) zorg, onderzoek en onderwijs om hier een positieve bijdrage aan te leveren.

ReSViNET bestrijdt gevolgen RSV

In 2023 is de stichting **ReSViNET**, een initiatief van een onderzoeker vanuit het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ) in 2014, onderdeel geworden van het UMC Utrecht. Het respiratoir syncytieel virus (RSV) is wereldwijd de tweede doodsoorzaak onder zuigelingen. De stichting bestrijdt de gevolgen van het virus door kennis te ontwikkelen en te delen. Zo had de stichting de leiding over de **IHI RESCEU beurs** van de Europese Unie van 29 miljoen euro. Via deze beurs werd er informatie vergaard over de omvang van RSV-infecties in Europa en de economische impact hiervan. Dit leidde tot het advies van de Gezondheidsraad begin 2024 om alle kinderen te beschermen tegen RSV via een Rijksvaccinatieprogramma. Ook organiseerde ReSViNET in 2023 voor de zevende keer het **RSV Vaccines for the World (RSVWV)-congres**, dat door meer dan 550 deelnemers uit 52 landen werd bezocht.

Uit drie onderzoeken waar het UMC Utrecht bij betrokken was, bleek in 2023 dat het mogelijk is om baby's, zwangere vrouwen en ouderen tegen het RS-virus te vaccineren. Ook gaat het UMC Utrecht een internationaal consortium leiden dat probeert te begrijpen waarom kinderen die als baby een RSV-infectie hebben gehad, later een grotere kans op astma lijken te hebben. Lees meer hierover in het hoofdstuk **Ons Onderzoek voor de zorg vanmorgen**.

Universiteit-overstijgende zorg-, onderzoeks- en onderwijsprogramma's

Om internationaal kwalitatief hoogstaand onderzoek en uitstekende academische programma's te garanderen, werken we samen met de Universiteit Utrecht in een strategisch netwerk met onder andere KU Leuven, University College London en University of Toronto aan universiteit-overstijgende zorg-, onderzoeks- en onderwijsprogramma's. In november 2023 hebben het UMC Utrecht en de Universiteit Utrecht een gezamenlijk bezoek gebracht aan KU Leuven om gezamenlijke onderwijsactiviteiten, kennisdeling en samenwerkingsmogelijkheden verder te verkennen en uit te breiden. Bijvoorbeeld op het gebied van regeneratieve geneeskunde en de daarbij behorende innovatie en valorisatie, kunstmatige intelligentie (AI) en datascience.

LERU: invloed op Europese beleidsagenda

Het UMC Utrecht is lid van de **League of European Research Universities (LERU)**. Deze vereniging van grote Europese onderzoeksuniversiteiten wil door samenwerking invloed uitoefenen op de Europese beleidsagenda op het gebied van onderzoek, onderwijs en innovatie. In 2023 heeft het UMC Utrecht actief deelgenomen aan verschillende beleidsgroepen, waarin werd gewerkt aan het vormen van standpunten over Europees beleid op onderzoek en innovatie, kennisveiligheid, nieuwe ontwikkelingen binnen **European Health Data Space**, interdisciplinair onderzoek en doctorale supervisie.

Opleiden professionals voor bijdrage aan SDG's

Het UMC Utrecht neemt deel in de Europese universitaire alliantie **CHARM-EU**, een innovatief challenge based universitair model, gericht op het opleiden van professionals die in de toekomst een bijdrage kunnen leveren aan de zeventien **Sustainable Development Goals (SDG's)** van de Verenigde Naties.

Het UMC Utrecht is coördinator van de cursus Health Challenges & Solutions binnen de geaccrediteerde CHARM-EU-master 'Global Challenges for Sustainability' en maakt actief onderdeel uit van het netwerk van Research Hubs binnen deze cursus. **In 2023 won het team van CHARM-EU de allereerste UU Teamprijs** voor het project rond de CHARM-EU Master Global Challenges for Sustainability. In dit innovatieve masterprogramma doen studenten met verschillende disciplinaire achtergronden en nationaliteiten op verschillende locaties in Europa tegelijkertijd samen onderzoek om oplossingen te zoeken voor complexe mondiale uitdagingen.

Specialistische zorg voor zeldzame aandoeningen

Het UMC Utrecht heeft **expertisecentra voor zeldzame aandoeningen (ECZA's)** [VERWIJZEN NAAR, Hoofdstuk Onze Patiënten/ zeldzame aandoeningen] voor ruim 200 zeldzame aandoeningen. Vanuit deze expertisecentra is het UMC Utrecht aangesloten bij **17 van de 24 bestaande Europese Referentie Netwerken (ERN's)**. Dit zijn virtuele netwerken opgericht voor en door zorgprofessionals in Europa, in opdracht van de Europese Commissie.

Eén van de ERN's waar het UMC Utrecht bij is aangesloten, is **European Reference Network voor zeldzame immunologische aandoeningen (ERN RITA)**. ERN RITA is gespecialiseerd in immuundeficiënties, auto-inflammatoire ziekten, auto-immuunziekten en jeugdreuma. De Europese coördinatie van ERN RITA vindt plaats vanuit het UMC Utrecht. In 2023 organiseerde het UMC Utrecht de **ERN RITA conferentie**. Hier kwamen 120 deelnemers samen, die 54 gezondheidszorgaanbieders en 9 patiëntenorganisaties vertegenwoordigden. Tijdens de conferentie is er gesproken over de uitdagingen en doelstellingen voor de komende vier jaar om de zorg voor patiënten met zeldzame immunologische aandoeningen te verbeteren.

Verbetering specialistische zorg Aruba

Eind 2022 tekende het UMC Utrecht een samenwerkingsovereenkomst met het Horacio Oduber Hospitaal Aruba (HOH) op Aruba. Vanaf 2023 vindt er structureel gemeenschappelijk MDO (Multi-disciplinair-Overleg) plaats voor neurochirurgische patiënten. Ook voert een wisselende groep UMC Utrecht-neurochirurgen op Aruba behandelingen uit die hier voorheen niet mogelijk waren. Dit zorgt voor een grote kwaliteitsimpuls voor neurochirurgische zorg op Aruba. In oktober 2023 ging ook onze divisie Kinderen een samenwerking met het HOH aan voor kindergeneeskundige zorg op Aruba.

Global Health: gezondheid voor iedereen

Als UMC Utrecht dragen we met **Global Health**-activiteiten samen met de Universiteit Utrecht (UU) bij aan het verbeteren van gezondheid voor iedereen. Regionaal, landelijk én internationaal. Dit doen in samenwerking met ziekenhuizen en kennisinstellingen in lage- en middeninkomenslanden op alle continenten. Zo dragen we bij aan de wereldwijde ambities van de **Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDGs)**.

In 2023 zijn er twee Europese Capacity Building in Higher Education grants toegewezen aan samenwerkingsverbanden waar we deel van uitmaken, namelijk: een samenwerkingsverband in West-Afrika over chronische ziekten en een samenwerkingsverband in Zuidoost-Azië over Planetary Health. Ook zijn er weer zes UMC Utrecht Global Health PhD fellowshipbeurzen toegewezen. Daarnaast verzorgden we een breed palet aan Global Health onderwijs. Zo vonden de jaarlijkse summer schools plaats en verzorgden we onderwijs in de verschillende Bachelor en Masteropleidingen binnen de Universiteit Utrecht en de EWUU-alliantie. Om de kwaliteit van buitenlandse coschappen te verbeteren en een netwerk van vaste partnerziekenhuizen in lage- en middeninkomenslanden op te bouwen, sloten we ook de eerste partnerschappen met ziekenhuizen in Malawi en Ghana.

In 2023 organiseerden we het **13e Europese Global Health Congress (ECTMIH)** in Utrecht en werden we lid van de **Global Health Hub Nederland**, waarmee we bijdragen aan de implementatie van de landelijke Global Health strategie.

[Bekijk de video van het ECTMIH-congres.](#)

[Lees meer over de Global Health activiteiten van het UMC Utrecht.](#)

Samenwerkingen met nationale impact

Als universitair medisch centrum hebben we met onze specialistische kennis, zorg, onderwijs en onderzoek ook een nationale rol. Om onze landelijke impact te optimaliseren, versterken we onze samenwerking met strategische partners continu.

Zorg bij calamiteiten en conflicten samen met ministerie van Defensie

In onze samenwerking met het ministerie van Defensie geven we verder vorm aan onze versneller Complexe Acute Zorg en opvang bij calamiteiten. In 2023 ontwikkelden we een plan van aanpak om tot een gezamenlijk kenniscentrum voor civiel-militaire traumazorg te komen. Dit expertisecentrum, het Civil Military Centre of Expertise for Trauma Care (CETC) werd **in januari 2024 met een symposium officieel opgericht**. De missie van het CETC is om bij te dragen aan het bereiken van nul vermijdbare sterfte en het minimaliseren van trauma gerelateerde invaliditeit voor zowel militairen als burgers.

In 2023 hebben we samen met het ministerie van Defensie de **jaarlijkse calamiteitenoefening in het Calamiteitenhospitaal** uitgevoerd. In april 2023 stelden we het Calamiteitenhospitaal open voor de **slachtoffers van de treinramp bij Voorschoten**. In augustus 2023 bracht minister Ollongren een **werkbezoek aan het Calamiteitenhospitaal** en in oktober kwam de nieuwe **secretaris-generaal van het ministerie van Defensie de heer Schuring op bezoek**. Daarnaast bezochten ook enkele leden van de Tweede Kamer van verschillende partijen het Calamiteitenhospitaal en de SEH.

[Bekijk de video van de jaaroefening.](#)

Het **Centraal Militair Hospitaal (CMH)** presenteerde in 2023 de nieuwe langetermijnstrategie. Hierin komt de samenwerking met het UMC Utrecht, naast de samenwerking in de zorg, nu ook tot uitdrukking in het gezamenlijk optrekken bij een grootschalig conflict en in het doen van onderzoek. Voor het **Instituut Defensie Relatieziekenhuizen (IDR)** zijn, na opleiding bij de **Koninklijke Militaire Academie (KMA)** in Breda, in 2023 de eerste OK-assistenten en IC -en anesthesieverpleegkundigen beëdigd.

Zorg aan kinderen met kanker en aangeboren hartafwijkingen met Prinses Máxima Centrum

Het UMC Utrecht heeft een intensieve samenwerking met het Prinses Máxima Centrum, het nationale centrum voor kinderoncologie, op het gebied van zorg, onderzoek en onderwijs. We zijn naast elkaar gelegen op het Utrecht Science Park en delen voorzieningen met elkaar. In 2023 vierden we de **vijfde verjaardag van het Prinses Máxima Centrum**.

Samen met het Prinses Máxima Centrum verlenen we onder andere medische zorg aan Oekraïense patiëntjes op de gezamenlijke OK en Intensive Care. In 2023 voerden we een **eerste kiemceltumor-operatie** uit, vanuit ons gecombineerde expertisecentrum.

Tevens verlenen we **zorg aan patiënten met een aangeboren hartafwijking**. Hier is in de afgelopen jaren veel om te doen geweest toen de voormalig minister van Volksgezondheid besloot om hartchirurgie in Nederland te concentreren en om dit niet te concentreren in Utrecht. In november 2023 stonden we helaas voor de rechter in een **bodemprocedure** om het besluit te vernietigen om de vergunning voor interventies bij aangeboren hartafwijkingen in Utrecht in te trekken. In januari 2024 bereikte ons het goede nieuws dat de rechtbank heeft bepaald dat dit concentratiebesluit is vernietigd. Het UMC Utrecht en het Prinses Máxima Centrum onderstrepen het belang van samenwerking, ook op het gebied van kinderhartzorg. Daarom zijn we voor patiënten met een aangeboren hartafwijking een samenwerking aangegaan met het Amsterdam UMC en het Leids Universitair Medisch Centrum. Hierin werken we aan een goed werkend alternatief voor concentratie van deze zorg. We zijn hierover in gesprek met het ministerie van VWS en de andere umc's. Het UMC Groningen heeft zicht inmiddels ook bij dit netwerk aangesloten. Zo kunnen we samen de zorg voor patiënten met een aangeboren hartafwijking de invulling geven die het verdient.

Ook werkten we in 2023 samen met het Prinses Máxima Centrum in meerdere nationale en internationale onderzoeksconsortia. Een voorbeeld is het project Oncode-Accelerator, **gefinancierd vanuit het Nationaal Groeifonds**.

EWUU: gezamenlijke kennisontwikkeling en onderwijs

Samen met de Eindhoven University of Technology, Wageningen University & Research en de Universiteit Utrecht en UMC Utrecht vormen we de **alliantie EWUU**. De alliantie EWUU slaat bruggen over de grenzen van instellingen heen, waardoor kennis wordt gecombineerd en we gezamenlijk bijdragen aan maatschappelijke transities.

Bekijk de video van het congres.

In 2023 hebben we het EWUU Leven Lang Ontwikkelen-onderwijsaanbod voor professionals uitgebreid met de interdisciplinaire cursussen **Optimaliseren voeding en beweging bij kankerpatiënten** en **Omgaan met een pandemie**. Daarnaast hebben we deelgenomen aan diverse EWUU-challenges, waaronder: het **Da Vinci programma** voor 'changemakers' in de dop, de **Dutch Dairy Challenge** voor de transitie naar een duurzame zuivelindustrie, de **Interuniversity Sustainability Challenge** en de **Planetary Health and Climate Resilient Health Systems Challenge**. Ook heeft de jaarlijkse Bio-Tech-Med Nutrition Interdisciplinary Team Training (**BITT**)-challenge weer plaatsgevonden en hebben we vanuit het UMC Utrecht bijgedragen aan de ontwikkeling van een handboek om de organisaties binnen de Kennisalliantie EWUU te helpen bij het organiseren van challenges.

Een ander initiatief binnen de alliantie EWUU is **eduxchange.nl**, een platform dat studenten in staat stelt om op een eenvoudige manier onderwijs bij een partnerinstelling te volgen. In 2023 is het aantal aangeboden cursussen via eduxchange.nl verhoogd van circa 300 naar bijna 600.

Tot slot heeft de alliantie EWUU in 2023 **meerdere seedfunds uitgereikt aan innovatief en multidisciplinair onderzoek** dat de duurzame samenwerkingen tussen de instellingen vormgeeft en stimuleert. Het thema voor de 2023 seedfund call betreft kunstmatige intelligentie (AI), waarbij het doel is om de ontwikkeling van AI ten behoeve van de samenleving te stimuleren.

Alliantie Voeding in de Zorg

In 2023 sloten we ons aan bij de **alliantie Voeding in de Zorg**. Deze alliantie maakt wetenschappelijke inzichten over voeding en bewegen persoonlijk toepasbaar in de zorg. Op steeds meer plekken wordt, net als in het UMC Utrecht, ingezet op preventie van gezondheidsproblemen. Onder andere door een gezonde leefstijl en voeding. Deze ontwikkeling sluit aan bij de afspraken in het **Integraal Zorgakkoord (IZA)** en draagt bij aan het behalen van **doel 3 'Goede gezondheid en welzijn' van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties**. Ziekenhuis Gelderse Vallei, Wageningen University en Rijnstate maakten al onderdeel uit van de alliantie.

Samenwerkingen met regionale impact

Alleen door samen te werken, kunnen we de juiste zorg op de juiste plek verlenen en gezondheidsverschillen verkleinen. In het Integraal Zorg Akkoord (IZA) staat regionale samenwerking dan ook centraal. Samen met onze partners hebben we ook in 2023 mooie stappen met regionale impact gezet.

Medisch specialistische zorg in de regio

In 2023 hebben alle regionale zorg- en welzijnspartijen samen met de zorgverzekeraars en de gemeenten een **Regiobeeld** en een **Regioplan** opgeleverd. In het Regiobeeld voor de provincie Utrecht staan de grootste opgaven voor de gezondheid van burgers voor de komende jaren.

Al voor de start van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) zochten de ziekenhuizen in de regio elkaar al op om de medisch specialistische zorg voor de regio Utrecht van hoge kwaliteit, doelmatig en toegankelijk te houden. Het is onze gezamenlijke ambitie om nu en in de toekomst te voorzien in de best passende medisch specialistische zorg. We zijn ervan overtuigd dat we dat alleen kunnen als we intensief en vernieuwend met elkaar samenwerken, waarbij het UMC Utrecht specifiek waarde toevoegt als academisch kenniscentrum en innovator voor en met de regio.

Regionale visie op innovatieve coherente regionale netwerkzorg

Om met elkaar de opgaven uit het IZA te versnellen, hebben we met het St. Antonius Ziekenhuis, het Meander MC, het Diakonessenhuis in 2023 onze gezamenlijke ambities vastgelegd in een Bestuurlijk Kader Integraal Zorgakkoord met vijf thema's: acute zorg, concentratie en spreiding van medisch specialistische zorg, de zorg aan ouderen, arbeidsmarkt en opleiden en digitalisering. Samen, met de zorgprofessionals in de lead, werken we hier de komende jaren plannen voor uit.

Als fundament van deze samenwerking hebben we met elkaar een visie opgesteld die richting geeft aan onze planvorming. De stip op de horizon die we hierbij hebben geformuleerd is de beweging naar innovatieve coherente netwerkzorg, waarbij de zorg zich transmuraal concentreert rondom de patiënt. Onderdeel van deze netwerkzorg is ook een sterke opleidings- en onderzoeksinfrastructuur voor een innovatieve en aantrekkelijke regio. Met name ook op dat onderdeel leveren we onze toegevoegde waarde, als innovatiemotor voor een sterke regio. Een rol die ook (h)erkend wordt door onze partners. Als partners hebben we niet alleen een inhoudelijke stip op de horizon gezet, maar ook een relationeel contract met elkaar afgesloten door in de visie ook de leidende principes voor ons handelen af te spreken. Deze principes vormen de toetssteen voor alles wat we in het samenwerkingsproces met elkaar uitwerken. Deze andere manier van werken zien we als een belangrijk element binnen de beweging die we vanuit het IZA moeten maken. Het 'hoe' van onze samenwerking is net zo belangrijk, of misschien nog wel belangrijker dan het 'wat'.

Het Bestuurlijk Kader is de basis voor de IZA-opgave Passende Medisch Specialistische Zorg in de regio. In 2024 zetten we vanuit het kader de samenwerking krachtig voort en vertalen we gezamenlijk de opgaven uit het Regioplan Midden Nederland naar concrete plannen voor de medisch-specialistische zorg en implementatie daarvan. Hiervoor werken we uiteraard nauw samen met alle partijen in de regio, zoals de huisartsen en andere verwijzers, verpleeg- en verzorgingstehuizen en thuiszorg, gemeenten, geestelijke gezondheidszorgorganisaties, en zorgverzekeraars.

Uiteraard zijn deze plannen in 2023 al voorbereid en worden deze in 2024 verder geconcretiseerd:

- Binnen het ROAZ wordt het Regioplan acute zorg verder uitgewerkt.
- Op het gebied van concentratie en spreiding werken we aan het opzetten van een vaatchirurgisch netwerk en de doorontwikkeling van ons oncologisch netwerk OncoMid om zo verder bij te dragen aan kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg. OncoMid is een voorbeeld van een vernieuwende vorm van netwerkzorg, dat ook landelijk als voorbeeld kan dienen om de opgaven van het IZA te adresseren.
- We intensiveren de samenwerking met het St. Antonius Ziekenhuis op het gebied van de cardiothoracale chirurgie verder, waarbij we werken als één hartteam.
- Samen met de regionale partners starten er projecten rondom grote patiëntgroepen als traumageriatrie en Parkinson.
- Voor de visie op een aantrekkelijke arbeidsmarkt en innovatieve opleidingen werken de ziekenhuizen samen met o.a. UtrechtZorg en haar partners aan voldoende opleidingsplekken voor schaarse beroepen, zoals OK-assistenten en verpleegkundigen. Ook wordt in dit kader nauw samengewerkt met de Hogeschool Utrecht en mbo-opleidingen.
- Samen met TRIJN geven we vorm aan het digitale fundament van de regio voor gegevensuitwisseling en ondersteuning van regionale zorgpaden.
- Om ervoor te zorgen dat de zorg passend en toegankelijk blijft, dragen we samen met de huisartsen, het ROAZ en de IVVU bij aan de plannen voor het langer gezond thuis houden van ouderen en de juiste zorg op de juiste plek.

Health Hub Utrecht: gezondheid en geluk voor iedere Utrechter

Het UMC Utrecht is samen met de gemeente Utrecht trekker van de **Health Hub Utrecht**: een 'regionaal innovatie-ecosysteem voor gezondheid en geluk'. De dertig partners binnen Health Hub Utrecht hebben als gezamenlijk doel om gezondheid en geluk voor iedere Utrechter bereikbaar maken. Hier werken we aan in zes coalities. In 2023 zijn de coalities gestart met fase 2 'Meters maken'. In deze fase brengen de coalities hun ontwikkelende plannen tot uitvoering. In de coalities werken verschillende leden van de Health Hub Utrecht met elkaar samen. Door de diverse samenstelling kunnen deelnemers van elkaars kennis en kunde gebruikmaken en zo gezamenlijk het beste resultaat voor iedereen in de regio Utrecht behalen. In 2023 heeft het UMC Utrecht samen met de Universiteit Utrecht en de Hogeschool Utrecht ook de kennistafel binnen de Health Hub verder geprofessionaliseerd, net als de bedrijventafel in samenwerking met de ROM Utrecht en de bewonerstafel samen met de gemeenten.

Cartesius Utrecht: bouwen aan een gezonde wijk

Als UMC Utrecht willen we bijdragen aan de verbetering van de volksgezondheid. Dat doen we door innovatief onderzoek en onderwijs, en door zorg. Niet alleen aan het bed, maar ook op het gebied van preventie en verbetering van de leefomgeving in de wijken. In juli 2023 ondertekenden we het convenant 'Bouwen aan een Gezonde Wijk, tijdens de symbolische start van de bouw van 770 nieuwe woningen in de stadswijk Cartesius in het hart van Utrecht.

In het convenant 'Bouwen aan een Gezonde Wijk' werkt het UMC Utrecht samen met 'Cartesius consortium' Ballast Nedam Development, MRP, Hogeschool Utrecht, Gemeente Utrecht en Universiteit Utrecht aan een landelijk monitoringsprogramma, gericht op het onderzoeken van verbanden tussen inrichting van de (leef)omgeving, eerstelijns zorgorganisatie en gezondheid. Het doel is om inzicht te krijgen welke interventies in de fysieke- en zorgomgeving positief bijdragen aan gezondheid en welzijn van bewoner. Cartesius Utrecht is de eerste locatie waar wordt gemeten. De ambitie is om de blauwdruk van het monitoringsprogramma op te schalen naar meer locaties in Nederland. Daarnaast is de World Health Organisation (WHO) aangesloten bij dit initiatief. Deze organisatie kijkt of de maatregelen ook daadwerkelijk van invloed zijn op de gemoedstoestand en de gezondheid van de bewoners. De WHO heeft dit besloten tijdens de handelsmissie van de **Economic Board Utrecht (EBU)** in Kopenhagen. Het UMC Utrecht is een van de ambassadeurs van de EBU. Cartesius Utrecht draagt bij aan de internationale reputatie van Utrecht als 'Heart of Health'.

Bekijk de video 'Cartesius - Healthy Urban Living'.

Oncomid: de beste zorg aan mensen met kanker in de regio

Om mensen met kanker de beste zorg te kunnen geven op de juiste plek, werken we samen met andere ziekenhuizen in midden-Nederland in het regionale oncologische netwerk **Oncomid**. De multidisciplinaire overleggen (MDO's) vormen de ruggengraat van de samenwerking: lokaal als het kan en regionaal als het nodig en nuttig is. Om een gedegen regionaal MDO te hebben, is een goede logistiek en organisatie een eerste vereiste. In 2023 namen we daarom voor twee regionale MDO's het platform Vitaly 2.0 in gebruik. Het is de bedoeling om dit in 2024 voor meerdere regionale MDO's te doen.

Gegevens delen voor optimale zorg in Midden-Nederland

Om samenwerkingen te ondersteunen, werkt het UMC Utrecht aan oplossingen om zorgprofessionals en onderzoekers goed te faciliteren. Onder andere via het **innovatieve programma Data Delen Midden Nederland**, een initiatief van de samenwerkende ziekenhuizen in de regio Utrecht en Zorgverzekeraars Nederland. In de zomer van 2023 ondersteunde de IT-oplossing vanuit Data Delen Midden Nederland de eerste regionale multidisciplinaire overleggen (MDO's). En eind 2023 zijn alle technische integraties in gebruik genomen. Hierdoor is de adoptie door de regionale oncologisch MDO's begonnen. Landelijks is er veel belangstelling voor het programma Data Delen Midden Nederland. Deze kennis delen we graag met organisaties die voor dezelfde uitdagingen staan. Zorgverzekeraars Nederland VECOZO, een partij die veilige en efficiënte uitwisseling van administratieve gegevens in de zorg mogelijk maakt, heeft zelfs opdracht gegeven om wat in de regio Utrecht geleerd en bedacht is, versnelt landelijk beschikbaar te maken.

Uitbreiding netwerkzorg in regio Utrecht

In het Transmuraal Contact en Coördinatie Centrum (TCC) werkt het UMC Utrecht aan de uitbreiding van netwerkzorg voor patiënten in de regio Utrecht. Dit doen we door samenwerking tussen zorgverleners van het UMC Utrecht en zorgverleners van de regionale huisartsorganisaties en ziekenhuizen te optimaliseren. In 2023 hebben we onder andere: het verwijfsplatform ZorgDomein opgeschoond, teleconsultatie geïmplementeerd en ruim tachtig transmurale incidentmeldingen geanalyseerd. Daarnaast hebben zorgverleners vanuit het UMC Utrecht meegewerkt aan het tot stand komen van verschillende Regionale Transmurale (werk)Afspraken (RTA's) en zijn we gestart met het implementeren hiervan in het UMC Utrecht. Samen met zorgverleners uit de regio werkten we aan zeven zorginnovatie trajecten, waaronder de proeftuin 'Warme overdacht van patiënten in de palliatieve fase'. Deze manier van werken wordt nu breed in de regio opgepakt.

Het UMC Utrecht is ook lid van de **Regionale Samenwerkingsorganisatie (RSO) TRIJN** en draagt daarmee bij aan de juiste zorg op de juiste plek. Dit gebeurt door samen te werken met zorgpartijen uit de regio Utrecht, zoals ziekenhuizen, regionale huisartsorganisaties, verpleeg- en verzorghuizen en thuiszorgorganisaties (VVT's), apothekers en diagnostische laboratoria. De focus ligt op projecten op het gebied van digitale gegevensuitwisseling en zorgcommunicatie met bewoners/patiënten. In 2023 heeft TRIJN de rol gekregen als penvoerder van het fundament 'digitalisering en gegevensuitwisseling' van het IZA-regioplan. De grote thema's die in de komende jaren zullen worden opgepakt zijn: verbreding digitale communicatie, (acute) e-overdracht, visie telemonitoring (onderdeel hybride zorg en regionaal medisch service centrum) en fundamtopgave (realisatie data- en applicatiearchitectuur in stappen). Naast de ontwikkeling van een visie op regionale digitalisering werd onder andere ook gewerkt aan: digitale communicatie tussen huisartsen en medische specialisten, het opstellen en implementeren van regionale transmurale (werk)afspraken en het samenwerken aan verbetertrajecten op het gebied van patiëntveiligheid binnen een platform voor het transmuraal melden van incidenten (TIM: Transmuraal Incidenten Melden).

Kwalitatief hoogstaande gynaecologische zorg samen met Bergman Clinics

Gedurende meerdere jaren werkten we met succes samen met Bergman Clinics op het gebied van urogynaecologie en cervixpathologie. Deze samenwerking hebben we in 2023 verder uitgebreid naar het domein van algemene gynaecologie. Hiermee dragen we verder bij aan de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van zorg.

Samen met FC Utrecht gezondheid bevorderen

Al een aantal jaren werken we met FC Utrecht en andere kennis- en onderwijsinstellingen samen om de gezondheid en vitaliteit van mensen en de maatschappij te bevorderen. Zo voerden we in mei 2023 voor de tweede keer de gezamenlijke campagne 'Draag die Band 2.0' ter preventie van hart- en vaatziekten. Op 1 december 2023 zijn we met het ondertekenen van een partnershipcontract officieel tot het FC Utrecht partnershipplatform FC Utrecht Next toegetreden.

[Bekijk de video 'Draag die band'.](#)

Inzicht in de impact van slaap

Slaap is essentieel voor ons welzijn en functioneren. Om wetenschappelijke kennis te vergaren over de oorsprong, evolutie en functies van slaap is op 17 maart 2023, de internationale Dag van de Slaap, het **Sleep Discovery Lab** officieel van start gegaan. In dit lab werken we vanuit het UMC Utrecht en het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ) samen met onderzoekers van het **Prinses Máxima Centrum, het 030-lab, De Hoogstraat Revalidatie, de Strategische Alliantie TU/e, WUR, UU en UMC Utrecht** en een aantal landelijke somnologen. Samen ontwikkelen we inzicht in de impact van slaap op de ontwikkeling van te vroeg geboren kinderen, de ontwikkeling van hersenen bij pasgeborenen, de werking van het immuunsysteem en het ontstaan en verloop van ziektes bij kinderen en volwassenen.

[Bekijk de video 'Slaap'.](#)

Onze patiënten

Het verlenen van zorg aan patiënten is een van onze vier kerntaken. Deze zorg proberen we voortdurend te innoveren. Dit doen we op basis van een continue dialoog met **onze patiënten, wetenschappelijk onderzoek, technische innovaties**, en door steeds te evalueren wat we beter kunnen doen. En door intensief samen te werken en af te stemmen met **onze (keten)partners**.

Onze patiënten

Onze
studenten

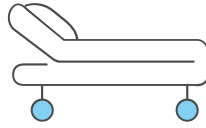
Ons onderzoek

Onze
collega's

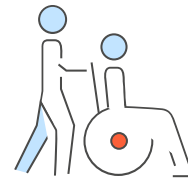
Patiëntenzorg in cijfers

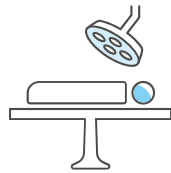
227.698
unieke patiënten

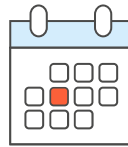
28.186
klinische
ziekenhuisopnames

86.992
eerste poliklinische
bezoeken

32.692
OK-behandelingen

188.449
verpleegdagen

6,1
gemiddelde
opnameduur (dagen)

Waardering van onze patiënten

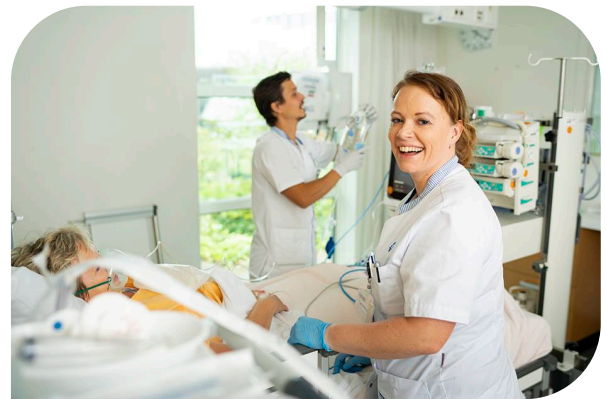
Omdat we onze zorg continu willen verbeteren, is het belangrijk om voortdurend inzicht te hebben in hoe onze patiënten onze zorg ervaren. Want, zorg is pas goed als die als zodanig wordt ervaren. We meten de ervaringen van onze patiënten continu via onze Patiëntenervaringsmonitor (PEM).

In 2023 vulden 21.254 volwassenen die een bezoek brachten aan de polikliniek de vragenlijst in (20.292 in 2022). En 6.571 volwassenen die waren opgenomen in de kliniek (6.641 in 2022). Zowel de waardering van onze zorg in de polikliniek als in de kliniek is gelijk aan die in 2022.

Om nog verder te kunnen verbeteren via de input van patiënten, hebben we in september 2023 de vragenlijst voor volwassenen die een bezoek brachten aan de polikliniek geactualiseerd. We voegden een aantal nieuwe thema's toe en pasten vragen aan met vier antwoordcategorieën in plaats van drie. Ook checkten we de vragenlijst op begrijpelijke taal en pasten aan waar nodig.

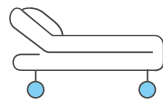
Wat hebben we gedaan om zorg te verbeteren?

De algehele patiëntenervaring geeft een stabiel en hoog resultaat. We nemen echter voortdurend acties om onze zorg te verbeteren, afgestemd op de behoeften van patiënten.

Patiënttevredenheid

Waardering
polikliniek
8,7
2022: 8,7

Waardering
kliniek
8,6
2022: 8,6

Zo maakten we het voor patiënten in 2023 mogelijk om via het medicatieoverzicht in patiëntenportaal 'Mijn UMC Utrecht' laagdrempelige informatie over geneesmiddelen op te vragen. Met animaties kunnen patiënten zichzelf nu informeren over het betreffende geneesmiddel. Ook startten we, op initiatief van diverse collega's die signalen van patiënten ontvangen, een werkgroep Patiëntsignalen. Hiermee proberen we een vollediger beeld te krijgen van ervaringen van patiënten, ook van minder prettige of negatieve. Op basis hiervan leren en verbeteren we.

Samenwerken met patiënten

In onze Patiëntervaringsmonitor (PEM) stellen we volwassen patiënten twee specifieke vragen over patiëntenparticipatie. De gemiddelde score op deze vragen blijft stabiel hoog.

Voelde u veel of voldoende ruimte om uw eigen kennis en ervaring te delen met uw zorgverleners?

	Waardering polikliniek	Waardering kliniek
2023	96%	94%
2022	96%	94%

Kon u zoveel u wilde meebeslissen over uw behandeling of onderzoek?

	Waardering polikliniek	Waardering kliniek
2023	93%*	86%
2022	92%	85%

*Vraagstelling is gewijzigd van: 'Kon u meebeslissen over uw behandeling of onderzoek' naar: 'Besliste u samen met de zorgverlener over uw zorg en behandeling?' met aansluitende nieuwe antwoordmogelijkheden.

Voelde u zich heel erg gehoord tijdens uw opname, behandeling of afspraak?

	Waardering polikliniek	Waardering kliniek
2023	58%	46%
2022	60%	48%

Op dit punt is er ruimte voor verbetering. Daarom namen we per 1 januari 2023 het thema 'gehoord voelen' op als nieuwe focus KPI. Onze norm is: minimaal 60% voelt zich volledig gehoord. Halen we de norm niet? Dan gaan we hierover in gesprek met elkaar en met patiënten. In 2023 voerden kwaliteitsfunctionarissen van verschillende divisies in totaal vijftig telefonische gesprekken met patiënten die zich niet helemaal gehoord voelden. Dit gaf veel inzicht in de factoren die bepalen of patiënten zich gehoord voelen. Doordat de medewerkers een luisterend oor boden tijdens de gesprekken en ze meedachten, voelden de meeste patiënten zich gehoord.

Zorg voor onze patiënten

We bieden kwalitatief goede en doelmatige zorg volgens de meest recente inzichten aan patiënten, passend binnen ons zorgprofiel. Dit betreft zorg waarvoor we een wettelijke taak hebben, zoals level 1 traumazorg en zorg aan patiënten met zeldzame aandoeningen via onze **expertisecentra zeldzame aandoeningen**, zorg binnen **onze zes speerpunten** en complexe zorg (zoals multi-specialistische of multi-diagnostische zorg). Ons uitgangspunt is hierbij is om **samen te werken met patiënten**, zodat we patiënten de zorg kunnen bieden die bij ze past. En omdat zorg en duurzaamheid hand in hand gaan, **verduurzamen we onze zorg** zoveel mogelijk.

Leefstijladvies via Schakelpunt Gezond Leven

Een gezonde leefstijl draagt bij aan gezondheid, vermindering van klachten, en werkt preventief. Met het **Schakelpunt Gezond Leven**, een gezamenlijk initiatief van de Hogeschool Utrecht en het UMC Utrecht, helpen we patiënten om hun leefstijl beter en gezonder te maken. Behandelaren in het UMC Utrecht verwijzen patiënten naar het Schakelpunt door. Onze leefstijlconsulenten gaan met patiënten in gesprek via motivational interviewing. Ze komen zo tot een door patiënten gedragen actieplan, waar patiënten thuis verder mee aan de slag kunnen. Het Schakelpunt vormt zo een brug tussen het ziekenhuis en de eigen (thuis)omgeving van de patiënt en draagt het bij aan preventie, minder druk op zorgverleners, vitalere patiënten en completere zorg. Hiermee past het naadloos in onze strategie én belangrijke maatschappelijke afspraken, zoals het **Integraal Zorgakkoord (IZA)** en de **Green Deal Duurzame Zorg**.

Bekijk de video over Schakelpunt Gezond Leven.

In 2023 breidden we het Schakelpunt uit. Inmiddels zijn er vier leefstijlconsulenten op verschillende dagen beschikbaar centraal op de polikliniek in het UMC Utrecht. Ook bouwden we verder aan een stevig regionaal leefstijlnetwerk. Dit helpt om elkaar als zorgorganisaties makkelijk en snel te vinden, van elkaar te leren, en 'gaten' of dubbelingen in preventiezorg te identificeren. Hiernaast ging een onderzoeksgroep aan de slag met implementatie- en effectonderzoek en werken we aan de integratie van leefstijl in medische en paramedische opleidingen.

Beweegmonitoring voor sneller herstel

Beweging is belangrijk, zowel voor, tijdens als na ziekenhuisopname. Om patiënten te stimuleren om in beweging te komen en te blijven, zetten we **een beweegsensor** in. Deze monitoring maakt het beweeggedrag van patiënten zichtbaar. Voor zorgverleners via **HiX** en voor patiënten via een scherm op de afdeling en een mobiele app. Het monitoren van bewegen, in combinatie met beweegdoelen stellen en multidisciplinaire ondersteuning van patiënten, is een wetenschappelijk onderbouwde manier om fysieke activiteit van patiënten te verbeteren en zo hun herstel te versnellen. Ook geeft het patiënten meer eigen regie over hun herstel. Daarnaast geeft het zorgverleners concrete handvatten om patiënten beter te helpen en advies op maat te geven. Vanaf 2023 gebruikten we de beweegsensor op alle klinische afdelingen. In 2024 starten we met het invoeren ervan in de polikliniek.

Bekijk de video over het belang van bewegen tijdens ziekenhuisopname.

Buddyproject geeft steun aan ouders met zieke kinderen

In het UMC Utrecht startte een aantal collega's van de afdeling Kindergeneeskunde/chirurgie met een **buddyproject om ouders met zieke kinderen te steunen**. De zorgprofessionals in het UMC Utrecht doen hun best om ouders van zieke kinderen zo goed mogelijk bij te staan en een luisterend oor te bieden. Maar voor ouders met zieke kinderen is het soms lastig om een antwoord te vinden op praktische zaken waar ze dagelijks tegenaanlopen. In het buddyproject matchen we ouders met met kinderen met eenzelfde of vergelijkbare aandoening met elkaar, zodat ze elkaar kunnen steunen en praktische zaken met elkaar kunnen bespreken. Het doel is om het unieke buddyproject uit te breiden naar andere afdelingen, zoals Neonatologie, en naar andere patiëntengroepen, zoals kinderen met een chronische aandoening.

Schaarse OK-tijd optimaal benutten

Door de toenemende vraag naar zorg en het tekort aan operatiekamer (OK)-collega's door krapte op arbeidsmarkt, beschikten we in 2022 helaas over minder operatie-uren dan gewenst. Graag willen we structureel OK-ruimte houden voor volwassen patiënten die specialistische operatieve zorg van specifiek het UMC Utrecht nodig hebben.

In 2023 herverdeelden we daarom, in lijn met onze strategie en de opgaven van het Integraal Zorgakkoord (IZA), de beschikbare OK-tijd. Dit was geen makkelijke opgave. Zo bleek het aantal beschikbare uren minder dan verwacht. En waren er voor sommige specialismen te weinig opleidingsuren beschikbaar om aan de vereisten van hun medische vervolgoopleidingen te voldoen. Met veel creativiteit en gebundelde krachten hebben we in 2023 een aantal mooie resultaten gerealiseerd.

In de herverdeling gaven we ruimte aan specialismen binnen hart- en vaatchirurgie, oncologie, neurochirurgie, traumatologie en de spoedzorg. Ook zijn we gestart met het inrichten randvoorwaarden om schaarse OK-tijd optimaal te benutten. Bijvoorbeeld wachtlijstregie, centrale implementatie van digitaal systeem ZorgDomein, en centrale regie op de opnameplanning. We creëerden een uniformer proces voor operatieplanning en huisartsen weten door ZorgDomein beter waarvoor ze patiënten specifiek naar het UMC Utrecht kunnen verwijzen.

Om voldoende OK-tijd voor medische vervolgoopleidingen te hebben, richtten we in 2023 samen met OK-mensen ook tijdelijke extra 'opleidings-OK's' in. Zowel in het UMC Utrecht, als extern in samenwerking met een aantal partners. Ook in de komende jaren werken we verder om niet alleen schaarse OK-tijd voor onze patiënten optimaal te benutten, maar ook om steeds meer OK-tijd te creëren.

Patiënten krijgen thuis specialistische medicijnen toegediend

In 2023 ontvingen circa 1.500 patiënten, zowel kinderen als volwassenen, vanuit het UMC Utrecht **specialistische farmaceutische zorg thuis** in plaats van in het ziekenhuis. Denk hierbij aan toediening van chemotherapie/immunotherapie bij patiënten met kanker. Of van antibiotica bij onder andere patiënten (kinderen/volwassenen) met een chronische longaandoening of een infectie na een heup- of knieoperatie. In 2023 leverde onze apotheek in totaal 14.000 antibiotica-infusen voor thuisbehandeling. Het thuis toedienen van specialistische medicijnen draagt bij aan de kwaliteit van leven van de patiënt. En het voorkomt onnodige reisbewegingen. Ook kan hiermee de duur van de opname in het ziekenhuis worden verkort of helemaal worden voorkomen.

Innovatieve zorg voor patiënten met een zeldzame aandoening

Zeldzame aandoeningen zijn vaak levensbedreigend en/of chronisch invaliderend, moeilijk te herkennen en vast te stellen, en moeilijk te behandelen (als er al een behandeling beschikbaar is). In het UMC Utrecht vinden we het onze taak om deze hoog specialistische zorg te kunnen aanbieden. Daarom werken experts vanuit verschillende specialismen nauw samen om de beste en meest innovatieve zorg beschikbaar te maken voor patiënten met een zeldzame aandoening.

In onze **expertisecentra voor zeldzame aandoeningen (ECZA's)** kunnen patiënten terecht voor ruim 200 erkende zeldzame aandoeningen. In 2023 hebben zeven centra erkenningen ontvangen van het ministerie van VWS. Het gaat om verlenging van erkenning, uitbreiding met nieuw erkende zeldzame aandoeningen in bestaande expertisecentra en een nieuw erkend centrum. In de expertisecentra werken we continu aan de doorontwikkeling van zorg, onderwijs, onderzoek en innovatie om ook in de toekomst de beste kwaliteit van zorg te kunnen bieden. Hiervoor werken we ook samen met patiëntenorganisaties en andere zorginstellingen. Met de expertisecentra voor zeldzame aandoeningen zijn we aangesloten bij 17 van de 24 Europese Referentienetwerken (ERN's).

Infuusmonitoren voor kwetsbare baby's

In 2023 ontving het goede doel van ons ziekenhuis **stichting Vrienden van het UMC Utrecht & Wilhelmina Kinderziekenhuis** in totaal 7,2 miljoen euro aan giften. Dankzij deze geweldige steun kon stichting Vrienden in 2023 een groot aantal mooie projecten opstarten en realiseren. Zo konden we **infuusmonitoren** aanschaffen om pijn of nare wonden te voorkomen bij kwetsbare baby's die een infuus hebben. Daarnaast maakten in 2023 veel bedrijven en fondsen het mogelijk om **een robotarm** aan te schaffen, voor het printen van menselijk weefsel als een nieuwe linker- of rechterhartkamer. En in september 2023 opende het **vernieuwde kindertheater in het WKZ** de deuren. Lees meer over de activiteiten van Stichting Vrienden UMC Utrecht & Wilhelmina Kinderziekenhuis.

Digitale zorg

Het UMC Utrecht geeft, samen met haar partners in de regio Utrecht en daarbuiten, de zorg van de toekomst vorm. We onderzoeken of én hoe digitale technologie de zorg persoonlijker, efficiënter en beter kan maken. Zorg die voor iedereen bereikbaar is, zo veel mogelijk afgestemd op individuele wensen en behoeften. Zorg die thuis kan, bieden we thuis aan. Zo blijft er ruimte voor de zorg die in het ziekenhuis moet. En worden onnodige reisbewegingen voorkomen, wat bijdraagt aan het verminderen van onze CO2 uitstoot. Vanzelfsprekend begeleiden en ondersteunen we patiënten bij het gebruik van digitale zorgoplossingen. Dit doen we voor een groot deel vanuit ons **Medisch Regiecentrum**.

Veilige zorg op afstand door continue monitoring

De vraag naar spoedzorg groeit, terwijl zorgmedewerkers schaars zijn. Om iedereen hoge kwaliteit acute zorg op de juiste plek te kunnen (blijven) geven, moeten we zorg duurzaam, slim én veilig organiseren. Binnen het programma COVERED ontwikkelen en implementeren we **continue monitoring van patiënten op afstand**. Bijvoorbeeld monitoring van vitale waarden als hartslag en ademhaling. Zo kunnen we achteruitgang van patiënten sneller herkennen en ondersteunen we zorgverleners om hun werk efficiënt te kunnen doen.

Bekijk de video Digitale zorg.

In 2023 hebben we continue monitoring via COVERED@UMCUtrecht met succes voortgezet op onze verpleegafdeling C2West. Hier maakt het nu onderdeel uit van het reguliere proces en hebben we inmiddels ruim 1.000 patiënten continu gemonitord. Daarnaast startten we in 2023 met continue monitoring in onderzoeksverband op de medium care heekunde (C2Oost). Op basis van de ervaringen op beide afdelingen, verbeteren en optimaliseren we de continue monitoring. Zo zorgen we ervoor dat we het veilig en effectief toepassen. In 2024 willen we COVERED@UMCUtrecht op nog meer verpleegafdelingen in het UMC Utrecht inzetten.

Ook hebben we in 2023 continue monitoring via COVERED@UMCUtrecht tijdelijk gebruikt in de behandeling van een patiënt met kanker, naar aanleiding van een hulpvraag van een internist-endocrinoloog. Zo kon de hemodynamisch instabiele patiënt extra goed worden gemonitord tijdens de toediening van radiotherapie. Zowel de patiënt als de betrokken zorgprofessionals zijn **enthousiast over de inzet van continue monitoring**.

Daarnaast onderzochten we in 2023 hoe we COVERED@home veilig en efficiënt in de thuissituatie kunnen inzetten. Binnen deze haalbaarheidsstudie droegen twintig patiënten gedurende vijf dagen na ontslag uit het UMC Utrecht een sensor voor continue monitoring. Met de verzamelde data en patiëntinterviews komen we tot de juiste protocollen voor COVERED@home. Zo zorgen we ervoor dat patiënten veilig in de eigen leefomgeving kunnen herstellen van bijvoorbeeld een luchtweginfectie of operatie, met begeleiding en 24/7 monitoring op afstand vanuit ons **Medisch Regiecentrum**. De resultaten van deze technische haalbaarheidsstudie zijn begin 2024 bekend.

Meer patiënten thuis gemonitord

In 2023 is thuismonitoring en -behandeling verder toegenomen. In totaal monitorde we ruim 1.250 patiënten in de thuissituatie, een stijging van ruim 40% ten opzichte van 2022. Het gaat hierbij om periodieke monitoring, waarbij patiënten een paar keer per week vanuit hun thuisomgeving eigen metingen in een app bijhouden. Bijvoorbeeld hun lichaamstemperatuur, bloeddruk en/of handknijpkracht. Ook beantwoorden ze vragen over hoe het met hen gaat. Hierbij kijken onze zorgprofessionals vanuit het UMC Utrecht op afstand mee. Ze beoordelen en sorteren alle ingevoerde informatie aan de hand van de opgestelde behandelafspraken en begeleiden patiënten bij hun behandeling of herstelproces. Ook bezochten collega's van andere ziekenhuizen uit binnen- én buitenland het UMC Utrecht in verband met thuismonitoring. We hebben onze kennis gedeeld en samenwerkingen (verder) verkend.

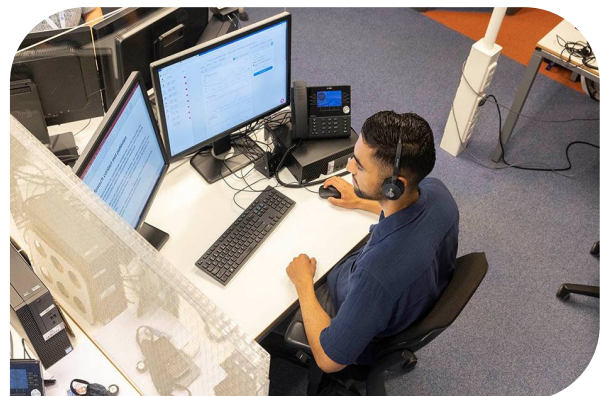
Verbeterde zorg aan steunhartpatiënten door thuismonitoring

Voor patiënten die in het UMC Utrecht een steunhart hebben gekregen, ontwikkelden we de thuismonitoringsapplicatie MCS@home. Een steunhart (MCS staat voor Mechanical Circulatory Support) is een mechanische pomp die de functie van de linkerhartkamer ondersteunt en gedeeltelijk overneemt. Vanaf november 2023 kunnen alle patiënten met een steunhart via de MCS@home app vanuit huis voor hen relevante waarden invullen en het verloop bijhouden. Bijvoorbeeld de steunhart-pompwaarden en het gewicht. Een stijgend gewicht kan wijzen op het vasthouden van vocht, een belangrijk signaal voor een mogelijk probleem. Bij overschrijding van één van de specifiek voor de patiënt ingestelde waarden, krijgen de gespecialiseerde steunhartverpleegkundigen in het UMC Utrecht een seintje. Zij nemen contact op met de patiënt en nemen eventueel benodigde acties. Met behulp van MCS@home kunnen (gezondheids)problemen vroegtijdig worden gesignaleerd. Hiermee kan het aantal complicaties en mogelijk heropnames worden verminderd en verbeteren we de zorg aan patiënten met een steunhart.

Sinds eind 2023 is MCS@home onderdeel van steunhartzorg in het UMC Utrecht. Uit onderzoek bleek dat patiënten de steunhartzorg van het UMC Utrecht waarderen met een 9.

(Regionale) ondersteuning van zorg op afstand

Ons Medisch Regiecentrum, een digitale zorg- en monitoringsafdeling, speelt een belangrijke rol in het ondersteunen van zorg op afstand. Door het structureel inrichten en uitbouwen van het Medisch Regiecentrum in de afgelopen jaren, is monitoring op afstand vanaf 2024 niet meer periodiek maar continu - dus 24/7 - mogelijk.

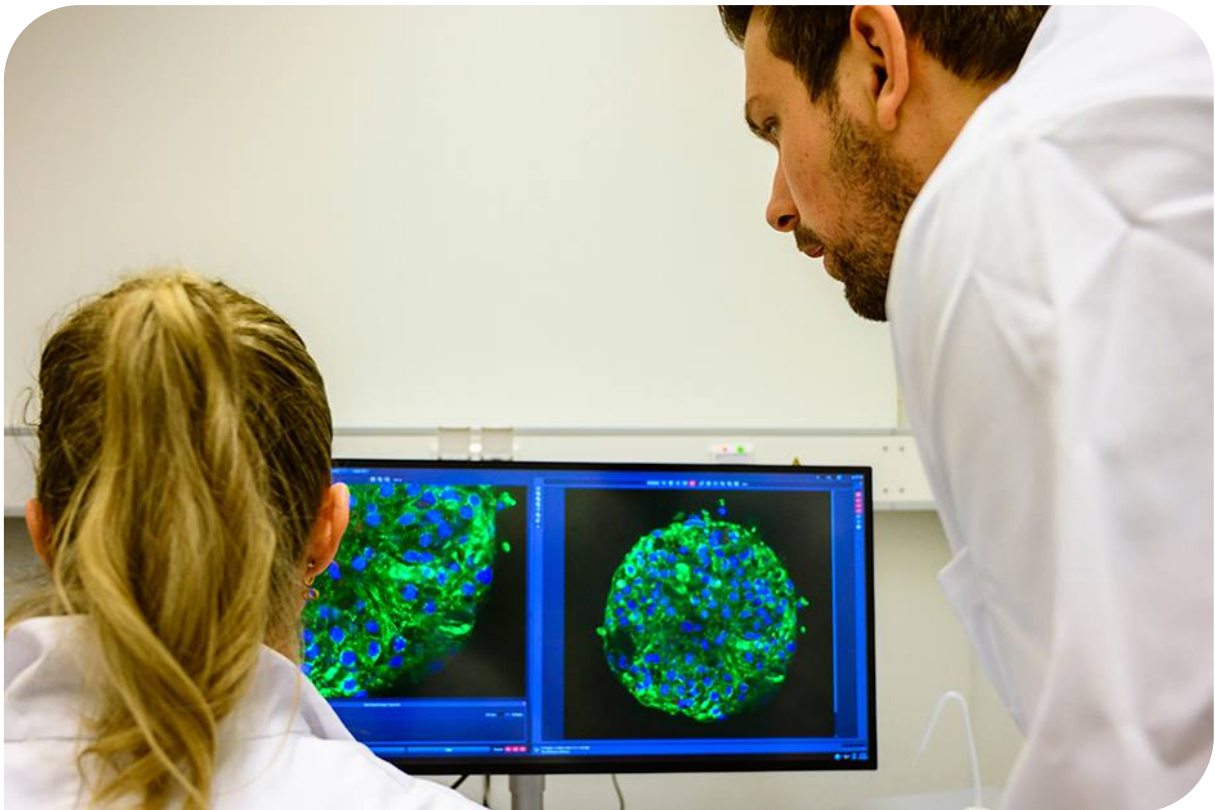

Om patiënten zo goed mogelijke zorg te kunnen verlenen, is het ook nodig om regionaal met zorginstellingen en zorgprofessionals samen te werken. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat een zorgprofessional in het ziekenhuis kan afstemmen met de huisarts van een patiënt of een zorgverlener van de thuiszorg. Bijvoorbeeld over het beschikbaar stellen van hulpmiddelen, zoals zuurstoftoediening thuis. Ons Medisch Regiecentrum speelt hierin een cruciale rol. In 2023 zijn we daarom, in lijn met het Integraal Zorgakkoord (IZA), een verkenning gestart hoe we dit als UMC Utrecht regionaal kunnen organiseren en ondersteunen.

AI verbetert kwaliteit van zorg en efficiëntie

In 2023 werkten we verder aan **toegepaste datascience-initiatieven in de zorg**, waarin we gebruik maken van kunstmatige intelligentie (AI). Enerzijds zijn dit initiatieven die de administratielasten van onze zorgprofessionals verminderen, waardoor ze meer tijd aan de zorg voor patiënten kunnen besteden. Anderzijds zijn het zorginhoudelijke toepassingen, waarmee we de kwaliteit van zorg aan patiënten verbeteren. Deze AI-toepassingen maken onderdeel uit 'implementatie van AI' in ons programma 'Data Science UMC Utrecht'. In dit **programma** brengen we data-infrastructuur, research & development en implementatie van AI samen ('3AI').

In 2023 werkten we onder andere aan een toepassing die het automatisch tellen van celdelingen mogelijk maakt in een pilot voor patiënten met borstkanker. Met deze toepassing ondersteunen we pathologen in hun werk. Zij kunnen hierdoor sneller en wellicht ook nauwkeuriger werken. De uitkomsten van deze pilot zijn in 2024 bekend.

Ook onderzochten we in 2023 hoe AI-taalmodellen, zoals ChatGPT, kunnen helpen om de administratieve last van zorgprofessionals in het UMC Utrecht te verminderen. En welke behoeften zorgprofessionals op dit gebied hebben. Naar aanleiding hiervan zijn we aan de slag gegaan met drie concrete projecten, namelijk: het automatiseren van ontslagbrieven en de taal hiervan toegankelijker maken voor patiënten, het automatisch voorbereiden van alle informatie die nodig is voor consultafspraken op de poli, en het slim zoeken van informatie in zorgprotocollen. Tevens werkten we aan een toepassing om gesproken tekst in de spreekkamer om te zetten naar een samenvatting voor in het elektronisch patiëntendossier. Dit biedt patiënten en hun naasten de gelegenheid om de belangrijkste informatie nog eens rustig na te lezen.

Daarnaast werkten we aan een toepassing die no-shows (patiënten die niet op een afspraak komen) in de polikliniek voorspelt. Patiënten met een hoge kans op no-show worden gebeld door een studentenbelteam om ze te herinneren aan de afspraak. Naar aanleiding van een pilot op drie poli's zagen we een flinke vermindering van no-shows. In 2024 breiden we dit uit naar andere poli's in het UMC Utrecht. We hopen hiermee uiteindelijk 15 tot 20% minder no-shows op onze poli's te bereiken. Patiënten ontvangen zo de zorg die ze nodig hebben en wij kunnen onze capaciteit efficiënter benutten.

Tot slot organiseerden we een bijeenkomst voor het kennisnetwerk AI-implementatie in de zorg voor meer dan 40 zorgorganisaties en kennisinstellingen in Nederland. Hier bespraken we onder andere hoe we nog beter met elkaar kunnen samenwerken om implementatie van kunstmatige intelligentie (AI) in het zorgproces te versnellen.

Goede en veilige digitale zorg

Digitale zorg en kwaliteit en veiligheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Digitale zorg moet veilig en verantwoord kunnen worden ingezet. Daar komt veel bij kijken. In 2023 hebben we flinke stappen gemaakt met het opzetten van een kwaliteitsmanagementsysteem voor de in-huis ontwikkeling en implementatie van AI-applicaties. Daarnaast beoordelen we specifiek per geval of we thuismonitoringsapplicaties verantwoord kunnen inzetten. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van risk-benefit analyses. In 2023 is de kwaliteit en veiligheid van digitale zorg ook meegenomen in de externe audit in het UMC Utrecht. De resultaten van deze audit waren zeer positief. Positieve bevindingen waren bijvoorbeeld dat het UMC Utrecht denkt vanuit de beleving van de patiënt, er veel aandacht is voor risicomanagement, zowel intern als extern de verbinding opzoekt. Er werd vastgesteld dat het UMC Utrecht een koppositie in Nederland inneemt op het gebied van kwaliteit en veiligheid rondom Digital Health.

Zelfregie via patiëntportaal mijnumcutrecht.nl

Via het online patiëntportaal mijnumcutrecht.nl kunnen patiënten veilig en snel hun medische gegevens bekijken. Dit geeft patiënten de mogelijkheid zelf de regie te voeren over de zorg die ze ontvangen. Zo kunnen patiënten via een e-consult in het portaal (niet-urgente) vragen stellen of een herhaalrecept aanvragen. In 2023 hebben gemiddeld 44.459 patiënten ingelogd in het portaal (unieke inlogs). In 2022 waren dit er 34.824.

Samenwerken met patiënten

In het UMC Utrecht willen we structureel samenwerken met patiënten en hun naasten in zorg, **onderwijs** en **onderzoek**. Ons doel is om samen keuzes te maken, zodat we aansluiten bij de behoeften, verwachtingen en mogelijkheden van patiënten. In onze aanpak werken we nauw samen met een netwerk van patiënten en zorgverleners en de cliëntenraad van het UMC Utrecht.

Bekijk de animatievideo **Samen maakt het verschil**.

Samen maakt het verschil

De kennis en ervaring van patiënten is voor ons cruciaal om steeds te verbeteren en te vernieuwen. Want, zorg is pas goed als onze patiënten deze als goed ervaren. Om dit zowel bij onze patiënten als onze medewerkers extra onder de aandacht te brengen, startten we in 2022 de campagne **Samen maakt het verschil**. In 2023 hebben we deze campagne voortgezet met de twee thema's: 'Wij leren u graag kennen om u de zorg te geven die bij u past', en 'Hoe help je patiënten die moeite hebben met lezen en schrijven?'.

Bekijk de video 'Welke zorg past het beste bij Marjon?' en 'Hoe informeren we Quinten op een manier die bij hem past?'

Vraag en aanbod patiëntenervaringen samenbrengen

We betrekken patiënten actief bij beslissingen over de inrichting van zorg, wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Om de vraag naar ervaringskennis van patiënten en het aanbod hiervan samen te brengen, zetten we in 2022 het **Bureau PatiëntenInzet (BPI)** op. In 2023 kwamen bij Bureau PatiëntenInzet 72 vragen voor ervaringskennis binnen. Dit ging bijvoorbeeld om het meelesen en verbeteren van een aanvraag voor onderzoek naar diabetes type 2, meekijken naar vastgoed en huisvestingsplannen van het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ), en input leveren op een belscript voor patiënten die op een wachtlijst staan. Ook waren er in 2023 circa twintig patiënten betrokken bij het maken van plannen in ons programma **Zorg van Morgen**.

Sterken patiënten om ervaringen te delen

Om ervoor te zorgen dat (naasten van) patiënten zich gesterkt voelen om op te komen voor hun belangen, ontwikkelde het Bureau PatiëntenInzet een cursus voor patiëntpartners. In deze cursus komen vragen aan bod als: wat is patiëntenparticipatie, hoe kan ik goed participeren, hoe zit het UMC Utrecht in elkaar, hoe kan ik optimaal mijn (ervarings)kennis delen? In 2023 gaven we deze training vier keer aan in totaal 48 (naasten van) patiënten. Deelnemers waardeerden de training met gemiddeld een 8,4.

Ondersteuning van patiënten die ervaringen delen

Op verzoek van patiënten organiseerden we in 2023 twee keer een middag voor patiëntpartners, mensen die hun ervaringen delen en meedenken met het UMC Utrecht. Ze konden elkaar hier ontmoeten, van elkaar leren en horen over nieuwe initiatieven. De aanwezigen waardeerden de middag met gemiddeld een 9. De patiëntpartners droegen zelf thema's aan waarover ze in gesprek willen gaan. Eén van deze thema's was laaggeletterdheid. Naar aanleiding hiervan hebben we een coach en een taalambassadeur van Stichting ABC uitgenodigd. Zij deelden hun ervaringen en gaven tips en adviezen voor communicatie met mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. Deze inzichten kunnen de patiëntpartners meenemen in projecten waar hun inbreng wordt gevraagd.

Ondersteuning medewerkers in samenwerken met patiënten

In een basis e-module laten we medewerkers kennismaken met het samenwerken met patiënten in zorg, onderwijs en onderzoek. In 2023 hebben 200 medewerkers deze e-module Patiëntenparticipatie afgerond. Speciaal voor onderzoekers is er een e-learning die ingaat op patiëntenparticipatie in onderzoek. 93 onderzoekers doorliepen deze e-learning in 2023 in het Nederlands en 42 in het Engels.

Wij leren u/jou graag kennen

Om onze zorgverleners te ondersteunen de dialoog met patiënten aan te gaan en persoonsgerichte zorg te bieden is er de vragenlijst 'Wij leren u graag kennen' / 'Wij leren jou graag kennen' (voor patiënten onder de 18 jaar). Via de vragenlijst kunnen patiënten onder andere aangeven wat voor hen belangrijke activiteiten zijn, waarover zij zich zorgen maken als het gaat om hun gezondheid, en wat zij van een afspraak/ behandeling verwachten.

Bekijk de video over de vragenlijst 'Wij leren u graag kennen'.

In 2023 vulde ruim 53% van de volwassen patiënten en ruim 30% van de ouders/kinderen de vragenlijst in. Over het algemeen zijn de ervaringen met de vragenlijst, zowel patiënten als bij zorgverleners positief. Patiënten geven aan dat de vragenlijst hen helpt om hun gesprek goed voor te bereiden. Voor zorgverleners biedt de vragenlijst concrete aanknopingspunten om op maat gemaakte informatie te geven, een goede relatie met een patiënt op te bouwen en zo persoonlijk mogelijke zorg te leveren.

Onderzoek naar de samenwerking met patiënten

In januari 2023 hebben we een hoogleraar patiënten- en publieke participatie aangesteld en zijn er onderzoeken op dit gebied gestart. Zo lopen er nu twee onderzoeken naar participatie in zorg. We evalueren de implementatie en werking van de vragenlijst 'Wij leren u/je graag kennen' in het UMC Utrecht. En op de afdeling neuro-oncologie bestuderen we 'existentieel behandelen' als een vorm van patiëntenparticipatie in zorg. Daarnaast bestuderen we in een project naar woonprojecten voor mensen met een psychosegevoeligheid die zijn geïnitieerd door naasten, de samenwerking tussen academisch geschoolde onderzoekers en 'naasten-onderzoekers' via zelfrapportage en interviews. Tot slot bestuderen we de impact van nieuw ziekenhuisbeleid dat als doel heeft om meer patiëntenparticipatie te stimuleren. In casestudies kijken we hoe onderzoekers dit aanpakken en hoe patiënten dit ervaren.

Diversiteit en inclusie in de zorg

Het UMC Utrecht streeft ernaar een huis te zijn waar iedereen zich (h)erkend voelt. Factoren als gender, culturele of sociale achtergrond, geaardheid, levensbeschouwing, arbeidsvermogen of leeftijd mogen dit niet in de weg staan. In 2023 hebben we diverse activiteiten ontplooid om diversiteit & inclusie in onze zorg verder te vergroten:

Bewustwordingstrainingen afdeling Verloskunde

In 2023 heeft het hele team van de afdeling Verloskunde in het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ) de training 'Bewust worden van je vooroordelen' gevolgd. Zowel verpleegkundigen en verloskundigen als gynaecologen en artsen in opleiding tot gynaecoloog namen deel aan de training. Ze leerden onder andere over hun eigen vooroordelen en hoe deze invloed kunnen hebben op de zorg die ze leveren. En via casuïstiek en gesprekken met ervaringsdeskundigen van uitsluiting, spraken ze over hoe ze situaties in hun werk inclusiever kunnen maken. Ook kregen de deelnemers handvatten hoe ze als een 'actieve omstander' kunnen handelen als ze iets ongepasts zien gebeuren. Via verdere gesprekken op de afdeling en vervolgvactiteiten zorgt de afdeling ervoor dat de zorg en sfeer op de afdeling steeds inclusiever worden.

Op basis van deze reeks trainingen ontwikkelen we nu een Bewustwordingstraining voor alle zorgmedewerkers in het UMC Utrecht. Deze training is eind 2024 gereed.

Masterclasses diversiteit & inclusie WKZ

Eind 2023 heeft een groot deel van de collega's van de divisie Kind in het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ) een masterclass gevolgd over diversiteit en inclusie. Medewerkers maakten in deze interdisciplinaire masterclasses kennis met het thema diversiteit en inclusie, met wat vooroordelen zijn en hoe deze vooroordelen de zorg kunnen beïnvloeden. Deelnemers hebben gesproken over hun eigen vooroordelen en hebben met elkaar casuïstiek besproken en mogelijke oplossingen om hun zorg en afdeling inclusiever te maken.

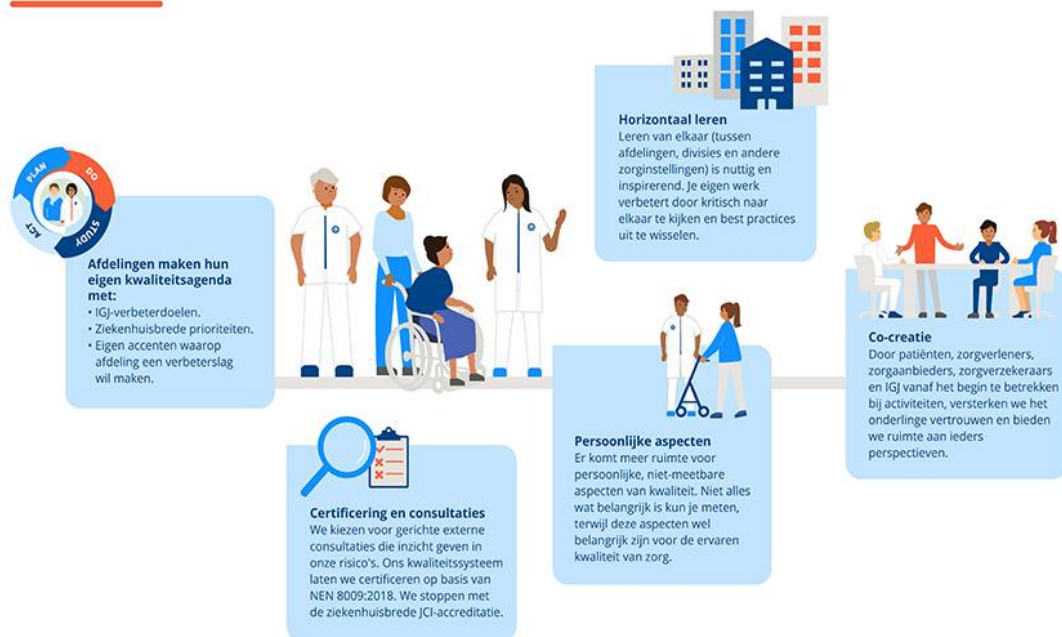
Kwaliteit & patiëntveiligheid

Zorg is mensenwerk. Onze patiënten rekenen op goede en veilige zorg. Via onderzoek en ervaringen in de praktijk verbeteren we onze zorg proactief en leren we van zorg die anders loopt dan we bedoeld hadden. Als er sprake is van een incident of calamiteit, dan onderzoeken we grondig welke factoren eraan hebben bijgedragen dat iets niet volgens plan verliep. Ook kijken we hoe we herhaling in de toekomst kunnen voorkomen en werken we actief aan verbetering.

Kwaliteit van zorg toetsen, verbeteren en borgen

In 2023 gaven we verdere invulling aan onze werkwijze SamenWerken aan Kwaliteit. Met deze aanpak om kwaliteit te toetsen, te verbeteren en te borgen startten we in 2022. Met SamenWerken aan Kwaliteit bouwen we voort op het stevige fundament dat we in de afgelopen vijftien jaar hebben ontwikkeld. En dat in deze periode drie keer extern is getoetst door de **Joint Commission International (JCI)** voor het laatst in 2019. Met onze nieuwe werkwijze sluiten we meer aan bij de ervaringen van patiënten en de intrinsieke motivatie van onze zorgverleners om te verbeteren. Patiënten en zorgverleners weten immers als geen ander waar er in de zorg nog ruimte is voor verbetering. SamenWerken aan Kwaliteit is gestoeld op vijf pijlers, waarmee we het accent verschuiven van controle naar vertrouwen.

Samenwerken aan kwaliteit

In 2023 gingen we verder om met alle afdelingen een afdelingsspecifieke kwaliteitsagenda op te stellen. Dit ronden we in 2024 af. In deze agenda's verwerken we de landelijke verbeterdoelen van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), de prioriteiten die we als UMC Utrecht hebben en afdelingsspecifieke verbeterdoelen.

Ook werkten we in 2023 in NFU-verband door aan de pijler 'Horizontaal leren' als kwaliteitsinstrument. We wisselden best practices uit intern, met andere umc's en/of met andere beroepsgroepen. Tot slot behaalden we in 2023 hercertificering voor de NEN8009:2018 norm. Met deze certificering tonen we aan dat we ons veiligheidsmanagementsysteem op orde hebben.

Adrienne Cullen-lezing: leren van fouten

De jaarlijkse **Adrienne Cullen-lezing** speelt een belangrijke rol in het bespreekbaar maken en leren van dingen die fout gaan. Zo voorkomen we dat we een dezelfde soort fout opnieuw maken en voelen patiënten zich gesteund. De lezing is **online te bekijken** met Nederlandse ondertiteling en ook met **live Engelse vertaling** en Engelse ondertiteling. De lezing is vernoemd naar mevrouw Adrienne Cullen, bij wie een medische fout in het UMC Utrecht leidde tot haar overlijden door baarmoederhalskanker. Vrijdag 10 maart 2023 vond de vijfde Adrienne Cullen-lezing plaats. Deze stond in het teken van de ervaring van een naaste van een patiënt rond onze communicatie.

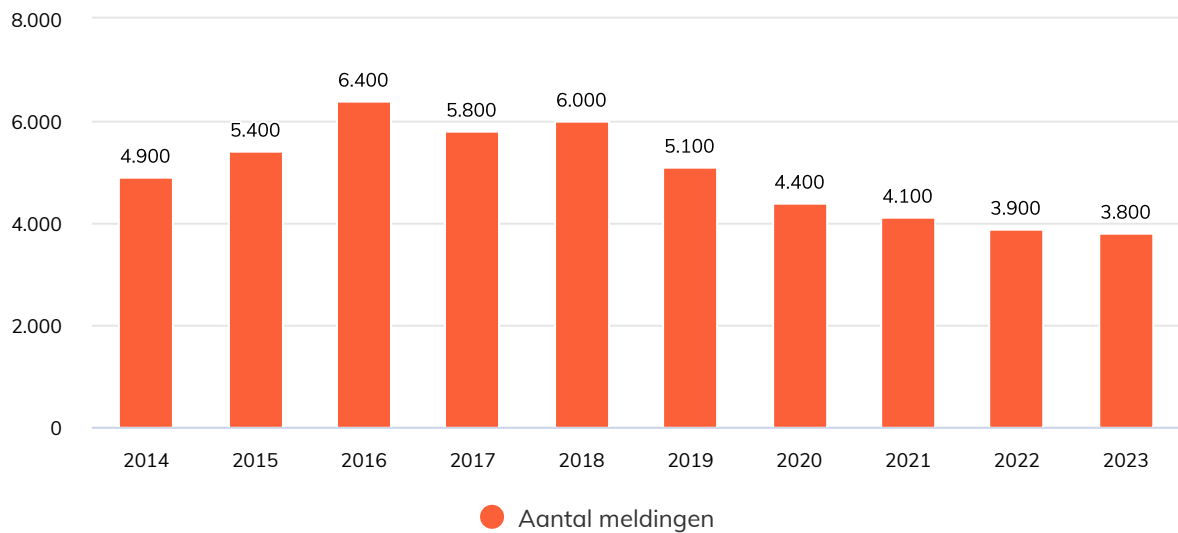
Ontslagcommunicatie verder verbeterd

In 2023 hebben we onze ontslagcommunicatie verder verbeterd. Onze ambitie is om bij 90% van de overdrachten naar huis binnen 24 uur een ontslagbericht te sturen naar de huisarts/ verwijzer. Zo waarborgen we de continuïteit van zorg, ook nadat een patiënt het UMC Utrecht heeft verlaten. In 2023 verstuurdde we 73% van deze ontslagberichten op tijd (62% in 2022).

Incidenten, calamiteiten en klachten

Dagelijks werken onze professionals gepassioneerd om de beste zorg aan patiënten te verlenen. Soms verloopt dit helaas anders dan beoogd en kan er een incident of calamiteit optreden. Ook kan een patiënt een vervelende ervaring hebben en een klacht indienen. In alle gevallen is ons beleid erop gericht om de betreffende patiënt en/of nabestaanden zo goed mogelijk te helpen en om actief van een incident, calamiteit of klacht te leren. Hiermee willen we een dergelijke situatie in de toekomst voorkomen en de kwaliteit van onze zorg en patiëntveiligheid verder verbeteren.

Figuur 1: Aantal meldingen incidenten patiëntenzorg (MIP)

In 2023 is er een kleine daling van het totaal aantal incidenten ten opzichte van 2022. Het is een daling van 115 meldingen (3%). Dit is een iets kleinere daling dan de twee voorliggende jaren (4,9% en 5,5%).

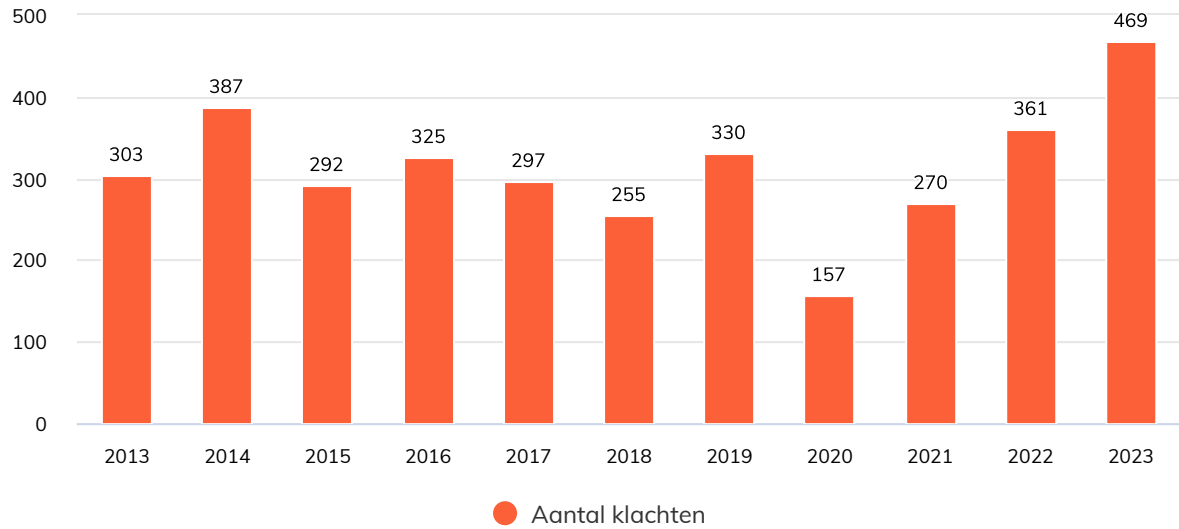
Figuur 2: Aantal meldingen (mogelijke) calamiteiten

	Interne melding	Mogelijke calamiteit	Uiteindelijke calamiteit
2016	136	66	42
2017	98	49	32
2018	71	39	25
2019	74	43	21
2020	57	21	18
2021	55	23	8
2022	58	21	4
2023	59	24*	11*

*nog niet definitief

Het aantal interne calamiteitmeldingen, meldingen aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en onderzoeken met als conclusie 'calamiteit', ligt in 2023 rond hetzelfde niveau als in de voorgaande jaren (2020-2022).

Figuur 3: Aantal klachten bij Klachtenbemiddeling

Het totaal aantal klachten in 2023 is gestegen ten opzichte van 2022, deels door veranderde registratie. Zo kunnen klachten nu ook ter kennisgeving worden ingediend, waardoor het melden van een klacht nog laagdrempeliger is geworden. Het merendeel van de klachten betreft, zoals in eerdere jaren ook het geval was, behandeling en verzorging, en communicatie en bejegening. We zien een lichte toename in klachten over de toegangstijd polikliniek (eerste consult na verwijzing), de wachtlijst voor de OK en ons veranderende zorgaanbod.

Ons onderzoek voor de zorg voor morgen

Om de gezondheid van mensen te verbeteren en de zorg van morgen te creëren, werken onze onderzoekmedewerkers samen met onze partners en patiënten aan multidisciplinair onderzoek. De vraag van patiënten is hierbij vanzelfsprekend ons uitgangspunt. We streven naar de hoogst mogelijke kwaliteit en impact voor patiënten en de maatschappij.

Onze
patiënten

Onze
studenten

Ons onderzoek

Onze
collega's

Verduurzaming laboratoria

In ons onderzoek hebben we aandacht voor duurzaamheid, zowel via onderwerpen in onze onderzoeksagenda als voor het verduurzamen van ons onderzoek zelf.

In 2023 sloten we ons bijvoorbeeld aan bij LEAF (Laboratory Efficiency Assessment Framework) en droegen medewerkers van het UMC Utrecht eraan bij dat dit initiatief vanuit het Verenigd Koninkrijk ook in Nederland op de kaart werd gezet. Laboratoria verbruiken veel energie en hulpbronnen. Via LEAF verduurzamen we onze laboratoria en realiseren we een CO₂-reductie tot 10%. In 2023 brachten meer dan 35 researchgroepen en 17 labunits in het UMC Utrecht met een nulmeting hun apparatuur, energieverbruik en afval in kaart. Hiermee behaalden ze het brons certificaat, de eerste stap in verduurzaming. In 2024 volgen acties om de CO₂-uitstoot verder te verminderen.

Ons onderzoek in cijfers

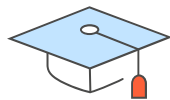
1.010
wetenschappelijk
onderzoekmedewerkers

€133 MLN
geworven fondsen
voor onderzoek

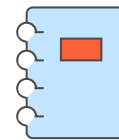
212
hoogleraren

1.500
promovendi

214
promoties
(PhD-graad behaald)

3.156
wetenschappelijke
publicaties, waarvan
84% Open Access

Uniek onderzoek

Ons onderzoek hebben we georganiseerd in zes inhoudelijke programma's (speerpunten). Een aantal voorbeelden van uniek en baanbrekend onderzoek in 2023 zijn:

Actieve slaap zorgt voor zo goed mogelijke start te vroeg geboren baby's

Onderzoekers van het UMC Utrecht onderzochten de rol van slaap op de hersenontwikkeling van te vroeg geboren baby's. In 2023 vonden ze een link tussen meer actieve slaap en een betere ontwikkeling van de witte stof in hun hersenen. Deze witte stof is cruciaal bij het verwerken van informatie en het verbinden van verschillende hersengebieden, wat essentieel is voor cognitieve en motorische functies. Op basis van deze ontdekking wil het onderzoeksteam de slaap van te vroeg geboren baby's op de kinder-IC in de toekomst beter bewaken. Hierdoor kunnen medische interventies zoveel mogelijk worden gedaan op een moment dat een baby niet in de actieve slaap zit. Zo krijgen te vroeg geboren baby's een zo goed mogelijke start van hun leven. 17 maart 2023 ging ook het **Sleep Discovery Lab** officieel van start.

Onderzoekers en artsen van het UMC Utrecht ontwikkelen een **nieuwe vorm van stamceltherapie voor pasgeborenen met hersenschade na een herseninfarct**. De behandeling is erop gericht om het natuurlijke herstelvermogen van het babybrein te ondersteunen. Uit de klinische studie die recent is afgerond blijkt dat mesenchymale stamcellen via neusdruppels veilig aan deze pasgeborenen kunnen worden toegediend. De bevindingen van de onderzoeksgroepen zijn in juni 2022 gepubliceerd in *The Lancet Neurology*.

Kunstmatige intelligentie (AI) verbetert behandeling van kanker

In Nederland wordt jaarlijks bij 1.400 volwassenen en 150 kinderen een tumor die is ontstaan in de hersenen of het ruggenmerg vastgesteld. Het type hersentumor en hoe agressief de tumor is, kon eerst pas één week na operatieve verwijdering worden vastgesteld, na onderzoek van het weggenomen weefsel. In 2023 maakten onderzoekers van het UMC Utrecht, het Prinses Máxima Centrum en het Amsterdam UMC met succes gebruik van kunstmatige intelligentie (AI)-technologie om het type tumor al tijdens de operatie, binnen anderhalf uur, vast te stellen. Door de nieuwe techniek kan de neurochirurg, indien nodig, het operatieplan bij operaties bij kinderen al tijdens de operatie aanpassen. Een tweede operatie is dan vaak niet meer nodig. Het Prinses Máxima Centrum heeft geoordeeld dat de resultaten van de techniek voldoende betrouwbaar zijn en past het nu in de praktijk toe bij kinderen voor wie de uitkomst mogelijk bepalend is voor het operatieplan.

[Bekijk hier de video over onderzoek naar hersentumoren - DNA analyse.](#)

Ook helpt AI bij het beter screenen op borstkanker. Vrouwen met zeer dicht borstweefsel hebben meer kans op borstkanker. Met behulp van AI hebben onderzoekers van UMC Utrecht nu een factor gevonden die een extra aanwijzing kan zijn voor het ontwikkelen van kanker bij deze groep vrouwen: de mate waarin het normale klier- en bindweefsel oplicht door de contrastvloeistof tijdens een MRI. Deze uitkomst kan uiteindelijk helpen om het aanvullend screenen met MRI naar kanker in zeer dicht borstweefsel effectiever in te vullen.

Vaccineren tegen RS-virus mogelijk

Jaarlijks belanden er in Nederland 150 tot 200 baby's met het RS-virus op de intensive care. Wereldwijd is het RS-virus de tweede doodsoorzaak bij zuigelingen, na malaria. Uit drie onderzoeken waarbij het UMC Utrecht betrokken was, bleek in 2023 dat het mogelijk wordt om baby's, zwangere vrouwen en ouderen te vaccineren. Zo wordt een ernstige infectie met het RS-virus voorkomen. De nieuwe vaccins zijn een keerpunt in de bestrijding van het RS-virus.

Effectiviteit behandeling hartfalen vergroten

Zowel bij gezonde als bij zieke mensen is het zogenoemde 24-uurs ritme belangrijk voor het functioneren van het lichaam. Onderzoekers van het UMC Utrecht vroegen zich af of het **24-uurs ritme verandert bij patiënten met hartfalen**, waar zo'n 250.000 Nederlanders last van hebben. Ze ontdekten in 2023 dat, ondanks verstoringen in de hormoonspiegels en lichaamsfuncties, de moleculaire klok in het hart intact bleef en er een 24-uurs ritme aanwezig blijft. Als we hiermee rekening houden bij het plannen van bijvoorbeeld operaties of het toedienen van medicijnen, kunnen we zo de effectiviteit van een behandeling verhogen.

Patiënten met nierfalen 23% minder kans op overlijden

Nierfalen is een veel voorkomende chronische niet-overdraagbare aandoening. Ruim 6.200 patiënten in Nederland en wereldwijd ongeveer 4 miljoen ondergaan een dialysebehandeling. Uit onderzoek, onder leiding van het UMC Utrecht bleek in 2023 dat een nieuwe dialysemethode, hemodiafiltratie, een **beter behanding** is voor patiënten met nierfalen dan hemodialyse. Met deze nieuwe dialysebehandeling neemt de kans op overlijden van patiënten met nierfalen met 23% af. Een belangrijke doorbraak in de behandeling van patiënten met nierfalen. Naar verwachting leidt dit tot een bredere wereldwijde toepassing van hemodiafiltratie.

Twee nieuwe bacteriesoorten ontdekt bij patiënten met darmontstekingen

Onderzoekers van het UMC Utrecht en Yale University (USA) hebben in 2023 twee nieuwe bacteriesoorten bij patiënten met een inflammatoire darmziekte (IBD) ontdekt. IBD is een chronische ontstekingsaandoening die voornamelijk bestaat uit de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa, en die wereldwijd miljoenen mensen treft. Uit een grondige karakterisering van de twee nieuwe bacteriesoorten, bleek dat deze ervoor zorgen dat de beschermende slijmlaag van de darmwand afbreekt en ze een krachtige immuunreacties uitlokken. Deze bevindingen benadrukken de potentiële rol van bacteriën in het ziekteproces van IBD en kunnen mogelijk bijdragen tot nieuwe behandelingen in de toekomst.

Bioprinten vervangt in toekomst weefsels en organen

Er is al jaren een tekort aan geschikte donoren. In 2023 zijn er in het UMC Utrecht diverse stappen gemaakt om uiteindelijk via bioprinten vervangende weefsels en organen te kunnen maken. Zo is het gelukt om een chemische 'landkaart' te maken voor de cellen waaruit weefsels en organen kunnen worden opgebouwd. Daarnaast ontwikkelde een promovendus een korrelige gel ('granulaire gel') die helpt om tijdens het bioprinten cellen heel gecontroleerd en nauwkeurig kan plaatsen. Deze korrelige gel maakt ook meer biologische activiteit in het geprinte weefsel of orgaan mogelijk. Zo kunnen stamcellen zich meer verspreiden, creëren epitheelcellen meer verbindingen en maken neuronen verbindingen met elkaar. Tot slot ontwikkelden onderzoekers een zeer nauwkeurige manier van 3D-printen waarmee een bloedvat kan worden gemaakt, een ingewikkelde structuren die mechanisch sterk moet zijn en flinke krachten moet kunnen hebben.

Valorisatie van onderzoek

Het vertalen van wetenschappelijke kennis naar impactvolle oplossingen voor patiënten en de maatschappij, is een kerntaak van het UMC Utrecht. We ondersteunen onderzoekers en andere professionals bij valorisatie en funding vanuit het **Research Support Office**, onze deelname in onder andere **Utrecht Holdings**, **UtrechtInc** en via programma's, zoals de **Ureka Mega Challenge**.

Licenties en start-ups Utrecht Holdings

Binnen **Utrecht Holdings** zijn er in 2023 in totaal vijftig nieuwe ideeën voor innovaties nader uitgewerkt en twaalf octrooiaanvragen gedaan voor initiatieven vanuit het UMC Utrecht. Naar aanleiding hiervan zijn er vijf licenties afgegeven voor het vermarkten van innovaties vanuit het UMC Utrecht.

In 2023 zijn er vijf licenties afgegeven voor het vermarkten van innovaties vanuit het UMC Utrecht.

Utrecht Holdings heeft via het **Utrecht Health Seed Fund** in 2023 geïnvesteerd in drie nieuwe UMC Utrecht start-ups, namelijk:

- **Phlox BV**. Met behulp van gentherapie verlicht en geneest Phlox BV diverse hartziekten.
- **Cordys Analytics BV**. Cordys Analytics BV maakt revolutionaire hartzorg mogelijk door artsen en patiënten voor het electrocardiogram naadloze toegang te bieden tot AI-diagnostiek.
- **Fair Therapeutics BV**. Met behulp van gepersonaliseerde geneeskunde biedt Fair Therapeutics BV toegankelijke geneesmiddelen tegen cystic fibrose.

In december 2023 heeft het Utrecht Health Seed Fund de investeringsperiode afgesloten. In 2024 wordt een nieuw fonds gelanceerd: Utrecht Holdings Seed Fund.

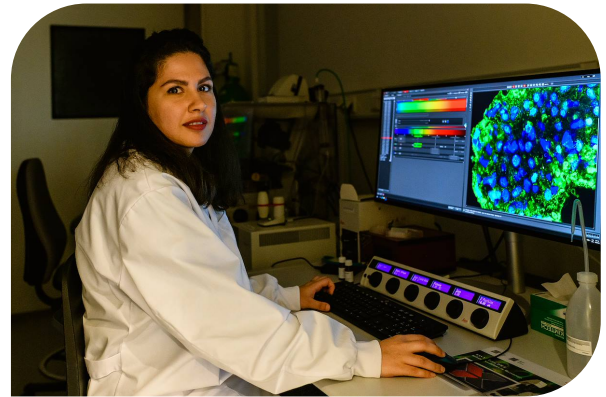
Nieuwe start-ups Utrecht Inc

Startup incubator **UtrechtInc** heeft in 2023 twee nieuwe startups met een UMC Utrecht-achtergrond (founder of IP) in haar programma en startup ecosysteem verwelkomt. Het gaat om:

- **DoDerm**, een bedrijf dat natuurlijke huidverzorging voor dieren biedt dat de huid herstelt.
- **Cell-XS**, een flexibel platform dat ervoor zorgt dat gentherapie zich snel richt op zieke cellen in het lichaam en dus minder bijwerkingen heeft voor patiënten.

TKI-subsidie van Health~Holland voor AI-labs

De topsector Life Sciences & Health van **Health~Holland** stelde in 2023 via de Topconsortia voor Kennis en Innovatie (TKI)-subsidies 7,5 miljoen euro beschikbaar voor projecten geïnitieerd vanuit het UMC Utrecht. De TKI-subsidie is een financiële stimulans voor onderzoekers om samen met bedrijven innovatieprojecten op te zetten.

Met een deel van de TKI-subsidie (4 miljoen euro, waarvan 2 miljoen uit de TKI-subsidie 2022 en 2 miljoen uit de TKI-subsidie 2023) is er financiële steun geboden aan **vijf AI-labs** om deze te helpen starten. Elk lab ontving 800.000 euro. Deze kunstmatige intelligentie (AI)-labs van het UMC Utrecht initiëren publiek-private projecten om antwoorden te vinden op maatschappelijke vraagstukken met behulp van AI en datascience. In de AI-labs ontwikkelen onderzoekers uit diverse disciplines nieuwe kennis en toepassingen, samen met experts uit publieke en private organisaties, overheden en andere kennisinstellingen. De vijf labs richten zich op vier Versnellers in onze **Connecting Worlds-strategie: Healthy Living, Imaging and Guided Interventions, Molecular Science, Living Technologies.** en **AI Methods.**

De overige 5,5 miljoen is toegewezen aan projecten die via een call een subsidieverzoek hadden ingediend. Dit betrof onder andere een project over nieuwe diagnostische modaliteit **PrecorDX** en het project Discover E3. In Discover E3 wordt in samenwerking met **Oncode Institute** gewerkt aan onderzoek naar het gebruik van afbrekende eiwitten (multispan E3-liganden) voor gerichte afbraak van membraaneiwitten bij kanker. Ook het project Lipid Five ontving subsidie. Hierin wordt een extra stofje toegevoegd aan nanogeneesmiddelen, zoals bepaalde vaccins, die de prestaties ervan sterk kan verbeteren.

Ook een nieuw publiek-privaat-samenwerkingsconcept van UMC Utrecht ontving steun vanuit Health~Holland. In het UMC Utrecht **Bachelor Research Hub** werkte een groep van 20 bachelorstudenten Biomedische Wetenschappen gedurende 10 weken aan een onderzoeksvraag van biotechnologiebedrijf Genmab. Het project, waarin er onderzoek werd gedaan naar nieuwe aangrijpingspunten voor de behandeling van kanker, creëerde synergie tussen onderzoek, onderwijs en de biotechnologische en farmaceutische industrie. De studenten ontwikkelden hun academische en onderzoeksvaardigheden en konden een kijkje nemen in de keuken van een bedrijf. Genmab deed nieuwe kennis op, waarmee de immunotherapiebehandeling van kanker kan worden verbeterd.

Innovaties door collega's

In het innovatietraject **Ureka Mega Challenge** ondersteunen we collega's om hun innovatieve ideeën om te zetten in daadwerkelijke producten, tools of werkprocessen die zowel voor patiënten als voor zorgprofessionals de kwaliteit van zorg verbeteren. 2023 was een lustrumjaar voor de Ureka Mega Challenge: we organiseerden de challenge inmiddels voor de tiende keer en konden **negen mooie ideeën** selecteren.

In februari 2024 selecteerde de jury vier finalisten:

- **HeLLO**: een levermodel dat de toxiciteit van medicatie in de lever kan voorspellen, wat helpt bij het ontwikkelen van veilige medicatie.

- **JAMA:** de inzet van natuurlijke nanodeeltjes om medicatie veilig gericht in zieke cellen te kunnen afleveren, waardoor ziektes (beter) behandeld kunnen worden.
- **PERFECT FIT:** perfect aansluitend 3D geprinte beademings-masker voor langdurig beademde patiënten, zodat drukplekken en ontsnappen van lucht kan worden voorkomen.
- **R-KEY:** een tweedeling steeksleuteltje om op een snelle en handige manier voedingssondes van het voedingssysteem los te koppelen, zodat sondes niet meer onnodig sneuvelen.

5 juni 2024 vindt de finale show plaats, die in het kader van het lustrum een extra feestelijk tintje zal krijgen.

Financiering van onderzoek

In 2023 was ons wervend vermogen voor onderzoek 133 miljoen euro (100 miljoen in 2022). Hiermee hebben we onze norm van 112 miljoen ruim behaald. In 2023 hebben we onder andere de volgende onderzoekssubsidies verworven:

Investerings vanuit Nationaal Groeifonds

Het **Nationaal Groeifonds** (NGF) investeert in projecten die een zo groot mogelijke bijdrage leveren aan duurzame en structurele economische groei.

In 2023 heeft het Nationaal Groeifonds een toekenning gegeven aan het **DUTCH-project**, waar het UMC Utrecht bij betrokken is. Met de stijgende zorgvraag en de toenemende personeelskrapte in de zorg, wordt in 2030 een tekort van 20% aan operatiecapaciteit verwacht. In het DUTCH-project werkt het UMC Utrecht in een collectief van onder andere universitair medische centra, universiteiten en het bedrijfsleven samen met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de uitstroom van huidig zorgpersoneel te verkleinen, de instroom (en opleidingscapaciteit) te vergroten, zorgopleidingen in Nederland te transformeren en voldoende bij- en nascholing te kunnen bieden.

Daarnaast heeft Nationaal Groeifonds 125 miljoen euro gereserveerd voor een **nieuw Centrum voor Proefdiervrije Biomedische Translatie** (CPBT) om de komende 10 jaar de transitie naar proefdiervrij onderzoek te versnellen. In plaats van proefdieren gebruiken we steeds meer geavanceerde patiëntenmodellen, waardoor we ook beter aansluiten op de situatie van echte patiënten en geneesmiddelen een hogere succeskans hebben. Dit zal economische en maatschappelijke winst opleveren: betere geneesmiddelen en minder dierproeven. Het CPBT, waarin het UMC Utrecht een grote rol speelt, wil zich gaan richten op transitietrajecten op het gebied van onder andere ALS en taaislijmziekte. Dit zorgt ervoor dat geneesmiddelen voor deze ziekten sneller beschikbaar komen voor patiënten.

Het UMC Utrecht is nu **partner in de volgende goedgekeurde en geselecteerde projecten binnen het thema Gezondheid en Zorg in de drie NGF-rondes**. Naast DUTCH en CPBT uit deze ronde zijn dit **Health-RI** en **RegMedXB** uit de eerste ronde, en **Oncode Accelerator** (voorheen **Oncode-PACT**), **Biotech Booster**, en **PharmaNL** uit de tweede ronde. UMC Utrecht is ook consortiumpartner in **NXTGEN HIGHTECH**. **Oncode Accelerator** is in **september 2023 officieel van start gegaan**. Binnen Oncode Accelerator werkt het UMC Utrecht samen met meer dan 30 publieke en private partners er aan om **nieuwe kankermedicijnen sneller bij patiënten te krijgen**.

Beter herstel na beroerte

Jaarlijks krijgen ongeveer 40.000 mensen in Nederland een beroerte. Veel mensen houden daarna klachten. Ze kunnen bijvoorbeeld hun hand en/of arm slechter bewegen, waardoor ze beperkt zijn in hun dagelijks leven. Op dit moment is er nog geen bewezen effectieve behandeling als deze klachten dagen tot weken na een beroerte nog steeds bestaan. In 2023 ontvingen onderzoekers van het UMC Utrecht een subsidie van 4 miljoen euro uit het programma **Veelbelovende Zorg** van het Zorginstituut Nederland. Met dit geld kunnen ze onderzoek doen naar **motorisch herstel na een beroerte via hersenstimulatie**. Bij een positief resultaat komt de behandeling in het basispakket van de zorgverzekering.

Behandeling leverkanker verkort van 2 weken naar 2 uur

In twee uur behandeld in plaats van twee weken: in 2023 werd het startsein gegeven voor twee klinische studies waarbij leverkankerpatiënten behandeld gaan worden met de hybride C-boog. Het apparaat, een uitvinding van UMC Utrecht, versnelt en versoepelt radio-embolisatie. Dit project maakt deel uit van het IMAGIO-consortium, dat nu een Innovative Health Initiative (IHI)-subsidie van maar liefst 24 miljoen euro van de Europese Unie heeft toegekend gekregen.

Kans op astma na RSV-infectie verkleinen

Het UMC Utrecht gaat een internationaal consortium leiden dat probeert te begrijpen waarom kinderen die als baby een RSV-infectie hebben gehad, later een **grotere kans op astma** lijken te hebben. Het onderzoek dat vijf jaar zal duren wordt gefinancierd door een HORIZON HLTH 2023 subsidie van 7 miljoen euro van de Europese Commissie. In dit onderzoek werken kinderartsen, infectiologen, longartsen en andere gezondheidsprofessionals samen. De resultaten kunnen bijdragen aan een betere behandeling van chronische luchtwegaandoeningen. Ook kunnen ze mensen bewuster maken van RSV en het verband met chronische luchtwegaandoeningen, zoals astma en COPD.

Nieuwe MRI-technieken en inzicht in voedselallergie

Een consortium van zeven partners, aangevoerd door het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour van de Radboud Universiteit, waar ook het UMC Utrecht nauw bij betrokken is, ontving in 2023 een NWO Roadmap-subsidie van 19 miljoen euro. Hiermee wordt in Nijmegen de **eerste MRI-scanner ter wereld** gebouwd met een magneetsterkte van 14 Tesla, die geschikt is voor onderzoek met mensen.

Ook ontving een groep Nederlandse onderzoeksinstituten, bedrijven en maatschappelijke partners, geleid door het UMC Utrecht een Perspectief-beurs van 4,5 miljoen euro van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Met dat geld gaat het zogenoemde 'CHIME-consortium' **nieuwe, geavanceerde MRI-technieken** ontwikkelen. Het doel is om de hersenprocessen die een rol spelen bij dementie beter in beeld brengen, zodat het ontwikkelen en testen van een mogelijke behandeling effectiever wordt.

Tevens is binnen het onderzoeksprogramma 'Veilige en gezonde voeding en voedselsystemen' van de NWO in 2023 het project 'Monitoring the Safe Introduction of Novel foods' (MoSIN) gehonoreerd. Binnen dit project onderzoekt een consortium onder leiding van het UMC Utrecht met partners uit het voedselsysteem **hoe een voedselallergie zich ontwikkelt in een veranderende voedselomgeving**. Bijvoorbeeld van dierlijk naar plantaardige voeding. De kennis die in dit onderzoek wordt opgedaan, wordt gebruikt voor de ontwikkeling en implementatie van een monitoringsysteem voor opkomende voedselallergieën.

Betere gepersonaliseerde behandeling hoge bloeddruk

Een internationaal onderzoeksteam heeft een subsidie van **tien miljoen euro ontvangen van Horizon Europe en UK Research and Innovation**. Dit HYPERMARKER-team ontwikkelt en test met deze subsidie instrumenten, waardoor medici met behulp van kunstmatige intelligentie de beste gepersonaliseerde behandeling kunnen selecteren voor patiënten met een hoge bloeddruk. Het consortium bestaat uit twaalf partners en het onderzoek wordt geleid door het UMC Utrecht.

Pandemische paraatheid en effectieve samenwerking

Hoe kunnen we een mogelijke pandemie in een vroeg stadium ontdekken en daarbij effectiever met elkaar samenwerken? Financieringsorganisatie ZonMw stelde in 2023 2,5 miljoen euro beschikbaar aan het Netherlands Centre for One Health (NCOH) voor **onderzoek naar pandemische paraatheid** op basis van geleerde lessen uit de coronapandemie. In het NCOH participeren negen Nederlandse kennisinstellingen, waaronder het UMC Utrecht.

Vaccin tegen ontstekingsreuma

ReumaNederland stelde in 2023 500.000 euro beschikbaar aan Universiteit Utrecht, UMC Utrecht en Radboudumc voor **vervolgonderzoek naar een vaccin tegen ontstekingsreuma**. Zo'n vaccin moet het afweersysteem 'heropvoeden', waardoor er geen eigen gewrichtsweefsel meer beschadigd raakt zoals bij patiënten met ontstekingsreuma gebeurt.

Effectiever inzetten immuuntherapie

Op welke manieren kan immuuntherapie effectiever worden ingezet tegen hoofd-halskanker, leverkanker, multipel myeloom en andere tumortypen? En hoe voorkomen we dat kinderen met schildklierkanker overbehandeld worden? Deze vragen worden onderzocht in **vier nieuwe onderzoeken in het UMC Utrecht**. KWF Kankerbestrijding maakte in 2023 bekend deze projecten te financieren met in totaal drie miljoen euro.

Ook startten onderzoekers van het UMC Utrecht **drie innovatieve kankeronderzoeken met organoïden**, dat mede mogelijk wordt gemaakt door in totaal bijna 1,6 miljoen euro aan subsidies van KWF Kankerbestrijding. Organoïden (een Utrechtse uitvinding) zijn een soort 'mini-orgaantjes' en kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de personalisering van behandelingen van onder andere kanker.

Sectorplan: versterking basis wetenschappelijk onderzoek

In de periode 2023-2029 ontvangen de Nederlandse umc's gezamenlijk ongeveer 40 miljoen euro per jaar voor de uitvoering van het **sectorplan medische en gezondheidswetenschappen**. Het doel is om rust en ruimte te realiseren voor onderzoekers en docenten door extra banen en meer vaste aanstellingen. Dit versterkt de basis van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs om de grote uitdagingen op het gebied van gezondheid en zorg het hoofd te bieden.

In 2023 heeft het UMC Utrecht een plan ontwikkeld om de toegekende middelen (ongeveer 5 miljoen euro per jaar) in te zetten op diverse projecten binnen de door de umc's van Nederland gezamenlijk bepaalde thema's: preventie, datagedreven innovatie, van fundament tot toepassing én de bijbehorende onderwijsinnovatie. De resultaten over 2023 worden gepresenteerd in een gezamenlijke jaarrapportage van alle umc's, opgesteld door de NFU.

Binnen het thema preventie richten we ons bijvoorbeeld op het verminderen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen via een wijkgerichte aanpak, onder andere in samenwerking met **Health Hub Utrecht**. En binnen het thema datagedreven innovatie werken we onder andere aan het opzetten van de **datafaciliteit U-Cloud**.

Met deze steun heeft het UMC Utrecht in 2021 (700.000) en 2022 (2,906 miljoen) besteed aan (een deel van) de salariskosten van 336 promovendi en postdocs (circa 30% van de UMC-Utrecht-onderzoekers). Het overige deel van de ontvangen gelden hebben we gereserveerd voor uitloop in 2023/2024. Het besluit voor aanwending van de NPO-gelden is tot stand gekomen in overleg met vertegenwoordigers van de divisies, de strategische speerpunten en de O&O-raad van het UMC Utrecht. Gemiddeld betreft het een compensatie van drie maanden loon. Hiernaast heeft het UMC Utrecht uit eigen middelen 1 miljoen euro aangewend om de loonkosten van nog eens circa tachtig onderzoekers te kunnen compenseren.

Steun onderzoekers uit nationaal steunprogramma (NPO)

Tijdens de corona-pandemie was er minder capaciteit/mogelijkheid voor niet-COVID-19-wetenschappelijk onderzoek. Hierdoor is er vanaf maart 2020 veel wetenschappelijk onderzoek vertraagd. In 2021 en 2022 ontving het UMC Utrecht in totaal 8,5 miljoen euro uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), het nationale steunprogramma voor onderwijs en herstel en perspectief voor onderzoekers.

Met deze steun heeft het UMC Utrecht in 2021 tot en met 2023 in totaal 6,461 miljoen besteed aan (een deel) van de salariskosten van 458 promovendi en postdocs (circa 40 % van de UMC-Utrecht-onderzoekers). In 2021 betrof dit 700.000 euro, in 2022 2,906 miljoen euro, en in 2023 2,855 miljoen euro. Het overige deel van de ontvangen gelden hebben we gereserveerd voor uitloop in 2024.

Het besluit voor aanwending van de NPO-gelden is tot stand gekomen in overleg met vertegenwoordigers van onze divisies, de strategische speerpunten en de O&O-raad van het UMC Utrecht. Gemiddeld betreft het een compensatie van drie maanden loon. Hiernaast heeft het UMC Utrecht uit eigen middelen 1 miljoen euro aangewend om de loonkosten van nog eens circa tachtig onderzoekers te kunnen compenseren.

Starters- en stimuleringsbeurzen voor onderzoekers

Van het ministerie van OCW ontvangt het UMC Utrecht, via de Universiteit Utrecht, sinds 2023 twee nieuwe soorten subsidies voor onderzoekers, de zogeheten starters- en stimuleringsbeurzen. Beide beurzen zijn vrij te besteden en moeten onderzoekers rust en ruimte geven om hun eigen onderzoekslijn verder te ontwikkelen. In 2023 hebben we deze **beurzen via loting verdeeld**. Vijf jonge onderzoekers met een vast contract op het niveau van universitair docent ontvingen een startersbeurs van 240.000 euro. Ook hebben zes onderzoekers van universitair docent tot en met universitair hoofddocent een stimuleringsbeurs van ruim 200.000 euro gekregen.

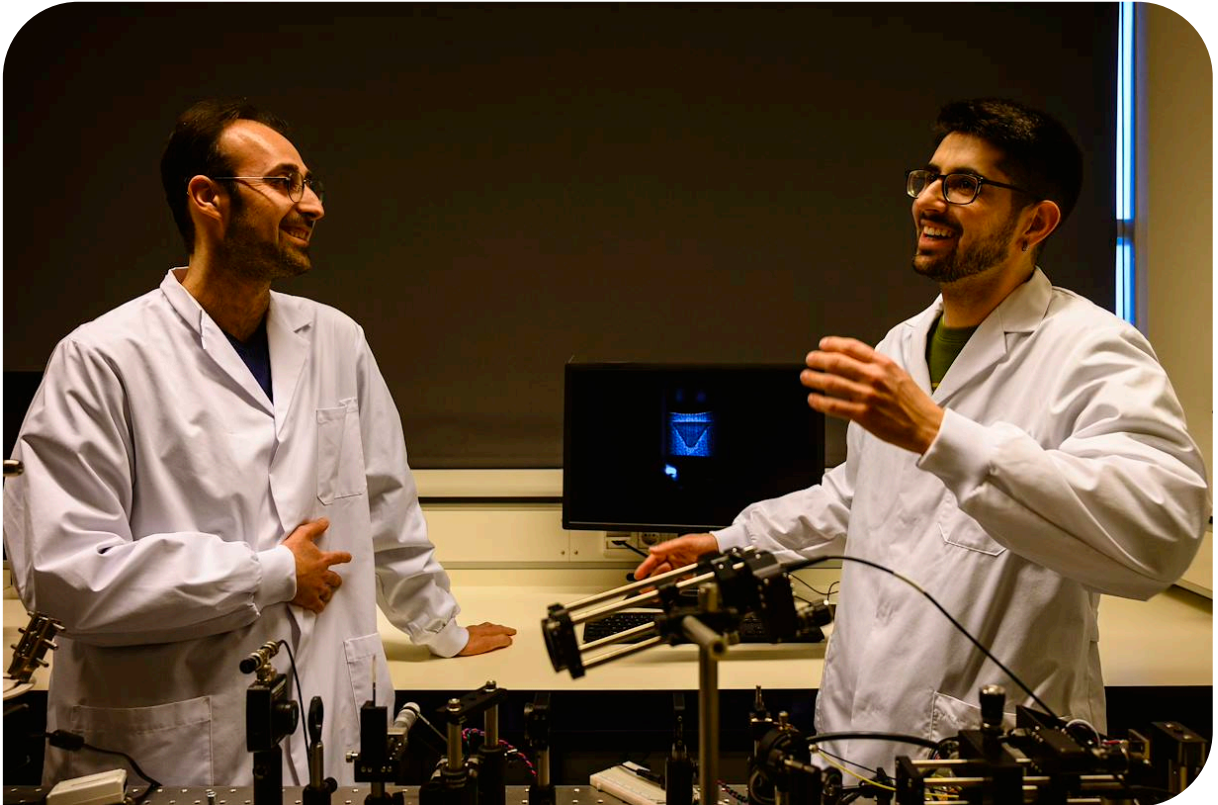

Veni-,Vidi-, Vici-beurzen voor onderzoekers

De Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) heeft in 2023 zes veelbelovende jonge wetenschappers van het UMC Utrecht een beurs van maximaal € 280.000 toegekend middels een Veni-financiering (Veni-ronde 2022). Met deze beurs kunnen de laureaten gedurende drie jaar hun eigen onderzoekideeën verder ontwikkelen. Ook ontvingen vier onderzoekers van het UMC Utrecht een Vidi-beurs van maximaal 800.000 euro. Met de Vidi-beurs kunnen de onderzoekers de komende vijf jaar een eigen, vernieuwende onderzoekslijn ontwikkelen en een onderzoeksgroep opzetten of verder uitbouwen. Tot slot ontvingen drie onderzoekers van het UMC Utrecht een Vici-beurs van NWO. Met deze beurs van anderhalf miljoen euro kunnen zij in de komende vijf jaar innovatief onderzoek doen en hun onderzoeksgroep verder uitbouwen.

Open science: openbaar en transparant onderzoek

Een van de leidende onderzoeksprincipes in het UMC Utrecht is de transitie naar Open Science; een manier van wetenschap bedrijven, waarbij het hele onderzoeksproces - van prioritering tot publicatie van resultaten - openbaar en transparant wordt gemaakt en we de maatschappij zoveel mogelijk betrekken bij alle onderzoeksfases. We trekken hierin samen op met de Universiteit Utrecht.

Samen met de Universiteit Utrecht hebben we in 2022 een Open Scienceteam ingericht om verschillende Open Science-thema's verder te onderzoeken en in te voeren. In lijn met het normaler worden van open onderzoekspraktijken, heeft de Universiteit Utrecht in 2023 de organisatie aangepast en een groter deel van deze werkzaamheden bij de faculteiten gelegd. In het UMC Utrecht houden we het Open Scienceteam in stand. Het betreft een breed samengestelde groep onderzoekers en andere onderzoekspersonals, onder voorzitterschap van de decaan.

In 2023 hebben we in totaal 84% van onze wetenschappelijke publicaties Open Access gepubliceerd.

Open Acces wetenschappelijke publicaties

Een belangrijk aspect binnen Open Science is het gratis Open Acces publiceren van wetenschappelijke publicaties. Hiermee zijn onze wetenschappelijke onderzoeksresultaten voor iedereen online toegankelijk en dragen we bij aan maximale verspreiding ervan. In 2023 hebben we in totaal 84% van onze wetenschappelijke publicaties Open Access gepubliceerd (85% in 2022, 79% in 2021). We hebben ook de voorbereidingen getroffen om in 2024 álle wetenschappelijk publicaties van het UMC Utrecht zes maanden na verschijnen open toegankelijk te maken, ongeacht het tijdschrift waarin ze gepubliceerd zijn.

Brede waardering van onderzoekers

In het UMC Utrecht ontwikkelden we **nieuwe academische carrièreprofielen voor de benoeming van nieuwe universitair hoofddocenten**, die we vanaf 2022 in een pilot gebruikten. In 2023 stelde de raad van bestuur van het UMC Utrecht deze profielen formeel vast. Hiermee is de ontwikkelfase afgerond. De profielen zijn: Implementation Researcher, Clinical Researcher, Exploratory Researcher, Methodology & Technology Researcher, Academic Educator en Valorisation Researcher. De profielen sluiten aan op onze focus op Open Science en ons talentprogramma 'Research Development Program'. Hierbij hoort ook een bijpassend beoordelingsstelsel (Erkennen en Waarderen), waarin de breedte van academische activiteiten en zowel individuele als teamprestaties worden gewaardeerd. En waarin het accent op kwaliteit in plaats van kwantiteit wordt gelegd en alle aspecten van Open Science en academisch leiderschap worden gestimuleerd. Het UMC Utrecht is een van de voorlopers van deze bredere waardering van onderzoekers. Bij de opening van het academisch jaar in 2023 leidde dit tot landelijke media-aandacht voor de UMC Utrecht-carrièreprofielen.

Nadruk op samenwerking in plaats van competitie

Het UMC Utrecht besloot samen met de Universiteit Utrecht om vanaf 2023 niet meer mee te doen aan de wereldwijde Times Higher Education-ranking van universiteiten. We leggen nadruk op samenwerking en Open Science in plaats van op scores en competitie. Ook is het vrijwel onmogelijk om de kwaliteit van alle opleidingen en vakgebieden binnen een gehele universiteit/geheel universitair medisch centrum in één getal te vangen. Daarnaast gebruiken de makers van de rankings gegevens en methoden waar veel op af te dingen valt, zo blijkt uit onderzoek. Zo moeten universiteiten zelf veel tijd steken in het aanleveren van de juiste informatie. De Universiteit Utrecht is de eerste Nederlandse kennisinstelling die niet meer meedoet met de Times Higher Education-ranking, maar alle Nederlandse universiteiten/umc's hebben afgesproken om universiteitsrankings minder aandacht te geven.

Samenwerken met patiënten in onderzoek

Ondersteunen onderzoekers in samenwerken met patiënten

Om onderzoekers in het UMC Utrecht te ondersteunen om samen te werken met patiënten, biedt het UMC Utrecht sinds 2022 een e-learning over hoe onderzoekers samenwerken met patiënten kunnen opnemen in een onderzoeksvoorstel. Op verzoek van onderzoekers hebben we deze e-learning in 2023 ook vertaald in het Engels. De e-modules worden al veel gebruikt (93 keer in 2023), ook in het onderwijs. Een e-module over de samenwerking tijdens onderzoeksprojecten volgt.

Studenten leren samenwerken in onderzoek

In het onderwijsblok Klinisch Wetenschappelijk Onderzoek (KWO) leren 3e-jaars geneeskundestudenten om wetenschappelijk onderzoek op te zetten en uit te voeren. Een vast onderdeel hierin is een college over patiëntenparticipatie. Vanaf september 2023 geven patiënten ook feedback op de onderzoeksvoorstellen die de studenten in groepjes moeten maken.

[Bekijk de video over patiëntenparticipatie in onderzoek.](#)

Samenwerken met patiënten in METC-aanvraag

Onderzoek met menselijke proefpersonen moet van tevoren worden getoetst door een Medisch Ethische Toetsingscommissie (METC). Vanaf maart 2023 staan in het METC-aanvraagformulier ook vragen over het betrekken van patiënten bij het opzetten en uitvoeren van het onderzoek. Een masterstudent schreef voor onderzoekers een heldere toelichting op de extra vragen.

Diversiteit en inclusie in onderzoek

In het UMC Utrecht vinden we het belangrijk dat onze onderzoekers in hun onderzoek op voorhand en in de uitvoering rekening houden met de diversiteit van de patiëntenpopulatie. Weten voor wie onderzoeksresultaten wel of niet van toepassing zijn, en welke verschillen er zijn in ziektebeelden en behandelingen tussen populaties zijn voorwaarden voor goed onderzoek en goede zorg. Dit is ook in toenemende mate noodzakelijk voor financiering van onderzoek.

Ons **Gender Equality Plan** helpt ons om een diverse en inclusieve onderzoekscultuur te creëren en inclusief en divers onderzoek te bevorderen. Dit is een levend document. Met de stappen die we in de afgelopen jaren hebben gezet en de te verwachten ontwikkelingen op dit gebied vanuit de Europese Commissie, updaten we het plan in 2024. Hierbij verruimen we ook de blik van het document om niet alleen gender, maar ook andere onderwerpen die een diverse en inclusieve onderzoeksomgeving en divers en inclusief onderzoek bevorderen te adresseren.

In 2023 hebben de benodigde infrastructuur om diversiteit en inclusiviteit in onderzoek te bevorderen versterkt. We zijn onder andere samenwerkingen aangegaan met andere personen en groepen binnen onze organisatie, bijvoorbeeld met de **Graduate Council**, de **Jonge Akademie** en **Dit zijn wij**.

Lees meer over **diversiteit en inclusie** in het UMC Utrecht.

Andere activiteiten in 2023 waren:

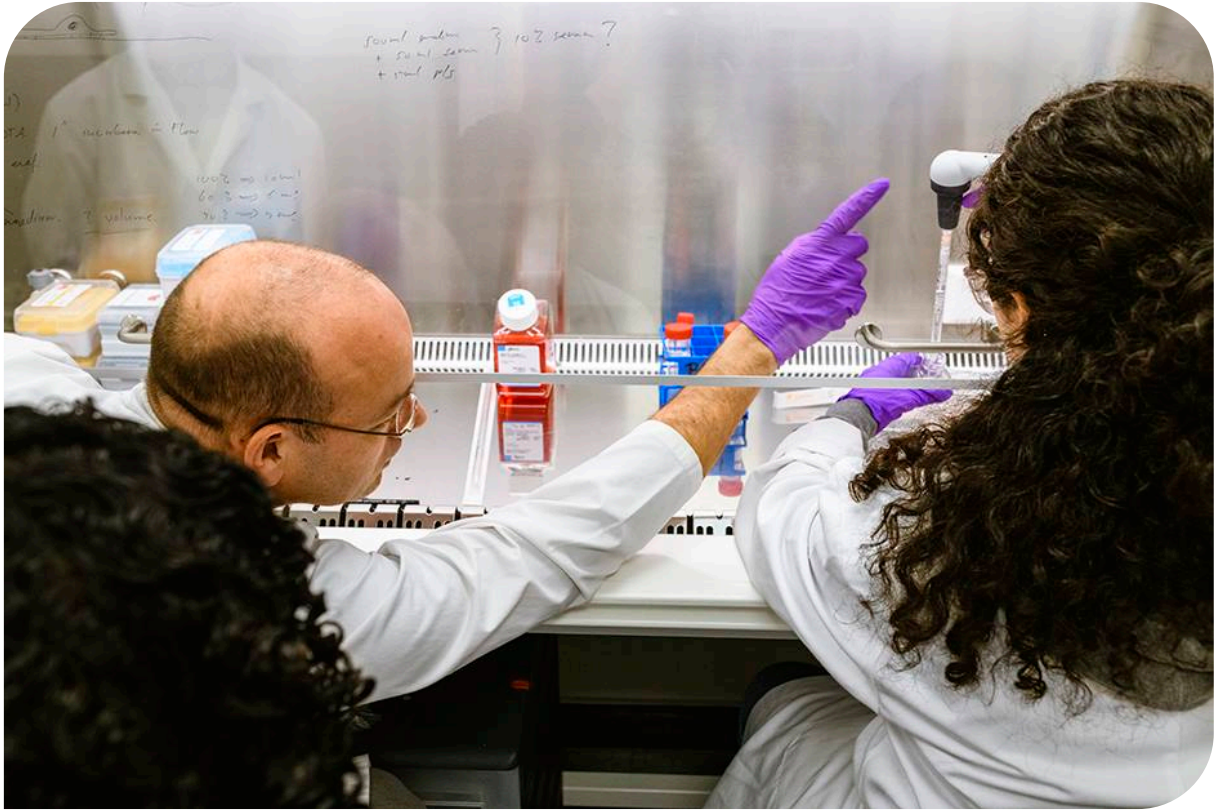
Diverse en inclusieve onderzoekscultuur

In 2023 hebben we diverse activiteiten ondernomen om bewustwording bij medewerkers rond onze doelstellingen en de noodzaak voor divers en inclusief onderzoeken te vergroten en een diverse en inclusieve onderzoekscultuur te creëren. Zo organiseerden we in maart een paneldiscussie over sociale veiligheid in onze onderzoeksgemeenschap. Ook zijn we gestart met een onderzoek over de vraag welke oorzaken onderzoekers ervaren voor het stagneren in de groei van het aantal vrouwelijke hoogleraren. In 2024 gaan we actief aan de slag om deze drempels te verlagen.

Inclusief en divers onderzoek

In oktober organiseerden we in samenwerking met **DiversiUnity** gedurende een week een serie workshops, trainingen en evenementen voor onderzoekers. Hierin stonden we stil bij het belang van diversiteit en inclusie op alle niveaus en fasen van het onderzoek. Onderzoekers gingen onder andere aan de slag met opdrachten rond diversiteit en inclusie in onderzoeksvorstellen, het inzetten van diversiteit en inclusie voor verbetering van de onderzoeksstrategie, en het ondersteunen van multiculturele en internationale onderzoeksteams.

Daarnaast hebben we in 2023 op de onderzoekssectie van ons intranet informatie over diversiteit en inclusie toegevoegd. Hierme zetten we diversiteit en inclusie centraal neer als standaard onderdeel van het plannen en uitvoeren van goed onderzoek. In 2024 verrijken we ons **kwaliteitshandboek** met handreikingen voor diversiteit en inclusiviteit in het ontwerp en de uitvoering van onderzoek. Hiervoor hebben we in 2023 de voorbereidingen getroffen.

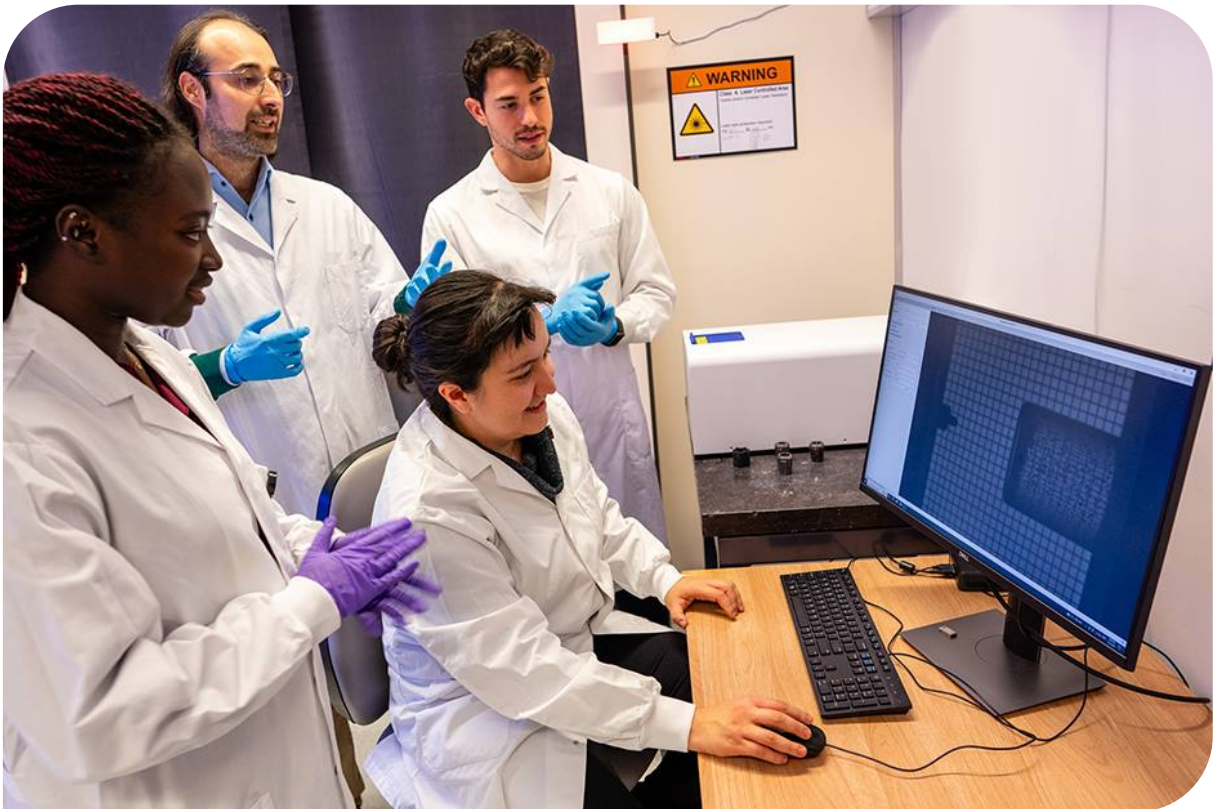

Kwaliteit van onderzoek

Het UMC Utrecht streeft naar sociaal robuust wetenschappelijk onderzoek, waarin patiëntenparticipatie een belangrijke plaats heeft en dat gebruikmaakt van de beste en meest passende methoden. We willen zo een zo groot mogelijke impact maken, zowel voor onze patiënten als de gezondheid van de maatschappij in het algemeen. En zowel regionaal als (inter)nationaal. Hoge kwaliteit en werken in overeenstemming met wet- en regelgeving vormen hiervoor de basis.

Nieuwe regels geneesmiddelenonderzoek

In 2022 is de EU-verordening geneesmiddelenonderzoek 536/2014 Clinical Trial Regulation (CTR) in werking getreden met als doel klinisch onderzoek binnen de EU te vereenvoudigen en te versnellen. Vanaf 2023 moet nieuw geneesmiddelenonderzoek worden ingediend via het EU-portaal CTIS. Om onze onderzoekers hierbij te ondersteunen, stelden we een speciale intranetpagina met instructies op en creëerden we een centraal aanspreekpunt binnen het UMC Utrecht voor het aanmaken van nieuwe trials. Voor lopend geneesmiddelenonderzoek stelden we een instructie op hoe onderzoekers deze kunnen overzetten naar CTIS, zodat het aan de nieuwe regels voldoet. Het UMC Utrecht is ook aangesloten bij de NFU-werkgroep over de CTR.

Elektronische toestemmingsverlening bij WMO-plichtig onderzoek

Vanaf 1 juli 2022 is het onder voorwaarden toegestaan om het toestemmingsformulier voor deelname aan wetenschappelijk onderzoek volgens de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO) elektronisch te ondertekenen. Om hiervan gebruik te kunnen maken, zijn we in 2023 gestart met een pilot met 3 verschillende tools die veilig zijn en voldoen aan de wettelijk toegestane manieren. De pilot is verlengd naar 2024.

Continu verbeteren

Als onderdeel van de kwaliteitsborging van onderzoek hebben we een intern auditprogramma, waarbinnen we via tracers kijken naar onderzoek en leiderschap rond onderzoek (de rol en verantwoordelijkheden van de leiding binnen de divisie).

Naar aanleiding van de bevindingen uit de tracers hebben we in 2023 een aantal verbeteringen doorgevoerd:

- Om nieuwe onderzoeksmedewerkers goed te begeleiden en in te werken, ontwikkelden we een eModule over het beleid en de kwaliteit van onderzoek in het UMC Utrecht. Deze eModule komt begin 2024 beschikbaar.
- Het UMC Utrecht besloot om toestemmingsaanvragen voor onderzoek via een research management applicatie (Vidatum) te laten verlopen, in plaats van deze handmatig in te dienen bij het secretariaat van de METC NedMec. Dit bespaart onderzoekers tijd en kosten.
- Informatie voor onze onderzoekers via ons intranet hebben we overzichtelijker weergegeven en we hebben het aantal hoofdthema's waarop gezocht kan worden drastisch verminderd. Ook hebben we de vindbaarheid van research support verbeterd.
- We zijn gestart met het herzien en toegankelijker maken van onze Research Code. In de nieuwe code komen vooral verwijzingen naar het juiste loket, procedures en beleid, met de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit als uitgangspunt. De nieuwe Research Code komt in 2024 beschikbaar.

Medio 2023 zijn we gestart met onderzoekstracers waarin we kijken of biobankonderzoek wordt uitgevoerd volgens de geldende wet- en regelgeving en UMC Utrecht-specifiek beleid. Voor de leiderschapstracers zijn we in 2023 doorgedaan met de bredere focus. Enerzijds kijken we hierin naar de kwaliteit van leiderschap bij onderzoek en anderzijds naar of in onderzoek de UMC Utrecht ambities voldoende aan bod komen. De uitkomsten van de tracers evalueren we in de tweede helft van 2024.

Onze studenten

Naast zorg, onderzoek en valorisatie, is onderwijs één van onze kerntaken. Ons doel is om onze studenten goed voor te bereiden op de gezondheidszorg en de samenleving van de toekomst. Dit geven we vorm onder de noemer De Nieuwe Utrechtse School. De Nieuwe Utrechtse school staat voor: interprofessioneel leren en multidisciplinair onderwijs in een diverse en inclusieve omgeving.

Onze studenten in cijfers

4.108

ingeschreven
studenten
medische faculteit

228

verpleegkundige
studenten
(152 hbo, 76 mbo)

994

universitaire diploma's

43

verpleegkundigen
afgestudeerd
(30 hbo, 13 mbo)

253

studenten
geneskundeopleiding
afgerond
(incl. SUMMA-master)

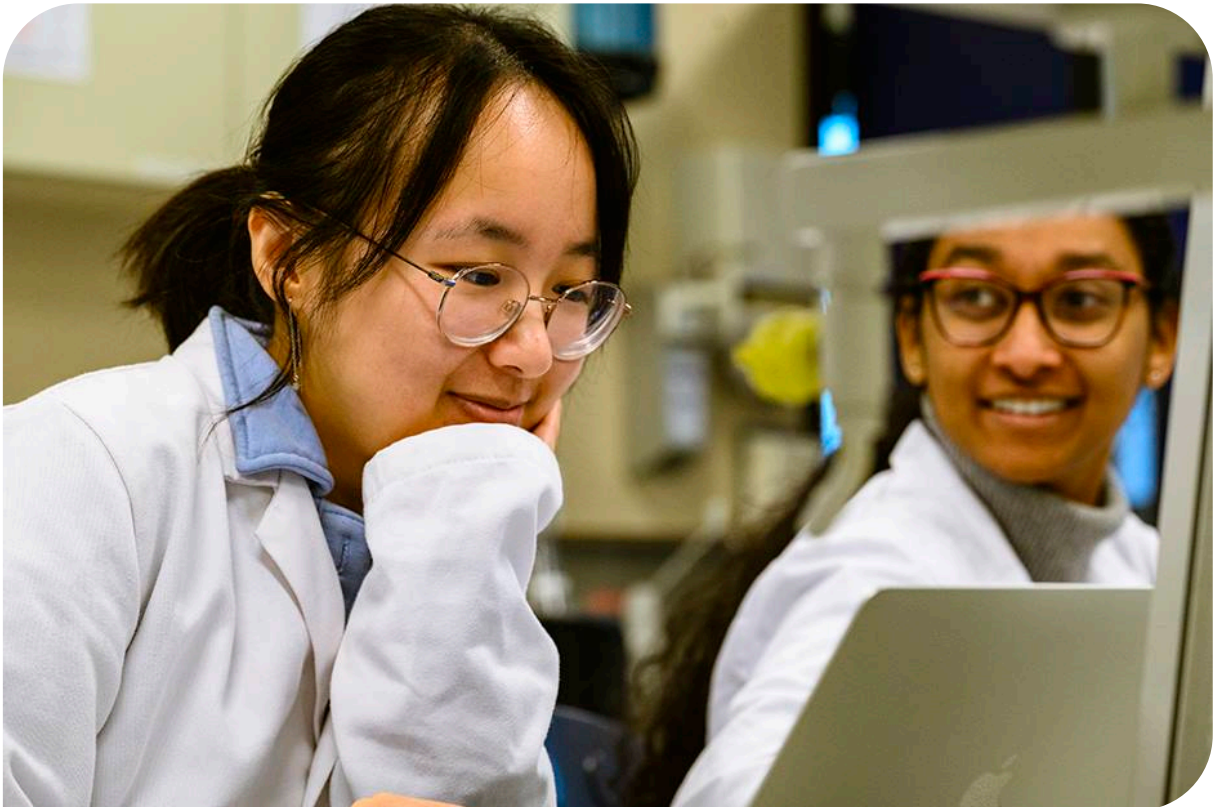
Waardering van ons onderwijs

Topopleidingen

In 2023 kreeg onze bacheloropleiding Biomedische Wetenschappen het predicaat 'Topopleiding' van de Keuzegids Universiteiten. En onze bachelor Geneeskunde kreeg in 2023 opnieuw het predicaat 'Topopleiding'. De Keuzegids Universiteiten is een onafhankelijke vergelijking van universitaire bachelors die jongeren helpt bij het maken van een juiste studiekeuze.

Zie de Keuzegids Universiteiten voor meer informatie.

In 2023 kregen onze bacheloropleidingen Biomedische Wetenschappen en Geneeskunde het predicaat 'Topopleiding'.

Studententevredenheid

- Bij 88% van onze cursussen geeft 80% of meer van onze studenten/respondenten aan 'tevreden' of 'zeer tevreden' te zijn (87% in 2022).
- Bij 24% van onze cursussen geeft 55% of meer van onze studenten/respondenten aan 'zeer tevreden' te zijn (17% in 2022).

Bron: Focusdashboard

De Nieuwe Utrechtse School

Onze onderwijsstrategie **De Nieuwe Utrechtse School** staat voor samenwerking tussen disciplines in het opleiden van (toekomstige) zorg- en gezondheidsprofessionals. De focus van De Nieuwe Utrechtse School ligt op de thema's: Interdisciplinair en interprofessioneel onderwijs, Patiëntenparticipatie, Diversiteit en inclusie, Translational Medicine & Life Sciences, Veerkracht en welzijn, en Planetary Health.

Bekijk de video over De Nieuwe Utrechtse School.

Samenbrengen initiatieven met programma De Nieuwe Utrechtse School

Om te kunnen versnellen op onze strategie en De Nieuwe Utrechtse School structureel onderdeel te maken van het UMC Utrecht, loopt er vanaf 2021 een programma De Nieuwe Utrechtse School. Binnen dit programma komen alle initiatieven samen, worden deze waar mogelijk in lijn met elkaar gebracht en geven we bekendheid aan alle initiatieven. Ons doel is om studenten, collega's en patiënten te inspireren en te motiveren om samen kwalitatief hoogstaand en (inter)nationaal uniek en innovatief onderwijs neer te zetten.

Virtual Reality vult vaardigheids- en praktijkonderwijs aan

In 2022 hebben we Virtual Reality (VR)-toepassingen voor in onze opleidingen ontwikkeld. Deze hebben we in 2023 als pilot in het reguliere onderwijs ingezet. VR kan worden gebruikt als alternatief voor en aanvulling op vaardigheids- en praktijkonderwijs. Het speelt in op de behoefte om veilig oefenen van specifieke vaardigheden binnen onze opleidingen toegankelijk te maken. En om studenten beter voor te bereiden op nieuwe situaties. De ervaringen van studenten, docenten en onderwijsorganisatie met VR-onderwijs waren in het algemeen positief. De nieuwe werkvorm wordt gewaardeerd. Er is behoefte om het VR-onderwijs verder door te ontwikkelen en te valideren. Daarom krijgen de VR-pilots in 2024 een vervolg. We blijven evalueren, onderzoeken en verder ontwikkelen om te komen tot optimaal en volwaardig VR-onderwijs.

We gebruiken de volgende drie VR-toepassingen in het onderwijs:

- 'VR Sterile' (opleiding Biomedische Wetenschappen). Hiermee worden de stappen van steriel werken in het lab geoefend, als voorbereiding op het echte labpracticum. De VR-toepassing is volledig in het Engels en in 3D-gemodelleerd.
- 'VR OK Ready' (opleidingen tot Operatieassistent en Anesthesiemedewerker). Hiermee wordt de procedure 'bedrijfsklaar maken van een OK' meerdere malen geoefend, als voorbereiding op de praktijk van de echte OK. De VR-toepassing is in 3D-gemodelleerd en Nederlandstalig.
- 'VR Coschap in de Wijk' (opleiding Geneeskunde). Hiermee worden studenten voorbereid op een coschap in de wijk. Ze worden bewust van de patiëntcontext door een spreekkamer gesprek en een thuissituatie te ervaren vanuit het patiëntperspectief. De VR-toepassing bestaat uit twee interactieve scenario's op basis van 360-graden foto- en videomateriaal.

Herziening curriculum Geneeskunde

We hebben te maken met grote veranderingen in de maatschappij en de zorg, zoals vergrijzing, meer en complexere zorgvragen, en thema's als preventie en duurzaamheid. Daarom zijn we in 2022 gestart met een herziening van ons onderwijscurriculum voor de bachelor en master Geneeskunde. In 2023 zijn we verder gegaan met dit **herontwerp van het curriculum**. Onze uitgangspunten hierbij zijn onder andere het **Raamplan Artsenopleiding 2020**, onze onderwijsstrategie **De Nieuwe Utrechtse School** en uitkomsten van de opleidingsvisiteatie. Via sessies hebben we ook input opgehaald bij studenten, docenten, patiënten en coschap-opleiders. Begin 2024 is het ontwerp voor het curriculum van de bachelor en master Geneeskunde gereed en daarna begint het proces van onderwijsontwikkeling. We verwachten in het studiejaar 2025/2026 te starten met het nieuwe curriculum, zodat toekomstige zorgprofessionals optimaal worden opgeleid voor de zorg van morgen, vanuit de principes van De Nieuwe Utrechtse school.

Klaar voor de zorgvraag van morgen met CZO Flex Level

In lijn met het landelijke onderwijsproject **CZO Flex Level** implementeerden we in 2023 EPA-gericht opleiden in al onze Verpleegkundige Vervolg Opleidingen. EPA's (entrustable professional activity) zijn kenmerkende professionele activiteiten in het dagelijks werk van de zorgprofessional. Ze vormen een belangrijke basis voor het leren op de werkplek en in de opleidingsinstelling. Ook implementeerden we dit in het eerste leerjaar van de Medisch Ondersteunende Opleidingen, en werkten we aan de doorontwikkeling van de andere twee leerjaren. De door het College Zorgopleidingen (CZO) erkende (vervolg) opleidingen voor gespecialiseerd verpleegkundigen en medisch ondersteunende zorgprofessionals zijn vernieuwd en flexibeler ingericht. Zorgprofessionals krijgen zo meer carrièremogelijkheden, worden efficiënter opgeleid en kunnen flexibel worden ingezet. Dit draagt eraan bij dat we klaar zijn voor de zorgvraag van morgen.

Interdisciplinair en interprofessioneel onderwijs

In 2023 werkten we aan de (door)ontwikkeling van interprofessioneel en interdisciplinair onderwijs. Een greep uit de mooie initiatieven:

Afronding eerste jaar nieuwe bachelor en master

In 2023 ronden we het eerste jaar van de nieuwe interdisciplinaire **bachelor Zorg, Gezondheid en Samenleving** af, aangeboden door de faculteiten Geneeskunde, Diergeneeskunde en Bètawetenschappen van de Universiteit Utrecht. Ook ontvingen de eerste 15 studenten (van de 24 die waren ingestroomd) van de nieuwe **master Medical Humanities** hun diploma in 2023. Deze interdisciplinaire master ging van start in september 2022 en wordt aangeboden door de faculteiten Geneeskunde en Geesteswetenschappen. In september 2023 stroomden er 44 studenten in deze master in, bijna een verdubbeling ten opzichte van het eerste jaar dat deze master liep.

Met deze nieuwe opleidingen spelen we samen met de Universiteit Utrecht in op de maatschappelijke vraag naar anders opgeleide professionals in de humane en veterinaire gezondheidszorg. Door de interdisciplinaire vorming in deze opleidingen, zijn de professionals van de toekomst bij uitstek toegerust om gezondheidsproblemen interdisciplinair, innovatief en met kennis van moderne technologieën aan te pakken. De nieuwe opleidingen passen dus ook helemaal binnen De Nieuwe Utrechtse School.

[Bekijk hier de video over het Masterprogramma Medical Humanities.](#)

Interprofessioneel onderwijs in reguliere curriculum

We hebben interprofessioneel onderwijs verder ingebed in het reguliere curriculum. Studenten Farmacie, Verpleegkunde en Geneeskunde (1e jaar master) bijvoorbeeld, leren nu interprofessioneel op de afdeling Geriatrie. Een ander voorbeeld is de ontwikkeling en uitvoering van een nieuwe keuzecursus voor Interprofessioneel samenwerken bij Voeding en Leefstijl samen met opleiding Verpleegkunde (HU, 3e jaar) en Geneeskunde (2e jaar bachelor).

Innovatieve en interdisciplinaire Vrouwenhart Challenge

In oktober 2023 organiseerden we de **innovatieve en interdisciplinaire Vrouwenhart Challenge** voor studenten Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen. Hierin denken studenten mee met onderzoekers, artsen en patiënten over de zeldzame hartziekte SCAD (Spontaneous Coronary Artery Dissection). Studenten voeren het beste idee daadwerkelijk uit in het UMC Utrecht.

Samenwerken met patiënten in het onderwijs

Om ons onderwijs te versterken en te verbeteren, gebruiken we de unieke ervaringsdeskundigheid van patiënten. Zo verzorgen patiëntdocenten onderwijs in diverse opleidingen. Deze actieve en betrokken groep patiëntdocenten is ook in 2023 weer gegroeid naar veertien. In november 2023 hebben voor het eerst zes geneeskundestudenten met een chronische aandoening - 'medisch dubbeltalenten' - gastlessen gegeven in het 2e jaar van de bachelor Geneeskunde. De reacties van medestudenten en docenten waren zeer positief. De inzet van deze medisch dubbeltalenten zetten we dan ook zeker voort in 2024. Daarnaast zijn patiënten nauw betrokken bij de ontwikkeling van onderwijs. In 2023 hebben we voor de curriculumherziening van Geneeskunde een klankbordgroep van patiënten samengesteld. Zowel in de bachelor- als in de mastercommissie curriculumherziening is de patiënt vertegenwoordigd. Hiervoor hebben we een aparte klankbordgroep van patiënten samengesteld.

Bekijk de video over patiëntenparticipatie in het onderwijs.

In 2023 namen we voor onze leerlijn Farmacotherapie twaalf video's op, waarin patiënten hun ervaringen met het nemen van medicatie delen. Deze video's zijn ingezet bij het onderwijs voor het eerste jaar Geneeskunde. De studenten gaven aan meer inzicht te hebben gekregen in wat het innemen van medicatie betekent voor de patiënt. In 2024 gaan we deze video's ook inzetten bij de opleidingen Farmacie en Zorg, Gezondheid en Samenleving. Tot slot voerden we de leerlijn Patiëntenparticipatie in de gehele masteropleiding Klinische Gezondheidswetenschappen door. In deze leerlijn worden studenten getraind om het patiëntperspectief in wetenschappelijk onderzoek mee te nemen.

Diversiteit & Inclusie

In 2023 hebben we verder gewerkt aan het nog diverser en inclusiever maken van het onderwijs in het UMC Utrecht. Een aantal van de acties was:

Kennis over impliciete vooroordelen via bias-training

In totaal hebben 760 collega's een **bias-training** gevolgd in de periode 2020 tot en met 2023. In 2023 waren dit er 275. Doel van deze training is om deelnemers die betrokken zijn bij het onderwijs inzicht te geven in het begrip bias en de mogelijke gevolgen daarvan voor het onderwijs. In 2023 onderzochten we ook de impact van de training. Hieruit blijkt dat deelnemers na de training meer kennis hebben over impliciete vooroordelen en ze impliciete vooroordelen beter kunnen herkennen en uitleggen. Ook gaven deelnemers aan dat ze beter oplossingen konden bedenken voor hun eigen impliciete bias. We ontwikkelden een nieuwe (vervolg)training 'Active Bystander', die we in maart 2024 voor het eerst geven. Het doel is dat deze trainingen vast aanbod binnen het UMC Utrecht worden. Hiervoor brengen we ze onder bij onze afdeling P&O.

Sense of Belonging verder vergroten

Een cultuur waarin iedereen erbij hoort, gewaardeerd wordt en de kans krijgt zich te ontwikkelen door open, gelijkwaardig en inspirerend onderwijs. Dat is een belangrijk streven voor het UMC Utrecht en de Universiteit Utrecht. In 2022 stuurden we gezamenlijk met de Universiteit Utrecht een vragenlijst uit onder studenten om te onderzoeken in hoeverre ze het gevoel hebben zichzelf te kunnen zijn en ze zich thuis voelen ('sense of belonging'). Meer dan 4.000 studenten vulden de vragenlijst in. De resultaten van deze 'belonging survey' hebben we in 2023 weergegeven in het interne Belonging@UU dashboard. Op dit dashboard vinden studenten en docenten ook praktische informatie over onder andere hoe ze kunnen bijdragen aan een plek waar iedereen erbij hoort en zichzelf kan zijn. Daarnaast ontwikkelden we een welkomstprogramma voor nieuwe studenten en een workshop voor docenten over de principes van 'pedagogical caring' in hoger onderwijs, om de 'sense of belonging' onder studenten verder te vergroten.

Eerstejaars goed op weg met K.I.C.K start programma

Voor elke eerstejaarsstudent is de start van de studie spannend. Sommige studenten hebben net wat meer houvast nodig om met vertrouwen aan hun studie te beginnen (denk aan: eerste generatiestudenten, en studenten die zich om welke reden dan ook net even wat anders voelen dan andere studenten). Met het tweedaagse zomerbrugprogramma krijgen studenten meer duidelijkheid over hun studieomgeving, ondersteuningsmogelijkheden en verwachtingen. In september 2023 deden vijftig studenten Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen mee aan dit K.I.C.K start programma.

Onderwijs vluchtelingstudenten

In de zomer van 2023 startten we een vernieuwde editie van het **onderwijsprogramma voor vluchtelingstudenten**. Op basis van de input van oud deelnemers (zomer 2022) verbeterden we het onderwijsprogramma voor vluchtelingstudenten. Zo besteedden we dit jaar meer aandacht aan integratie van deelnemers op de afdelingen, het werken in de Nederlandse gezondheidszorg en het geven en ontvangen van feedback.

Bekijk de video 'Studenten geneeskunde uit Oekraïne halen studiepunten in UMC Utrecht'.

Translational Medicine & Life Sciences

Er zijn in 2023 veel mooie initiatieven geweest als het gaat om Translational Medicine & Life Sciences in het onderwijs.

Challenge-based leren in profiel Translational Life Sciences

Het profiel (een keuzerichting) **Translational Life Sciences** is een innovatief onderwijsconcept. 2e-jaars studenten van verschillende masteropleidingen van de Graduate School of Life Sciences werken hierin gedurende 22 weken (full-time) aan een complex maatschappelijk probleem in het Life Sciences-domein.

In 2023 werkten studenten in teams van vijf aan vier challenges die zijn aangedragen door opdrachtgevers binnen én buiten de academische (medische) wereld. We organiseerden ook 'JAM days' in de eerste week van het profiel. Studenten konden zo kennismaken met challenge based onderwijs en het design thinking-model dat zij gaan toepassen in hun project. De opdrachtgever van deze JAM days was de gemeente Utrecht, die de studenten de opdracht gaf om te komen met een oplossing voor de enorme prestatiedruk die heerst onder jongvolwassenen in Utrecht. Veel studenten waren zeer betrokken bij dit onderwerp, omdat zij de prestatiedruk herkennen. Dit onderwerp heeft ook extra aandacht gekregen in het profiel 2023. We organiseerden een symposium rondom prestatiedruk en boden studenten een workshop aan hoe om te gaan met deze druk. Daarnaast voerden de studenten gedurende het profiel twee individuele coachingsgesprekken om hun voortgang en welzijn te bespreken.

Bekijk de video over de Eureka International Summer Course on Translational Medicine.

BITT challenge: projectmatig interdisciplinair werken aan zorgoplossingen

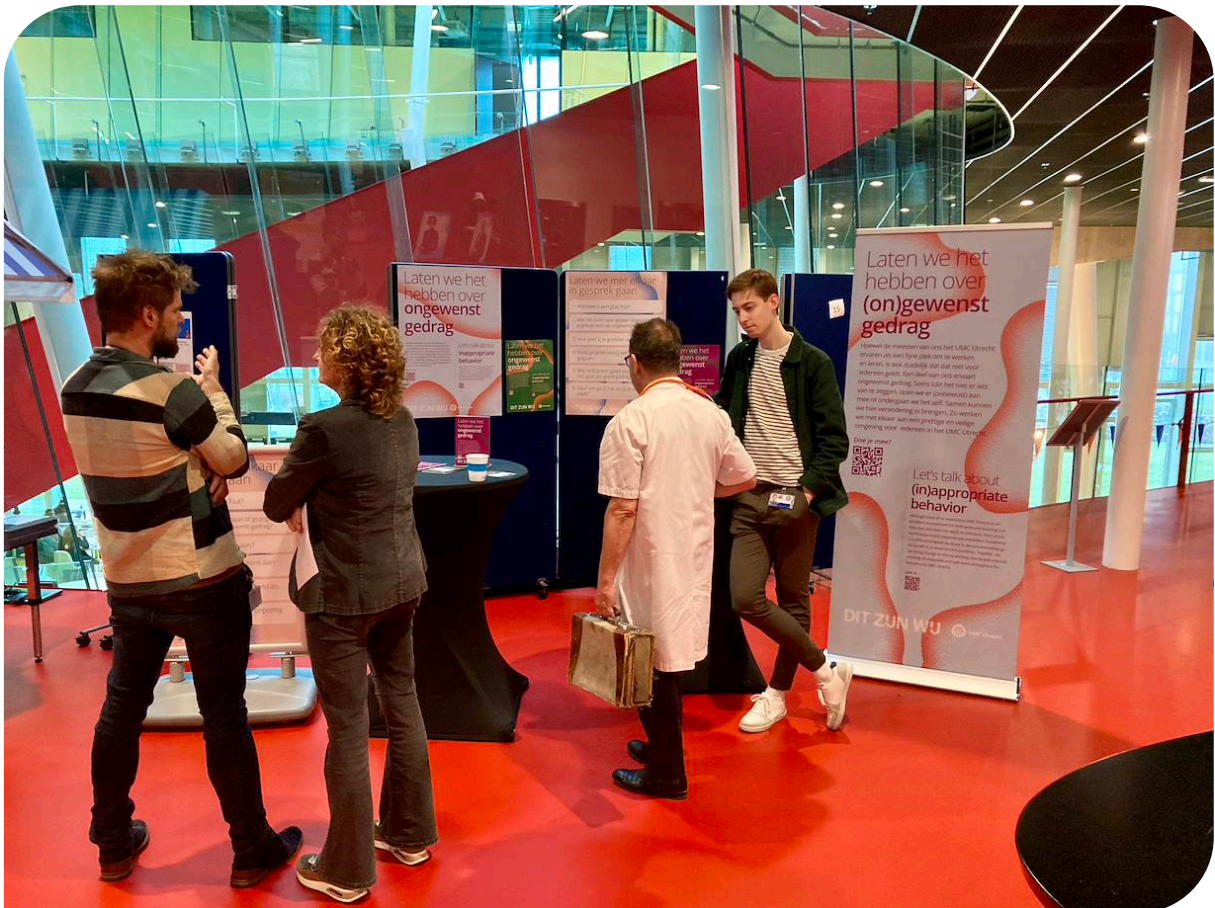
In 2023 organiseerden we voor de vierde keer de **Bio-Med-Tech-Nutrition Interdisciplinary Team Training (BITT) challenge** voor master studenten van onze SUMMA-opleiding en de Graduate School of Life Sciences Utrecht, en studenten van Nutrition & Health (WUR) en Biomedical Engineering (TU/e). Ruim 100 studenten en 16 tutoren deden mee aan deze **editie BITT 2023**. In interdisciplinaire teams werkten zij binnen een van de elf challenges projectmatig aan een oplossing voor een complex probleem van een patiënt of een zorgprofessional. Op de laatste dag van de challenge presenteert elk team zijn oplossing om het probleem aan te pakken en zo de gezondheidszorg en de kwaliteit van leven van patiënten te verbeteren. Studenten ervaren het als verrassend en motiverend om aan de slag te gaan met een probleem, waarbij ze ook met de probleem-eigenaren praten. Dus met de patiënt en/of de arts. Hierdoor worden ze op een ander spoor gebracht voor een oplossing, dan als ze hier zonder deze gesprekken aan zouden werken.

Veerkracht en welzijn

In 2023 werkten we aan de verdere inbedding van veerkracht en welzijn in het onderwijs. Een greep uit alle initiatieven:

Sociale veiligheid in onderwijs: Dit zijn wij

In mei 2023 ging de campagne 'Dit zijn wij' van start. Met diverse activiteiten brachten we Dit zijn wij bij studenten en docenten onder de aandacht. Zo organiseerden we de 'Dit zijn wij' Collegetour en waren we tijdens de introducties van de opleiding Geneeskunde en de Graduate School of Life Sciences aanwezig met Dit zijn wij. Ook verwerkten we Dit zijn wij in de mentoren- en buddy trainingsdag, de faculteitsbrede tutortrainingsdag en de Dag van het Onderwijs. Daarnaast stelden we een plan voor collegejaar 2023-2024 op, waarbij we het studenten- en docentenperspectief expliciet meegenomen hebben. En we ontwikkelden een 'code of conduct' en een e-module 'consent matters'. Deze module is beschikbaar voor alle eerstejaars studenten Geneeskunde en Biomedische wetenschappen (vrijwillig te doorlopen).

Welzijn en veerkracht studenten verbeteren

Samen met de Universiteit Utrecht ontwikkelden we een gevarieerd aanbod aan trainingen en workshops op het gebied van **welzijn en veerkracht voor studenten**. Een greep uit dit aanbod: Pak stress aan, Veerkracht, Hier en nu, persoonlijk leiderschap: keuzes maken, mentaal fit: trainen in VR. Ook bieden we studenten persoonlijke coaching.

Symposia over veerkracht

Ook binnen de curricula is er steeds meer ruimte voor het welzijn en de veerkracht van studenten. Zo organiseerden we in 2023 voor de tweede keer een eindejaarsymposium met focus op veerkracht en welzijn bij de bachelor Biomedische Wetenschappen. Dit symposium is verplicht voor alle eerstejaarsstudenten. De aangeboden workshops kunnen ze naar keuze volgen. En in november 2023 organiseerden we voor het eerst een symposium met dezelfde opzet voor derdejaars Geneeskundestudenten.

Planetary Health

Planetary health en duurzaamheid worden steeds meer integraal onderdeel van zorg, onderzoek en onderwijs in het UMC Utrecht. In 2023 hebben we bij het integreren van Planetary Health en duurzaamheid in het onderwijs verschillende successen geboekt, zoals:

Borging Planetary Health in onze opleidingen

Het Planetary Health Impuls Team (PHIT) werkte een jaar lang aan het versneld inbedden van planetaire gezondheid in de opleidingen van het UMC Utrecht. Om voor structurele borging van deze impuls te zorgen, vormden we een Kernteam Planetary Health. De komende tijd is een beleidsmedewerker vanuit iedere opleiding verantwoordelijk om planetaire gezondheid verder in de opleidingen te integreren.

Planetary Health-onderwijsinnovaties

Ook realiseerden we diverse succesvolle onderwijsinnovaties. Vanuit de **Alliantie EWUU** ontwikkelden we in samenwerking met het Global Health team de challenge based leren cursus 'Planetary Health & Climate Resilient Health Systems' en boden we deze aan. Ook integreerden we vier uur onderwijs vanuit het perspectief van de planeet in de cursus Oog voor Impact binnen de opleiding Biomedische Wetenschappen. En voor de opleiding Geneeskunde ontwikkelden we in samenwerking met collega's van infectiepreventie onderwijs over handhygiëne en duurzaam handschoengebruik en integreerden we dit in de opleiding.

NFU-visie: Planetary Health in umc-opleidingen

Tot slot schreef het UMC Utrecht in samenwerking met vertegenwoordigers van alle umc's de landelijke visie: 'Planetaire gezondheid in de opleidingen in de universitair medische centra. Samen op we naar een duurzame zorgsector en gezonde samenleving'. Hiermee is invulling gegeven aan één van de doelstellingen van het NFU Uitvoeringsplan in het kader van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0. Het UMC Utrecht is voorzitter van pijler 2 Kennis & Bewustwording binnen het NFU Uitvoeringsplan. Ook ontwikkelde het UMC Utrecht een landelijke e-module: 'Planetaire gezondheid, wat betekent dit voor mij als (toekomstige) gezondheidszorgprofessional?'

Kwaliteit van onderwijs

Verdere kwaliteitsverbetering onderwijs met kwaliteitsgelden

Door omzetting van de basisbeurs voor studenten in het leenstelsel is er voor de faculteit Geneeskunde van het UMC Utrecht van 2019 tot en met 2024 jaarlijks een gradueel oplopend bedrag van circa 0,9 tot 1,2 miljoen euro extra beschikbaar om de kwaliteit van onderwijs verder te verbeteren. Dit zijn de zogenoemde kwaliteitsgelden. In 2019 stelden we samen met studenten en docenten een meerjaren bestedingsplan op, dat we in de looptijd twee keer bijstelden met instemming van de **O&O Raad**. In 2023 investeerden we met behulp van de kwaliteitsgelden wederom in studentenwelzijn en studentontwikkeling. We stelden onder andere extra coaches en een **trainingsaanbod** beschikbaar en hebben dit verder verbeterd. Ook het **K.I.C.K. Start programma**, dat voor de derde keer liep, hebben we via deze gelden gefinancierd. Daarnaast ontwikkelden we uiteenlopende innovaties in het onderwijs verder. Onder meer activerende werkvormen, interprofessioneel en interdisciplinair (project)onderwijs, 'research based learning' (RBL) en Virtual Reality (VR). Ook zetten we in op **docentprofessionalisering (DP)**: onder andere (door)ontwikkeling van de **onderwijskwalificaties BKO/SKO/KKO** en de deelkwalificatie Uitvoering van Onderwijs (UvO). Tot slot organiseerden we docentprofessionaliseringsactiviteiten op maat, zoals intervisie en beeldcoaching en een facultaire trainingsdag voor tutoren.

NPO Geneeskunde vangt gevolgen coronacrisis voor studenten op

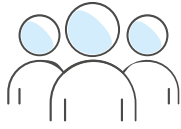
In het eerste deel van 2023 hebben we de resterende middelen van het Nationaal Plan Onderwijs (NPO) Geneeskunde (in totaal ruim 750.000 euro voor 2022 en 2023) conform het bestedingsplan besteed aan het wegwerken van de achterstanden van de wachttijden voor de coschappen. We stelden hiervoor een extra arts klinisch onderwijs (AKO) aan, naast de zes AKO's en secretariële ondersteuning die we in 2022 al aanstelden. De interventies die we inzetten in 2022 en het eerste deel van 2023 waren succesvol. Sinds het collegejaar 2023-2024 is de situatie weer zoals voor de COVID-19-pandemie en bieden we geen extra coschapplekken meer aan. Extra (e-learning)onderwijs dat we ontwikkelden uit de NPO-middelen blijven we gebruiken bij uitval van studenten door bijvoorbeeld ziekte. Daarnaast startten we in 2023 de interventie 'Leren Werkplekieren', waaraan grote behoefte bleek onder studenten. Dit is een meerjarig programma voor studenten in de masterfase, waarin studenten begeleid worden om werkplekieren te herkennen en deze optimaal te benutten. Als de pilot succesvol is, krijgt dit onderwijs een definitieve plek in onze Geneeskundeopleiding.

Onze collega's

Onze kerntaken zorg, onderzoek, valorisatie en onderwijs, kunnen we alleen uitvoeren dankzij de inzet van alle collega's. We vinden het dan ook belangrijk om voor elkaar zorg te dragen, bijvoorbeeld als het gaat om (psychosociale) gezondheid, werktevredenheid en ontwikkelingsmogelijkheden. Tegelijkertijd hebben we, net als veel instellingen in de zorg, te maken met schaarste op de arbeidsmarkt. Daarom heeft naast het behouden van collega's ook het werven van nieuwe collega's onze continue aandacht.

Onze collega's in cijfers

12.194
collega's

3.367
mannen (28%)

8.827
vrouwen (72%)

Waardering van onze collega's

Het UMC Utrecht doet drie keer per jaar onderzoek naar de werkbeleving van collega's. Met het onderzoek willen we inzichtelijk maken in hoeverre het UMC Utrecht een fijne plek is om te werken.

47,2% van de collega's waardeerde in 2023 werken bij het UMC Utrecht met een 8 of hoger.

Het UMC Utrecht doet drie keer per jaar onderzoek naar de werkbeleving van collega's. Met het onderzoek willen we inzichtelijk maken in hoeverre het UMC Utrecht een fijne plek is om te werken.

Gemiddeld waardeerde in 2023 47,2% van de collega's werken bij het UMC Utrecht met een 8 of hoger. Dit is een mooie score, iets lager dan in 2022 (48,7%). De overall waardering (rapportcijfer) van collega's in 2023 was een 7,2 (7,3 in 2022).

We zien we een kleine stijging in de waardering van ontwikkelmogelijkheden van onze collega's: in 2023 gaf 70,7% van de collega's aan positief te zijn over de ontwikkelmogelijkheden die het UMC Utrecht biedt (69,8% in 2022). Dit percentage ligt iets hoger dan in 2022, maar onder onze doelstelling van 72%. Daarnaast geeft 84,1% van onze collega's aan plezier te hebben in het werk (norm 85%). Dit is een stijging ten opzichte van 2022 (83%). Hier zijn we vanzelfsprekend blij mee.

Ontwikkelingen voor onze collega's

Een aantal belangrijke ontwikkelingen in 2023 zijn geweest:

Ondersteuning collega's via UMC Utrecht Hulplijn

Van oktober 2022 tot april 2023 hebben het UMC Utrecht en het Personeelsfonds gezamenlijk de UMC Hulplijn opgezet om collega's te helpen die door de hoge inflatie en energiekosten in financiële problemen dreigden te raken. Via deze hulplijn konden collega's vragen stellen, zorgen delen, hulp en advies vragen en financieel ondersteund worden. De Hulplijn was een tijdelijk initiatief, maar de collega's kunnen blijvend een beroep doen op het Personeelsfonds voor ondersteuning. In 2023 hielp het Personeelsfonds 240 collega's bij medische, psychische, sociale en financiële problemen.

Toekomstbestendige verpleegkunde

De inbreng van de verpleegkundige expertise en ervaring is een wezenlijk en noodzakelijk onderdeel van onze multidisciplinaire zorg. Met het **programma Toekomstbestendige Verpleegkunde** versterken we als UMC Utrecht het verpleegkundige vak en investeren we in de ontwikkeling van onze verpleegkundigen. Zo kunnen verpleegkundigen met plezier naar hun werk blijven gaan en blijven we kwalitatief goede patiëntenzorg verlenen. Het programma doen we voor, door en met onze verpleegkundigen.

Bekijk de video over toekomstbestendige verpleegkunde.

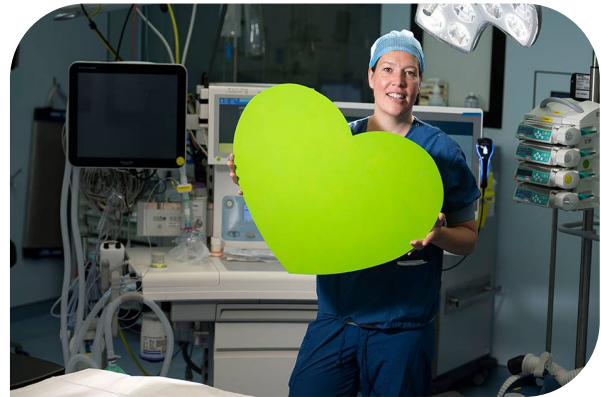
Via het programma zorgen we ervoor dat de samenstelling van onze verpleegkundige teams (functiemix) - met meer tijd en ruimte voor onderzoek, ontwikkeling, innovatie en onderwijs - aansluit op de toekomstige zorgvraag. In 2023 startten we met de implementatie van de nieuwe functiemix, met de in 2022 geactualiseerde verpleegkundige functiebeschrijvingen, bij meerdere divisies, de kliniek en de dagbehandeling. Ook startten we met de uitrol van verschillende scholings- en ontwikkelprogramma's, zowel voor de nieuwe als huidige verpleegkundige en leidinggevende functies. Belangrijk onderwerpen binnen deze programma's zijn verpleegkundig leiderschap en zeggenschap. We zetten in op meer zeggenschap van verpleegkundigen op alle lagen in het UMC Utrecht. En, via (intervisie)bijeenkomsten voor leidinggevendenden van verpleegkundige afdelingen en voor verpleegkundigen, leren collega's afdelings- en divisie-overstijgend van elkaar.

Wetenschap en innovatie zijn een onmisbaar onderdeel voor hoogwaardige kwaliteit van zorg. Daarom richtten we in 2023 een Academische Werkplaats in. Hierin wordt de verbinding tussen de dagelijkse (verpleegkundige) praktijk en onderzoek, innovatie en onderwijs versterkt, zodat nieuwe kennis en technologische innovatie landt in de praktijk en een bijdrage wordt geleverd aan wetenschappelijke kennis en vernieuwing. Verder ontwikkelden we ons Innovatielab verder door. In dit lab werken collega's aan innovatieve oplossingen voor kleine en grotere praktische uitdagingen waar verpleegkundigen dagelijks tegenaanlopen.

Ook organiseerden we een 2e en 3e editie van een UMC Utrecht-breed traineeship voor verpleegkundigen om startende verpleegkundigen beter te laten landen, voor in totaal 24 trainees. Tot slot ondersteunden we verpleegkundigen die onregelmatig werken met de **pilot Energiek@nacht om optimale energie te hebben en meer uit hun dag (en nacht) te halen.**

Collega's met groen hart inspireren andere collega's

In het UMC Utrecht zet een grote groep professionals zich in voor het duurzamer en meer circulair maken van zorg, onderzoek en onderwijs, bijvoorbeeld in het Groene netwerk. In 2023 groeide dit netwerk van 84 naar 126 leden. Ook waren er eind 2023 maar liefst zeventien **Green Teams** actief in het UMC Utrecht. De drijfveren van al deze collega's met een groen hart om zich in te zetten voor duurzaamheid zijn heel divers.

In de zomerserie van 2023 over **Duurzaamheid in het UMC Utrecht** vertelden ze wat hen drijft, wat al is bereikt en wat ze nog willen bereiken. Hiermee inspireerden we zowel mensen binnen als buiten het UMC Utrecht om zich ook in te zetten voor het verduurzamen van zorg, onderzoek en/of onderwijs.

De groene professionals vormden de afgelopen zes jaar de motor van de duurzaamheidsbeweging binnen het UMC Utrecht. Vanuit hun kennis van de praktijk weten zij goed waar de kansen voor verduurzaming liggen. Zo is er onder andere impact gemaakt door de reductie van OK-gassen en het **overstappen naar herbruikbare middelen**. Ook zijn duurzame zorgpioniers een drijvende kracht geweest achter **duurzaamheid** integraal onderdeel maken de strategie van het UMC Utrecht, zoals nu het geval is.

Werving nieuwe collega's

Ook in 2023 was er sprake van enorme krapte op de arbeidsmarkt. Door onder andere aandacht te vestigen op het UMC Utrecht als aantrekkelijke werkgever en onze vacatures via online campagnes bij de juiste doelgroep onder de aandacht te brengen, is het gelukt om fors meer sollicitaties te ontvangen. In 2023 ontvingen we 19.298 sollicitaties, tegenover 15.309 in 2022. Dit is een stijging van 26%. In totaal vulden we in 2023 1.387 vacatures in (20% meer dan in 2022).

De juiste persoon op de juiste plek

Om nieuwe collega's aan ons te binden, hebben we ons bereik op de arbeidsmarkt in 2023 vergroot. Onder andere hebben we onze online zichtbaarheid verbeterd en werken we nu met via-via-werving. Op basis van de reacties en open sollicitaties hebben we talentpools opgebouwd waaruit we kunnen putten bij vacatures. Ook organiseerden we Live@-evenementen waar geïnteresseerden online konden kennismaken met een afdeling. Tot slot hebben we extra aandacht voor onze studenten, onze medewerkers van de toekomst, met onder andere campus recruitment. Om het solliciteren zelf toegankelijker te maken, is het nu ook mogelijk om via Whatsapp te solliciteren.

Flexibel werken via ons Flexbureau

Via ons Flexbureau ('de Werkwinkel') kunnen verpleegkundigen, traineeverpleegkundigen, administratief medewerkers en (medisch) studenten tijdelijk en flexibel in het UMC Utrecht werken. Dit biedt mensen de gelegenheid om ervaring op te doen bij verschillende afdelingen en bijvoorbeeld te kijken of het UMC Utrecht bij ze past, en flexibiliteit qua rooster.

In 2023 zijn we gestart met de inzet van zogenoemde 'ad hoc-verpleegkundigen'. Deze verpleegkundigen maken drie maanden van tevoren hun rooster, maar horen vlak voor de dienst op welke afdeling ze worden ingezet. De proef is positief geëvalueerd: er hoeven veel minder vaak bedden 'gesloten' te worden.

Talentontwikkeling

In UMC Utrecht is groeien in kennis en vaardigheden en duurzame inzetbaarheid vanzelfsprekend belangrijk. Onze collega's ondersteunen we bijvoorbeeld met ons digitale portaal LEV (Loopbaanontwikkeling en Vitaliteit). In 2023 maakten 2.254 medewerkers gebruik van het aanbod in LEV. Ook bieden we een ruim aanbod trainingen aan, gericht op persoonlijke kracht en leiderschap, communicatie, digitale vaardigheden en productiviteit. In 2023 waren er 7.634 digitale lesbezoeken.

Ontwikkelen van zeer talentvolle academici

In 2023 startten in totaal 97 talentvolle academici met een onderzoeks- of onderwijsprofiel een van de volgende talentprogramma's om hen te helpen bij de opbouw en de invulling van hun carrière en de opbouw van een breed netwerk:

- Het PhD Boost Program, bestemd voor PhD studenten in 2e of 3e jaar van hun promotietraject.
- Het Research Career Development Program, voor post-docs en UD's/Assistant professors die een volgende stap kunnen maken binnen 2 jaar.
- Het UHD Program, voor UHD's/ Associate Professors die binnen 2 jaar de volgende stap kunnen maken.
- Het New Professor Program, bestemd voor Hoogleraren in de eerste 5 jaar van hun benoeming.

In 2023 hebben we de carrièreprofielen in het kader van Erkennen & Waarderen formeel vastgesteld. Deze gebruiken we nu standaard bij zowel de UHD/ Associate professor benoemingsronde als de Qualification portfolio's voor benoemingsprocedures bij nieuwe leerstoelen.

Leiderschapsontwikkeling

In het UMC Utrecht ondersteunen we onze leidinggevenden bij het (verder) ontwikkelen van de benodigde leiderschapscompetenties met ons leiderschapsprogramma Connecting Leaders, met als vertrekpunt een in 2023 aangescherpte visie op leiderschap.

In 2023 voegden we een aantal nieuwe modules toe aan het aanbod voor leidinggevenden, namelijk: 'Zelf met je team aan de slag', 'Leidinggeven zonder formele macht' en 'Toekomstgericht leiderschap, zodat leidinggevenden hun rol zo goed en volledig mogelijk kunnen vervullen.

Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid

Het UMC Utrecht wil een gezonde en fijne plek zijn om te werken. Een werkplek waarin niet alleen de gezondheid van de patiënt centraal staat, maar ook die van onze collega's. Het is daarvoor van groot belang een vitale en veerkrachtige werkomgeving te bieden.

Speciale aandacht voor nachtwerkers

Om onze circa tweehonderd collega's die elke nacht in ons ziekenhuis werken extra te ondersteunen, hebben we in 2023 de pilot *Energiek@nacht* (gestart in 2022) voortgezet. *Energiek@nacht* helpt nachtwerkers bij het vinden en vasthouden van een goede balans tussen arbeid en rust, wat vaak voor deze groep collega's juist een extra grote uitdaging is. De reacties die we van nachtwerkers ontvangen zijn positief. Ze voelen zich onder andere fitter.

Ondersteuning voor psychosociale belasting

Net als in voorgaande jaren hebben we in 2023 ingezet op (psychosociale) ondersteuning en de vitaliteit van onze collega's. In ons doorlopende programma *Werken in Balans* bieden we alle collega's de mogelijkheid voor psychosociale ondersteuning via 1-op-1-gesprekken met bedrijfscounselors. Ook in 2023 was deze mogelijkheid er. In totaal hebben hier 205 collega's van gebruikgemaakt (257 in 2022) en hebben de bedrijfscounselors in totaal ongeveer 1.100 gesprekken gevoerd (1.088 in 2022).

Ziekteverzuim gedaald

Het ziekteverzuim is in 2023 gedaald van 6,3% naar 5,7%. 36% van de ziekgemelde medewerkers die zijn gezien door een bedrijfsarts, had last van overspanning, burn-out of andere psychische klachten. Het overall gemiddelde verzuim lag in het UMC Utrecht lager dan het gemiddelde verzuimpercentage binnen de ziekenhuisbranche (gemiddeld 6,5% tot en met het 3e kwartaal in 2023), maar hoger dan het percentage verzuim in Nederland (4,8%, bron CBS).

Iedereen op de juiste plek

We vinden het belangrijk dat iedereen in het UMC Utrecht op de juiste plek zit. In 2023 zijn er 107 medewerkers aangemeld voor een herplaatsingstraject. Van de 89 herplaatsingstrajecten die zijn afgerond in 2023, hebben er 43 mensen weer een baan in het UMC Utrecht gevonden of het eigen werk kunnen hervatten. Daarnaast zijn er 14 mensen die extern een baan gevonden hebben. In totaal zijn er 17 medewerkers ingestroomd in de WIA en 6 in de WW.

Sociale veiligheid: Dit zijn wij

Integriteit is een voorwaarde voor het realiseren van onze missie. Patiënten verkeren vaak in een kwetsbare en afhankelijke positie en moeten kunnen vertrouwen op onze individuele integriteit en de integriteit van het UMC Utrecht als geheel. Ook studenten, medewerkers en de maatschappij om ons heen moeten hier op kunnen vertrouwen. Integriteit is het goede doen, op de goede manier, ook als niemand kijkt. Of het nu gaat om hoe we met elkaar omgaan (sociale integriteit), hoe we met onderzoek omgaan (wetenschappelijke integriteit), hoe we met zakelijke keuzes omgaan (zakelijke integriteit) of hoe we met patiënten en deelnemers aan onderzoek omgaan (professionele integriteit). Integer gedrag vraagt, naast een duidelijke kader, ook om een sociaal veilige, open, inclusieve en stimulerende werk- en leeromgeving.

In mei 2023 startten we onder de noemer **Dit zijn wij** een programma gericht op het creëren van een meer sociaal veilige, open, inclusieve en stimulerende werk- en leeromgeving voor alle mensen die werken en leren in het UMC Utrecht.

Om meer bewustwording te creëren rondom sociale veiligheid startten we met de campagne: 'Laten we het hebben over (on)gewenst gedrag' en lanceerden we de **Dit zijn wij-website**. De bewustwording werd ook gevoed door het onderwerp regelmatig terug te laten komen op de agenda's van onder andere het management, verschillende overlegorganen, bij de opening van het studiejaar, in de Week van de Integriteit en tijdens de Dag van het Onderwijs. In de campagne hebben we niet alleen oog voor degene die het ongewenste gedrag overkomt en degene die het (onbedoeld) doet, maar ook voor de bystander. De groep die getuige is van het ongewenste gedrag is namelijk het grootst en kan het verschil maken, zo lang zij zich hier bewust van zijn en de juiste handvatten hebben.

Er zijn ook initiatieven ontplooid om een handelingsperspectief te bieden bij ongewenst gedrag. Het handelingsperspectief dat we bieden bestond in 2023 onder andere uit het faciliteren van dialogen en het ontwikkelen van vaardigheden door (online) training. Op de Dit zijn wij-website staan bovendien toolkits per doelgroep (medewerkers/studenten/leidinggevenden), waaronder de maatwerk e-learning 'Gewenst gedrag'.

Ook scherpten we onze basis aan en maakten bijvoorbeeld onze **gedragscode** en procedures rondom het melden of hulp vragen beter vindbaar op onze **Dit zijn wij-website**. We faciliteerden en begeleidden zo'n 25 interne dialogen op afdelingen, in teams en op 1-op-1.

Het programma met de campagne bleek een katalysator te zijn om het thema sociale veiligheid bespreekbaar te maken. En om daadwerkelijk vervolgstappen te zetten in het vergroten van de sociale en psychologische veiligheid. Er is een beweging in gang gezet, er worden waardevolle dialogen gevoerd en er is een behoefte aan meer. We gaan dan ook door in 2024. In 2024 ligt de focus op het verder vergroten van sociale veiligheid en het verankeren hiervan in de organisatie.

Diversiteit en inclusie

Het UMC Utrecht bevordert inclusief werkgeverschap, met inclusieve onboarding, inclusief leiderschap en een representatief personeelsbestand. Lees meer over [diversiteit en inclusie](#) in het UMC Utrecht.

In 2022 hebben we de Nederlandse Inclusiviteits Monitor (NIM) uitgevoerd. Ook is onze culturele diversiteit in kaart gebracht. De resultaten lieten zien dat de groepen die in de meerderheid zijn het UMC Utrecht als een meer inclusieve omgeving ervaren dan groepen die in de minderheid zijn. In 2023 hebben deze uitkomsten het gesprek over diversiteit en inclusie in het UMC Utrecht verder gestimuleerd. En we hebben ons ingezet om meer bewustwording te creëren en een meer diverse en inclusieve werkgever te worden. Een greep uit onze activiteiten in 2023:

Meer bewustwording inclusiviteit en diversiteit

De *Dit zijn wij-beweging* die in 2023 is gestart, heeft voor meer bewustwording over inclusiviteit en sociale veiligheid gezorgd. Ook waren er specifieke acties om het bewustzijn te vergroten, bijvoorbeeld tijdens de Diversiteit en Inclusie (D&I)-maand in het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ) en de genderweek op de afdeling Psychiatrie.

Daarnaast organiseerden we samen met de Universiteit Utrecht **Mindlab-theatervoorstellingen** over sociale veiligheid. De ongeveer 200 collega's die de voorstelling hebben gezien, waardeerden zowel de voorstelling als de nagesprekken positief. Inclusief leiderschap werd tijdens een D&I-ontbijtsessie onder de aandacht gebracht. En we pasten het D&I-aanbod voor leidinggevendenden binnen **Connecting Leaders** aan. De eerste module is goed door leidinggevendenden ontvangen. Daarnaast hebben we ons werving- en selectieproces laten doorlichten door een externe partij op diversiteit en inclusie. De verbeterpunten die hieruit voortkwamen, pakken we op in 2024.

Participatiebanen

Op 1 juli 2023 werkten er 78 collega's in het UMC Utrecht vanuit de Participatiewet (76 fte). Om managers te stimuleren om medewerkers vanuit de Participatiewet in dienst te nemen, organiseerden we voor hen een informatieve bijeenkomst.

Meer leden Netwerk USP Inclusief

Het medewerkersnetwerk Netwerk USP Inclusief in het Utrecht Science Park zet zich in voor medewerkers met een (arbeids)bepanking of (psychische) kwetsbaarheid. Het netwerk is een samenwerking tussen Universiteit Utrecht, UMC Utrecht en Hogeschool Utrecht. In 2023 lanceerde het netwerk met medewerking van het UMC Utrecht een **eigen website** en vonden er diverse succesvolle evenementen en workshops plaats. In 2023 is het ledenaantal van het netwerk met 59 nieuwe leden verder gegroeid naar 168. 37 van de leden werken in het UMC Utrecht.

Bekijk de video 'Netwerk USP inclusief'.

Samenbrengen en steunen biculturele en lhbtiqua+ collega's

Binnen het UMC Utrecht zijn er betrokken groepen biculturele én lhbtiqua+ collega's. Beide groepen zijn gestart met een medewerkersnetwerk met succesvolle kick-off evenementen. Het lhbtiqua+ netwerk BeYou heeft vanuit het UMC Utrecht de Utrecht Pride 2023 gesteund langs de kade en een succesvol Pride event georganiseerd in het UMC Utrecht.

Het aantal vrouwelijke collega's ligt in 2023 onveranderd zeer hoog.

Aandeel vrouwelijk talent onveranderd hoog

Het UMC Utrecht voert actief beleid op vrouwelijk talent, zowel in de zorg als in onderzoek en onderwijs. Het totaal aantal vrouwelijke collega's ligt in 2023 onveranderd zeer hoog. 73% van onze collega's was vrouw (72% in 2022). In 2023 is het percentage vrouwen in de medische, wetenschappelijke en managementtop hetzelfde gebleven als in 2022, namelijk 54%. Het aantal vrouwelijke hoogleraren is in 2023 gestegen naar 36% (32% in 2022).

Environmental, Social and Governance

In het UMC Utrecht werken we iedere dag aan het verbeteren van de gezondheid. We zijn ons bewust van én voelen ons verantwoordelijk voor het welzijn en de rechten van medewerkers, studenten, patiënten en gemeenschappen in de waardeketen waar we onderdeel van uit maken.

Sustainable Development Goals

We willen bijdragen aan gezond leven en een gezonde maatschappij, ook voor de generaties na ons. Onze positieve impact op gezondheid willen we vergroten door onze negatieve impact op het milieu en klimaat te verkleinen. Dit doen we door toekomstbestendige zorg, onderwijs en onderzoek aan te bieden. Zowel in economisch en sociaal als in ecologisch opzicht.

In de SDG Charter werken Nederlandse bedrijven en maatschappelijke organisaties ieder op het eigen vlak, alleen of in partnerschap, samen om de **duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals) (SDG's)** te behalen. Deze doelen, die door 193 lidstaten van de Verenigde Naties zijn vastgesteld, geven aan hoe de wereld er in 2030 uit moet zien om van een 'duurzame samenleving' te spreken. We zien meerwaarde in het werken conform de SDG's en willen deze in de praktijk ondersteunen. Ook de afspraken in de Green Deal Duurzame Zorg dragen bij aan het behalen van de SDG's. Het UMC Utrecht speelt een essentiële rol in het leveren van hoogwaardige gezondheidszorg, innovatief onderzoek, valorisatie en kwaliteitsonderwijs. Door samen te werken en continu te innoveren, creëren we maatschappelijke waarde en verminderen we negatieve effecten.

Bijzondere SDG-erkenning voor duurzaamheid

In 2023 ontving het UMC Utrecht het **SDG-predicaat**. Dit predicaat wordt alleen uitgereikt aan organisaties die in hun beleid de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties verankerd hebben. Het SDG-predicaat is een bijzondere erkenning voor onze voortdurende inspanningen om de gezondheid van mensen te verbeteren en te streven naar een gezonde maatschappij, voor generaties nu en in de toekomst. Of zoals SDG Nederland het verwoordde: "In een tijd waarin duurzaamheid en gezondheid cruciale kwesties zijn voor onze planeet en haar bevolking, schittert het UMC Utrecht als een lichtend voorbeeld van toewijding aan deze doelen."

Grootste bijdrage aan SDG's

Voor onze eigen organisatie en omgeving hebben we geïnventariseerd hoe het UMC Utrecht kan bijdragen aan het behalen van de SDG's. Waar zit onze grootste impact en waar hebben we de grootste verandering te realiseren? Hiervoor hebben we de SDG's langs onze kernactiviteiten gelegd en gekeken naar ons gehele proces van waardecreatie. Hierbij hebben we gekeken welke doelen het beste aansluiten bij onze eigen initiatieven, doelstellingen, strategie en de verwachting van onze stakeholders. Zo zijn we gekomen tot een aantal 'hoge impact' SDG's. Dit zijn de SDG's waar het UMC Utrecht zich de komende jaren voor gaat inzetten en op gaat focussen:

SDG	Uitleg	Relevantie voor UMC Utrecht	Hoe kan het UMC Utrecht een bijdrage leveren
3: Goede gezondheid en welzijn	Verzekeren een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden.	Samen verbeteren we de gezondheid van mensen en creëren we de zorg van morgen.	Zorg van morgen Preventie Healthy Living Digital Health Global Health Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid voor medewerkers
4: Kwaliteitsonderwijs	Verzekeren gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.	De Nieuwe Utrechtse School, multidisciplinair en sterke netwerken.	Planetary health en duurzaamheid integraal onderdeel van alle opleidingen geneeskunde en biomedische wetenschappen De Nieuwe Utrechtse School
10: Ongelijkheid verminderen	Dring ongelijkheid in en tussen landen terug en bevorder ieders sociale, economische en politieke integratie	Samen creëren we meer waarde, omdat ieder mens telt	Trekker van Health Hub Utrecht, regionaal innovatie-ecosysteem voor gezondheid en geluk Buddyproject voor ouders met zieke kinderen opgezet
12: Verantwoorde consumptie en productie	Verzekeren duurzame consumptie- en productiepatronen	Duurzaam inkopen tenzij	Duurzaam inkopen Circulaire zorg in 2050 Voorkomen verspilling, verminderen afval
13: Klimaatactie	Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden	Commitment doelstellingen Klimaatwet en Green Deal Duurzame Zorg 3.0	55% CO2-reductie op gebouwen in 2030 30% CO2-reductie per 2026 op vervoer
17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken	Werkt samen met partners regionaal, nationaal en internationaal om bij te dragen aan de realisatie van de SDG's	Wij geloven in het verbinden van werelden die nu nog vaak gescheiden zijn	UMC Utrecht Global Health Fellowship programma Clinical Electives International Partners Universiteit Utrecht & UMC Utrecht internationale strategische partners

Op weg naar impact

Met het uiteindelijke doel in 2030 in gedachten ondernemen we stapsgewijs acties om te begrijpen hoe we het beste kunnen bijdragen. Dit jaar was dat het verder begrijpen van de SDG's, bekend raken met naderende Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)-wetgeving en EGS-reporting, vertalen van de doelstellingen van de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 naar acties. Ook hebben we veel aandacht gehad voor het vergroten van de interne bewustwording over de relatie tussen gezondheid en duurzaamheid.

Environment

Onze duurzame doelstellingen zijn strategisch een van onze grootste prioriteiten. Na de ondertekening van de **Green Deal Duurzame zorg 3.0** in 2022, volgde in maart 2023 het NFU-uitvoeringsplan. Naar aanleiding hiervan hebben we onze verantwoordelijkheden helder in onze organisatie belegd. Nodige acties hebben we omgezet in een **roadmap** met een begroting voor de komende jaren. Hiermee maakt duurzaamheid nu integraal onderdeel uit van onze bedrijfsvoering en komen ook acties van onze collega's in een versnelling. Voor environment zijn vijf hoofdonderwerpen bepaald: klimaatverandering, vervuiling, water en mariene hulpbronnen, biodiversiteit en ecosystemen, en hulpbronnen en circulaire economie.

[Bekijk de video 'Duurzaamheid in het UMC Utrecht'](#)

Social

Voor de sociale pijler zijn er vier hoofdonderwerpen bepaald. Het eerste, 'Eigen medewerkers', is verplicht voor iedereen. Hier rapporteren we al over, zij het nog met een andere insteek.

De andere onderdelen: 'Arbeiders in de waardeketen', 'Invloed op gemeenschappen' en 'Consumenten en eindgebruikers' zijn doelgroepen waar we zeker een verantwoordelijkheid voor dragen en die we indirect ook meenemen als stakeholders in onze processen. Maar hier rapporteren we nog niet apart over. Rapporteren over data die onze prestaties op deze onderdelen weergeven, maar ook inzicht geven in de doelstellingen ten aanzien van deze pijlers en het behorende beleid, is iets waar we ons het komende jaar verder in verdiepen. Hierbij moeten we duidelijke keuzes maken waar we precies over moeten en willen rapporteren. Een belangrijke eerste stap om die keuze te kunnen maken, is het maken van een dubbele materialiteitsanalyse.

Governance

Om verder invulling te geven aan de Governance zijn er vijf onderdelen te onderkennen. Net als bij de sociale pijler **rapporteren** wij hier al deels over. Tegelijkertijd dienen we nog te verdiepen.

Om invulling te kunnen geven aan de ESG-vereisten vanuit de CSRD, hebben we een integrale roadmap ontwikkeld. De vijf onderdelen hiervan zijn:

1. De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichhoudende organen van UMC Utrecht met betrekking tot duurzaamheid, inclusief hun deskundigheden en vaardigheden.
2. De belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheerssystemen met betrekking tot duurzaamheid.
3. Bedrijfsethiek en bedrijfscultuur, met inbegrip van bestrijding van corruptie en omkoping, bescherming van klokkenluiders en dierenwelzijn.
4. Activiteiten en verbintenissen van de onderneming.
5. Beheer en kwaliteit van de relaties met patiënten, leveranciers en gemeenschappen.

Duurzaamheid

In het UMC Utrecht werken we iedere dag aan het verbeteren van de gezondheid. We willen bijdragen aan een gezond leven en een gezonde maatschappij, ook voor de generaties na ons. Onze positieve impact op gezondheid willen we vergroten door onze negatieve impact op het milieu en klimaat te verkleinen. Dit doen we door toekomstbestendige zorg, onderwijs en onderzoek aan te bieden.

Duurzaamheid in cijfers

967.628 KG
recyclebaar afval
(46%)

1.148.015 KG
niet recyclebaar afval
(54%)

11.517.696 m³
ingekocht gas

13.464.818 kWh
ingekochte groene stroom

22.1%
groene energie

Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel in ieders werk. Of het nu gaat om onze zorg, ons onderzoek, ons onderwijs of de bedrijfsvoering: iedereen die in het UMC Utrecht werkt of studeert kan bijdragen aan verduurzaming. In 2023 ontving het UMC Utrecht het **SDG-predicaat** van SDG Nederland voor de bijdrage aan de **duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals (SDG's))** en de impact die het UMC Utrecht op dit gebied maakt.

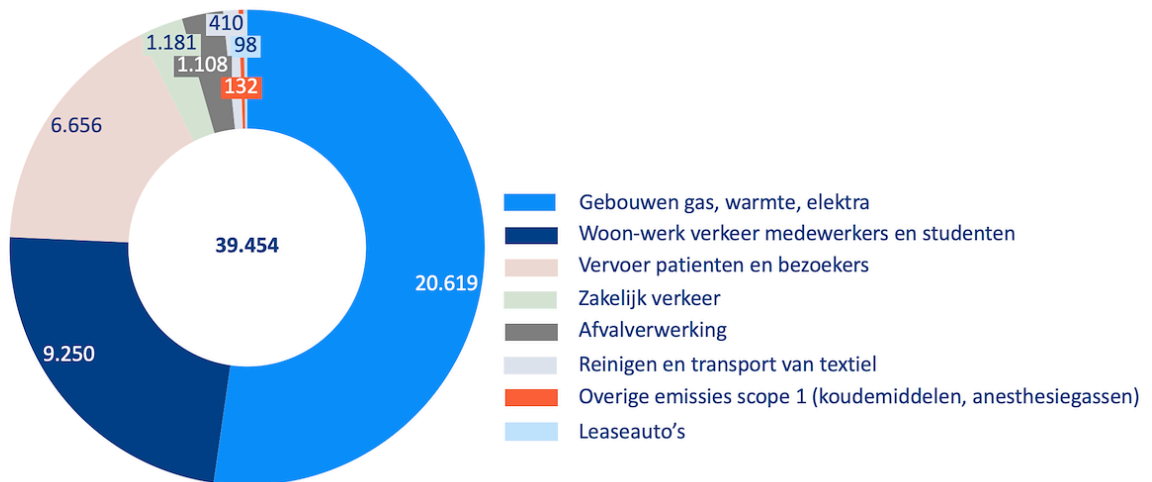
CO2-footprint

In 2023 bedroeg onze CO2-footprint in totaal 39.454 ton. Hiermee liggen we op schema als het gaat om directe CO2reductie. Onze directe CO2 impact wordt grotendeels bepaald door gebouwen (52%) en woon-werkverkeer (23%).

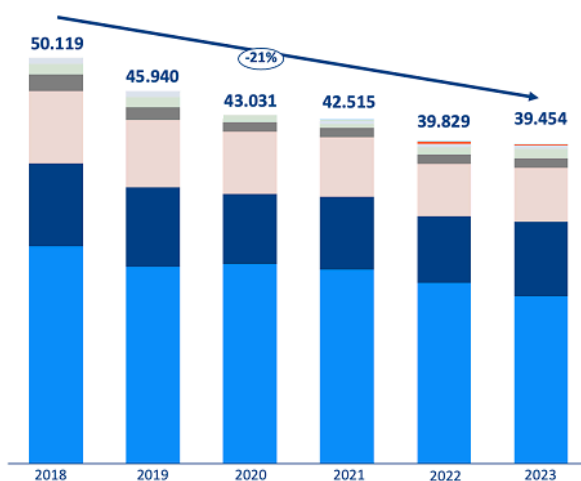
De verdeling van CO2-uitstoot was als volgt:

CO₂ footprint in 2023 (in ton CO₂)

De ontwikkeling van onze CO2-footprint de afgelopen jaren:

CO₂ footprint in 2018 - 2023 (in ton CO₂)

Totstandkoming CO2-cijfers

Onze directe CO2-impact (scope 1) bepalen we door het werkelijke gebruik en de uitstoot van onze bedrijfsactiviteiten, gemeten met de NFU-footprint tool. De emissiefactoren zijn exclusief grondstofwinning en leveranciersproductie. Voor energiebronnen, zoals aardgas, diesel en elektriciteit van wind en zonne-energie, gebruiken we cijfers gevalideerd door de Nederlandse Emissie Autoriteit. Voor woon-werkverkeer van medewerkers en studenten baseren we ons op gemiddelde afstanden en reisdagen, en resultaten van een werkbelevingsonderzoek over vervoersmiddelengebruik. Onze indirecte CO2-impact (scope 2 en 3) wordt geschat op 115.485 ton op basis van inkoop, volgens CE Delft 2019.

Verduurzaming gebouwen

Vanuit de Klimaatwet en **Green Deal Duurzame Zorg 3.0** is het doel de CO2-uitstoot van gebouwen tegen 2030 met 55% te verminderen ten opzichte van 2018, met als uiteindelijk doel klimaatneutrale gebouwen te realiseren tegen 2050. In 2023 herijkten we onze CO2-routekaart voor het verduurzamen van gebouwen. Hiermee kunnen we deze doelen behalen onder voorwaarde van financiering.

Verduurzaming vervoer

Binnen de **Green Deal Duurzame Zorg 3.0** streven we naar een 30% reductie van CO2-uitstoot door vervoer tegen 2026 en 55% tegen 2030 vergeleken met 2018. In 2023 hebben we een mobiliteitsplan opgesteld, in de nieuwe cao een 100% ov-vergoeding ingebracht en voorbereidingen getroffen voor de proeftuin duurzaam vervoer.

Proeftuin duurzaam vervoer

Een belangrijke bron van CO2-uitstoot is de mobiliteit van onze 12.000 collega's. Met de groeiende schaarste aan personeel willen we graag elke collega tevreden te houden. Het is daarom van belang om de motivaties en obstakels van onze mensen met betrekking tot duurzaam vervoer naar het UMC Utrecht goed te begrijpen. Om samen tot passende, effectieve en uitvoerbare oplossingen te komen, ontwikkelden we in 2023 een **proeftuin voor duurzaam vervoer**. Dit initiatief starten we in het voorjaar van 2024, samen met 300 collega's. En samen met Pon en haar dochterondernemingen Shuttel en Hely, en de TU Delft. De proeftuin omvat een hogere vergoeding voor fietsen, gratis openbaar vervoer en een mobiliteitshub met deel-E-bikes op Utrecht Centraal.

Vaker op de fiets naar het werk

In 2023 organiseerden we in samenwerking met **Goedopweg**, provincie Utrecht en Utrecht Science Park, 'Utrecht helpt je in het zadel': collega's konden elektrische fietsen uitproberen en lenen voor woon-werkverkeer. Een fietschallenge resulteerde in 100.000 km fietsen, ondersteund door de 'ik fiets' app die stoplichten eerder op groen zette. Ook breidden we onze cao-à la carte-regeling uit, waardoor collega's belastingvrij tot 2.500 euro konden besteden aan fiets gerelateerde kosten. 1.733 collega's maakten hiervan gebruik in 2023.

Bekijk de video 'Wij helpen je in het zadel'.

Circulaire zorg

In lijn met de **Green Deal Duurzame Zorg 3.0** zetten we in op circulair en spaarzaam gebruik van (grond)stoffen. We hebben ons gecommitteerd aan het verminderen van primair grondstoffengebruik met 50% in 2030 ten opzichte van 2016, met als doel maximaal circulaire zorg te bieden in 2050.

Verspilling verminderen, hergebruik stimuleren

In 2023 namen we diverse maatregelen om verspilling te verminderen en hergebruik te stimuleren. Zo **verminderden we de uitstoot van broeikasgassen op onze operatiekamers met 56%** door slaadmiddelen via infuus toe te dienen in plaats van in gasvorm. Ook vervingen we het wegwerp speculum van fossiel plastic door een **duurzamer alternatief van plantaardig materiaal**. We bieden onze zorgprofessionals zowel herbruikbare metalen specula als wegwerpspecula van biobased plastic aan, waarbij ze rekening kunnen houden met de voorkeur van de patiënt. Tevens zijn we overgestapt van wegwerpbladen van staal naar **herbruikbare stalen bladen voor laryngoscopen**, waardoor er jaarlijks 6.000 wegwerpbladen en meer dan 4.200 kg CO₂ worden bespaard. Daarnaast stimuleerden we met de campagne 'No risk, no glove!' collega's om **blauwe handschoenen alleen indien nodig te gebruiken**. Dit resulteert in minder verspreiding van micro-organismen, minder CO₂-uitstoot en kostenbesparingen.

Minder afval en recycling optimaliseren

We streven naar 46% restafval in 2023 en 25% in 2030. In 2023 behaalden we 45% restafval en realiseerden we 44% recycling. In 2023 verminderden we het volume van specifiek ziekenhuisafval (SZA) met 40% door het **circulair maken van besmettelijk SZA**, zoals naalden en verbandmiddelen. Dit SZA wordt vermalen tot zaagselvervanger in de cementindustrie. Ook zijn we gestart met gescheiden inzamelen van incontinentiemateriaal voor recycling en hebben we een nieuwe afvalverwerker geselecteerd voor hoogwaardigere recycling. Daarnaast willen we voedselverspilling voorkomen en streven we naar een gezond en duurzaam voedingsaanbod. We introduceerden bijvoorbeeld **'No-waste'-maaltijden** om verdere verduurzaming te bevorderen. De doelstellingen voor voedselverspilling uit de Green Deal Duurzame Zorg hebben we met onze acties al behaald.

Bekijk de video over 'No waste'-maaltijden.

Duurzaam inkopen

Het UMC Utrecht past Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en Circulair Inkopen toe, ook wel duurzaam inkopen genoemd. Naast op de prijs van de producten of diensten, let het UMC Utrecht met name op de effecten van de inkoop op milieu en op sociale aspecten. Waar mogelijk kiezen we voor producten die gemaakt zijn van duurzame, hernieuwbare of secundaire grondstoffen. En voor producten die gerepareerd, hergebruikt of gerecycled kunnen worden.

Preventie van ziekte

In het UMC Utrecht behandelen we niet alleen, we dragen er ook aan bij dat onze patiënten en medewerkers zo gezond mogelijk zijn en blijven. Dat levert gezondheidswinst op, maar is ook goed voor het milieu. De meest duurzame zorg is immers zorg die niet geleverd hoeft te worden. We zetten in op het bevorderen van een gezonde omgeving, voeding en leefstijl. Zowel voor patiënten als medewerkers. Dat doen we via programma's rondom mentale gezondheid, sport en bewegen, voeding, roken, en alcoholgebruik. Het Schakelpunt Gezond Leven en beweegmonitoring zijn hier mooie voorbeelden van.

Gezonder en duurzamer voedingsaanbod

Het UMC Utrecht is voorhoede ziekenhuis in het project **Goede Zorg Proef Je**. In 2023 pasten we ons voedingsaanbod aan naar meer vegetarische, plantaardige en volkoren producten en producten met minder zout en suiker. Binnen de **EWUU-alliantie** onderzoeken we de milieubelasting van ziekenhuismaaltijden en de eiwitkwaliteit van vegetarische versus niet-vegetarische maaltijden. Dit biedt inzichten voor toekomstig onderzoek naar de rol van plantaardig eiwit in voeding voor patiënten en verbetering hiervan.

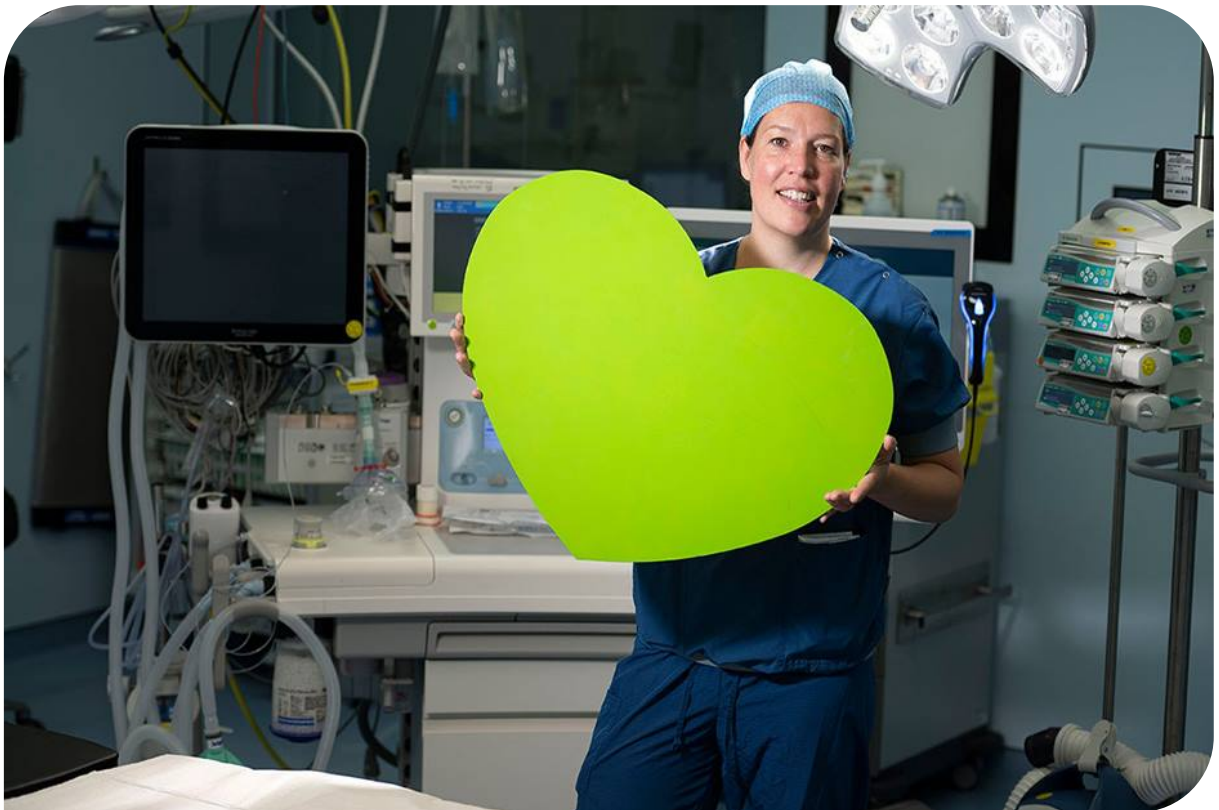

Vergroten bewustwording

Tijdens de Expeditie Groen en Gezond stond duurzaamheid en gezondheid drie weken lang centraal, met activiteiten gericht op bewustwording en actie binnen onze werkomgeving. Zo werden er workshops georganiseerd om de Green Teams in het UMC Utrecht te ondersteunen. Tijdens de workshops leerden deelnemers bijvoorbeeld over planetaire gezondheid en wat zij zelf kunnen doen voor een gezonde planeet.

Bekijk de video 'Green teams'.

Ook konden collega's meedoen aan een boswandeling op landgoed Oostbroek, waarin de boswachter de gevolgen van klimaatverandering en de veerkracht van de natuur liet zien. Op de circulariteitsmarkt konden collega's tweedehands meubels uit het Wilhelmina Kinderziekenhuis kopen, waarvan de opbrengsten ten goede kwamen aan De Vrienden van het WKZ. Het kunstwerk 'Ralph (Return all left over pharmaceuticals) de vis' vestigde de aandacht op het voorkomen van medicijnresten in water.

Integreren Planetary Health en duurzaamheid in onderwijs

Ook in het onderwijs werken we aan verduurzaming. Zo worden Planetary Health en duurzaamheid steeds meer integraal onderdeel van onze zorg, ons onderzoek én ons onderwijs. Lees meer hierover in het hoofdstuk **Onze studenten**.

Bewuste zorgprofessionals door leerlijn 'De groene OK'

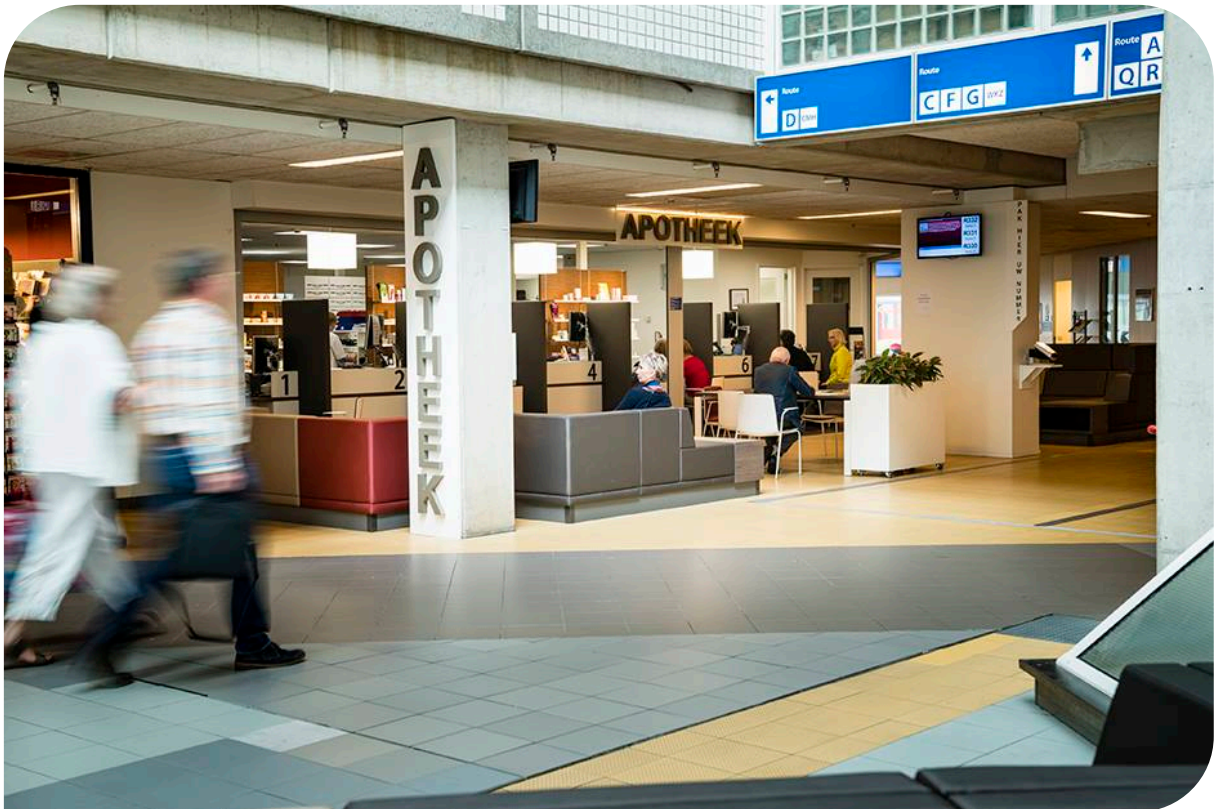
In 2023 lanceerden we de leerlijn 'De Groene OK' om aankomende zorgprofessionals bewust te maken van duurzaamheid en ons werk op dit gebied bij het UMC Utrecht. Anesthesiologen in opleiding krijgen gedurende twee dagen inzicht in duurzaamheid in ons OK-complex, met focus op luchtbehandeling, circulariteit en medicatie. Deelnemers bespreken ook samen hoe we ons eigen OK-complex kunnen verduurzamen. Deze leerlijn is ook beschikbaar gesteld via het Landelijk Netwerk de Groene OK.

Vermindering milieubelasting medicatie

In 2023 hebben we ons gericht op het verminderen van milieubelasting door medicatie, met nadruk op heruitgifte en het voorkomen van verspilling.

Verduurzaming door heruitgifte geneesmiddelen

Het UMC Utrecht heeft in 2023 de ROAD (Redispending Oral Anticancer Drugs)-studie voortgezet in samenwerking met vier ziekenhuizen onder leiding van het Radboud UMC. Hierbij onderzoeken we de mogelijkheden om bepaalde kankermedicatie in tabletvorm die niet werd gebruikt door patiënten opnieuw uit te geven aan anderen. Dit initiatief vermindert afval, CO₂-uitstoot en zorgkosten. De resultaten waren positief: heruitgifte met behoud van kwaliteit bleek haalbaar. De studie wordt voortgezet en uitgebreid met meer ziekenhuizen in 2024.

25% minder verspilling spuiten op IC

In samenwerking met apotheek A15 hebben we in 2023 gezorgd voor een vermindering van 25% in het verspillen van spuiten op de IC. Door de spuiten na bereiding te steriliseren, zijn ze nu achttien maanden houdbaar in plaats van vier weken. Hierdoor is de verspilling teruggebracht tot slechts 5%. Dit succes willen we graag uitbreiden naar andere afdelingen binnen het ziekenhuis.

Onze organisatie

Om goed te kunnen inspelen op de veranderende vraag vanuit de maatschappij en onze kerntaken zorg, onderzoek en onderwijs goed te kunnen uitvoeren, is een efficiënte, inclusieve én duurzame bedrijfsvoering essentieel en moet onze huisvesting de fysieke voorwaarden voor de zorg van morgen bieden.

Huisvesting

Het UMC Utrecht bouwt aan het ziekenhuis van de toekomst: een plek waarin de beste zorg voor onze patiënten, een prettige werkomgeving voor onze medewerkers en een optimaal opleidingsklimaat voor onze studenten samenkomen. De behoeften van de gebruikers van gebouwen en ruimtes, waaronder de patiënten, bezoekers, medewerkers, studenten en samenwerkingspartners, zijn ons uitgangspunt. Thema's als duurzaamheid, doelmatigheid en flexibiliteit staan hierbij hoog in het vaandel.

Strategische ontwikkelvisie huisvesting

In onze strategische ontwikkelvisie huisvesting beschrijven we de ontwikkeling van onze huisvesting voor de komende tien jaar. Om ervoor te zorgen dat onze huisvesting ondersteunend is aan het bereiken van onze doelen en de opgaven waar we voor staan, 'vernieuwbouwen' we. Dit houdt in dat we oude elementen renoveren en nieuwe elementen toevoegen. Het gaat om technische vernieuwing, functionele vernieuwing en de realisatie van de omgevingsvisie van het Utrecht Science Park, waarop het UMC Utrecht is gevestigd.

Onze strategische ontwikkelvisie huisvesting richt zich op verschillende onderdelen, zoals het buitengebied, de publieke gebieden, de poliklinieken, de klinieken, de kantoren, de labs, en de vernieuwing van de IC's, OK's en het geboortecentrum van het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ).

Alle werkzaamheden voeren we in de komende tien jaar in zes fasen uit. Zo blijven we flexibel en kunnen we onderweg steeds antwoord geven op maatschappelijke veranderingen en veranderde wensen vanuit de gebruikers. Gedurende het proces van uitvoering vragen we hen continu om input en stemmen we plannen voortdurend met hen af. Tijdens de renovatie is enige hinder voor patiënten, bezoekers en medewerkers onvermijdelijk. Door de fasering zorgen we ervoor dat de primaire processen gedurende de gehele renovatie volwaardig kunnen blijven functioneren.

In 2023 is de aansturing van de programma-organisatie van de strategische ontwikkelvisie huisvesting (SOH) onderdeel geworden van het **programma Zorg van Morgen**.

Een aantal highlights op het gebied van huisvesting in 2023 waren:

Huisvestingsontwerp poliklinieken

In 2023 hebben we een huisvestingsontwerp voor de poliklinieken gemaakt, zodat innovatieve zorg, onderzoek en onderwijs wordt ondersteund we de zorg aan patiënten verder kunnen optimaliseren. We hebben beschreven welke ruimten nodig zijn en aan welke eisen deze ruimten moeten voldoen. Denk aan grootte, daglicht, temperatuur en luchtverversing. We streven naar uniformiteit en flexibiliteit. Zo hebben we gekozen voor een vaste verhouding van ruimtes, maar flexibele indeling. Dit zorgt ervoor dat we de poliprocessen optimaal faciliteren en we onze mensen verschillende typen werk- en overlegplekken kunnen bieden. Met centraal gelegen verblijfspleinen maken we voor onze patiënten zorg overzichtelijker en toegankelijker. Hier kunnen patiënten onder andere terecht voor activiteiten ter voorbereiding op een poliafspraak, zoals meten, wegen of bloedafname. Deze veel bezochte functies komen dicht bij de ingang.

Start renovatie bestuursgebouw

In het UMC Utrecht werken we in toenemende hybride: deels vanuit huis of elders en deels op kantoor. In 2023 zijn we gestart met het renoveren van ons bestuursgebouw en de werkplekinrichting. Een deel van de medewerkers die van dit gebouw gebruikmaken, konden in een pilot al hybride werken en gebruikmaken van nieuwe werkvormen. De ervaringen van deze groep medewerkers hebben we in 2023 geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan passen we een aantal ruimtes aan tot ontmoetingsruimte en nemen we noodzakelijke technische maatregelen om de ruimtes optimaal te laten aansluiten bij de behoeften van de gebruikers. In 2024 ronden we de renovatie af. We zetten het bestuursgebouw dan in als tijdelijke huisvesting voor gebruikers van het **Matthias van Geunsgebouw**, zodat we aan de slag kunnen met de geplande renovaties in dat gebouw.

Renovatie onderwijsgebouw voltooid

Veel van onze onderwijsactiviteiten vinden in ons **Hijmans van den Berghgebouw** plaats. Door aangescherpte veiligheidseisen voor de vloerconstructie, moesten we de vloeren in dit gebouw renoveren. We zijn hier in 2022 mee gestart en eind 2023 konden alle studenten en medewerkers weer in het Hijmans van den Berghgebouw terecht.

In de tussentijd zijn alle onderwijsactiviteiten verhuisd naar **verschillende onderwijslocaties en het Bestuursgebouw**. Zowel studenten als docenten waren zeer tevreden over de tijdelijke locaties en faciliteiten.

Digitaliseren

Vanuit onze Connecting Worlds-strategie, ontwikkelden we een meerjarenvisie op IT met een vertaling naar een praktische roadmap met vijf digitale doelen:

1. Digitale communicatie met patiënt en professional
2. Dataplatform en datamanagement
3. Motor achter regionale en landelijke samenwerking
4. Gebruikersvriendelijke, betrouwbare en veilige systemen.
5. Technologische innovatie

In 2023 hebben we verder gewerkt aan de uitvoering van deze roadmap. Een aantal voorbeelden van activiteiten zijn:

Medewerkers meenemen in kansen digitalisering

Om medewerkers mee te nemen in de kansen van digitalisering en welke innovaties we al gebruiken in het UMC Utrecht, organiseerden we in 2023 twee masterclasses. In de masterclasses spraken diverse collega's bijvoorbeeld over de mogelijkheden van 3D-printen en het gebruik van bepaalde apps en virtual reality (VR) om de zorg voor patiënten te verbeteren. De masterclasses waren online te volgen door artsen en verpleegkundigen. Zij kregen hiervoor accreditatiepunten.

Verder vormgeven elektronisch patiëntendossier

Binnen het programma de **Zorg van Morgen** geven we binnen domeinen de interne processen uniform vorm. Voor alle domeinen vertaalden we de inhoudelijke blauwdrukken voor de toekomst, voor de Zorg van Morgen (2030), in 2023 naar concrete informatiebehoefte en generieke bouwblokken. Deze gebruiken we als input voor het verder vormgeven en invullen van ons elektronisch patiëntendossier HiX 6.3 Standaard Content binnen onze organisatie in 2024.

Regionaal soepel multidisciplinair samenwerken

Samen met de andere universitair medische centra ontwikkelen we één landelijke datastructuur (**CumuluZ**). Hiermee maken we het mogelijk voor zorgprofessionals in Nederland om soepel, multidisciplinair samen te werken in (regionale) netwerken. Zorgverleners hebben zo inzicht in alle relevante informatie over een patiënt en kunnen daardoor de beste, op de patiënt afgestemde zorg verlenen. Zo blijft de beste zorg voor patiënten toegankelijk en betaalbaar. Want als we samenwerken, zijn we doelmatiger en kunnen we ook kosten verminderen. CumuluZ raakt en ondersteunt naast de zorg ook het onderzoek. In 2023 startten we met het samenstellen van een ontwikkelteam voor CumuluZ in het UMC Utrecht. Zij werken samen met ziekenhuizen in de regio Utrecht om veilige en snelle informatie-uitwisseling mogelijk te maken.

Meer impact voor patiënten

In het UMC Utrecht zetten we op steeds meer plekken in onze organisatie zogenoemde 'software robots' in. Hiermee automatiseren we taken die repetitief, voorspelbaar en eenvoudig zijn en die veel tijd van collega's vragen om uit te voeren. Zo houden collega's meer tijd over om zich te richten op andere waardevolle taken, waarmee we meer impact voor patiënten maken. In 2023 hebben we honderden uren aan manuele arbeid geautomatiseerd.

Zorgprofessionals onderling goed bereikbaar

Om ervoor te zorgen dat zorgprofessionals elkaar onderling goed kunnen bereiken, vernieuwen en vervangen we het Verpleeg- en Medisch Oproep Systeem (VOS/MOS). Verouderde onderdelen van het telefoniesysteem, zoals het zoemersysteem, hebben we in 2023 vervangen door smartphones. Met deze zorgtelefoon kunnen zorgprofessionals (verpleegkundigen en artsen) onderling de zorg voor patiënten makkelijker en efficiënter afstemmen en regelen. In 2024 breiden we dit uit door HiX via de zorgtelefoon toegankelijk te maken. Verpleegkundigen kunnen hierdoor direct aan het bed van patiënten gegevens checken en data invoeren. Dit bespaart tijd en verbetert de zorg die zij aan patiënten leveren.

Veilige digitalisering

In 2023 hebben we de jaarlijkse audits uitgevoerd ten behoeve van de jaarrekening (IT General Controls), Security certificeringen (ISO27001 en NEN7510) en het gebruik van DigiD. Deze zijn met goed gevolg afgesloten.

Datascience en kunstmatige intelligentie (AI)

Onze zorg verandert ingrijpend. Datascience en kunstmatige intelligentie (AI) en de snelle digitalisering van systemen staan steeds meer centraal en zijn noodzakelijk om sneller te leren in de zorg en de organisatie van zorg efficiënter te maken. Onze visie is dat datascience een integraal onderdeel wordt in onze zorg, ons onderwijs en ons onderzoek. Om dit te realiseren is een veilige data-infrastructuur, innovatie, implementatie en evaluatie noodzakelijk. Daarom startten we in 2023 het programma 'Data Science UMC Utrecht'. Hierin brengen we data-infrastructuur, research & development en implementatie van AI samen ('3AI'), want juist de synergie tussen deze drie is essentieel.

Data-infrastructuur

Om de potentie van data te benutten, en om te zetten in kennis, is een veilige, betrouwbare en eenduidige data-infrastructuur onontbeerlijk. Dit vraagt om heldere organisatie, eenduidige technische oplossingen, juridische kaders en duidelijke spelregels. En om vertrouwen. Dit bereiken we door transparantie en toezicht op wat er met de gegevens gebeurt.

Binnen het zorglandschap zijn landelijk twee partijen aangewezen om data-infrastructuren te bouwen. **Cumuluz** ontsluit de data-infrastructuren voor het primaire proces: de zorg. **Health-RI** doet dit voor het secundaire proces: onderzoek en onderwijs. Het UMC Utrecht is voor beide initiatieven het regionale knooppunt en verantwoordelijk voor ontwerp en implementatie met alle regionale stakeholders en partijen. Het combineren, inzichtelijk maken en beschikbaar stellen van regionale data is hierbij essentieel. Daarom hebben we in 2023 U-Cloud opgezet, het regionale knooppunt van Health-RI, dat we laten aansluiten op de Cumuluz-infrastructuur. Met de implementatie hiervan starten we in 2024.

Research & development

Datascience en AI willen we integreren in onze dagelijkse gezondheidszorg, ons onderzoek en ons onderwijs. In 2023 hebben we hiervoor een samenwerkingsgemeenschap en infrastructuur tussen het UMC Utrecht en de Universiteit Utrecht (UU) opgezet. Ook hebben we vijf 'Health AI-labs' binnen de Utrecht Life Sciences-gemeenschap opgezet, ingericht en opgestart, waarbinnen we projecten kunnen uitvoeren. Dit is mede mogelijk gemaakt door het toewijzen van TKI-gelden aan AI-Labs.

De vijf AI-labs richten zich op de domeinen: **AI Methods**, **Healthy Living**, **Imaging and Guided Interventions**, **Molecular Science** en **Living Technologies**. In mei 2023 hebben de verschillende labs zich tijdens een Utrechts AI event gepresenteerd aan de buitenwereld en maakten ze de connectie met onder andere het bedrijfsleven. Tot slot zijn de Health AI Labs geïntegreerd binnen de **Alliantie EWUU** en zijn er vanuit deze samenwerking verschillende projecten gestart.

Implementatie

In 2023 werkten we verder aan **toegepaste datascience-initiatieven binnen de zorg**, waarin we gebruik maken van kunstmatige intelligentie (AI). Enerzijds zijn dit initiatieven die de administratielasten van onze zorgprofessionals verminderen, waardoor ze meer tijd aan de zorg voor patiënten kunnen besteden. Anderzijds zijn het zorginhoudelijke toepassingen, waarmee we de kwaliteit van zorg aan patiënten verbeteren. Lees meer over onze datascience-initiatieven in de zorg in het hoofdstuk **Onze patiënten**.

Bekijk de video 'Kennisnetwerk AI implementatie in de zorg'.

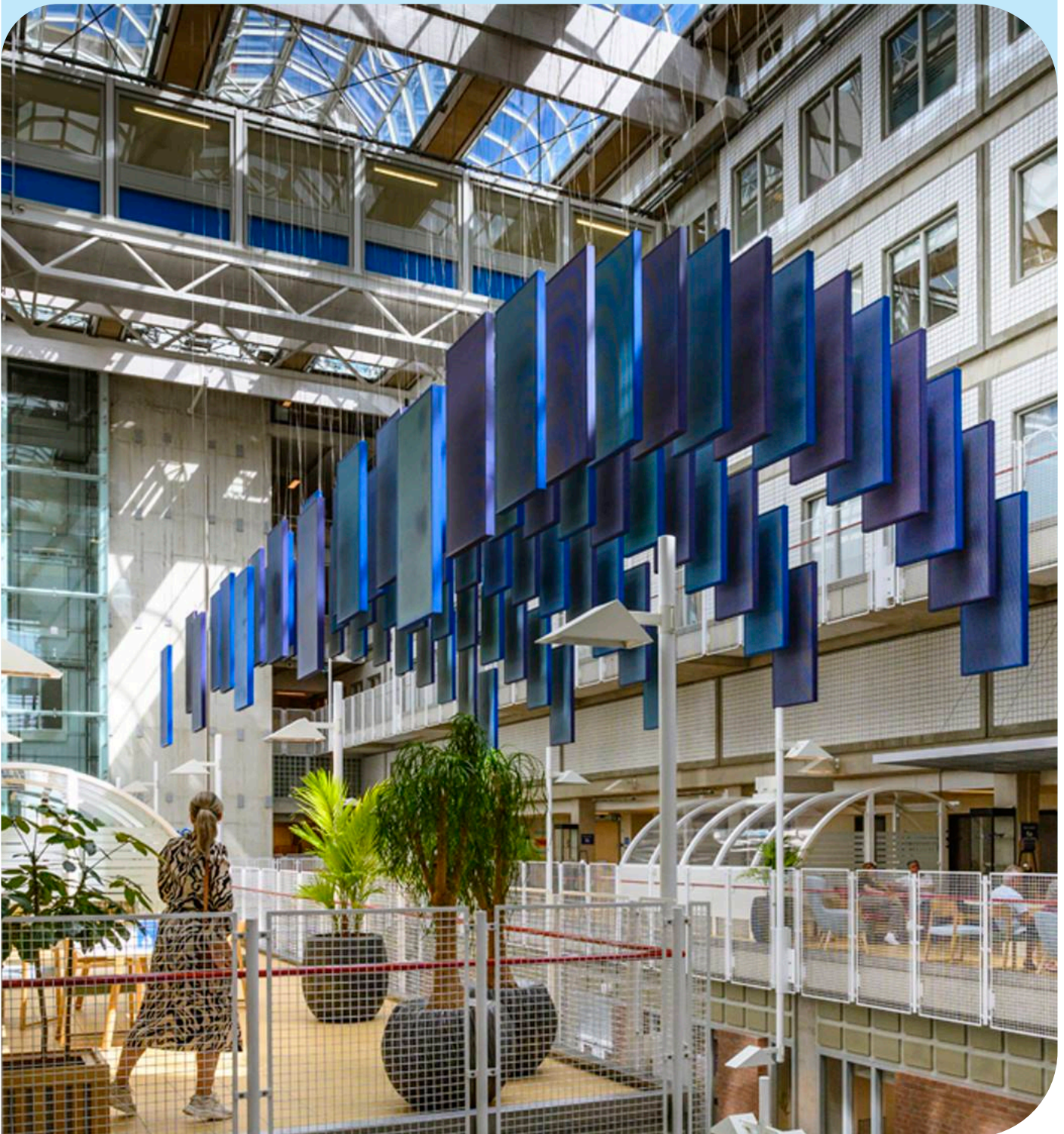
Diversiteit en inclusie

Het UMC Utrecht wil een plek zijn waar iedereen welkom is en zichzelf kan zijn. Wij geloven in de kracht van diversiteit, het maakt ons vollediger en beter in ons werk. We zijn allemaal verschillend. Juist deze verschillen geven meer beweging, meer kansen en vraagstukken om samen en inclusief op te lossen. Dankzij die verschillende perspectieven kunnen we ons beter verplaatsen in de patiënt. En herkent de patiënt zich in ons. Zo sluit ons onderzoek aan bij veel verschillende mensen en geven we inclusief onderwijs. Kortom, ieders unieke verhaal maakt ons verhaal compleet.

In ons beleid focussen we zowel op **inclusief werkgeverschap** als op **diversiteit en inclusie in het onderwijs, het onderzoek en de zorg**. Om onze doelen op het gebied van diversiteit en inclusie te realiseren, werken we vanuit ons Implementatieplan Diversiteit en Inclusie dat we in 2023 hebben opgesteld. Op basis van een evaluatie stellen we de doelen voor 2024 en 2025 op.

Onze financiën

Wat zijn de financiële resultaten van 2023 en hoe zijn we omgegaan met (financiële) risico's om onze reputatie en continuïteit te borgen?

Terugblik op 2023

De onzekerheden rond de nadere uitwerking van COVID-19-gerelateerde regelingen, die bij het opstellen van de jaarrekening 2022 nog speelden, zijn in 2023 opgelost. In de jaarrekening 2023 zien we daarom een aanzienlijk incidenteel positief effect van de afwikkeling van deze COVID-19 regelingen, terwijl de zorg, het onderwijs en het onderzoek in 2023 weer normaal verliepen. Ook onze onderliggende bedrijfsvoering en (strategische) programma's/projecten zijn weer volledig opgepakt in 2023. Zo hebben we het **programma de Zorg van Morgen** voortgezet en, in het verlengde hiervan, ook weer hard gewerkt aan de uitvoering van onze **strategische ontwikkelvisie huisvesting (SOH)**. Dit heeft in 2023 nog niet geleid tot grote besluiten in het kader van huisvesting. Oplopende inflatie, personeelstekorten en toenemende duurzaamheidseisen voor te gebruiken materialen maken dit een complexe opgave. Deze vertraging is financieel terug te zien in een toename van onze tegoeden bij de banken die we aanhouden voor de toekomstige investeringen. De rentevergoeding die we hierop ontvangen is een gedeeltelijke compensatie voor de stijgende kosten.

Gedurende 2023 waren er 9.362 fte binnen UMC Utrecht werkzaam. 8.110 fte waren werkzaam in collectief gefinancierde zorg, onderwijs en onderzoek en 1.117 fte in onderzoek gefinancierd uit andere geldstromen, zoals collectebusfondsen en bedrijven. 135 fte werd ingezet op overige activiteiten.

Kerncijfers

Hieronder geven we op basis van financiële kengetallen uit de geconsolideerde jaarrekening een korte samenvatting van onze ontwikkelingen en prestaties in financiële zin (in miljoenen euro's). De cijfers over 2022 hebben we aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

	Bedrijfsopbrengsten	Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	Netto resultaat
2023	1.643,00	863,2	58,8
2022	1.539,10	802,7	20,1
2021	1.485,40	777,6	6,6

	Groepsvermogen	Voorzieningen	Totaal activa
2023	517,5	77,8	1.178,90
2022	461,4	52,7	1.088,40
2021	441,1	45	1.005,90

	Rendement	Solvabiliteit	Liquiditeit
2023	3,60%	43,90%	1,75
2022	1,30%	42,30%	1,59
2021	0,40%	43,80%	1,63

Financiële resultaten

Onze bedrijfsopbrengsten zijn wederom hoger uitgekomen dan in voorgaande jaren (toename van circa 104 miljoen euro (6,75%)). Deze toename heeft deels betrekking op toegenomen opbrengsten uit zorgprestaties (o.a. indexatie en dure geneesmiddelen) en deels op de toegenomen overige opbrengsten (met name afrekening voorgaande jaren, onderzoeksprojecten door derden gefinancierd en hogere opbrengsten uit de geconsolideerde entiteiten). De zorgopbrengsten zijn in tegenstelling tot voorgaande jaren in 2023 beperkt beïnvloed door COVID-19. De afwikkeling van de subsidie van het ministerie van VWS voor de opschaling van de IC in verband met COVID-19 over de jaren 2020, 2021 en 2022 heeft een positieve bijdrage gehad van 29,3 miljoen euro op de bedrijfsopbrengsten.

Tegenover de toegenomen bedrijfsopbrengsten staan ook hogere kosten. Onze kosten voor salarissen, sociale lasten en pensioenlasten zijn met 7,5% gestegen ten opzichte van 2022 (toename van 61,5 miljoen euro). De stijging van de personeelskosten is voornamelijk het gevolg van de cao-ontwikkelingen.

Per saldo leiden deze ontwikkelingen tot een resultaat van 58,8 miljoen euro. Dit is circa 37,7 miljoen euro hoger dan het resultaat over 2022 en circa 57,7 miljoen euro hoger dan de begroting voor 2023. Dit resultaat is vooral veroorzaakt door een cumulatie van incidentele baten en lasten die per saldo positief hebben uitgedrukt. Zo zijn ten opzichte van de begroting de volgende incidentele baten gerealiseerd: beschikbaarheidsbijdrage van het ministerie van VWS voor IC-capaciteit 10,8 miljoen euro en COVID-19-gerelateerde bijzondere opbrengsten voorgaande jaren 10,8 miljoen euro.

De toegenomen baten en lasten van dure geneesmiddelen en extern gefinancierde onderzoeksprojecten hebben nauwelijks bijgedragen aan de toename van het resultaat. Voor deze ontwikkelingen zijn de opbrengsten en kosten nagenoeg gelijk aan elkaar. De jaarlijkse stijgingen van de kosten voor dure geneesmiddelen onderschrijven het belang van alle projecten en initiatieven die worden ondernomen om deze stijging te mitigeren. Een belangrijk initiatief hierin betreft de afspraak die de Nederlandse Federatie voor Universitair Medische Centra (NFU) met de zorgverzekeraars heeft gemaakt over de transformatiemiddelen.

Het resultaat hebben wij geheel toegevoegd aan het eigen vermogen. Hierdoor hebben we onze gezonde vermogenspositie in stand gehouden. Onze financiële balansratio's zijn ten opzichte van voorgaande jaren beperkt gestegen en nog steeds gezond. Zo voldoen we ruim aan de met onze banken afgesproken minimale vereisten voor de solvabiliteit en de Debt-Service Coverage Ratio (DSCR). Eind 2023 bedraagt het saldo van de liquide middelen 466 miljoen euro. We verwachten dat door de uitvoering van onze **strategische ontwikkelvisie huisvesting (SOH)** het aantrekken van additionele financiering vanaf 2026 noodzakelijk zal zijn.

De in de consolidatie opgenomen deelnemingen hebben ons resultaat per saldo met circa 7,2 miljoen euro positief beïnvloed. Dit effect wordt voornamelijk verklaard door de verkoop van de deelneming in JCR bv. De raad van bestuur is voornemens middelen uit de opbrengst van de verkoop van de deelneming in te zetten om de continuïteit van klinisch onderzoek te borgen.

Risicobeheersing

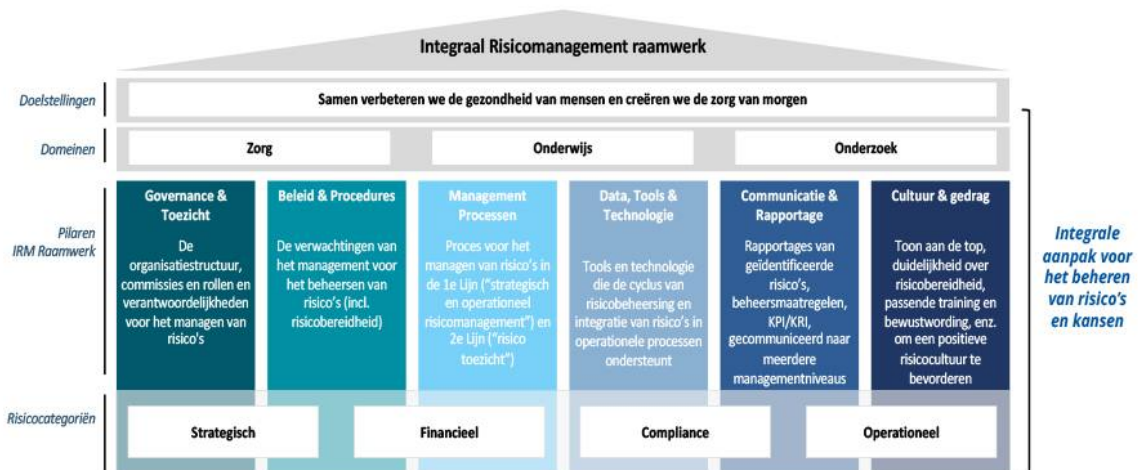
Risicobereidheid

Mede vanuit onze maatschappelijke rol en de financiering van onze kernactiviteiten met maatschappelijk geld, zijn we verplicht om deze risico's adequaat te beheersen en conservatief te zijn als het aankomt op risicobereidheid. Deze conservatieve houding pasten we in 2023 generiek toe. Ook startten we de discussie op of het opportuun is om een gedifferentieerde risicobereidheid voor verschillende risicogebieden te formuleren. Deze ronden we in 2024 af.

Organisatie & Governance

Al onze activiteiten met betrekking tot risicomangement op strategisch, tactisch en operationeel niveau hebben we samengebracht in een integraal raamwerk, gebaseerd op het COSO-ERM-raamwerk.

Integraal Risico Management Raamwerk

Conform de uitgangspunten van ons framework (integraliteit, uniformiteit en aansluiting van risicobeheersing op bestaande procedures) en de drie lijnen van verantwoordelijkheid, ligt de verantwoordelijkheid voor risicomangement primair bij onze divisies, directies en afdelingen. Bij de analyse en beheersing van de risico's worden zij bijgestaan door collega's van relevante disciplines, zoals patiëntveiligheid, arbeidsomstandigheden, integrale veiligheid, informatieveiligheid, infectiepreventie en financiële continuïteit.

De Risk & Compliance Manager formuleert beleid, geeft aanwijzingen, monitort het proces en stuurt eventueel bij. Dit stelt ons in staat om mogelijke risico's binnen de organisatie beter te identificeren, samen te brengen en zo beter te beheersen. Hiermee creëren we meer zekerheid dat we onze strategische doelstellingen behalen.

Voor de implementatie van dit raamwerk werken we in eerste instantie van boven naar beneden. Dat betekent dat we, naast de strategische risicoanalyse (horizon 3 tot 5 jaar) die is uitgevoerd door de raad van bestuur, in 2023 een risicoparaagraaf hebben toegevoegd aan de managementcontracten die worden afgesloten tussen de raad van bestuur en de managementteams van de divisies en directies (horizon 1 jaar). In deze paraagraaf staan geïdentificeerde risico's die samenhangen met de door de divisies en directies te behalen jaardoelen.

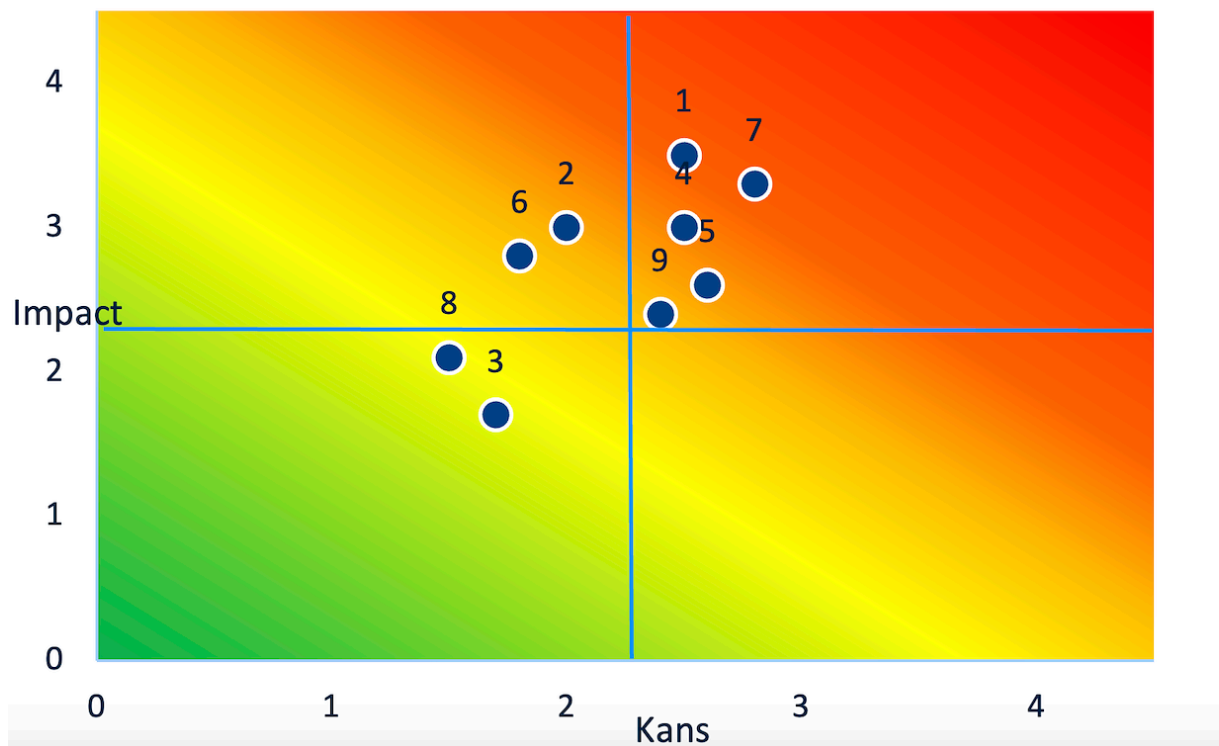
In 2023 hebben we gewerkt aan een integraal risicomanagementbeleid dat onze uitgangspunten onderschrijft, waarbij we niet voorschrijven maar vooral de belangrijkste uitgangspunten/minimale vereisten beschrijven. Eventuele specifieke aandachtsgebieden, bijvoorbeeld hoe om te gaan met compliance, worden ondersteund door aanvullende standaarden. Het is de bedoeling dat dit beleid de organisatie op operationeel niveau in staat stelt om te beoordelen of hun risicoanalyses/risicomanagement aan de geldende eisen voldoen.

Met de ondertekening van een nieuw convenant Horizontaal Toezicht met de Belastingdienst, hebben we in 2023 ook het formaliseren van ons tax control framework op basis van hetzelfde COSO-ERM framework afgerond. Dit is voor een belangrijk deel gestoeld op risicomanagement.

Risico-overzicht

Strategische risico's

Onderstaande heatmap en toelichting geven een overzicht van de belangrijkste strategische risico's eind 2023. De plaats in deze heatmap is enerzijds afhankelijk van de geschatte kans dat een risico's zich voordoet, en anderzijds van de potentiële impact die dat risico heeft op het behalen van de organisatiedoelstellingen. Dit zijn de bruto-risico's die geïdentificeerd zijn. Eventuele effecten van beheersmaatregelen die worden genomen zijn hierin niet direct zichtbaar.

Nummer	Omschrijving
1	Beschikbaarheid personeel: Er is onvoldoende personeel met de juiste kwaliteiten. Hierdoor komt niet alleen de kwaliteit van de primaire taken onder druk te staan, maar is er daarnaast ook onvoldoende veranderkracht/wendbaarheid om gewenste strategische veranderingen teweeg te brengen.
2	Divisie-overstijgende veranderingen: De focus van divisies ligt vooral bij de 'eigen' organisatie. Hierdoor verlopen strategische projecten moeizaam en presenteert het UMC Utrecht zich niet als één organisatie naar buiten.
3	Concentratie van de zorg: De vereisten uit het IZA en de visie die geformuleerd is door het UMC Utrecht vragen een intensieve samenwerking met (regionale) partners. Het risico bestaat dat de inrichting/werkzaamheden binnen het UMC Utrecht onvoldoende aansluiten bij de samenwerkingen die worden aangegaan. Hierdoor komt ook onze positie als innovatief medisch wetenschappelijk centrum onder druk te staan.
4	Digitalisering: Een groot deel van de veranderagenda is gebaseerd op het verder digitaliseren van de zorg (digitaal, tenzij). Het risico bestaat dat, door het ontbreken van een automatiseringsstrategie die deze transformatie ondersteunt, niet de benodigde stappen gezet kunnen worden die de Zorg van Morgen van ons vraagt. En dat deze strategie niet gaat leiden tot de beoogde verbetering van de doelmatigheid.
5	Doelmatigheidsdoelstellingen: Doordat operationele en ondersteunende processen onvoldoende gedekt worden uit de bestaande financieringsstromen en het kostenniveau onvoldoende snel naar beneden gebracht kan worden, bestaat het risico dat er te weinig ruimte overblijft voor essentiële innovatie (onder andere door onderzoek en in het onderwijs) en zullen financiële kaders van grote projecten overschreden worden. Dat heeft impact op de duurzaamheidsopgave, de vernieuwbouwopgave en de transformatieopgave (bijvoorbeeld door uitblijven van investeringen in personeel).
6	Supplychain: De supplychain van het UMC Utrecht is kwetsbaar. Niet alleen kunnen sommige leveranciers niet (betaalbaar) leveren door tekorten of er zijn geen duurzame alternatieven in lijn met de duurzaamheidsdoelstellingen. Dit kan leiden tot vertraging in voor het UMC Utrecht essentiële (primaire) processen en projecten. Daarnaast bestaat ook een grote afhankelijkheid van enkele grote leveranciers.
7	Cyberincidenten: Het risico op aanvallen van buiten het UMC Utrecht (DDos, ransomware,) wordt steeds groter. De beveiliging van data, maar ook het waarborgen van de continuïteit (beschikbaarheid van data en systemen) wordt alleen maar belangrijker naarmate het belang van automatisering toeneemt. Daarnaast bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan wet- & regelgeving (bijvoorbeeld NIS2).
8	Climate change & Sustainability: De gevolgen van het niet voldoen aan de doelstellingen uit de Klimaatwet en Green Deal Duurzame Zorg kunnen potentieel verstrekkend zijn. Op den duur kan het niet voldoen hieraan impact hebben op het aantrekken van financiering (bijvoorbeeld voor vernieuwbuilding), het aan de organisatie binden van mensen die nodig zijn om de strategie te realiseren en het vinden van netwerkpartners. Op termijn kan door klimaatschade een additionele zorgvraag ontstaan.
9	Huisvesting: De verbouw/nieuwbouw opgave is cruciaal voor de transformatieopgave (waaronder concentratie van de zorg/netwerkzorg) van het UMC Utrecht. Het risico bestaat dat er onvoldoende voortgang wordt geboekt waardoor deze transformatieopgave niet kan worden gerealiseerd en desinvesteringen moeten plaatsvinden. Tevens bestaat het risico op forse kostenoverschrijdingen.

(Verwachte) impact van risico's op de resultaten of financiële posities

De genoemde risico's hadden geen materiële invloed op de resultaten over 2023 en de financiële positie per jaareinde. De impact van deze risico's in de nabije toekomst, is onduidelijk. Ook de gevolgen door centralisatie van zorg en de afspraken in het Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn nog onduidelijk. Wel kunnen we stellen dat deze pas op middellange termijn (drie tot vijf jaar) zichtbaar worden.

Gebruik van financiële instrumenten

Het UMC Utrecht maakt geen gebruik van samengestelde of complexe financiële instrumenten. Zogenaemde 'open posities' zijn, wegens het risicovolle karakter, niet toegestaan volgens het treasury statuut. Als we gebruik zouden maken van een financieel instrument, dan doen we dat uitsluitend om een bestaande positie af te dekken. Per jaareinde 2023 zijn er geen (materiele) posities.

Zoals aangegeven toont de heatmap onze bruto inschatting. Uiteraard hanteren we vele beheersingsinstrumenten om deze risico's te managen. Hieronder lichten wij de belangrijkste maatregelen toe.

Beschikbaarheid personeel (risico 1)

Zie het hoofdstuk 'Onze Collega's' voor alle programma's/maatregelen gericht op aantrekken en behouden van collega's.

Strategische projecten (risico 2, 3 en 4)

Om de onzekerheden die voortvloeien uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en de daarmee samenhangende concentratie van de zorg het hoofd te bieden, hebben we diverse strategische programma's uitgerold waaronder de **Zorg van Morgen**. Hierin besteden we zowel aandacht aan de vraag welke zorg we gaan leveren als de vraag hoe we die moeten leveren. Vanuit de gehele organisatie werken collega's om de doelstellingen te behalen.

Doelmatigheidsdoelstellingen (risico 5)

We hebben het programma 'Creëren financiële ruimte' [VERWIJZEN NAAR, Hoofdstuk UMC Utrecht in de maatschappij, Onze opgaven] ingesteld om de ruimte te vinden voor benodigde innovatie en primaire taken. Dit heeft ook ruim de aandacht in onze planning & controlcyclus (zie ook risicobeheersings- en controlesystemen). Meer hierover in 'Onze opgaven' in het hoofdstuk het UMC Utrecht in de maatschappij.

Supply chain (risico 6)

Om dit risico het hoofd te bieden, passen we proactief assortimentsmanagement toe, waarbij we oog hebben voor de meest kritieke producten. De beschikbaarheid en prijsstelling van producten evalueren we continu en waar nodig onderzoeken we alternatieve producten die binnen de (duurzaamheids)doelstellingen van onze organisatie passen.

Cyberrisico's (risico 7)

In 2023 hebben we de jaarlijkse audits uitgevoerd ten behoeve van de jaarrekening (IT General Controls), Security certificeringen (ISO27001 en NEN7510) en het gebruik van DigiD. Deze zijn met goed gevolg afgesloten.

Climate change (risico 8)

Zie het hoofdstuk 'Duurzaamheid' [VERWIJZEN NAAR, Hoofdstuk Duurzaamheid] voor ingestelde programma's en genomen beheersmaatregelen omtrent dit risico.

Huisvesting (risico 9)

In 2023 is de aansturing van de programmaorganisatie van de strategische ontwikkelvisie huisvesting (SOH) onderdeel geworden van het programma Zorg van Morgen [VERWIJZEN NAAR, Hoofdstuk UMC Utrecht in de maatschappij, Onze aanpak/Zorg van Morgen]. Daarnaast richten we in 2024 een nieuwe directie Vastgoed, Huisvesting en Gebiedsontwikkeling op om de problematiek de juiste aandacht te kunnen geven.

Risicobeheersings- en controlesysteem

Net als in de voorgaande jaren identificeren we actiehouders voor risicobeheersing die:

1. Identificeren welke beheersmaatregelen in welke mate de genoemde risico's reduceren.
2. Identificeren welke aanvullende maatregelen nodig zijn om de risico's tot het gewenste niveau te reduceren en die de bestaande maatregelen evalueren op effectiviteit.

De overige risico's blijven we monitoren op:

- De voortgang van implementatie van maatregelen.
- De mate van mitigatie van het risico in lijn met de gewenste risicobereidheid.
- De inschatting van de risico's aangepast moet worden.
- Evaluatie of door nieuwe omstandigheden nieuwe risico's moeten worden toegevoegd.

Daarnaast bestaat het interne risicobeheersings- en controlesysteem onder andere uit de volgende elementen:

De prestatiedialoog	Wekelijks voeren we de prestatiedialoog met elkaar. Hierin bespreken we op alle niveaus in de organisatie via (strategische) KPI's de stand van zaken op de aandachtsvelden patiëntervaring, medewerkerstevredenheid, productiviteit, kwaliteit en veiligheid en impact. Visuele dashboards geven inzicht in de stand van zaken per aandachtsveld en per KPI op centraal én afdelingsniveau en faciliteren daarmee monitoring en sturing.
De planning & control-cyclus/Management contracten	Onze planning & control-cyclus start met een jaarlijkse actualisatie van de belangrijkste interne en externe kansen en bedreigingen, mede voortvloeiend uit onze strategie. Hierop gebaseerde managementcontracten (waarin een risicoanalyse is opgenomen en via de OGSM methodiek acties concreet zijn gemaakt) en begroting vormen de basis voor het maandelijks monitoren van de financiële en niet-financiële prestaties, waaronder risicobeheersing, en zijn de opmaat voor het nemen van bijsturende maatregelen. De divisies en directies hebben in hun maandrapportages KPI's opgenomen op gebieden als kwaliteit en veiligheid, medewerkers en financiën.
Beleid & Richtlijnen	In het UMC Utrecht bestaan formeel beleid en richtlijnen voor uiteenlopende aandachtsgebieden, zoals wetenschappelijk onderzoek, kwaliteit en veiligheid van zorg, en de beveiliging van data en geautomatiseerde systemen en financiën. Daar waar mogelijk hebben we beleid ingebed in onze systemen met als doel via IT-toepassingen optimale naleving te waarborgen.
Gerichte beheersinstrumenten	<p>Beheersing rond kwaliteit en patiëntveiligheid doen we via SAFER (Scenario Analyse van Faalwijzen, Effecten en Risico's). SAFER is een methode voor proactieve (of predicatieve) risicoanalyse. Richtlijnen en protocollen voor kwaliteit en patiëntveiligheid hebben we overzichtelijk samengebracht op één plek en zijn voor iedere medewerker toegankelijk. Melding van incidenten is uiterst relevant en dit ondersteunen we op meerdere manieren.</p> <p>Voor risicoanalyse bij de zorgregistratie voeren we vanuit Horizontaal Toezicht Zorg jaarlijks de dialoog met de zorgverzekeraars om gezamenlijk tot een overzicht van risicovolle zorgprocessen te komen. Voor deze risico's richten wij beheersmaatregelen in en verantwoorden wij ons, na een toets door de externe accountant, richting de zorgverzekeraars.</p>
Drie lijnen van verantwoordelijkheid	Binnen het UMC Utrecht hanteren we het 'drie lijnen van verantwoordelijkheid'-systeem van risicobeheersing. Onze afdeling Internal Audit werkt vanuit een jaarlijks geactualiseerde concernbrede risicoanalyse en een audit jaarplan. Op basis van deze risicoanalyse en het jaarplan voert de afdeling audits uit en rapporteert daarover aan de raad van bestuur en de raad van toezicht. De tweedelijns risicomangement functie is verder geformaliseerd.
Informele controls	Risicobeheersing zit ook in het bevorderen en borgen van gewenst en integer gedrag bij medewerkers en het management, zogenaamde informele controls. Informele controls krijgen binnen het UMC Utrecht structureel aandacht, onder andere op de volgende gebieden: het werven van de meest geschikte medewerkers met de juiste vooropleiding en ervaring, het verzorgen van scholing en ontwikkeling tijdens de loopbaan en het stimuleren van een veilige werkomgeving, streven we naar het beperken van risico's en, in het geval die zich voordoen, het leren van onze fouten. Informele controls vormen een impliciet onderdeel van audits en adviezen van de derde lijn (internal audit).

Doorkijk naar financiële situatie in 2024

De grote uitdagingen in de gezondheidszorg

De afgelopen jaren zien we complexe zorgvragen toenemen. Door de dubbele vergrijzing en de toenemende medische mogelijkheden zal de vraag naar complexe zorg de komende jaren alleen maar verder stijgen. Tegelijkertijd ervaren we in de volle breedte een enorme krapte op de arbeidsmarkt en hierdoor staan we voor uitdagingen. Zowel op het gebied van werven als op het gebied van behoud van collega's. Onze zorgprofessionals ervaren de huidige werkdruk al als hoog en, ondanks dat ons ziekteverzuim in 2023 is gedaald, lag het verzuim hoger dan onze norm (4,9%). Daarnaast staan onze voor de zorg beschikbare middelen onder druk. In het overeengekomen Integraal Zorgakkoord (IZA) is afgesproken zorguitgaven te beperken. Dit vraagt om een grote transformatie door:

- Te voorkomen dat mensen ziek worden.
- Te borgen dat patiënten snel op de juiste plek terecht komen.
- Zorg anders te organiseren.
- Veel aandacht te besteden aan het boeien en binden van ons (zorg)personeel.
- Op onderzoek gebaseerde innovaties te implementeren.
- Onderscheidend onderwijs aan te bieden.

Transformatieafspraken en inzet transformatiemiddelen

Voor het realiseren van passende zorg ligt in het IZA meer dan in het verleden de nadruk op het samenwerken tussen zorgpartijen, ook over zorgdomeinen heen. Om dat te faciliteren zijn in het IZA onder andere afspraken gemaakt over het gelijkgericht contracteren van impactvolle zorgtransformaties. Zo kunnen we als zorgaanbieder transformatieplannen indienen bij zorgverzekeraars, met eventueel een verzoek om tijdelijke transformatiemiddelen. Die plannen kunnen aanhaken op onze eigen **initiatieven voor zorgtransformaties en/of op Regiobeelden en -plannen** die opgesteld zijn.

Zorgen om inflatie en cao-stijgingen

De stijging van onze kosten in 2024 en de komende jaren zullen geen gelijke tred houden met de te realiseren compensatie aan de batenkant. In combinatie met de stijging van de kapitaalslasten door onze verouderde huisvesting betekent dit dat we genoodzaakt zijn om in de komende jaren fors financieel bij te sturen. Dit doen we aan de hand van het programma de **Zorg van Morgen**. Om ook op korte termijn onze financieel gezonde positie te behouden, moeten we gedurende 2024 en in de begroting over 2025 de nodige keuzes maken om onze bedrijfsvoering anders, doelmatiger en efficiënter in te richten.

Ontwikkeling personele bezetting

De ontwikkeling van onze personele bezetting is enerzijds afhankelijk van de zorgvraag, onze onderzoeks- en onderwijsportefeuille en de bezetting die nodig is om de gevraagde zorg en onderzoeks- en onderwijsactiviteiten te leveren en anderzijds van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Met de huidige krappe arbeidsmarkt is het niet altijd haalbaar om bijvoorbeeld de bezetting van de operatiekamers te optimaliseren, waardoor operaties soms uitgesteld moeten worden. Hierbij streven we ernaar om zoveel mogelijk medewerkers in te zetten op basis van een arbeidsovereenkomst en het gebruik van externe inhuur te beperken. De druk op de beschikbare middelen en de krappe arbeidsmarkt vragen scherpe sturing op de bezetting en afbouw van het inzetten van personeel niet in loondienst.

Belangrijke investeringen in huisvesting en ICT

Vanwege de leeftijd van onze gebouwen en veranderde behoeften, 'vernieuwbouwen' we in de komende tien jaar. Om deze bouwkundige en financiële uitdaging op een goede wijze het hoofd te bieden, hebben we een integrale visie op **huisvesting** opgesteld. Momenteel rekenen we de gehele visie opnieuw financieel door en valideren we deze extern. Belangrijk aandachtspunt hierbij is de ontwikkeling van de sterk gestegen bouwkosten de afgelopen periode. We starten niet met een volgende fase, voordat helder is geconcludeerd dat het hele pakket van vernieuwbouwprojecten financieel haalbaar is. Gezien de huidige omvang van onze liquide middelen verwachten we dat het aantrekken van additionele financiering pas vanaf circa 2026 actueel wordt.

Ook moeten we in de komende jaren in ICT investeren door de steeds verdergaande digitalisering van processen binnen het UMC Utrecht, de ontwikkelingen op het gebied van eHealth, kunstmatige intelligentie (AI) en datascience en geplande vervangingsinvesteringen van IT-onderdelen (hardware, systeemsoftware, applicaties).

Governance

Besturing en structuur

Het UMC Utrecht heeft een raad van bestuur met een voorzitter, een decaan/vicevoorzitter en twee leden (een lid financiën, huisvesting en bedrijfsvoering en een lid operationele aansturing).

De bestuursleden geven samen integraal uitvoering aan het beleid rond zorg, onderzoek en onderwijs. Daarnaast is een raad van toezicht belast met het houden van voortdurend toezicht op al wat het UMC Utrecht aangaat. De taken en bevoegdheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht hebben we vastgelegd in een bestuursreglement. Binnen de raad van bestuur hebben we een portefeuilleverdeling vastgesteld:

Voorzitter

- Algemene UMC Utrecht-brede strategie
- Strategie t.a.v. de zorg en zorginnovatie
- Strategische samenwerkingen
- Communicatie
- HRM-beleid
- Medische vervolgopleidingen
- OR/Cliëntenraad/Stafconvent/VAR

Decaan/vicevoorzitter

- Onderwijs en onderzoek
- Universitaire samenwerking
- Internationalisering van onderzoek en onderwijs
- Valorisatie
- Speerpunten
- O&O-raad en Studentenraad

Lid financiën, huisvesting en bedrijfsvoering

- Financiën & Informatievoorziening
- Bedrijfsvoering
- Facilitair
- Inkoop
- Duurzaamheid
- ICT

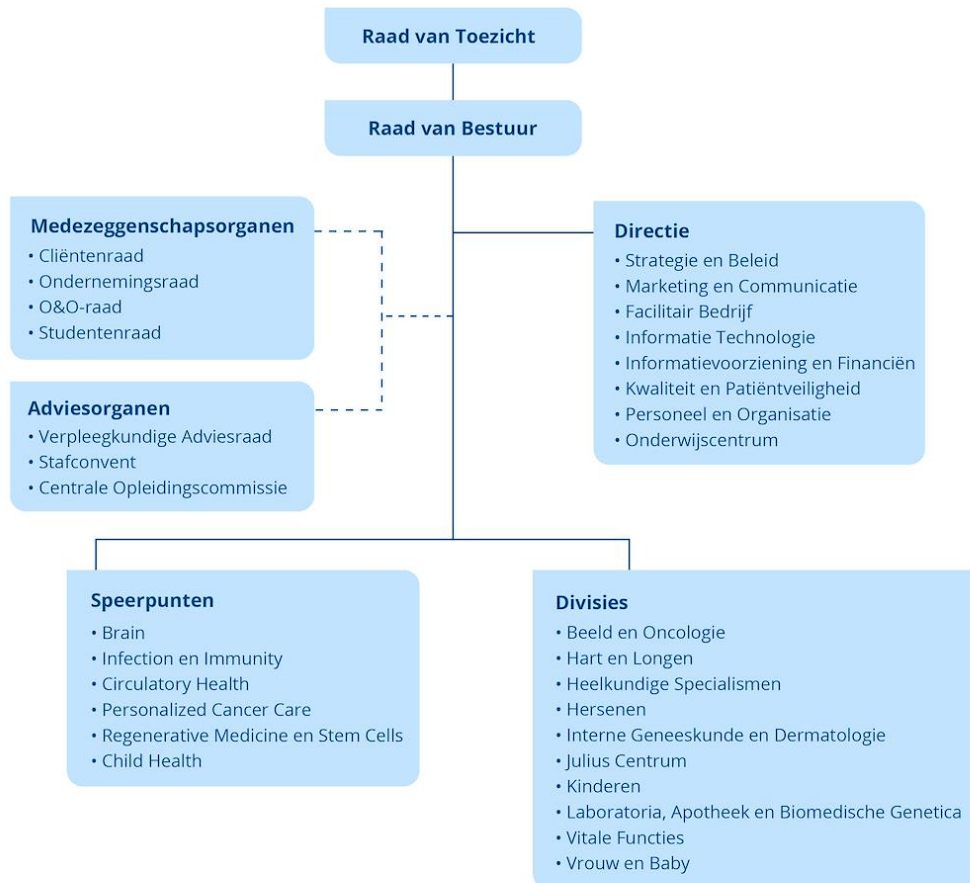
Lid operationele aansturing

- Divisie-overstijgende operationele zaken, zoals capaciteit, planning, kwaliteit, patiëntveiligheid, inzet op speerpunten, operationele aspecten van samenwerking met derden
- Capaciteitsmanagement
- Kwaliteit & Veiligheid
- Digitale transformatie

Juridische structuur

Het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC Utrecht) is een publiekrechtelijke rechtspersoon op grond van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW).

Organogram UMC Utrecht

Alle activiteiten van het UMC Utrecht op het gebied van vercommercialisatie van octrooieerbare uitvindingen en het creëren van spin-off ondernemingen zijn ondergebracht in UMC Utrecht Holding B.V. UMC Utrecht Holding B.V. stimuleert innovatie en kennisvalorisatie door patentbeheer, het licenseren van kennis of het deelnemen in bv's, waarin de kennis verder wordt ontwikkeld, en zorgt voor dienstverlening (zorggerelateerde innovaties waar geen patenten en octrooien bij betrokken zijn). Het UMC Utrecht bezit 100% van de aandelen van UMC Utrecht Holding B.V..

De publiekrechtelijke organisatie UMC Utrecht heeft een toelating op basis van de Wet toelating zorginstellingen (WTZI) en hanteert de Governancecode Zorg. UMC Utrecht is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder KvK-nummer 30244197 en vestigingsnummer 000023527250.

Besturingsfilosofie

De besturingsfilosofie van het UMC Utrecht gaat uit van drie verantwoordelijkheidslijnen:

1. De divisies en directies zijn vanuit de 1e lijn integraal verantwoordelijk voor hun eigen operationele proces en de risicobeheersing. Via zelfmonitoring bewaken zij hoe goed zij dit doen ten opzichte van de beleids- en strategische kaders.

2. De directies hebben in de 2e lijn de verantwoordelijkheid om de strategische doelen van het UMC Utrecht, de operationele risico's en wet- en regelgeving op hun - aan de inhoud ondersteunende - domein samen met de zorgverleners te vertalen naar beleid. De speerpunten doen dit op het gebied van zorg, onderzoek en onderwijs. In afstemming met de divisies zorgen zij voor een gedragen voorstel dat ter besluitvorming aan de raad van bestuur wordt voorgelegd. De directies en speerpunten adviseren/faciliteren de 1e lijn bij de implementatie van het beleid en monitoren de organisatiebrede uitvoering hiervan. De 2e lijn monitort de implementatie en rapporteert deze naar de 1e lijn, waaronder de raad van bestuur.
3. De raad van bestuur is verantwoordelijk voor de strategie van de organisatie en draagt de integrale verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering, de compliancy aan wet- en regelgeving en normenkaders, en de realisatie van de strategische doelen. Hierin wordt de raad van bestuur bijgestaan door een afdeling interne audit die op basis van een jaarlijks vooraf opgesteld auditplan toetst of de risico's in de organisatie adequaat worden beheerst en wat mogelijke verbeterpunten zijn.

Een aantal UMC Utrecht-brede overlegstructuren faciliteert en structureert de afstemming tussen divisiemanagers, directeuren, speerpuntvoorzitters en leden van de raad van bestuur: het Strategisch Overleg, het Operationeel UMC Utrecht Overleg, het Bedrijfsvoeringsoverleg, het Onderwijsoverleg en het Onderzoeksoverleg.

Raad van bestuur

Prof. dr. M.M.E. (Margriet) Schneider, voorzitter

Margriet Schneider (1959) is sinds november 2015 voorzitter van de raad van bestuur van het UMC Utrecht en geeft zij in deze rol vorm aan de vernieuwing van het UMC Utrecht. Zij is hoogleraar Interne Geneeskunde aan de Universiteit Utrecht (UU).

Margriet Schneider bekleedde in 2023 de volgende nevenfuncties:

- Vicevoorzitter (tot 1 juni 2023) NFU (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Ambassadeur Health Hub Utrecht (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen (onbezoldigd, werk gerelateerd)
- Voorzitter Bestuurstafel Gezond Utrecht (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Voorzitter ROAZ midden-Nederland (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Lid bestuur Oncomid (onbezoldigd, functie gerelateerd)

Prof. dr. A.W. (Arno) Hoes, decaan en vicevoorzitter

Arno Hoes (1958) is sinds 1 juni 2019 decaan en vicevoorzitter van de raad van bestuur van het UMC Utrecht. Hij is hoogleraar Klinische epidemiologie in de huisartsgeneeskunde aan de Universiteit Utrecht.

Arno Hoes bekleedde in 2023 de volgende nevenfuncties:

- Voorzitter stuurgroep cluster cardiovasculair risicomangement, Federatie Medisch Specialisten (FMS) (onbezoldigd, werk gerelateerd)
- Lid adviescommissie, Vereniging voor Epidemiologie (VvE) (onbezoldigd, werk gerelateerd)
- Voorzitter raad van toezicht, Dutch CardioVascular Association (DCVA) (onbezoldigd, werk gerelateerd)
- Lid Task Force Heart Failure guidelines, European Society of Cardiology (ESC) (onbezoldigd, werk gerelateerd)
- Lid raad van toezicht, Netherlands Center for One Health (NCOH) (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Lid raad van commissarissen, Utrecht Holdings (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Voorzitter raad van toezicht, European Clinical Research Alliance on Infectious Diseases (ECRAID) (onbezoldigd, functie gerelateerd)

- Voorzitter raad van toezicht, anDREa B.V. (digital research environment) (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Lid redactieraad, European Journal of Heart Failure (onbezoldigd, werk gerelateerd)
- Lid redactieraad ESC Heart Failure (onbezoldigd, werk gerelateerd)

Dhr. drs. J.W.R. (Remco) van Lunteren, lid raad van bestuur

Remco van Lunteren is op 1 november 2021 toegetreden tot de raad van bestuur van het UMC Utrecht als lid Operationele Zaken.

Remco Van Lunteren bekleedde de volgende nevenfuncties in 2023:

- Lid Raad van Commissarissen A15 Apotheek (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Lid Raad van Toezicht Utrecht Sciencepark (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting PALLAS & Stichting NRG (vanaf september 2023, bezoldigd, werk gerelateerd)
- Vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting PALLAS & Stichting NRG (tot september 2023, bezoldigd, werk gerelateerd)
- Vicevoorzitter Bestuur Internationaal Franz Liszt Concours (tot april 2023, onbezoldigd, werk gerelateerd)
- Voorzitter Raad van Toezicht Museum Speelklok (onbezoldigd, werk gerelateerd)
- Voorzitter Vereniging Oud Statenleden Provincie Utrecht (onbezoldigd, werk gerelateerd)

Drs. J.C.E. (Josefien) Kursten, lid van de raad van bestuur

Josefien Kursten (1973) is sinds 1 januari 2022 lid van de raad van bestuur van het UMC Utrecht.

Josefien Kursten bekleedde in 2023 de volgende nevenfuncties:

- Acceleratieraad in de Zorg (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Algemeen bestuurslid Vereniging Samenwerkingsverband Uithofbeheer (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Lid ledenraad SURF (onbezoldigd, functie gerelateerd)
- Bestuurslid DHD (onbezoldigd, functie gerelateerd)

Raad van toezicht

De raad van toezicht is belast met het houden van voortdurend toezicht op al wat het UMC Utrecht aangaat, waaronder het toezicht op de naleving van de op het UMC Utrecht betrekking hebbende wetten, regelingen, richtlijnen, aanwijzingen en reglementen. In het bestuursreglement staan deze taken en bevoegdheden verder uitgewerkt.

De leden van de raad van toezicht worden benoemd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OC&W). De raad van toezicht stelt voor hun samenstelling een algemene profielschets op met hierin aandacht voor deskundigheden, vaardigheden en diversiteit.

Zes commissies adviseren de raad van toezicht vanuit hun vakgebied en bereiden de besluitvorming van de raad van toezicht voor. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor de besluitvorming. De zes commissies zijn:

- Auditcommissie
- Commissie Kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid
- Commissie Onderwijs en Onderzoek
- Commissie Governance en HR

- Defensiecommissie
- Huisvestingscommissie

De samenstelling van de raad van toezicht is in 2023 gewijzigd. Per 1 juni 2023 is Henk Broeders de nieuwe voorzitter van de raad van toezicht van het UMC Utrecht. Hij is daartoe benoemd door het Ministerie van OC&W. Hij volgt Caroline Princen op, die vanaf 1 maart 2014 lid van de raad van toezicht was en sinds 1 juni 2018 voorzitter. Henk is naast voorzitter van de raad van toezicht ook lid van de Defensiecommissie. Daarnaast is per 1 september 2023 Monique Maarsen toegetreden tot de raad van toezicht. Zij is voorzitter van de Huisvestingscommissie en lid van de Auditcommissie.

De samenstelling van de raad van toezicht van het UMC Utrecht in 2023 was als volgt:

Dhr. ir. H.M.T. (Henk) Broeders, voorzitter (eerste termijn, einddatum 01-06-2027)

- Lid Defensiecommissie

Voormalige hoofdfunctie: senior partner McKinsey & Company

Henk Broeders bekleedt de volgende nevenfuncties:

- Vicevoorzitter Raad van Commissarissen PGGM
- Lid Raad van Toezicht Stichting Leger des Heils Welzijn & Gezondheidszorg/Jeugdbescherming en Reclassering
- Voorzitter Stichting Steun Amsterdam UMC Alzheimer Centrum
- Voorzitter Stichting Hanarth Fonds
- Lid Raad van Advies Hersenonderzoek.nl
- Lid Raad van Advies ABOARD consortium
- Lid investeerders adviescommissie Aescap
- Voorzitter RvC Stater NV (tot 31 mei 2023)
- Lid RvC Alexander Monro Ziekenhuis (tot 31 mei 2023)
- Lid Raad van Advies Stichting Zorg na Werk in Coronazorg (ZWIC) (tot 30 juni 2023)
- Extern adviseur McKinsey & Company (tot 15 december 2023)

Mevr. prof. dr. M. (Marianne) de Visser, vicevoorzitter (tweede termijn, einddatum 01-07-2024)

- Voorzitter commissie Kwaliteit en veiligheid
- Lid commissie Onderwijs en Onderzoek

Voormalige hoofdfuncties: neuroloog en oud-voorzitter van de Divisie poliklinieken van het Academisch Medisch Centrum Amsterdam en emeritus hoogleraar neuromusculaire ziekten aan de Universiteit van Amsterdam

Marianne de Visser bekleedt de volgende nevenfuncties:

- Lid raad van commissarissen Leyden Academy
- Lid raad van toezicht Centre for Human Drug Research
- Voorzitter bestuur Vereniging Samenwerkingsverband Chronische Ademhalingsondersteuning
- Lid Bestuur Commissie Genetische Modificatie
- Voorzitter Adviesraad Wetenschap en Innovatie Hersenstichting
- Voorzitter bestuur Erfocentrum (per december 2023)

Dhr. drs. D. (Dave) del Canho, algemeen lid (eerste termijn, einddatum 01-05-2026)

- Voorzitter Auditcommissie
- Lid Huisvestingscommissie

Hoofdfunctie: Managing partner bij Del Canho & Engelfriet B.V.

Dave del Canho bekleedt de volgende nevenfuncties:

- Lid raad van commissarissen Blue Sky Group
- Bestuurslid Stichting Drs. Cor van Zadelhoff Fonds
- Lid raad van toezicht Verzetsmuseum
- Voorzitter bestuur WKZ-fonds
- Ambassadeur Nationaal Holocaust Museum

Dhr. drs. ir. A.H.P. (Aloys) Kregting MBA, algemeen lid (tweede termijn, einddatum 01-12-2024)

- Lid Auditcommissie
- Voorzitter commissie Governance en HR

Hoofdfunctie: Senior Vice President Global Enabling Services bij ASML

Aloys Kregting bekleedt de volgende nevenfunctie:

- Lid raad van commissarissen de Volksbank

Dhr. J.H. (Han) van Gelder, algemeen lid (eerste termijn, einddatum 1-10-2024)

- Voorzitter Defensiecommissie

Hoofdfunctie: plaatsvervangend secretaris-generaal ministerie van Financiën (tot 16 september 2023)

Mevr. prof.mr.dr. B.A.M. (Anne-Mei) The, algemeen lid (eerste termijn, einddatum 31-5-2025)

- Voorzitter commissie Onderwijs & Onderzoek
- Lid commissie Kwaliteit van Zorg & Patiëntveiligheid

Hoofdfuncties:

- Initiatiefnemer en eigenaar Tao of Care BV
- Mede-initiatiefnemer en eigenaar Dementie achter de voordeur bv (tot juli 2023)
- Bijzonder hoogleraar Langdurige Zorg en Sociale Benadering Dementie, met speciale aandacht voor diversiteit, VU
- Adviseur minister Ursell Arends van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken, Aruba (sinds april 2023)

Anne-Mei The bekleedt de volgende nevenfuncties:

- Regent RCOAK (Stichting Rooms Catholyck Oude Armenkantoor), een vermogenfonds
- Lid raad van commissarissen van Stichting In mijn buurt

Mevr. drs. M.B.E. (Monique) Maarsen, algemeen lid (eerste termijn, einddatum 01-09-2027)

- Voorzitter Huisvestingscommissie
- Lid Auditcommissie

Hoofdfunctie: Algemeen directeur Maarsen Groep

Monique Maarsen bekleedt de volgende nevenfuncties:

- Bestuurslid Carré Fonds
- Commissaris SADC NV
- Bestuurslid Stichting Het Jeroen Pithuis
- Netherlands Committee Member Human Rights Watch
- Lid comité van aanbeveling Stichting Artsen voor Kinderen
- Bestuurslid Koninklijke Hollandse Wetenschap Maatschappij (KHWM)

Activiteiten raad van toezicht

De raad van toezicht heeft zich in 2023 laten informeren over de ontwikkelingen in het UMC Utrecht en over de realisatie van het gevoerde beleid.

De raad van toezicht heeft het toezicht in 2023 ingericht via webinars, overlegmomenten met de raad van bestuur en medezeggenschap, nieuwsbrieven, teambuilding, themabesprekingen, werkbezoeken, verschillende rapportages en een zelfevaluatie. Daarnaast neemt de voorzitter van de raad van toezicht deel aan het voorzittersoverleg van de raden van toezicht van de umc's, dat twee keer per jaar plaatsvindt.

Hiernaast ondernam de raad van toezicht in 2023 onder andere de volgende activiteiten:

- Zes keer een reguliere vergadering met de raad van bestuur.
- Bijwonen van de commissievergaderingen van de raad van toezicht.
- Twee keer een overleg met de ondernemingsraad en twee keer een overleg met de cliëntenraad.
- In het kader van de onboarding van de nieuwe voorzitter en een nieuw lid zijn er kennismakingsgesprekken gevoerd, werkbezoeken afgelegd en zijn er een masterclasses gevolgd.
- Bijwonen van digitale weekstart, tracers en verdiepende themabijeenkomsten.
- Bijwonen van de jaarlijkse rampenoefening in het Calamiteitenhospitaal door de (nieuwe) voorzitter.

Medezeggenschap

Het UMC Utrecht heeft de volgende formele medezeggenschapsorganen:

Ondernemingsraad

De medewerkers van het UMC Utrecht zijn vertegenwoordigd in een Ondernemingsraad (OR). De Ondernemingsraad komt elke week samen en om de week vinden er commissievergaderingen plaats. Eens in de zes weken vindt er overleg plaats met een vertegenwoordiging van de Raad van Bestuur. De Ondernemingsraad brengt verslag uit van de activiteiten en resultaten aan de medewerkers van het UMC Utrecht via een jaarverslag op het intranet van het UMC Utrecht.

Leden van de Ondernemingsraad hebben een driejarige zittingstermijn. In 2023 waren 21 OR-leden actief. Eén lid vertrok vanwege een andere baan. Vanwege de vacatures en ter voorbereiding op de verkiezingen in 2024 hebben in 2023 enkele geïnteresseerde medewerkers zich als stagiair aangesloten. Het Dagelijks Bestuur (voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en plaatsvervangend secretaris) coördineert de werkzaamheden van de Ondernemingsraad en voert het agendaoverleg met de bestuurder. Drie divisiecommissies en vier themacommissies bereiden dossiers voor, voeren informeel overleg met managers en raadplegen medewerkers. Elk OR-lid heeft zitting in minimaal één divisiecommissie en één themacommissie. De Ondernemingsraad wordt ondersteund door het bureau Medezeggenschap, bestaande uit drie medewerkers.

De drie divisiecommissies zijn:

- Commissie 1: divisie Hersenen, divisie Interne Geneeskunde en Dermatologie, Julius Centrum, Beeld en Oncologie, directie Informatievoorziening en Financiën, directie Informatietechnologie en het Onderwijscentrum
- Commissie 2: divisie Kinderen, divisie Laboratoria, Apotheek en Biomedische genetica, divisie Vrouw & Baby, directie Strategie & Beleid, directie Personeel en Organisatie, directie Kwaliteit en Patiëntveiligheid en directie Marketing en communicatie
- Commissie 3: directie Facilitair Bedrijf, divisie Hart en Longen, divisie Heelkundige Specialismen en divisie Vitale Functies

De vier themacommissies zijn:

- Commissie Financiën en Strategisch Beleid
- Commissie Sociaal Beleid en Arbeidsvoorwaarden
- Commissie Veiligheid, Gezondheid, Welzijn & Milieu
- Commissie Onderwijs & Onderzoek

De Ondernemingsraad wordt hiernaast door OR-leden of personen met een specifieke deskundigheid vertegenwoordigd in een aantal gremia. Bijvoorbeeld in de Klachtencommissie, het Personeelsfonds van het UMC Utrecht en de Adviescommissie Sociale begeleiding. Ook is er ter voorbereiding van de verkiezingen van de Ondernemingsraad en de aanvullende leden van de Onderzoeks- en Onderwijsraad in maart 2024 tijdelijk een Verkiezingscommissie actief.

Enkele belangrijke onderwerpen die door de Ondernemingsraad zijn behandeld in 2023 zijn: de aangepaste Klokkenluidersregeling UMC Utrecht, het Veranderplan Toekomstbestendige Verpleegkunde voor de kliniek en dagbehandeling bij de divisie Interne Geneeskunde en Dermatologie en de divisie Kinderen, de doorontwikkeling P&O organisatie, en de Beschikbaarheidsregeling OK.

De Onderwijs en Onderzoeksraad (O&O-raad) en de Studentenraad geneeskunde

De **Onderwijs en Onderzoeksraad (O&O-raad)** is het wettelijk orgaan voor medezeggenschap op het gebied van het universitaire onderwijs en onderzoek in het UMC Utrecht. De O&O-raad heeft rechten gebaseerd op de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De O&O-raad heeft achttien zetels. Het betreft negen zetels voor UMC Utrecht-medewerkers (samen de 'commissie O&O') en negen zetels voor studenten die samen de **Studentenraad** vormen. Niet alle zetels zijn altijd bezet. De commissie O&O en de Studentenraad overleggen elke twee weken afzonderlijk en elke vier weken samen. De commissie O&O bestaat uit vijf OR-leden en vier aanvullende leden (werkzaam als universitair docent of onderzoeker) en heeft een driejarige zittingstermijn. De studenten hebben een eenjarige zittingstermijn. In 2024 vinden nieuwe verkiezingen plaats voor de O&O-raad en Ondernemingsraad. Voor de Studentenraad gebeurt dit jaarlijks.

Het dagelijks bestuur van de O&O-raad bestaat uit twee personeelsleden en twee studentleden en wordt jaarlijks door de raad verkozen. De voorzitter van de O&O-raad en de voorzitter(s) van de Studentenraad zijn student. Het dagelijks bestuur coördineert samen met de ambtelijk secretaris de werkzaamheden van de O&O-raad en voert het agendaoverleg met de decaan en vicedecaan. Er zijn drie vaste commissies, namelijk Onderwijs, Onderzoek en Strategie & Financiën, die de dossiers voorbereiden, die informeel overleg voeren met de dossierhouders en medewerkers en/of studenten raadplegen. Elk O&O-raadslid heeft zitting in een commissie.

De O&O-raad kijkt naar het beleid van het UMC Utrecht op het gebied van universitair onderwijs en onderzoek. De O&O-raad heeft in 2023 ten minste vijf keer met de decaan en vicedecaan van de faculteit geneeskunde van de Universiteit Utrecht overlegd over O&O-onderwerpen.

In 2023 kregen bijzondere aandacht: het welzijn van de studenten en PhD's, de kwaliteitsgelden onderwijs, de opkomst bij vakken van de opleidingen Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen, de samenstelling van de opleidingscommissies, het facultaire toetsbeleid, de herziening van het curriculum van de opleiding Geneeskunde, de starters- en stimuleringsbeurzen aan onderzoekers, kunstmatige intelligentie (AI) en de impact op onderwijs, de Onderwijs- en Examenregelingen, de hoofdlijnen facultaire begroting, de UMC Utrecht-begroting, de EWUU-alliantie en de terugkeer naar het Hijmans van den Berghgebouw. De Studentenraad heeft tot slot voorgesteld de naamgeving van de faculteit te wijzigen in faculteit Medische wetenschappen, zodat alle opleidingen zich herkennen in de naam. Het college van bestuur van de Universiteit Utrecht buigt zich over dit verzoek.

Clëntenraad

Het UMC Utrecht heeft een eigen cliëntenraad op basis van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (WMCZ). De cliëntenraad adviseert de raad van bestuur bij alles dat raakt aan de belangen van patiënten van het UMC Utrecht. Daarnaast is de raad gevraagd om patiëntenparticipatie binnen het UMC Utrecht te helpen bevorderen. Doel is patiënten van het ziekenhuis veel breder dan alleen via de cliëntenraad te betrekken bij alles binnen het UMC Utrecht. De cliëntenraad werkt op basis van een meerjarenplan met als titel 'Meer mens, minder patiënt: Van patiëntenparticipatie naar persoonsgerichte zorg'. De cliëntenraad publiceert elk jaar een **jaarsverslag** op de website van het UMC Utrecht.

De cliëntenraad heeft elke maand een plenaire vergadering waar elke twee maanden een lid van de raad van bestuur aanhaakt. Daarnaast is er maandelijks overleg met de (voorzitter van) de raad van bestuur en de (voorzitter van) de cliëntenraad. Ook spreekt de cliëntenraad twee keer per jaar met de raad van toezicht en haakt het, door de cliëntenraad voorgedragen, lid van de raad van toezicht regelmatig aan in de plenaire vergadering. Daarnaast zijn er in kleiner groepsverband (portefeuilles) overleggen geweest over specifieke onderwerpen. De raad van bestuur van het UMC Utrecht heeft de cliëntenraad gevraagd om voor acht voorgenomen besluiten advies uit te brengen. Verder heeft de raad van bestuur op verzoek van de cliëntenraad besloten om een Patiënt Effect Paragraaf (PEP) toe te voegen aan elk beleidsbesluit. In de PEP wordt beschreven wat de betekenis is voor de patiënt en op welke wijze patiënten betrokken zijn bij het tot stand komen van het besluit. Ook wil de cliëntenraad dat beschreven wordt hoe de patiënt het beleidsvoornemen ervaart en beleeft.

Leden van de cliëntenraad zijn lid op persoonlijke titel. Nieuwe leden van de cliëntenraad worden geworven door het UMC Utrecht. Elk lid van de cliëntenraad kan maximaal twee perioden van vier jaar lid zijn van de raad. Een voorzitter en een ambtelijk secretaris zorgen voor de agenda van de vergaderingen en dat alle afspraken worden nagekomen.

Stafconvent

In het Stafconvent zijn medisch specialisten van alle vakgroepen verenigd met als doel de kwaliteit van de patiëntenzorg te bewaken. De Ledenraad, het vertegenwoordigend overlegorgaan van het Stafconvent, geeft de raad van bestuur gevraagd en ongevraagd advies over medisch-inhoudelijke ontwikkelingen en bestuurlijke zaken die daarmee verband houden.

Het Stafconvent komt tweemaal per maand bij elkaar. De voorzitter van de raad van bestuur sluit hier een keer per maand bij aan. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur van het Stafconvent maandelijks contact met de voorzitter raad van bestuur.

Het Stafconvent heeft onder andere geadviseerd over grote UMC Utrecht-brede trajecten, zoals de Zorg voor Morgen, Uitvoeringsafspraken polikliniek, Toekomstbestendig Verpleegkunde en Ruimte voor de juiste Zorg. Ook heeft het Stafconvent inbreng gegeven voor de cao. Hierbij is het belang van een goede cao voor het hele team, dus alle UMC Utrecht-collega's, benadrukt en is regelmatig gesproken over vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van medisch specialisten. Daarnaast is de uitvoering van het Individueel Functioneren Medisch Specialisten (IFMS) binnen het UMC Utrecht bij het Stafconvent belegd. Het Stafconvent werkt hiervoor nauw samen met de directie P&O.

Verpleegkundig Adviesraad

De Verpleegkundige Adviesraad (VAR) is een adviesorgaan dat door de raad van bestuur is ingesteld om - gevraagd en ongevraagd - te adviseren over zaken die de verpleegkundige zorg aangaan. De VAR bestaat uit een mix van verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en teamleiders vanuit alle divisies met ambassadeurs van de verschillende afdelingen en vormt de spreekbuis voor alle verpleegkundigen in het UMC Utrecht. De VAR staat voor het vergroten en versterken van de verpleegkundige impact binnen het UMC Utrecht. Verpleegkundig leiderschap staat hierin centraal. Het doel is om de kwaliteit van zorg te verbeteren en te waarborgen. De VAR kan ook als toetsingspodium fungeren voor innovaties en implementaties die het verpleegkundige professie raken. Daarnaast organiseert de VAR acht keer per jaar verpleegkundige lunch-podia waar belangrijk verpleegkundige onderwerp gepresenteerd wordt en aanwezig we met elkaar in gesprek kunnen. Ook heeft de VAR wekelijks een inlooppreekuur voor alle vragen van verpleegkundigen (zowel toetsingsvragen als hulpvragen).

Het dagelijks bestuur van de VAR komt wekelijks bijeen, de brede vertegenwoordiging met alle VAR leden komen maandelijks bijeen, daarnaast komt een smal leiderschapsteam ook maandelijks bijeen. Tweemaal per jaar zijn er beleidsdagen, waarbij ook ambassadeurs uitgenodigd zijn. Voor informatie en inspiratie over in- en externe ontwikkelingen, krijgen sprekers en leden zelf het podium. Het dagelijks bestuur heeft maandelijks contact met de voorzitter van de raad van bestuur. Ook sluit een lid van de raad van bestuur maandelijks aan bij de plenaire VAR vergadering.

De focus van de VAR lag in 2023 onder andere op de positionering van verpleegkundigen en het programma Toekomstbestendige verpleegkunde, de professionalisering van verpleegkundigen, verpleegkundig leiderschap, het stimuleren van verpleegkundig onderzoek en beroepstrots. Dit alles kwam onder andere samen bij de organisatie van de Dag van de Zorg. Ook was tijdens deze dag de jaarlijkse verkiezing van Verpleegkundige van het jaar. De VAR brengt via een jaarverslag op het intranet van het UMC Utrecht verslag uit van de activiteiten en resultaten.

Integriteit

Om onze missie ‘Samen verbeteren we de gezondheid van mensen en creëren we de zorg morgen’ te kunnen realiseren, is **integriteit** een belangrijke voorwaarde. Of het nu gaat om hoe we met elkaar omgaan (sociale integriteit), hoe we met onderzoek omgaan (wetenschappelijke integriteit), hoe we met zakelijke keuzes omgaan (zakelijke integriteit) of hoe we met patiënten en deelnemers aan onderzoek omgaan (professionele integriteit). Onze manier van werken staat beschreven in onder andere onze gedragscode Integriteit en onze Research code. Ook beschrijven deze codes bij wie een melding gemaakt kan worden van (vermoeden van) schending van (wetenschappelijke) integriteit.

Ombuds- en vertrouwenszaken

In 2023 kwamen bij bureau ombuds- en vertrouwenszaken 276 meldingen binnen (versus 257 meldingen in 2022).

De meeste meldingen betroffen vragen en kwesties over problemen in de samenwerking en/of conflictsituaties. In 67 kwesties ging het om een situatie tussen een medewerker en een leidinggevende en in 37 gevallen om een situatie tussen medewerkers onderling. Net als in voorgaande jaren lijken de meldingen in deze categorie onder andere te maken te hebben met verstoorde communicatiepatronen, de heersende werkdruk en in een aantal situaties met onvoldoende sterk ontwikkelde leiderschapskwaliteiten.

38 meldingen waren gerelateerd aan rechtspositie en 38 aan ongewenst gedrag. Deze laatste categorie liet daarmee een afname zien van 13 ten opzichte van 2022. De aanhoudende maatschappelijke aandacht voor het onderwerp grensoverschrijdend gedrag heeft niet geleid tot een toename in het aantal meldingen, maar juist tot een afname. Mogelijk is door de instrumenten en tips die we online aanbieden via **Dit zijn wij** het voor medewerkers duidelijker hoe ze kunnen handelen in situaties waarin zij zelf ongewenst gedrag ervaren of in een dergelijke situatie omstander zijn.

Ook hebben we in 2023 de e-learning ‘Gewenst gedrag in het UMC Utrecht’ ontwikkeld en geïmplementeerd met een leerpad voor zowel medewerkers als leidinggevendenden. Daarnaast heeft ons bureau ombuds- en vertrouwenszaken extra presentaties/workshops binnen teams/afdelingen gegeven over het onderwerp ongewenst gedrag op de werkvloer. Hierin werd informatie gegeven en werden gesprekken over ongewenst gedrag gefaciliteerd.

Klokkenluidersregeling

In 2023 is er één melding geweest in het kader van klokkenluidersregeling UMC Utrecht, naar aanleiding van een melding van mogelijke onregelmatigheden bij aandelentransacties van twee voormalige deelnemingen van Utrecht Holdings, het Knowledge Transfer Office van de Universiteit Utrecht en het UMC Utrecht.

Vorig jaar heeft Utrecht Holdings aangifte gedaan van onregelmatigheden waarbij drie (oud-) medewerkers betrokken zijn. Het lopende strafrechtelijk onderzoek naar de betrokkenen heeft eind 2023 media-aandacht getrokken, omdat één van de betrokkenen actief is in de landelijke politiek. Het strafrechtelijk onderzoek is thans nog lopend en de raad van bestuur beraadt zich op de mogelijke vervolgstappen.

Governance code zorg en overige gedragscodes

Naast aan de Governancecode Zorg, houden we ons onder andere aan:

Interne gedragscodes:

- Gedragscode Integriteit (zie 10.3 Integriteit)
- Research code UMC Utrecht (zie 10.3 Integriteit)
- Gedragscode voor omgang met ICT en gegevens
- Gedragscode Verantwoord omgaan met lichaamsmateriaal ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek (Federa/UMC Utrecht)

Zorgbrede gedragscodes:

- Nederlandse gedragscode Wetenschappelijke integriteit 2018
- Gedragscode Gezondheidsonderzoek
- Gedragscode Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg
- Gedragscode Openheid medische incidenten Medische Aansprakelijkheid (GOMA)
- Europese Code transparantie (EFPIA)
- Gedragscode Geneesmiddelenreclame (CGR)
- Gedragscode Medische Hulpmiddelen (GMH)

Jaarrekening 2023

UMC Utrecht

Geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening

INHOUDSOPGAVE	Pagina
1.1 Jaarrekening 2023	
1.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2023	160
1.1.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	162
1.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	163
1.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	164
1.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	178
1.1.6 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	192
1.1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	193
1.1.8 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	194
1.1.9 Overzicht langlopende schulden	195
1.1.10 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	196
1.1.11 Enkelvoudige balans per 31 december 2023	210
1.1.12 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	212
1.1.13 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	213
1.1.14 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	214
1.1.15 Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	223
1.1.16 Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	224
1.1.17 Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	225
1.1.18 Overzicht langlopende schulden	226
1.1.19 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	227
1.1.20 Vaststelling en goedkeuring	231
1.2 Overige gegevens	
1.2.1 Regeling resultaatbestemming	233
1.2.2 Nevenvestigingen	233
1.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	233
1.3 Bijlagen	
1.3.1 Bijlage verantwoording werkplaatsfunctie	238

1.1 JAARREKENING

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

bedragen in duizenden euro's

ACTIVA	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
A Vaste activa			
I Immateriële vaste activa	1		
1 concessies, vergunningen en intellectuele eigendom		3.547	2.475
voortuitbetalingen op immateriële vaste activa		1.638	0
Totaal immateriële vaste activa		<u>5.185</u>	<u>2.475</u>
II Materiële vaste activa	2		
1 bedrijfsgebouwen en -terreinen		179.298	189.846
2 machines en installaties		6.793	9.001
3 andere vaste bedrijfsmiddelen		91.336	98.789
4 vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en voortuitbetaald op materiële vaste activa		12.556	16.577
Totaal materiële vaste activa		<u>289.983</u>	<u>314.213</u>
III Financiële vaste activa	3		
1 andere deelnemingen		2.797	2.792
2 vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		382	114
3 overige effecten		4.080	3.013
4 overige vorderingen		13.728	13.304
Totaal financiële vaste activa		<u>20.987</u>	<u>19.223</u>
B Vlottende activa			
I Voorraden	4		
1 gereed product en handelsgoederen		16.792	16.045
2 voortuitbetaald op voorraden		1.114	1.349
Totaal voorraden		<u>17.906</u>	<u>17.394</u>
II Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	5	21.689	21.259
III Vorderingen	6		
1 op handelsdebiteuren		86.491	93.350
2 overige vorderingen		228.411	213.051
3 overlopende activa		17.587	16.657
Totaal vorderingen		<u>332.489</u>	<u>323.058</u>
IV Effecten	7	24.636	22.581
V Liquide middelen	8	465.987	368.291
C Totaal activa		<u>1.178.862</u>	<u>1.088.494</u>

De toelichtingen op pagina 178 tot en met 191 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

bedragen in duizenden euro's

PASSIVA	Ref.	31-dec-23	31-dec-22 *
D Groepsvermogen	9		
I Gestort en opgevraagd kapitaal		1	1
II Bestemmingsreserves		152.937	126.627
III Overige reserves		364.523	332.218
IV Aandeel derden		0	2.576
Totaal groepsvermogen		<u>517.461</u>	<u>461.422</u>
E Voorzieningen	10		
1 overige		77.772	57.842
Totaal voorzieningen		<u>77.772</u>	<u>57.842</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11		
1 schulden aan banken		68.282	73.789
2 overige schulden		23.645	29.142
Totaal langlopende schulden		<u>91.927</u>	<u>102.931</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	12		
1 schulden aan banken		5.505	5.495
2 vooruit ontvangen op bestellingen		617	521
3 schulden aan leveranciers en handelskredieten		43.414	35.435
4 belastingen en premies sociale verzekeringen		40.047	7.440
5 overige schulden		384.640	383.050
6 overige passiva		17.479	34.358
Totaal kortlopende schulden		<u>491.702</u>	<u>466.299</u>
H Totaal passiva		<u>1.178.862</u>	<u>1.088.494</u>

De toelichtingen op pagina 178 tot en met 191 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 165.

1.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST EN VERLIESREKENING OVER 2023

bedragen in duizenden euro's

	<u>Ref.</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u> *
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	16		
Zorgverzekeringswet		854.031	795.860
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van langdurige zorg		16.663	10.910
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		70.853	65.498
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg		122.633	111.134
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		<u>92.814</u>	<u>74.436</u>
		1.156.994	1.057.838
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	17	217.766	198.885
Netto omzet		<u>1.374.760</u>	<u>1.256.723</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	18	268.275	282.388
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>1.643.035</u>	<u>1.539.111</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	19	97.254	93.836
Lonen en salarissen	20	690.933	632.259
Sociale lasten	20	79.047	73.577
Pensioenlasten	20	93.259	96.899
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	21	51.078	51.338
Overige bedrijfskosten	22	<u>596.037</u>	<u>564.221</u>
Som der bedrijfslasten		1.607.608	1.512.130
BEDRIJFSRESULTAAT		35.427	26.981
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	23	13.234	522
Rentelasten en soortgelijke kosten	23	-5.501	-7.229
RESULTAAT VOOR BELASTING		<u>43.160</u>	<u>20.274</u>
Belastingen	24	0	0
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	23	<u>15.852</u>	<u>1.776</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		59.012	22.050
Aandeel derden in groepsresultaat		-176	-1.851
RESULTAAT BOEKJAAR TOEREKENBAAR AAN UMC UTRECHT		<u>58.836</u>	<u>20.199</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2023</u>	<u>2022</u>
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve budgetsaldi investeringen		18.803	7.549
Bestemmingsreserve budgetsaldi divisies		12.026	2.393
Bestemmingsreserve overig		-4.519	5.990
Algemene / overige reserves		<u>32.526</u>	<u>4.267</u>
		<u>58.836</u>	<u>20.199</u>

De toelichtingen op pagina 196 tot en met 209 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 165.

1.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

bedragen in duizenden euro's

	Ref.		2023	2022 *
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat			35.427	26.981
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen en overige waardeverminderingen	1,2,3	51.078	55.445	
- Mutaties voorzieningen	10	19.930	8.657	
			71.008	64.102
Veranderingen in werkkapitaal:				
- voorraden	4	-512	2.342	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's	5	-430	1.311	
- vorderingen	6	-9.431	-5.925	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12	24.825	64.245	
			14.452	61.973
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			120.887	153.056
Ontvangen interest	23	7.830	409	
Betaalde interest	23	-1.939	-3.129	
Ontvangen dividend	23	110	113	
Gerealiseerde transactieresultaat effecten	23	0	-1.184	
Ontvangen resultaat deelnemingen	23	0	1.776	
			6.001	-2.015
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			126.888	151.041
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	2	-28.987	-58.124	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	37	334	
Investerings immateriële vaste activa	1	-4.785	-1.945	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	0	0	
Uitgegeven leningen u/g	3	-2.193	-970	
Aflossing leningen u/g	3	839	2.801	
Investerings in overige financiële vaste activa	3	-983	-3.386	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	3	12.436	0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-23.636	-61.290
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	11	0	0	
Aflossing langlopende schulden	11	-5.495	-5.680	
Aankoop effecten	7	-914	-13.282	
Verkoop van effecten	7	853	15.317	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-5.556	-3.645
Mutatie geldmiddelen			<u>97.696</u>	<u>86.106</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	8		368.291	282.185
Stand geldmiddelen per 31 december	8		465.987	368.291
Mutatie geldmiddelen			<u>97.696</u>	<u>86.106</u>

De toelichtingen op pagina 178 tot en met 209 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 165.

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Het Universitair Medisch Centrum Utrecht (hierna: UMC Utrecht) is statutair (en feitelijk) gevestigd in Utrecht, Heidelberglaan 100, en is geregistreerd onder Kvk-nummer 30244197. Het UMC Utrecht staat aan het hoofd van een groep. De daarin opgenomen entiteiten worden in het vervolg van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling expliciet benoemd.

De kerntaken van het UMC Utrecht betreffen zorg, onderwijs en onderzoek. Het UMC Utrecht is een publiekrechtelijke rechtspersoon op grond van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). Sinds 1991 bestaat een samenwerkingsverband met het Ministerie van Defensie. Op 1 oktober 1997 is de Stichting 'Het Wilhelmina Kinderziekenhuis' gefuseerd met het toenmalige Academisch Ziekenhuis Utrecht. Op 2 maart 1998 is met de Universiteit Utrecht een gemeenschappelijk uitvoeringsorgaan ingesteld zoals bedoeld in artikel 12.22 WHW. Met ingang van 1 januari 2000 is eenheid van rechtspositie en werkgeverschap bereikt voor de medewerkers van de Faculteit Geneeskunde.

Sinds 2018 bestaat er een samenwerkingsverband met het Prinses Máxima Centrum.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023 dat is geëindigd op 31 december 2023.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW - voor zover deze volgens deze regeling van toepassing zijn - en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Presentatie van de financiële gegevens

Tenzij anders vermeld zijn alle financiële gegevens opgenomen in duizenden euro's.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Op grond van de financiële positie eind 2023, de analyse op de financiële ratio's en het feit dat voldaan wordt aan de bankconvenanten bestaat er geen twijfel over de continuïteit van het UMC Utrecht.

1.1.4.1 Algemeen (vervolg)

Vergelijkende cijfers

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 zijn nieuwe modellen voor de balans en winst- en verliesrekening gehanteerd op basis van de Regeling openbare jaarverantwoording WVG. Na vaststelling van de jaarrekening 2022 is gebleken dat enkele categorieën binnen de bedrijfsopbrengsten afwijkend zijn gerapporteerd in vergelijking met andere UMC's en onderliggende regelingen. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 is de rapportage hiervoor gecorrigeerd en zijn ook de vergelijkende cijfers aangepast. De aanpassingen hebben geen invloed op de omvang van het eigen vermogen en het resultaat over 2022

De cijfers over 2022 zijn geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken. Het betreffen de volgende herrubriceringen:

	Jaarrekening 2022	Mutatie	Nieuw vergelijkend cijfer
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstuut op grond van langdurige zorg	4.976	5.934	10.910
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	9.502	55.996	65.498
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	105.100	6.034	111.134
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	41.318	33.118	74.436
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	266.849	-67.964	198.885
Overige bedrijfsopbrengsten	315.506	-33.118	282.388
Lonen en salarissen	631.492	767	632.259
Overige bedrijfskosten	564.988	-767	564.221
Voorzieningen	52.763	5.079	57.842
Overige kortlopende schulden	399.194	-5.079	394.115
Aanpassingen kasstroomoverzicht:			
- Afschrijvingen en overige waardeverminderingen	56.572	-1.127	55.445
- Mutatie investeringssubsidie	-1.127	1.127	0
- Mutaties voorzieningen	7.729	928	8.657
- Kortlopende schulden	65.173	-928	64.245

De volgende aanpassingen zijn doorgevoerd:

- De KIPZ subsidies (€ 5.934) zijn vanuit de Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten opgenomen onder de Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstuut op grond van langdurige zorg.
- De subsidies voor Medische vervolgoopleidingen (€ 62.030) zijn vanuit de Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten opgenomen onder de Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties.
- De opbrengsten van de poli-apotheek (€ 33.118) zijn vanuit de Overige bedrijfsopbrengsten opgenomen onder de Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening.
- De Kapitaallasten (€ 6.034) zijn vanuit de Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties opgenomen onder de Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg.
- De mutatie personele verplichtingen en voorzieningen (€ 767) zijn vanuit de Overige bedrijfskosten opgenomen onder de Lonen en salarissen.
- De onverzekerde aansprakelijkheid (€ 5.079) is vanuit de overige kortlopende schulden onder de voorzieningen opgenomen.
- De mutaties in het kasstroomoverzicht 'Afschrijvingen en overige waarderingen' (€ -1.127) en 'Mutatie investeringssubsidie' (€ 1.127) betreffen de herrubricering van financieringsactiviteiten naar operationele activiteiten.
- De mutaties in het kasstroomoverzicht 'Mutaties voorzieningen' (€ 928) en 'kortlopende schulden' (€ -928) betreffen de herrubricering van de onverzekerde aansprakelijkheid van de kortlopende schulden naar de voorzieningen.

1.1.4.1 Algemeen (vervolg)

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

1. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadelastjaar 2023 aan het boekjaar 2023

Het UMC Utrecht heeft met de zorgverzekeraars ook voor 2023 schadelastafspraken (waaronder plafondafspraken) gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2023 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2023, rekening houdend met de verwachte effecten van rechtmatigheidscontroles 2023. Nuanceringen op de omzet als gevolg van deze toerekening zijn als kortlopende verplichting opgenomen op de balans. De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financiële effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

2. De finale afrekening van schadelastjaren 2018 tot en met 2022 met zorgverzekeraars

Afgelopen periode zijn oude schadelastjaren in belangrijke mate afgerekend met de zorgverzekeraars. Echter, dit betekent niet dat geen risico's meer spelen ten aanzien van deze schadelastjaren. In geval van discussies ten aanzien van (mogelijk) onrechtmatig gefactureerde zorg hebben zorgverzekeraars de mogelijkheid om de gefactureerde zorg tot vijf jaar terug te beoordelen. Omdat de afrekening van schadelastjaren als gevolg van meerdere aspecten een complex traject is, vraagt de finale afrekening zowel voor ziekenhuizen als voor de zorgverzekeraars in bepaalde mate nadere analyse, en is de doorlooptijd van de finale afrekening relatief lang. In 2023 zijn openstaande posities tussen het UMC Utrecht en zorgverzekeraars verder teruggebracht. Verwacht wordt dat de finale afrekening van oudere schadelastjaren in belangrijke mate in 2024 zal plaatsvinden. In de jaarrekening is de beste inschatting opgenomen van de schuld/vorderingspositie met de zorgverzekeraars voor de oudere schadelastjaren. Nadere analyse kan leiden tot een andere vaststelling van het finaal met elkaar af te rekenen bedrag per schadelastjaar per zorgverzekeraar.

3. Voorzieningen en waardering IMVA en MVA

Een nadere toelichting volgt onder de waarderingsgrondslagen van de betreffende posten.

1.1.4.1 Algemeen (vervolg)

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van het UMC Utrecht zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel het UMC Utrecht als de geconsolideerde maatschappijen van het UMC Utrecht.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van het UMC Utrecht.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

Entiteiten

	Kapitaalbelangen
UMC Utrecht Holding B.V., Utrecht (kernactiviteit: houdstermaatschappij)	100%
	Zeggenschapsbelangen
Prof. Fritz Redtschool voor langdurig zieke kinderen, Soest (kernactiviteit: het geven van speciaal onderwijs aan langdurig zieke kinderen die in behandeling zijn bij het UMC Utrecht of in enig ander ziekenhuis)	100%
Stichting WKZ-Fonds, Utrecht. (Kernactiviteit: financiële ondersteuning bieden bij wetenschappelijk onderzoek, onderwijsprojecten van bijzonder karakter, innoverende activiteiten voor de patientenzorg en andere projecten in het belang van Wilhelmina Kinder Ziekenhuis).	100%
Stichting Leidsche Rijn Julius Gezondheidscentra, Utrecht (kernactiviteit: faciliteren van een geïntegreerd zorgaanbod, en het ontwikkelen van wetenschappelijk kennis op het gebied van eerste lijnzorg).	67%

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. De resultaten van eventueel nieuw verworven deelnemingen worden vanaf het moment van opneming in de groep in de geconsolideerde winst- en verliesrekening verantwoord. Er hebben in 2023 geen significante acquisities dan wel desinvesteringen plaatsgevonden ten aanzien van groepsmaatschappijen van het UMC Utrecht, anders dan de verkoop van Julius Clinical Research B.V..

Verbonden rechtspersonen en natuurlijke personen

Het UMC Utrecht kent de volgende verbonden rechtspersonen en natuurlijke personen:

Stichting Vrienden van het UMC Utrecht, Utrecht (kernactiviteit: fondsenwerving)
 Stichting WKZ-Fonds, Utrecht (kernactiviteit: fondsenwerving)
 Sophie Bueninck Stichting, Utrecht (kernactiviteit: fondsenwerving)
 Girard de Miolet van Coehoorn Stichting, Utrecht (kernactiviteit: bevorderen medisch wetenschappelijk niveau)
 Edward Jenner Stichting, Utrecht (kernactiviteit: bevorderen van onderwijs en onderzoek inzake immunologie)
 prof. dr. M.M.E. Schneider (Raad van Bestuur)
 prof. dr. A.W. Hoes (Raad van Bestuur)
 drs. J.W.R. van Lunteren (Raad van Bestuur)
 drs. J.C.E. Kursten (Raad van Bestuur)
 ir. H.M.T. Broeders (Raad van Toezicht)
 prof. dr. M. de Visser (Raad van Toezicht)
 drs. ir. A.H.P. Kregting MBA (Raad van Toezicht)
 J.H. van Gelder (Raad van Toezicht)
 prof. dr. mr. B.A.M. The (Raad van Toezicht)
 drs. M.B.E. Maarsen (raad van Toezicht)
 drs. D. del Canho (Raad van Toezicht)

De transacties met aan het UMC Utrecht verbonden rechtspersonen zijn minimaal van omvang en bestaan nagenoeg geheel uit de doorbelasting van door het UMC Utrecht aan verbonden rechtspersonen verleende administratieve dienstverlening. Deze transacties hebben onder normale marktvoorwaarden plaatsgevonden.

Er hebben naast de reguliere bezoldiging geen transacties plaatsgevonden met aan het UMC Utrecht verbonden natuurlijke personen. Voor de bezoldiging van de natuurlijke personen wordt verwezen naar de WNT pagina.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, winst- en verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van het UMC Utrecht. Bezittingen en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de valutakoers per balansdatum. De verschillen die verband houden met wijzigingen van wisselkoersen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt. Verplichtingen in vreemde valuta per balansdatum bedragen € 93.150.

Immateriële en materiële vaste activa

Immateriële en materiële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan het UMC Utrecht en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afgeschreven op basis van het verwachte gebruik. Het UMC Utrecht past de componentenbenadering toe voor materiële vaste activa indien belangrijke afzonderlijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn. Rekening houdend met verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting. In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat het actief gereed is voor ingebruikname. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. De WTZi/WMG-gefinancierde materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffing- of vervaardigingskosten, tot een maximum van de goedgekeurde investering, onder aftrek van lineaire afschrijvingen. De bebouwde terreinen zijn in de post gebouwen verwerkt. De overige terreinen zijn 'om niet' verkregen.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2,5% - 5% - 10%.
- Machines en installaties : 6,6%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10% - 33,3%.
- Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom : 20% - 33,3%.

Voor apparatuur wordt een activeringsgrens van € 10.000,= aangehouden. In de investering is geen geactiveerde rente opgenomen.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze als investeringssubsidies (vooruitontvangen bedrag) onder de langlopende schulden opgenomen.

Groot onderhoud

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren. Het UMC Utrecht heeft ultimo 2023 een bedrijfswaardeberekening opgesteld. In deze berekening is via de zogenaamde discounted cashflow benadering berekend hoe de toekomstige cashflows zich verhouden tot de waardering van de aanwezige activa. Daarbij is het UMC Utrecht als één kasstroomgenererende eenheid beschouwd. De uitkomst van deze bedrijfswaardeberekening leidt tot de conclusie dat over 2023 geen signalen bestaan die nopen tot een afwaardering van de activa.

Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij het berekenen van de bedrijfswaarde zijn:

- Het UMC Utrecht wordt als één kasstroomgenererende eenheid gezien.
- De totale levensduur van het vastgoed wordt geschat op 40 jaar. De levensduur van (grootschalige) renovaties wordt geschat op 20 tot 30 jaar. Dit conform de gehanteerde afschrijvingssystematiek.
- Er wordt niet gerekend met een restwaarde.
- De gehanteerde kasstromen zijn bepaald aan de hand van een financiële meerjarenraming tot en met 2033 en vervolgens geëxtrapolleerd.
- Een benadering van de vervangingsinvesteringen tot het niveau dat noodzakelijk wordt geacht om het betreffende vastgoed tot aan het einde levensduur in gebruik te houden.
- Een disconteringsvoet van 5%, zijnde het gemiddelde van de externe vermogenskosten van 4% in de meerjarenraming (actueel circa 2,35%) en het gewenste rendement op het eigen vermogen. Kosten en opbrengsten worden jaarlijks geïndexeerd met 1%.

Naast de beoordeling van de bedrijfswaarde is ook gekeken naar andere indicaties die duiden op een duurzame waardevermindering.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt door het UMC Utrecht beoordeeld bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor de jaarrekening van het UMC Utrecht; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien leningen aan deze deelneming zijn verstrekt en deze dienen te worden gezien als onderdeel van de netto-investering, worden hierop ook voorzieningen getroffen. Indien noodzakelijk zal de instelling een voorziening opnemen ter grootte van de terugbetalingsverplichtingen op basis van gewekte verwachtingen jegens deelneming of garantstelling. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst- en verliesrekening.

Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden, indien aanwezig, onder de effecten gerubriceerd.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Handels- en huurdebiteuren die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering worden collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de instelling historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen en de stijging van het aantal betalingsachterstanden van meer dan 180 dagen in de portefeuille. De uitkomsten worden bijgesteld als het management van de instelling van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

De boekwaarde van vorderingen wordt verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren. Vorderingen die niet incasseerbaar zijn worden afgeboekt van de voorziening. Andere toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Deze instrumenten worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Financiële instrumenten kunnen tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten bevatten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien;

- de economische kenmerken en risico's van het basiscontract het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, en;
- indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen, en;
- het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Het UMC Utrecht heeft geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de instelling beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de instelling het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Verstekte leningen en overige vorderingen

Verstekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt bepaald door de openstaande trajecten door de onderhanden werk grouper te laten afleiden tot voorlopige DBC-zorgproducten en deze vervolgens te waarderen tegen de verkoopwaarde per zorgverzekeraar. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Verrichtingen die ultimo boekjaar niet gekoppeld konden worden zijn gewaardeerd tegen kostprijs. Een voorziening wordt gevormd indien de waarde van een positie niet of niet geheel gerealiseerd kan worden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Mocht er een negatieve positie ontstaan dan wordt deze gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs die, indien geen sprake is van agio/disagio of transactiekosten, gelijk is aan nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op basis van een beoordeling van de ouderdom van de vordering en de tegenpartij.

Onderhanden 3de en 4de geldstroom onderzoeksprojecten

Onderhanden 3de en 4de geldstroom onderzoeksprojecten (O&O) heeft betrekking op projecten die in opdracht van derden worden uitgevoerd en die op balansdatum nog niet gereed zijn. Het saldo onderhanden projecten voor de declarabele kosten is gewaardeerd tegen de direct toegerekende kosten van arbeid en materiaal met een opslag voor indirecte kosten. Niet declarabele kosten worden rechtstreeks in het resultaat geboekt. Gedeclareerde termijnen/ ontvangen voorschotten worden in mindering gebracht op het saldo onderhanden projecten. Verwachte verliezen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt zodra deze bekend zijn.

Effecten

De effecten worden gewaardeerd op de reële waarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de winst- en verliesrekening verantwoord worden.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de organisatie, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Algemene reserve en overige reserves

Onder algemene en overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Aanwending van bestemmingsreserves

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de winst- en verliesrekening verantwoord, en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is om de verplichting af te wikkelen en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij hierna anders toegelicht.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijds waarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele markttrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde indien de tijds waarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is.

Per individuele significante voorziening volgt hieronder een toelichting van de grondslagen voor waardering:

Voorziening voor wachtgelden en gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid

Het UMC Utrecht is voor de wachtgelden en de regeling werkherhvatting gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid eigen risicodragers. Deze voorzieningen hebben betrekking op toekomstige verplichtingen uit hoofde van genoemde regelingen. De voorzieningen zijn berekend volgens de statische methode. Het bedrag van de voorziening wordt bepaald op basis van kennis en verwachtingen over hoogte en duur van per balansdatum lopende betalingsverplichtingen. De voorzieningen worden aangehouden op het niveau van de contante waarde van de verplichtingen. Gezien de beperkte looptijd is in de jaarrekening 2023 voor deze voorzieningen gesteld dat de contante waarde gelijk is aan de nominale waarde.

Voorziening persoonlijk budget

De voorziening persoonlijk budget had in het verleden betrekking op aanspraken zoals deze voortvloeien uit de CAO Academische Ziekenhuizen inzake de toegekende persoonlijke budgetten. Als gevolg van wijzigingen in de CAO is de opbouw per 1 januari 2019 gestopt. Medewerkers hadden nog de mogelijkheid tot en met 31 december 2021 om aanspraak te maken op hun budget. Het Extra Persoonlijk Budget (EPB) is niet gestopt en is bedoeld voor medewerkers die geboren zijn vóór 1958. Deze medewerkers krijgen een extra budget om hun duurzame inzetbaarheid te bevorderen.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is actuarieel bepaald en gebaseerd op onder andere gedane toezeggingen, blijf kans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,63% (gebaseerd op een horizon van 7-10 jaar).

Voorziening transitierегeling

De voorziening inzake de transitierегeling is uit hoofde van de WAB en als gevolg van de inwerkingtreding van de Wnra per 1 januari 2020 gevormd. De voorziening dient ter dekking van toekomstige uitkeringen aan medewerkers met een tijdelijke aanstelling per 31 december 2023, waarvan vanuit het UMC Utrecht de aanstelling naar verwachting niet wordt verlengd.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

Voorziening generatieregeling

Sinds 2021 heeft het UMC Utrecht een generatieregeling geïmplementeerd. Vooruitlopend op een verplichting in de nieuwe CAO voor UMC's heeft het UMC Utrecht eind 2023 besloten de pilot om te zetten in een structurele regeling. De voorziening generatieregeling is ultimo 2023 bepaald op basis van het aantal aangemelde medewerkers, rekening houdend met de toekomstige kosten per medewerker tot aan het moment van pensionering en de verwachte instroom van medewerkers. De voorziening generatieregeling is gewaardeerd tegen de contante waarde.

Voorziening zware beroepenregeling

In 2022 heeft het UMC Utrecht als gevolg van het pensioenakkoord uit juni 2019 een zware beroepenregeling geïmplementeerd waarbij medewerkers in de als zwaar aangemerkte beroepen maximaal 3 jaar voor de AOW leeftijd mogen stoppen met werken. In de periode tot de AOW ontvangt de deelnemer een bedrag ter hoogte van de AOW. Bij het bepalen van de voorziening is rekening gehouden met de bij de regeling aangemelde deelnemers en de verwachte toekomstige instroom. De regeling heeft een tijdelijk karakter en loopt tot en met ultimo 2025.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Voorziening onverzekerde aansprakelijkheid

De voorziening onverzekerde aansprakelijkheid heeft betrekking op het eigen behoud binnen de verzekering voor medische aansprakelijkheidsstellingen voor de jaren 2010 t/m 2023.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen zijn gevormd ter dekking van specifieke risico's met een veelal incidenteel karakter. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Investeringsubsidies

De investeringsubsidies bestaan vooral uit de egalisatierekening à fonds perdu gefinancierde activa. Dit betreft door het Rijk à fonds perdu ter beschikking gestelde middelen ten behoeve van financiering van tot 1 januari 1988 aangeschafte materiële vaste activa. Per 1 januari 2008 worden deze middelen aangemerkt als investeringsubsidie en als afzonderlijke post opgenomen onder de langlopende schulden. De investeringsubsidie valt onder de post afschrijvingen vrij ten gunste van het resultaat conform de afschrijvingen van het desbetreffende activa. Ook overige door het UMC Utrecht ontvangen investeringsubsidies zijn hier opgenomen.

Leasing

De instelling kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst. De instelling heeft geen financiële lease overeenkomsten afgesloten.

Operationele leases

Als de instelling optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Overige activa en passiva

Alle overige posten in de balans zijn gewaardeerd op de nominale waarde.

1.1.4.3 Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Opbrengsten zorgprestaties

De opbrengsten zorgprestaties bestaan uit de omzet DBC's en DBC zorgproducten (opbrengsten zorgverzekeringswet en overige zorgprestaties) en de beschikbaarheidsbijdragen Zorg (waaronder de academische component). De omzet van de DBC's en zorgproducten is verantwoord conform de richtlijnen van de NZa. Daar waar van toepassing is zo goed mogelijk de handreiking omzetverantwoording toegepast.

Subsidies

Onder de subsidies is opgenomen de door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen vastgestelde Rijksbijdrage en de bijdrage van de Universiteit Utrecht betreffende de Faculteit Geneeskunde.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten zijn gebaseerd op aan derden gefactureerde of doorberekende bedragen voor geleverde goederen en diensten, waar relevant onder aftrek van omzetbelasting en kortingen. Onder de overige opbrengsten zijn eveneens opbrengsten uit hoofde van in opdracht van derden uitgevoerde onderzoeksprojecten verantwoord. Resultaten op onderzoeksprojecten zijn in de regel tussentijds niet op een betrouwbare wijze te bepalen gezien het niet lineaire verloop van de projecten. Positieve en negatieve resultaten uit onderzoeksprojecten worden geheel verantwoord in het boekjaar waarin het project wordt opgeleverd respectievelijk voltooid. Indien al wel tussentijds sterke aanwijzingen worden gesignaleerd voor eventuele verwachte negatieve resultaten wordt, op het moment dat de omvang redelijkerwijze is vast te stellen, een voorziening gevormd in het jaar waarin dit zich openbaart.

1.1.4.3 Grondslagen voor resultaatbepaling (vervolg)

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofdstuk Voorzieningen.

Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Het UMC Utrecht heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij het UMC Utrecht. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het ABP. Het UMC Utrecht betaalt hiervoor premies waarvan 70% door de werkgever wordt betaald en 30% door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks door het ABP geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Eind december 2023 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 113,9%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 126%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Het UMC Utrecht heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het UMC Utrecht heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van door tariefbepalende instanties voorgeschreven percentages, dan wel de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven, tenzij door tariefbepalende instanties anders is voorgeschreven.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en gelieerde partijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en gelieerde partijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat het UMC Utrecht zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst- en verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

1.1.4.3 Grondslagen voor resultaatbepaling (vervolg)

Legitimering beschikbaarheidsbijdrage academische component

Universitaire Medisch Centra (UMC's) worden geacht om op elk moment zorg te kunnen bieden aan complexe (academische) patiënten, volgens de laatste stand van de wetenschap. Daarvoor houden UMC's permanent voorzieningen aan, in mensen en infrastructuur. De Beschikbaarheidsbijdrage Academische Zorg (BBAZ) is bedoeld om die kosten te vergoeden. In 2023 ontving het UMC Utrecht 114,5 miljoen aan BBAZ (excl. de bijdrage voor decentrale huisvesting academische ziekenhuizen (DHAZ)).

De UMC's hebben de afgelopen jaren met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) gewerkt aan project ROBIJN. Doel hiervan is te komen tot objectieve, transparante verdeling van- en verantwoording over de BBAZ.

Hiertoe wordt de BBAZ onderverdeeld in een vast en een variabel deel. Het variabele deel is bedoeld voor de zorg aan academische patiënten. De systematiek voor dit deel is gebaseerd op patiëntenlabels, waarmee het aantal academische patiënten bepaald kan worden. Voorbeelden van deze labels zijn doorverwijzing uit een ander ziekenhuis, zeldzame diagnose en zeldzame operatie. De patiëntenlabels worden in overleg met de betrokken partijen de komende jaren verder ontwikkeld en gevalideerd.

Het vaste deel is bedoeld voor de infrastructuur, kennis, ontwikkeling en innovatie die nodig is voor het behandelen van een academische patiënt. Omdat een deel van deze voorzieningen 24/7 beschikbaar moet zijn ongeacht het aantal patiënten, wordt er een vast deel gehanteerd. Afgesproken is dat 30% van de BBAZ beschikbaar is voor het vaste deel en verdeeld wordt op basis van zorgomzet. Het vaste deel zal worden verantwoord aan de hand van negen kostencategorieën die vanuit het vaste deel vergoed worden. Voorbeelden hiervan zijn innovatieve, nog niet-vergoede zorg (nog geen DBC), voorzieningen voor rampen en innovatieve apparatuur/IT.

De verantwoording over 2023 wordt voor 1 september 2024 aangeleverd bij de NZa. Hieruit verwachten wij geen financiële consequenties voor het UMC Utrecht.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

Overige bepalingen

De rechten en verplichtingen uit hoofde van meerjarige financiële contracten, zoals huur en lease, worden niet in de balans opgenomen. De lasten die hieruit voortkomen zijn verantwoord onder de bedrijfskosten.

In de winst- en verliesrekening zijn de baten en lasten van de tweede, derde en vierde geldstroomprojecten (onderzoeksprojecten) integraal opgenomen.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen (zie noot 1.1.4.1) worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties worden de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

1.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt zoals aanbevolen in de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de winst- en verliesrekening gemaakt. Voor de indeling van de geconsolideerde winst- en verliesrekening naar segmenten is de volgende indeling gehanteerd:

- ◆ Patiëntenzorg, Onderwijs en Onderzoek Collectief Gefinancierd.
- ◆ Tweede, derde en vierde geldstroom.
- ◆ Overige activiteiten.

Het segment 'Patiëntenzorg, Onderwijs en Onderzoek Collectief Gefinancierd' bevat de door middel van de Rijksbijdrage gefinancierde activiteiten en de gefinancierde activiteiten in het kader van patiëntenzorg en de werkplaatsfunctie. Dit segment bevat ook de kosten en opbrengsten verbonden aan de activiteiten van de Faculteit Geneeskunde van de Universiteit Utrecht.

Het segment 'Tweede, derde en vierde geldstroom' bevat de direct toerekenbare kosten en opbrengsten verbonden aan deze onderzoeksprojecten.

Het segment 'Overige activiteiten' bevat de financiële gegevens van de entiteiten zoals genoemd in de grondslagen van de consolidatie.

Bij de verdeling van de winst- en verliesrekening per segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. Er heeft geen verdeling cq toerekening van indirecte kosten plaatsgevonden.

1.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en (indien aanwezig) beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Betalingen die voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op aflossingen opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De mutatie geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de mutatie van het saldo liquide middelen. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels. De raad van toezicht heeft voor 2023 de indeling in klasse V goedgekeurd, gebaseerd op een totaalscore van 15.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	3.547	2.475
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	0
Vooruitbetalingen op immateriële activa	1.638	0
Totaal immateriële vaste activa	5.185	2.475
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	2023	2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.475	1.790
Bij: investeringen	4.785	1.945
Af: afschrijvingen	1.574	1.260
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	501	0
Boekwaarde per 31 december	5.185	2.475

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.6.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	179.298	189.846
Machines en installaties	6.793	9.001
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	91.336	98.789
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	12.556	16.577
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	289.983	314.213
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	2023	2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	314.213	315.574
Bij: investeringen	31.256	54.542
Bij: herwaarderings	0	0
Af: afschrijvingen	55.226	55.569
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	260	334
Boekwaarde per 31 december	289.983	314.213

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.7.

De aanschafwaarde van de volledig afgeschreven materiële vaste activa bedraagt EUR 588,8 miljoen (2022: € 545,7 miljoen)
De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van EUR 285 miljoen (2022: EUR 285 miljoen) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 1.1.9.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	0	0
Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	2.797	2.792
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	0	0
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	382	114
Overige effecten (participaties)	4.080	3.013
Overige vorderingen	13.728	13.304
Totaal financiële vaste activa	20.987	19.223

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2023	2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	19.223	19.137
Kapitaalstortingen	983	1.660
Resultaat deelnemingen	0	0
Ontvangen dividend	0	0
Verstreckte leningen / verkregen effecten	5.609	970
Aflossing leningen	-839	-2.801
(Terugname) waardeverandering	-3.989	257
Amortisatie (dis)agio	0	0
Boekwaarde per 31 december	20.987	19.223

Toelichting:

De overige vorderingen bestaan uit meerdere langlopende leningen. De belangrijkste lening betreft een lening van € 9,0 miljoen ultimo 2023 met een rentepercentage van 3% en een resterende looptijd van 13 jaar. Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.8. De vorderingen op de financiële vaste activa hebben alle een looptijd langer dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Belang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
UMC Utrecht Holding B.V., Utrecht	Houdstermaatschappij	21	100%	29.291	9.346
Zeggenschapsbelangen:					
Prof. Fritz Redl. School voor langdurige zieke kinderen, Soest	Geven van onderwijs aan langdurig zieke kinderen die in behandeling zijn in een ziekenhuis.	0	100%	1.110	91
Gezondheidscentrum Leidsche Rijn, Utrecht	Faciliteren van een geïntegreerd zorgaanbod en ontwikkelen van wetenschappelijke kennis op het gebied van eerste lijns zorg.	0	100%	5.271	363
Stichting WKZ-Fonds, Utrecht	Fondsenwerving	0	100%	24.256	1.602

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

Toelichting:

Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen betreft de deelneming van UMC Utrecht Holding B.V. in Utrecht Inc. B.V., Utrecht Inc. C.V. en Apotheek A15 Holding B.V.

Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen hebben betrekking op vorderingen vanuit UMC Utrecht Holding B.V. op AMT Medical B.V., anDREa B.V., Brain Science Tools B.V., Core Life Analytics B.V. en Qtracer B.V..

De overige effecten (participaties) betreft: UMC Utrecht Holding B.V. m.b.t. AMT Medical B.V., anDREa B.V., ArthroSave Holding B.V., Brain Science Tools B.V., Brain Carta Holding B.V., Core Life Analytics B.V., Crossbeta Biosciences B.V., CT Holding B.V., Gadeta Founders B.V., Prothix B.V., Qtracer B.V., Rabo Pre-Seed Fonds B.V., Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht B.V., ROM Regio Utrecht B.V., Synerkine Founders B.V., Thuja Capital Healthcare Fund B.V., Thuja Capital Healthcare Fund II B.V. en Tiga TX Founders B.V.; Utrecht Health Seed Fund B.V. m.b.t. Cresco Spine B.V., Fair Therapeutics B.V., Moveshelf Labs B.V., Ntrans Technologies Holding B.V., SentryX B.V., Synerkine Pharma B.V. en TargED Biopharmaceuticals.

Overige vorderingen heeft betrekking op UMC Utrecht Holding B.V. m.b.t. Bas Neggers Inc. B.V., Cum Suis Holding B.V. en Julius Clinical Research Holdco B.V.; Elevate B.V. m.b.t. belastinglatentie en waarborgsom; Utrecht Health Seed Fund B.V. m.b.t. Atomic Details B.V., Cordys Analytics Holding B.V., Elementa Labs B.V. en Phlox Therapeutics B.V.; en UMC Utrecht m.b.t. verstrekte lening KNAW in het kader van gezamenlijke huisvesting en Apotheek A15.

Er zijn door de UMC Utrecht Holding B.V. geen garanties afgegeven.

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Gereed product en handelsgoederen:		
Voorraad apotheek	13.286	11.938
Overige voorraden	3.506	4.107
Vooruitbetaald op voorraden	1.114	1.349
Totaal voorraden	<u>17.906</u>	<u>17.394</u>

Toelichting:

Op de voorraden is geen voorziening voor incourantheid noodzakelijk geacht.

Op de voorraden is geen pandrecht gevestigd of zekerheid gesteld voor de langlopende schulden.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	66.698	62.684
Af: ontvangen voorschotten	-45.009	-41.425
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	<u>21.689</u>	<u>21.259</u>

Toelichting:

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt bepaald door de openstaande trajecten door de onderhanden werk grouper te laten afleiden tot voorlopige DBC-zorgproducten en deze vervolgens te waarderen tegen de verkoopwaarde per zorgverzekeraar. De voorziening voor onderhanden werk wordt bepaald op basis van de ouderdom en rekening houdend met automatische sluitingsregels voor onderhanden werk.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

6. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	86.491	93.350
Overige vorderingen:		
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	123.542	129.340
Onderhanden 3e en 4e geldstroom onderzoeksprojecten	43.505	40.561
Nog te ontvangen bedragen	26.265	25.799
Overige vorderingen	32.617	17.351
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.482	0
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	17.587	16.657
Totaal vorderingen	<u>332.489</u>	<u>323.058</u>

Toelichting:

Het moment van factureren is bepalend of een vordering als Vorderingen op debiteuren of als Nog te factureren omzet DBC's wordt gepresenteerd.

In de debiteuren en overige vorderingen is begrepen een bedrag van € 17,1 miljoen (2022: € 11,4 miljoen) met een looptijd langer dan 1 jaar. De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt € 2,6 miljoen (2022: € 2,6 miljoen).

Ten behoeve van kortlopende schulden aan kredietinstellingen zijn de vorderingen verpand.

7. Effecten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	22.581	27.826
Aankoop van effecten	914	13.282
Verkoop van effecten	-853	-15.317
Waardeverandering (ongerealiseerd koersresultaat)	1.994	-3.210
Effecten	<u>24.636</u>	<u>22.581</u>

Toelichting:

De effecten worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

8. *Liquide middelen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bankrekeningen	465.984	368.286
Kassen	3	5
Deposito's	0	0
Totaal liquide middelen	<u>465.987</u>	<u>368.291</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar. Voor verklaring van de ontwikkeling van het saldo verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

9. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	1	1
Bestemmingsreserves	152.937	126.627
Overige reserves	364.523	332.218
Aandeel derden	0	2.576
Totaal groepsvermogen	<u>517.461</u>	<u>461.422</u>

Gestort en opgevraagd kapitaal

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Kapitaal	1	0	0	1
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Bestemmingsreserves:	0			
Budgetsaldi investeringen	48.905	7.549	0	56.454
Budgetsaldi divisies	32.091	2.393	0	34.484
Overig	29.699	5.990	0	35.689
Totaal bestemmingsreserves	<u>110.695</u>	<u>15.932</u>	<u>0</u>	<u>126.627</u>

Overige reserves

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Overige reserves:				
Reserve onderwijs en opleiding	40.149	4.684	0	44.833
Reserve aanvaardbare kosten	132.252	17.079	0	149.331
Overig	155.498	-17.496	52	138.054
Totaal overige reserves	<u>327.899</u>	<u>4.267</u>	<u>52</u>	<u>332.218</u>

Aandeel derden

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Aandeel derden*	2.503	1.851	-1.778	2.576
Totaal aandeel derden	<u>2.503</u>	<u>1.851</u>	<u>-1.778</u>	<u>2.576</u>

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Gestort en opgevraagd kapitaal

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
	€	€	€	€
Kapitaal	1	0	0	1
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
	0			
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Budgetsaldi investeringen	56.454	18.803	0	75.257
Budgetsaldi divisies	34.484	12.026	0	46.510
Overig	35.689	-4.519	0	31.170
Totaal bestemmingsreserves	<u>126.627</u>	<u>26.310</u>	<u>0</u>	<u>152.937</u>

Overige reserves

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Reserve onderwijs en opleiding	44.833	5.193	0	50.026
Reserve aanvaardbare kosten	149.331	21.142	0	170.473
Overig	138.054	6.191	-221	144.024
Totaal overige reserves	<u>332.218</u>	<u>32.526</u>	<u>-221</u>	<u>364.523</u>

Aandeel derden

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
	€	€	€	€
Aandeel derden*	2.576	176	-2.752	0
Totaal aandeel derden	<u>2.576</u>	<u>176</u>	<u>-2.752</u>	<u>0</u>

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het groepsvermogen. Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2023 bedraagt EUR 517,5 miljoen (2022: EUR 461,4 miljoen).

Net als in voorgaande jaren muteert het groepsvermogen in beginsel alleen als gevolg van de bestemming van het resultaat.

De bestemde reserve budgetsaldi investeringen wordt gevormd door het saldo niet bestede investeringsbudgetten van de divisies. De bestemde reserve budgetsaldi divisies wordt gevormd vanuit de divisieresultaten t.b.v. toekomstige beleid op decentraal niveau. De overige bestemde reserves bestaan uit met name reservering inzake de beleidsreserve en het saldo op de vermogenskostenplaatsen en de geïntegreerde stichtingen. De bestemmingen zijn door de raad van bestuur bepaald.

Voor de bestemming van het resultaat wordt verwezen naar de winstbestemming zoals opgenomen onder de 'Overige gegevens'.

De overige mutaties betreffen de verkoop van Julius Clinical Research B.V. en waarderingsverschillen.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	58.836	20.199
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u><u>58.836</u></u>	<u><u>20.199</u></u>

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>					
Overige:					
- persoonlijk budget	404	0	0	0	404
- wachtgelden	9.503	7.597	5.794	0	11.306
- gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid	14.730	4.043	2.696	0	16.077
- transitierегeling	2.434	2.668	2.208	0	2.894
- jubileumverplichtingen	7.048	756	761	0	7.043
- reorganisatie	3.275	0	0	3.075	200
- generatieregeling	13.454	19.742	3.464	0	29.732
- zware beroepenregeling	1.800	199	419	0	1.580
- onverzekerde aansprakelijkheid	5.079	2.500	897	73	6.609
- overig	115	1.812	0	0	1.927
Totaal voorzieningen	<u>57.842</u>	<u>39.317</u>	<u>16.239</u>	<u>3.148</u>	<u>77.772</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2023

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	17.032
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	60.740
hiervan > 5 jaar	13.577

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening persoonlijk budget had in het verleden betrekking op aanspraken zoals deze voortvloeien uit de CAO Academische Ziekenhuizen inzake de toegekende persoonlijke budgetten. Als gevolg van wijzigingen in de CAO is de opbouw per 1 januari 2019 gestopt. Medewerkers hadden nog de mogelijkheid tot en met 31 december 2021 om aanspraak te maken op hun budget. Het Extra Persoonlijk Budget (EPB) is niet gestopt en is bedoeld voor medewerkers die geboren zijn vóór 1958. Deze medewerkers krijgen een extra budget om hun duurzame inzetbaarheid te bevorderen.

Voor de *wachtgelden* (WW) is het UMC Utrecht gedeeltelijk eigen risicodrager. Ter dekking van toekomstige verplichtingen uit hoofde van werkloosheidsregelingen is de voorziening wachtgelden gevormd. De voorziening is berekend volgens de statische methode. Het bedrag van de voorziening wordt daarbij bepaald op basis van kennis en verwachtingen over hoogte en duur van per balansdatum lopende betalingsverplichtingen.

Voor de regeling Werkhervatting *gedeeltelijke arbeidsgeschikten* (WGA) is het UMC Utrecht eigen risicodrager. Ter dekking van de toekomstige verplichtingen is de voorziening berekend volgens de statische methode. Het bedrag van de voorziening wordt daarbij bepaald op basis van kennis en verwachtingen over hoogte en duur van per balansdatum lopende betalingsverplichtingen.

De voorziening *transitierегeling* wordt gevormd voor de verwachte uitkeringen uit hoofde van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB). Een voorziening wordt opgenomen voor medewerkers met een tijdelijk dienstverband waarvoor het niet in de lijn der verwachting ligt dat dit omgezet wordt naar een dienstverband voor onbepaalde tijd.

De voorziening *jubileumverplichtingen* heeft voornamelijk betrekking op reserveringen met betrekking tot bestaande verplichtingen inzake ambtsjubilea.

De *reorganisatievoorziening* heeft betrekking op reorganisatietrajecten uit 2022, de vrijval wordt veroorzaakt door herplaatsing. De voorziening zal in de komende jaren verder aflopen.

De voorziening inzake de *generatieregeling* betreft een voorziening ter dekking van toekomstige personele kosten voor zover medewerkers gebruik maken van de generatieregeling tot aan datum van pensionering. De verplichting geldt voor maximaal 5 jaar.

De voorziening *zware beroepen* betreft een voorziening ter dekking van toekomstige personele kosten voor zover medewerkers gebruik maken van de regeling zware beroepen tot aan AOW-gerechtigde leeftijd. Instroom kan tot en met 31 december 2025.

De voorzieningen wachtgelden, gedeeltelijk arbeidsgeschiktheid, jubileumverplichtingen, generatieregeling en de zware beroepenregeling hebben een overwegend langlopend karakter.

De voorziening *onverzekerde aansprakelijkheid* heeft betrekking op het eigen behoud binnen de verzekering voor medische aansprakelijkheidsstellingen.

De overige voorzieningen dienen ultimo 2023 ter dekking van onzekerheden bij een deelneming van het UMC Utrecht.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Schulden aan banken	68.282	73.789
Schulden aan overige instellingen	0	0
Totaal langlopende schulden conform leningen overzicht	68.282	73.789
Investeringsubsidies	23.645	29.142
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>91.927</u>	<u>102.931</u>

Het verloop schulden aan banken en overige instellingen:

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	79.284	84.964
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	5.495	5.680
Stand per 31 december	<u>73.789</u>	<u>79.284</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	5.505	5.495
Stand langlopende schulden per 31 december conform leningen overzicht	<u>68.284</u>	<u>73.789</u>

Het verloop investeringsubsidies is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	34.342	35.111
Bij: nieuwe subsidies	229	5.248
Af: vrijvallen	5.666	6.017
Stand per 31 december	<u>28.905</u>	<u>34.342</u>
Af: mutatie komend boekjaar	5.260	5.200
Stand investeringsubsidies per 31 december	<u>23.645</u>	<u>29.142</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.765	10.695
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	91.927	102.931
hiervan > 5 jaar	48.257	57.708

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden verwijzen wij naar 1.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2023
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De reële waarde van de leningen bedraagt € 61,9 miljoen per ultimo 2023 (2022: € 68,3 miljoen). Door de afwijking van de actuele rente ten opzichte van de rente op de lopende leningen wijkt de reële waarde van de leningen belangrijk af van de boekwaarde. De leningen zijn in 2023 niet aangepast of overgesloten.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen lening bij de BNG luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen.
- pandrecht op de roerende zaken (hulpzaken).

Aan het bancaire convenant wordt voldaan (solvabiliteit minimaal 18% en DSCR minimaal 1,3).

Investeringsubsidies

Dit betreft met name de voormalige egalisatierekening à fonds perdu gefinancierde activa, die als gevolg van een aangekondigde wijziging in RJ655 Zorginstellingen per 1 januari 2009 is geherrubriceerd onder de langlopende schulden. Deze middelen zijn ter beschikking gesteld ten behoeve van financiering van tot 1 januari 1988 aangeschafte materiële vaste activa.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

12. Kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Schulden aan banken		
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	5.505	5.495
Vooruit ontvangen op bestellingen	617	521
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	43.414	35.435
Belastingen en premies sociale verzekeringen	40.047	7.440
Overige schulden		
Te verrekenen overfinanciering uit hoofde van DBC's/DBC zorgproducten	21.296	35.755
Te muteren investeringssubsidies	5.260	5.200
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	84.356	69.037
Vooruitontvangsten 3e en 4e geldstroomprojecten	168.027	147.511
Te betalen vakantiegeld	26.465	23.950
Te betalen vakantiedagen	36.734	42.120
Nog te betalen kosten	42.502	59.477
Overige overlopende passiva	17.479	34.358
Totaal overige kortlopende schulden	491.702	466.299

Toelichting:

De schuld inzake belastingen en premies sociale verzekeringen is toegenomen. Als gevolg van de rente ontwikkelingen vinden de betalingen van deze posten later in tijd plaats dan voorgaand jaar.

De te verrekenen overfinanciering uit hoofde van DBC's/DBC zorgproducten betreft te verrekenen overfinanciering met betrekking tot schadelastjaar 2023, rekening houdend met de impact van eventuele discussiepunten bij afrekening van het schadelastjaar met zorgverzekeraars. Er is gebruik gemaakt van de prognosesoftware om de overschrijding van de zorgplafonds te bepalen.

De terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren betreffen de terugbetalingsverplichtingen aan zorgverzekeraars voor de afrekening van oudere schadelastjaren. De verplichting betreft de actuele inschatting van het UMC Utrecht op basis van de UMC Utrecht administratie en de beschikbare informatie van zorgverzekeraars.

De vooruitontvangen 3e en 4e geldstroomprojecten betreffen van derden vooruitontvangen bedragen waarvoor komende periode onderzoekswerkzaamheden worden uitgevoerd. Het saldo kan van jaar tot jaar fluctueren, onder andere afhankelijk van het moment van starten van nieuwe onderzoeksprojecten. De voorziening die is gevormd met betrekking tot onderhanden onderzoeksprojecten bedraagt € 6,9 miljoen (2022: € 13,3 miljoen). De afname van de voorziening wordt met name veroorzaakt door afwikkeling van een aantal grote risicoprojecten.

De post te betalen vakantiedagen is afgenomen als gevolg van een lagere verplichting richting medewerkers terzake. De overige overlopende passiva zijn afgenomen wegens minder reserveringen voor verwachte terugbetaling richting derden.

De posten onder overige kortlopende schulden betreffen schulden met een looptijd korter dan één jaar.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

13. Financiële instrumenten

Algemeen

Het UMC Utrecht maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan valuta-, rente-, kasstroom-, liquiditeits- en kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Het UMC Utrecht handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instelling verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van het risico.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn geconcentreerd bij zorgverzekeraars (vorderingen op zorgverzekeraars en nog te factureren zorgprestaties bedragen circa 69% van de totale vorderingen). Het kredietrisico bij zorgverzekeraars is beperkt. De vorderingen zijn bovendien in bepaalde mate gedekt door voorschotfinanciering van het onderhanden werk.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Liquiditeitsrisico

De instelling bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeits-begrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde lening convenanten te blijven.

Valutarisico

Om de valutarisico's te beperken wordt de financiële transacties zoveel mogelijk in euro's afgewikkeld. Het valutarisico is daardoor qua omvang zeer gering te noemen. In het treasury statuut is beleid afgesproken om het valutarisico af te dekken.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Onderstaand is opgenomen een overzicht van alle materiële niet uit de balans blijvende verplichtingen groter dan € 0,1 miljoen, die op het moment van vaststelling van de jaarrekening 2023 bij de Raad van Bestuur bekend zijn.

Verplichtingen uit lease, huur en erfpacht

Het UMC Utrecht is meerjarige leaseverplichtingen aangegaan inzake vervoermiddelen. Daarnaast bestaan er meerjarige verplichtingen voor de huur van zowel kantoorruimte als ruimte voor medische bedrijfsuitoefening en erfpacht. Voor de nakoming van genoemde verplichtingen is geen additionele zekerheid gesteld.

In het volgende overzicht is aangegeven binnen welke periode de termijnen van huur, lease en erfpacht vallen (bedragen x € 1 miljoen).

Verplichtingen uit hoofde van:	Termijn vallend binnen 1 jaar	Termijn vallend tussen 1-5 jaar	Termijn vallend na 5 jaar
Lease	0,0	0,1	0,0
Huur	9,7	12,9	34,9
Erfpacht	0,0	0,1	1,9

Samenwerkingsovereenkomst KNAW – UMC Utrecht inzake het Hubrecht Instituut

Het UMC Utrecht heeft met de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) een samenwerkingsovereenkomst gesloten inzake het Hubrecht Instituut. De bijdragen uit hoofde van genoemde overeenkomst bedragen € 4,0 miljoen per jaar. De overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 2 jaar.

Chipsoft Standard Content -Update HIX Omgeving

Het UMC Utrecht heeft een overeenkomst gesloten met ChipSoft ZIS B.V. voor de overgang naar Chipsoft Standaard Content. Per balansdatum bedraagt de openstaande verplichting € 20,5 miljoen. Dit bedrag is inclusief gebruikers- en onderhoudskosten voor de periode van 5 jaar.

Mbi-Omzetplafond

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2023. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar 1.1.5 onder mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van niet in de balans opgenomen regelingen.

Bestellingen/investeringsverplichtingen

Uit hoofde van bestellingen van materiële vaste activa zijn verplichtingen aangegaan tot een bedrag van € 5,6 miljoen. Inzake opdrachten met betrekking tot bouwkundige projecten zijn verplichtingen aangegaan tot een bedrag van € 7,7 miljoen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn.

Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2023 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 28.135 miljoen (prijsniveau 2023).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2023. Het UMC Utrecht is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van het UMC Utrecht per 31 december 2023.

De heffingsgrondslag Macrobeheersinstrument is als volgt opgebouwd:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Tariefopbrengst van DBC's, DBC-zorgproducten, overige zorgproducten in zowel het gereguleerde als het vrije segment	832.512	780.316
Mutatie medisch specialistische zorg in het onderhanden werk	4.014	-1.311
Totaal heffingsgrondslag	<u>836.526</u>	<u>779.005</u>

Verplichtingen uit hoofde van de CB-regeling

In de CB-regelingen 2020, 2021 en 2022 is een hardheidsclausule opgenomen. In beginsel biedt de CB-regeling een reële vergoeding voor gedeelde omzet en voor extra kosten vanwege Covid-19. Indien een zorginstelling niettemin een verlies realiseert dat een direct gevolg is van een significant achterblijvende compensatie van Covid 19 effecten, kan de zorginstelling een beroep doen op een hardheidsclausule hetgeen kan leiden tot een additionele compensatie. Indien een zorginstelling een bovenmatig positief resultaat behaalt als direct gevolg van een overcompensatie van Covid 19 effecten, geldt dat de hardheidsclausule kan leiden tot terugbetaling van de ontvangen compensatie. UMC Utrecht heeft in 2023 overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars over de vergoeding voor CB-regelingen 2020 en 2021. De additionele compensatie of de terugbetaling uit hoofde van de hardheidsclausule wordt conform verwachting afgewikkeld begin 2024 door middel van onderhandeling tussen de zorginstelling en de zorgverzekeraar. Het UMC Utrecht verwacht op basis van huidige inzichten geen impact van de hardheidsclausule over schadelastjaren 2020, 2021 en 2022.

Kredietfaciliteit

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Rabobank bedraagt per 31 december 2023 EUR 100 miljoen en bij de BNG EUR 75 miljoen (2022: Rabobank EUR 100 miljoen en BNG EUR 75 miljoen). Beide faciliteiten zijn tot wederopzegging ter beschikking gesteld. De verstrekte zekerheden gelden tevens voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant bij de kredietinstellingen en luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de vorderingen;
- pandrecht op de machines en installaties.

15. Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

In maart 2024 is goedkeuring verleend door de Raad van Bestuur van het UMC Utrecht voor een fusie van de Stichting Professor Fritz Redlschool met de Katholieke Scholenstichting Utrecht (KSU). Tussen het UMC Utrecht en KSU is een samenwerkingsconvenant afgesloten. Door de fusie komt de consolidatie van de Stichting Professor Fritz Redlschool per 2024 te vervallen

1.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	0	0	35.996	0	0	35.996
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	33.521	0	0	33.521
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.475</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.475</u>
Mutaties in het boekjaar						
- herclassificatie aanschaf	0	0	0	0	0	0
- herclassificatie afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- investeringen	0	0	3.147	0	1.638	4.785
- afschrijvingen	0	0	1.574	0	0	1.574
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	667	0	0	667
cumulatieve afschrijvingen	0	0	166	0	0	166
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>501</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>501</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.072</u>	<u>0</u>	<u>1.638</u>	<u>2.710</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	0	0	38.476	0	1.638	40.114
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	34.929	0	0	34.929
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.547</u>	<u>0</u>	<u>1.638</u>	<u>5.185</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	-	-	20 - 33½ %	20,0%	-	

1.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting €	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa €	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa €	Totaal €
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	658.157	232.629	376.100	16.577	0	1.283.463
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	468.311	223.628	277.311	0	0	969.250
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>189.846</u>	<u>9.001</u>	<u>98.789</u>	<u>16.577</u>	<u>0</u>	<u>314.213</u>
Mutaties in het boekjaar						
- herclassificatie aanschaf	13.630	0	0	-13.630	0	0
- herclassificatie afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- investeringen	0	29	21.618	9.609	0	31.256
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	24.178	2.237	28.811	0	0	55.226
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	15.845	0	0	15.845
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	15.585	0	0	15.585
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>260</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>260</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-10.548</u>	<u>-2.208</u>	<u>-7.453</u>	<u>-4.021</u>	<u>0</u>	<u>-24.230</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	671.787	232.658	381.873	12.556	0	1.298.874
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	492.489	225.865	290.537	0	0	1.008.891
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>179.298</u>	<u>6.793</u>	<u>91.336</u>	<u>12.556</u>	<u>0</u>	<u>289.983</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2½ / 5 / 10 %	6 ¾ %	10 - 33¼ %	-	-	

1.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	0	2.792	0	0	0	114	3.013	0	13.304	19.223
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0	983	0	0	983
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Acquisities van deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwe/vervallen consolidaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	382	245	0	4.982	5.609
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	-839	-839
(Terugname) waardeverminderingen	0	5	0	0	0	-114	-161	0	-3.719	-3.989
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>2.797</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>382</u>	<u>4.080</u>	<u>0</u>	<u>13.728</u>	<u>20.987</u>

1.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2023

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
ING	1-mei-89	22.689	40	Onderhands	1,05%	3.971	0	567	3.404	569	6	lineair	567	rijksgarantie
ING	15-sep-89	22.689	40	Onderhands	1,15%	3.971	0	567	3.404	569	6	lineair	567	rijksgarantie
BNG	23-jan-91	22.689	40	Onderhands	0,00%	5.106	0	567	4.539	1.704	7	lineair	567	rijksgarantie
BNG	15-dec-15	32.667	24	Onderhands	2,74%	23.334	0	1.334	22.000	15.335	16	lineair	1.334	hypotheek
BNG	15-dec-15	17.000	25	Onderhands	2,79%	12.335	0	666	11.669	8.339	17	lineair	666	hypotheek
BNG	15-dec-15	34.000	25	Onderhands	2,79%	24.663	0	1.334	23.329	16.654	17	lineair	1.334	hypotheek
BNG	15-dec-15	8.882	19	Onderhands	2,03%	5.902	0	460	5.442	2.995	11	annuïteit	470	hypotheek
Totaal langlopende leningen						<u>79.282</u>	<u>0</u>	<u>5.495</u>	<u>73.787</u>	<u>46.165</u>			<u>5.505</u>	

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST EN VERLIESREKENING

1.1.10.1 GESEGMENTEERDE WINST EN VERLIESREKENING OVER 2023

SEGMENT 1 Patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek collectief gefinancierd

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	854.031	795.860
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van langdurige zorg	16.663	10.910
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	70.853	65.498
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	122.633	111.134
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	<u>80.647</u>	<u>63.227</u>
	1.144.827	1.046.629
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	<u>215.472</u>	<u>197.112</u>
Netto omzet	1.360.299	1.243.741
Overige bedrijfsopbrengsten	100.886	103.100
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.461.185</u>	<u>1.346.841</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	85.526	79.591
Lonen en salarissen	607.071	550.382
Sociale lasten	68.123	62.578
Pensioenlasten	81.344	84.810
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	50.843	51.016
Overige bedrijfskosten	<u>524.912</u>	<u>491.107</u>
Som der bedrijfslasten	1.417.819	1.319.484
BEDRIJFSRESULTAAT	43.366	27.357
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	10.929	498
Rentelasten en soortgelijke kosten	-1.826	-3.657
RESULTAAT VOOR BELASTING	<u>52.469</u>	<u>24.198</u>
Belastingen	0	0
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	<u>0</u>	<u>1.189</u>
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>52.469</u></u>	<u><u>25.387</u></u>

1.1.10.1 GESEGMENTEERDE WINST EN VERLIESREKENING OVER 2023

SEGMENT 2 Tweede, derde en vierde geldstroom

	2023	2022
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	0	0
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van langdurige zorg	0	0
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	0	0
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	0	0
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	-2	-40
Netto omzet	<u>-2</u>	<u>-40</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	136.468	130.017
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>136.466</u>	<u>129.977</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	9.054	7.176
Lonen en salarissen	68.919	64.274
Sociale lasten	8.696	8.188
Pensioenlasten	9.037	9.629
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	46.191	44.995
Som der bedrijfslasten	<u>141.897</u>	<u>134.262</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-5.431	-4.285
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	0	0
RESULTAAT VOOR BELASTING	<u>-5.431</u>	<u>-4.285</u>
Belastingen	0	0
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-5.431</u></u>	<u><u>-4.285</u></u>

1.1.10.1 GESEGMENTEERDE WINST EN VERLIESREKENING OVER 2023

SEGMENT 3 Overige activiteiten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
Zorgverzekeringswet	0	0
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van langdurige zorg	0	0
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	0	0
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	0	0
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	12.167	11.209
	<u>12.167</u>	<u>11.209</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	2.296	1.813
Netto omzet	<u>14.463</u>	<u>13.022</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	30.921	49.271
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>45.384</u>	<u>62.293</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	2.674	7.069
Lonen en salarissen	14.943	17.603
Sociale lasten	2.228	2.811
Pensioenlasten	2.878	2.460
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	235	322
Overige bedrijfskosten	24.934	28.119
Som der bedrijfslasten	<u>47.892</u>	<u>58.384</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-2.508	3.909
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2.305	24
Rentelasten en soortgelijke kosten	-3.675	-3.572
RESULTAAT VOOR BELASTING	<u>-3.878</u>	<u>361</u>
Belastingen	0	0
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	15.852	587
RESULTAAT BOEKJAAR	<u>11.974</u>	<u>948</u>
Aandeel derden in groepsresultaat	-176	-1.851
RESULTAAT BOEKJAAR TOEREKENBAAR AAN UMC UTRECHT	<u><u>11.798</u></u>	<u><u>-903</u></u>

1.1.10.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde winst en verliesrekeningen:		
SEGMENT 1 Patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek collectief gefinancierd	52.469	25.387
SEGMENT 2 Tweede, derde en vierde geldstroom	-5.431	-4.285
SEGMENT 3 Overige activiteiten	11.798	-903
	<u>58.836</u>	<u>20.199</u>
Resultaat volgens geconsolideerde winst en verliesrekening	<u>58.836</u>	<u>20.199</u>

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST EN VERLIESREKENING

BATEN

16. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Zorgverzekeringswet	854.031	795.860
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg	16.663	10.910
Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties	70.853	65.498
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	122.633	111.134
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	92.814	74.436
Totaal	<u>1.156.994</u>	<u>1.057.838</u>

16.1 Zorgverzekeringswet

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De baten zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:</i>		
Gefactureerde omzet DBC-zorgproducten	512.940	476.511
Mutatie onderhanden werk DBC zorgproducten en voorziening onderhanden werk	4.014	-1.311
Gefactureerde omzet GGZ	17.505	16.855
Dure geneesmiddelen	201.879	197.477
Add-on zorgproducten	73.195	59.810
Overige zorgproducten	44.498	46.518
Totaal opbrengsten zorgverzekeringswet	<u>854.031</u>	<u>795.860</u>

Toelichting:

De toename van de opbrengsten zorgverzekeringswet wordt met name veroorzaakt door indexaties en herijking oude jaren.

De heffingsgrondslag van het macrobeheersinstrument bedraagt € 837 miljoen (2022: € 779 miljoen). Voor de nadere berekening en toelichting verwijzen wij naar de "Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa" onder 1.1.5.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST EN VERLIESREKENING

BATEN

16.2 Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg

De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg zijn als volgt samengesteld:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Subsidie opschaling curatieve zorg	10.870	4.976
Subsidie KiPZ	5.793	5.934
Totaal subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies	<u>16.663</u>	<u>10.910</u>

Toelichting:

De subsidie opschaling curatieve zorg is bestemd voor de behandeling van COVID-19-patiënten en non-COVID-19-patiënten en heeft betrekking op de periode van 1 juli 2020 tot en met 31 december 2022. Vanwege onduidelijkheid en onzekerheid omtrent de verantwoording heeft het UMC Utrecht in 2022 een inschatting gemaakt van de te verantwoorden subsidie. In 2023 heeft de definitieve afwikkeling plaatsgevonden.

De subsidieregeling Kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg (KiPZ) ondersteunt de zorginstellingen bij het investeren in, door vergrijzing en toenemend gebruik van technologie, noodzakelijke ontwikkelingen binnen de steeds complexer wordende zorg. De KiPZ zal in de toekomst vervangen worden door het nieuwe financiële instrumentarium Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (TAZ).

16.3 Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties

De baten beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	66.058	62.030
Calamiteiten hospitaal	2.068	1.849
Coördinatie traumaketenzorg	2.644	1.539
Overig	83	80
Totaal beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties	<u>70.853</u>	<u>65.498</u>

Toelichting:

De beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties betreft m.n. de beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen t.b.v. het opleiden van medisch personeel.

16.4 Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg

De baten beschikbaarheidsbijdrage academische zorg zijn als volgt samengesteld:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Subsidie academische zorg	115.539	105.100
Kapitaallasten	7.094	6.034
Totaal beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	<u>122.633</u>	<u>111.134</u>

Toelichting:

De beschikbaarheidsbijdrage academische zorg betreft de bijdrage voor het uitvoeren van topreferente zorg, innovatieve zorg en de ontwikkeling van nieuwe vormen van diagnostiek en behandeling. De stijging ten opzichte van 2022 is het gevolg van de gestegen indexeringen en demografische groei.

16.5 Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening zijn als volgt samengesteld:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Zorgprestaties tussen instellingen	10.801	11.028
Niet gebudgeteerde zorgprestaties	18.484	13.623
Overige zorgprestaties	63.529	49.785
	<u>92.814</u>	<u>74.436</u>

Toelichting:

De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening bestaat met name uit opbrengsten van de poli-apotheek, opbrengsten uit bijzondere tandheelkunde, wederzijdse dienstverlening tussen instellingen en niet gecontracteerde zorg.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST EN VERLIESREKENING

BATEN

17. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

<i>De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:</i>	2023	2022
	€	€
Rijksbijdrage werkplaatsfunctie en medische faculteit van UMC's	198.278	182.173
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	607	945
Overige subsidies	18.881	15.767
	<u>217.766</u>	<u>198.885</u>

Toelichting:

De toename van de subsidies is vooral het gevolg van indexeringen. Er is verder geen sprake van significante wijzigingen in subsidiestromen of subsidievoorwaarden ten opzichte van voorgaand jaar.

18. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De overige bedrijfsopbrengsten (niet uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten) zijn als volgt samengesteld:</i>	2023	2022
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek)	262.582	272.763
Overige opbrengsten	5.693	9.625
Totaal	<u>268.275</u>	<u>282.388</u>

Toelichting:

De afname wordt met name veroorzaakt door de afname van onderzoeksprojecten a.g.v. de verkoop van Julius Clinical Research BV.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST EN VERLIESREKENING

LASTEN

19. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

<i>De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten zijn als volgt samengesteld:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Personeel niet in loondienst	67.987	64.756
Opleidingskosten personeel	11.532	13.198
Schoonmaakkosten	3.363	3.084
Afvalverwerking	812	846
Waskosten door derden	1.905	1.680
Medisch onderzoek extern	1.212	841
Onderlinge dienstverlening door derden	7.361	7.423
Labonderzoek extern	3.082	2.008
Totaal	<u><u>97.254</u></u>	<u><u>93.836</u></u>

Toelichting:

De toename van kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten is hoofdzakelijk het gevolg van inflatie.

20. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Lonen en salarissen	690.933	632.259
Sociale lasten	79.047	73.577
Pensioenpremies	93.259	96.899
Totaal personeelskosten	<u><u>863.239</u></u>	<u><u>802.735</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek collectief gefinancierd	8.110	8.059
Tweede, derde en vierde geldstroom	1.117	1.129
Overige activiteiten	135	274
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>9.362</u></u>	<u><u>9.462</u></u>

Toelichting:

De totale personeelskosten zijn gestegen, met name als gevolg van de CAO impact en de dotaties aan de personele voorzieningen.

De bezoldiging (inclusief pensioenlasten) van de huidige en gewezen bestuursleden bedroeg € 0,95 miljoen (2022: € 0,92 miljoen). De bezoldiging van de huidige en gewezen leden van de raad van toezicht bedroeg € 0,14 miljoen (2022: € 0,14 miljoen).

Voor de uitkering bij beëindiging van het dienstverband van gewezen bestuursleden wordt verwezen naar de specificatie zoals deze is opgenomen onder 1.1.10.28.

Er zijn in het boekjaar geen andere bestuurdersbeloningen betaalbaar op termijn dan wel winstdelingen ten laste van het UMC Utrecht gekomen.

Voor de bezoldiging van de individuele (ex)leden van de raad van bestuur en raad van toezicht, conform de door de minister van VWS gegeven aanwijzingen inzake bestuurdersbeloningen in de jaarverslaglegging, wordt verwezen naar de specificatie zoals deze is opgenomen onder 1.1.10.28. Het UMC Utrecht voldoet aan de bepalingen van de Wet Normering Topinkomens.

Het aantal medewerkers van het UMC Utrecht werkzaam in het buitenland waarvoor geen loonheffing in Nederland wordt afgedragen bedraagt 0 (2022:0). Het aantal medewerkers binnen de overige activiteiten is afgenomen door de verkoop van Julius Clinical Research BV.

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST EN VERLIESREKENING

LASTEN

21. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.574	1.260
- materiële vaste activa	55.326	55.903
- mutatie investeringssubsidie	-5.822	-5.825
Totaal afschrijvingen	<u>51.078</u>	<u>51.338</u>

Toelichting:

Er is in tegenstelling tot 2021 in 2022 geen sprake geweest van versnelde of gewijzigde afschrijvingen van vaste activa. De impact hiervan heeft in de jaarrekening 2021 € 3,4 miljoen bedragen.

22. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.955	10.337
Algemene kosten	105.131	105.977
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	398.653	382.157
Onderhoud en energiekosten	35.824	25.418
Huur en leasing	12.536	12.325
Andere personeelskosten	27.029	22.945
Overige kosten	6.909	5.062
Totaal overige bedrijfskosten	<u>596.037</u>	<u>564.221</u>

Toelichting:

De toename van de patiënt- en bewonersgebonden kosten wordt met name verklaard door een toename van de verstrekkingen van (dure) geneesmiddelen (zie ook toename van de opbrengsten overige zorgprestaties).

De stijging van de energiekosten wordt veroorzaakt door het gunstige energiecontract voor 2022 en de toegenomen energieprijzen voor het contract 2023.

De stijging in de andere personeelskosten wordt veroorzaakt door o.a. de toename van de kosten voor het fietsplan en de toename van de kosten a.g.v. de aanwending CAO a la carte a.g.v. de CAO stijging.

23. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rentebaten	11.039	409
Ontvangen dividenden	110	113
Aandeel in winst van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	15.852	1.776
Gerealiseerde waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Ongerealiseerde waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	2.085	0
Subtotaal financiële baten	<u>29.086</u>	<u>2.298</u>
Rentelasten	-1.921	-2.835
Aandeel in verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	0	0
Gerealiseerde waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-3.580	-1.184
Ongerealiseerde waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	-3.210
Subtotaal financiële lasten	<u>-5.501</u>	<u>-7.229</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>23.585</u>	<u>-4.931</u>

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST EN VERLIESREKENING

LASTEN

Toelichting:
 Het totaal aan financiële baten en lasten (per saldo baat) is verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar, dit komt met name door de verkoop van een deelneming in 2023 en de toegenomen rente vergoeding op de banksaldi. De RvB is voornemens middelen uit de opbrengst van de verkoop van de deelneming in te zetten om de continuïteit van klinisch onderzoek te borgen.

24. Belastingen

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Belastingen	0	0
Totaal belastingen	0	0

Toelichting:
 Eventuele verschillen tussen de commerciële en fiscale balanswaardering van de UMC Holding B.V. die leiden tot een belastinglatentie worden niet gewaardeerd in de balans in het geval van een latente belastingvordering tenzij er een gerede verwachting is dat deze gerealiseerd kan worden.
 Het saldo van de verrekenbare verliezen van de UMC Utrecht Holding B.V. t/m 2021 bedraagt € 4,4 mio.

25. Bijzondere posten in het resultaat

Toelichting:
 Bewegingen met een opmerkelijk karakter zijn naast de verkoop van Julius Clinical Research B.V., indien relevant, toegelicht bij de betreffende posten.

26. Honoraria accountant

	2023	2022
	€	€
De honoraria van de accountant zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	586	585
2 Overige controlewerkzaamheden	1.219	546
3 Fiscale advisering	23	9
4 Niet-controlediensten	866	532
Totaal honoraria accountant	2.694	1.672

Toelichting:
 De honoraria van de accountant zijn bepaald op basis van de in het boekjaar vastgelegde facturen. De overige controlewerkzaamheden en de niet-controlediensten betreffen specifieke controles en overeengekomen specifieke werkzaamheden op deelverantwoordingen ten behoeve van onder andere verzekeraars en eindverantwoordingen van onderzoeksprojecten ten behoeve van subsidieverstrekkingen. In 2023 zijn er meer projecten afgerond waarbij de accountant betrokken was. Daarnaast zijn er eenmalige werkzaamheden verricht ter bepaling van de kostprijzen voor verrichtingen ten behoeve van onderzoeksprojecten.

27. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is hierna onder punt 28 opgenomen

28. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Bezoldiging bestuurders en toezichhouders

De bezoldiging van de bestuurders van de zorginstelling over het jaar 2023 is als volgt:

bedragen x € 1	prof. dr. M.M.E. Schneider *	prof. dr. A.W. Hoes	drs. J.W.R. van Lunteren	drs. J.C.E. Kursten
1 Functiegegevens	Voorzitter raad van bestuur	Vice-voorzitter raad van bestuur, decaan	Lid raad van bestuur	Lid raad van bestuur
2 Aanvang functievervulling in 2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023
3 Einde functievervulling in 2023	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2023
4 Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
5 Dienstbetrekking?	J	J	J	J
Bezoldiging				
6 Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	€ 254.749	€ 200.436	€ 200.466	€ 200.423
7 Beloning betaalbaar op termijn	€ 22.751	€ 22.564	€ 22.534	€ 22.577
8 <i>Subtotaal</i>	€ 277.500	€ 223.000	€ 223.000	€ 223.000
9 Individueel WNT-maximum	€ 277.500	€ 223.000	€ 223.000	€ 223.000
9b Individueel WNT-maximum o.g.v. overgangsrecht bedrag overschrijding toegestaan o.g.v. overgangsrecht				
10 -/- Onverschuldigde betaald bedrag				
11 Totaal bezoldiging	€ 277.500	€ 223.000	€ 223.000	€ 223.000
12 Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan				
13 Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling				
Gegevens 2022				
14 Aanvang functievervulling in 2022	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022
15 Einde functievervulling in 2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022
16 Omvang dienstverband 2022 (in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
17 Dienstbetrekking?	J	J	J	J
18 Beloning plus belastbare kostenvergoedingen	€ 243.520	€ 191.695	€ 191.724	€ 191.284
19 Beloningen betaalbaar op termijn	€ 26.080	€ 24.305	€ 24.276	€ 24.716
20 <i>Subtotaal</i>	€ 269.600	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000
21a Individueel WNT-maximum	€ 269.600	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000
21b Individueel WNT-maximum o.g.v. overgangsrecht				
22 Totaal bezoldiging	€ 269.600	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000

* prof. dr. M.M.E. Schneider is per 01-11-2015 voorzitter van de raad van bestuur, de hoogte van de bezoldiging is goedgekeurd door de Minister BZK
In 2023 heeft geen van de bestuurders inkomsten verworven uit aan het UMC Utrecht gelieerde organisaties.
Voor de overige functies wordt verwezen naar het Curriculum Vitae op de website van het UMC Utrecht.

De bezoldiging van de Raad van Toezicht over 2023 is als volgt:

bedragen x € 1		drs. C.E. Princen	prof. dr. M. de Visser	drs. ir. A.H.P. Kregting	J.H. van Gelder	prof. mr. dr. B.A.M. The
1 Functiegegevens		Voorzitter raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht
2	Aanvang functievervulling in 2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023
3	Einde functievervulling in 2023	28-2-2023	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2023
Bezoldiging						
4	Totale bezoldiging	€ 5.407	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300
5	Individueel WNT-maximum	€ 5.407	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300
6	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
7	Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan					
8	Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling					
9 Gegevens 2022						
10	Aanvang functievervulling in 2022	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022	1-1-2022
11	Einde functievervulling in 2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022
12	Totaal bezoldiging 2022	€ 32.400	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600
13	individueel WNT-maximum	€ 32.400	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600

bedragen x € 1		drs. D. del Canho	ir. H.M.T. Broeders	drs. M.B.E. Maarsen
1 Functiegegevens		Lid raad van toezicht	Voorzitter raad van toezicht	Lid raad van toezicht
2	Aanvang functievervulling in 2023	1-1-2023	1-6-2023	1-9-2023
3	Einde functievervulling in 2023	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2023
Bezoldiging				
4	Totale bezoldiging	€ 22.300	€ 19.612	€ 7.454
5	Individueel WNT-maximum	€ 22.300	€ 19.612	€ 7.453
6	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ 0		
7	Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
8	Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			
9 Gegevens 2022				
10	Aanvang functievervulling in 2022	1-5-2022		
11	Einde functievervulling in 2022	31-12-2022		
12	Totaal bezoldiging 2022	€ 14.496		
13	individueel WNT-maximum	€ 14.499		

Toelichting:

Voor de nevenfuncties wordt verwezen naar het Curriculum Vitae op de website van het UMC Utrecht.

Uitkeringen aan topfunctionarissen wegens beëindiging dienstverband

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband van de bestuurders van de zorginstelling over het jaar 2023 hebben niet plaatsgevonden.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Bezoldiging niet topfunctionarissen

Bedragen x € 1

Functie	Functiecategorie	Aanvang functievervulling in 2023	Einde functievervulling in 2023	Omvang dienstverband (in fte) in 2023	Beloning plus belastbare kostenvergoeding in 2023	Beloningen betaalbaar op termijn	Totaal bezoldiging 2023	Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging (naar rato dtp)	Verplichte motivering ingeval overschrijding
niet van toepassing in 2023									

Functie	Functiecategorie	Aanvang functievervulling in 2022	Einde functievervulling in 2022	Omvang dienstverband (in fte) in 2022	Beloning plus belastbare kostenvergoeding in 2022	Beloningen betaalbaar op termijn	Totaal bezoldiging 2022
A) Medewerker F1-F18	Hoogleraar 1 (was Hoogleraar B)	1-1-2022	31-12-2022	1,0	€ 217.608,63	€ 0,00	€ 217.608,63

Toelichting:

Voor deze persoon geldt dat de afspraken nog stammen uit de tijd dat deze persoon werkzaam was als topfunctionaris binnen UMC Utrecht.

1.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

bedragen in duizenden euro's

ACTIVA	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
A Vaste activa			
I Immateriële vaste activa	1		
1 concessies, vergunningen en intellectuele eigendom		3.509	1.943
2 vooruitbetalingen op immateriële vaste activa		1.638	0
Totaal immateriële vaste activa		<u>5.147</u>	<u>1.943</u>
II Materiële vaste activa	2		
1 bedrijfsgebouwen en -terreinen		179.297	189.845
2 machines en installaties		6.421	8.587
3 andere vaste bedrijfsmiddelen		90.890	98.113
4 vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		12.556	16.577
Totaal materiële vaste activa		<u>289.164</u>	<u>313.122</u>
III Financiële vaste activa	3		
1 deelnemingen in groepsmaatschappijen		29.291	19.945
2 overige vorderingen		12.952	12.791
Totaal financiële vaste activa		<u>42.243</u>	<u>32.736</u>
B Vlottende activa			
I Voorraden	4		
1 gereed product en handelsgoederen		16.792	16.045
2 vooruitbetaald op voorraden		1.114	1.349
Totaal voorraden		<u>17.906</u>	<u>17.394</u>
II Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	5	21.689	21.259
III Vorderingen	6		
1 op handelsdebiteuren		85.050	83.556
2 op groepsmaatschappijen		448	406
3 overige vorderingen		227.593	210.439
4 overlopende activa		17.069	16.089
Totaal vorderingen		<u>330.160</u>	<u>310.490</u>
IV Effecten	7	0	0
V Liquide middelen	8	434.705	339.322
C Totaal activa		<u>1.141.014</u>	<u>1.036.266</u>

De toelichtingen op pagina 214 tot en met 222 maken integraal deel uit van deze enkelvoudige jaarrekening.

1.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

bedragen in duizenden euro's

PASSIVA	Ref.	31-dec-23	31-dec-22 *
D Eigen vermogen	9		
I Gestort en opgevraagd kapitaal		1	1
II Bestemmingsreserves		182.228	146.572
III Overige reserves		304.595	283.691
Totaal eigen vermogen		<u>486.824</u>	<u>430.264</u>
E Voorzieningen	10		
1 overige		75.845	57.727
Totaal voorzieningen		<u>75.845</u>	<u>57.727</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11		
1 schulden aan banken		68.282	73.789
2 overige schulden		23.645	29.142
Totaal langlopende schulden		<u>91.927</u>	<u>102.931</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	12		
1 schulden aan banken		5.505	5.495
2 vooruitontvangen op bestellingen		382	521
3 schulden aan leveranciers en handelskredieten		42.684	32.110
4 schulden aan groepsmaatschappijen		109	280
5 belastingen en premies sociale verzekeringen		39.703	6.219
6 overige schulden		383.388	371.327
7 overige passiva		14.647	29.392
Totaal kortlopende schulden		<u>486.418</u>	<u>445.344</u>
H Totaal passiva		<u>1.141.014</u>	<u>1.036.266</u>

De toelichtingen op pagina 214 tot en met 222 maken integraal deel uit van deze enkelvoudige jaarrekening.

* *Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 165.*

1.1.12 ENKELVOUDIGE WINST EN VERLIESREKENING OVER 2023

bedragen in duizenden euro's

	<u>Ref.</u>	<u>2023</u>	<u>2022 *</u>
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	15		
Zorgverzekeringswet		854.031	795.860
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van langdurige zorg		16.663	10.910
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		70.853	65.498
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg		122.633	111.134
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		80.646	63.228
		<u>1.144.826</u>	<u>1.046.630</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	16	215.470	197.071
Netto omzet		<u>1.360.296</u>	<u>1.243.701</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	17	238.121	236.152
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>1.598.417</u>	<u>1.479.853</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	18	94.580	86.767
Lonen en salarissen	19	676.273	614.989
Sociale lasten	19	76.819	70.766
Pensioenlasten	19	90.381	94.439
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	50.843	51.016
Overige bedrijfskosten	21	571.410	536.484
Som der bedrijfslasten		<u>1.560.306</u>	<u>1.454.461</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		38.111	25.392
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	22	10.929	385
Rentelasten en soortgelijke kosten	22	-1.826	-2.754
RESULTAAT VOOR BELASTING		<u>47.214</u>	<u>23.023</u>
Belastingen	23	0	0
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	22	9.346	2.155
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>56.560</u>	<u>25.178</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2023</u>	<u>2022</u>
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve budgetsaldi investeringen		18.803	7.549
Bestemmingsreserve budgetsaldi divisies		12.026	2.393
Bestemmingsreserve deelnemingen		9.346	-3.244
Bestemmingsreserve overig		-4.519	5.990
Algemene / overige reserves		20.904	12.490
		<u>56.560</u>	<u>25.178</u>

De toelichtingen op pagina 227 tot en met 230 maken integraal deel uit van deze enkelvoudige jaarrekening

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 165.

1.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Er zijn geen afwijkingen van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Voor de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling verwijzen wij derhalve naar 1.1.4.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	3.509	1.943
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	0	0
Vooruitbetalingen op immateriële activa	1.638	0
Totaal immateriële vaste activa	5.147	1.943
	2023	2022
	€	€
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
Boekwaarde per 1 januari	1.943	1.625
Bij: investeringen	4.760	1.557
Af: afschrijvingen	1.556	1.239
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	5.147	1.943

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.15.

2. Materiële vaste activa

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	179.297	189.845
Machines en installaties	6.421	8.587
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	90.890	98.113
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	12.556	16.577
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	289.164	313.122
	2023	2022
	€	€
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
Boekwaarde per 1 januari	313.122	314.375
Bij: investeringen	31.151	54.349
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	55.009	55.269
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	100	333
Boekwaarde per 31 december	289.164	313.122

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.16.

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van EUR 285 miljoen (2022: EUR 285 miljoen) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen. Voor een nadere toelichting van deze leningen wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 1.1.18.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	29.291	19.945
Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	0	0
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	0	0
Overige effecten	0	0
Overige vorderingen	12.952	12.791
Totaal financiële vaste activa	<u><u>42.243</u></u>	<u><u>32.736</u></u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	32.736	35.659
Kapitaalstortingen	0	0
Resultaat deelnemingen	9.346	1.756
Ontvangen dividend	0	-5.000
Verstreckte leningen	1.000	1.125
Aflossing leningen	-839	-2.802
(Terugname) waardeverandering	0	1.998
Amortisatie (dis)agio	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>42.243</u></u>	<u><u>32.736</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.17.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
UMC Utrecht Holding B.V., Utrecht	houdstermaatschappij	21	100%	29.291	9.346

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Gereed product en handelsgoederen:		
Voorraad apotheek	13.286	11.938
Overige voorraden	3.506	4.107
Vooruitbetaald op voorraden	1.114	1.349
Totaal voorraden	<u>17.906</u>	<u>17.394</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Op de voorraden is geen voorziening voor incourantheid noodzakelijk geacht.

Op de voorraden is geen pandrecht gevestigd of zekerheid gesteld voor de langlopende schulden.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	66.698	62.684
Af: ontvangen voorschotten	-45.009	-41.425
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	<u>21.689</u>	<u>21.259</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

6. Vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>		<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
Vorderingen op debiteuren		85.050	83.556
Vorderingen op groepsmaatschappijen		448	406
Overige vorderingen:			
	Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	123.542	129.340
	Onderhanden 3e en 4e geldstroom onderzoeksprojecten	43.505	40.561
	Nog te ontvangen bedragen	26.218	24.603
	Overige vorderingen	31.846	15.935
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.482	0
Overlopende activa	Vooruitbetaalde bedragen	17.069	16.089
Totaal vorderingen		<u>330.160</u>	<u>310.490</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

7. Effecten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Effecten	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

In het treasury beleid is vastgelegd dat het UMC Utrecht geen effecten houdt.

8. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bankrekeningen	434.703	339.319
Kassen	2	3
Totaal liquide middelen	<u>434.705</u>	<u>339.322</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	1	1
Bestemmingsreserves	182.228	146.572
Overige reserves	304.595	283.691
Totaal eigen vermogen	<u>486.824</u>	<u>430.264</u>

Gestort en opgevraagd kapitaal

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Kapitaal	1	0	0	1
Totaal getsort en opgevraagd kapitaal	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Bestemmingsreserves:				
Budgetsaldi investeringen	48.905	7.549	0	56.454
Budgetsaldi divisies	32.091	2.393	0	34.484
Deelnemingen	23.189	-3.244	0	19.945
Overig	29.699	5.990	0	35.689
Totaal bestemmingsreserves	<u>133.884</u>	<u>12.688</u>	<u>0</u>	<u>146.572</u>

Overige reserves

	Saldo per 1-jan-22	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-22
	€	€	€	€
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
Overige reserves:				
Reserve Onderwijs en Onderzoek	40.149	4.684	0	44.833
Reserve aanvaardbare kosten	132.252	17.079	0	149.331
Overig	98.800	-9.273	0	89.527
Totaal algemene en overige reserves	<u>271.201</u>	<u>12.490</u>	<u>0</u>	<u>283.691</u>

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Gestort en opgevraagd kapitaal

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
	€	€	€	€
Kapitaal	1	0	0	1
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Budgetsaldi investeringen	56.454	18.803	0	75.257
Budgetsaldi divisies	34.484	12.026	0	46.510
Deelnemingen	19.945	9.346	0	29.291
Overig	35.689	-4.519	0	31.170
Totaal bestemmingsreserves	<u>146.572</u>	<u>35.656</u>	<u>0</u>	<u>182.228</u>

Overige reserves

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>				
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Reserve Onderwijs en Onderzoek	44.833	5.193	0	50.026
Reserve aanvaardbare kosten	149.331	21.142	0	170.473
Overig	89.527	-5.431	0	84.096
Totaal overige reserves	<u>283.691</u>	<u>20.904</u>	<u>0</u>	<u>304.595</u>

Toelichting:

Net als in voorgaande jaren muteert het eigen vermogen in beginsel alleen als gevolg van de bestemming van het resultaat.

Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2023 bedraagt EUR 486,8 miljoen (2022: EUR 430,3 miljoen).

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2023 en resultaat over 2023

<i>De specificatie is als volgt :</i>	Eigen vermogen	Resultaat
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	486.824	56.560
Prof. Fritz Redl. School	1.110	91
Gezondheidscentrum Leidsche Rijn	5.271	363
Stichting WKZ-Fonds	24.256	1.602
Julius Clinical Research B.V.	0	220
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	517.461	58.836

Toelichting:

Het verschil tussen geconsolideerd en enkelvoudig vermogen wordt voornamelijk veroorzaakt door de vermogens van de proportioneel geconsolideerde stichtingen, waarin het UMC Utrecht wél een zeggenschapsbelang doch geen kapitaalbelang heeft. Als gevolg hiervan zijn deze stichtingen niet in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen onder de financiële vaste activa.

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€	€
Overige:					
- persoonlijk budget	404	0	0	0	404
- wachtgelden	9.503	7.597	5.794	0	11.306
- gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid	14.730	4.043	2.696	0	16.077
- transitierегeling	2.434	2.668	2.208	0	2.894
- jubileumverplichtingen	7.048	756	761	0	7.043
- reorganisatie	3.275	0	0	3.075	200
- generatierегeling	13.454	19.742	3.464	0	29.732
- zware beroepenregeling	1.800	199	419	0	1.580
- onverzekerde aansprakelijkheid	5.079	2.500	897	73	6.609
Totaal voorzieningen	57.727	37.505	16.239	3.148	75.845

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-23

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	17.032
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	58.813
hiervan > 5 jaar	13.577

Toelichting per categorie voorziening:

Voor overige toelichtingen verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Schulden aan banken	68.282	73.789
Investeringsubsidies	23.645	29.142
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>91.927</u>	<u>102.931</u>

Het verloop schulden aan banken is als volgt weer te geven:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Stand per 1 januari	79.284	84.770
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	5.495	5.486
Stand per 31 december	<u>73.789</u>	<u>79.284</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	5.505	5.495
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>68.284</u>	<u>73.789</u>

Het verloop investeringsubsidies is als volgt weer te geven:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Stand per 1 januari	34.342	35.111
Bij: nieuwe subsidies	229	5.248
Af: vrijvallen	5.666	6.017
Stand per 31 december	<u>28.905</u>	<u>34.342</u>
Af: mutatie komend boekjaar	5.260	5.200
Stand investeringsubsidies per 31 december	<u>23.645</u>	<u>29.142</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	10.765	10.695
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	91.927	102.931
hiervan > 5 jaar	48.257	57.707

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de langlopende schulden wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.18.

1.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Schulden aan banken		
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	5.505	5.495
Vooruit ontvangen op bestellingen	382	521
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	42.684	32.110
Schulden aan groepsmaatschappijen	109	280
Belastingen en premies sociale verzekeringen	39.703	6.219
Overige schulden		
Te verrekenen overfinanciering uit hoofde van DBC's/DBC zorgproducten	21.296	35.755
Te muteren investeringssubsidies	5.260	5.200
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars oude jaren	84.356	69.037
Vooruitontvangen 3e en 4e geldstroomprojecten	168.027	147.511
Vakantiegeld	26.182	23.949
Vakantiedagen	36.513	42.120
Nog te betalen kosten	41.754	47.755
Overige overlopende passiva	14.647	29.392
Totaal overige kortlopende schulden	<u>486.418</u>	<u>445.344</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

13. Financiële instrumenten

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	0	0	34.911	0	0	34.911
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	32.968	0	0	32.968
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.943</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.943</u>
Mutaties in het boekjaar						
- herclassificatie aanschaf	0	0	0	0	0	0
- herclassificatie afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- investeringen	0	0	3.122	0	1.638	4.760
- afschrijvingen	0	0	1.556	0	0	1.556
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.566</u>	<u>0</u>	<u>1.638</u>	<u>3.204</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	0	0	38.033	0	1.638	39.671
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	34.524	0	0	34.524
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.509</u>	<u>0</u>	<u>1.638</u>	<u>5.147</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>			20 - 33¼ %	20,0%		

1.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	658.157	229.161	373.576	16.577	0	1.277.471
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	468.312	220.574	275.463	0	0	964.349
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>189.845</u>	<u>8.587</u>	<u>98.113</u>	<u>16.577</u>	<u>0</u>	<u>313.122</u>
Mutaties in het boekjaar						
- herclassificatie aanschaf	13.630	0	0	-13.630	0	0
- herclassificatie afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- investeringen	0	0	21.542	9.609	0	31.151
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	24.178	2.166	28.665	0	0	55.009
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	15.272	0	0	15.272
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	15.172	0	0	15.172
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>100</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>100</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-10.548</u>	<u>-2.166</u>	<u>-7.223</u>	<u>-4.021</u>	<u>0</u>	<u>-23.958</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	671.787	229.161	379.846	12.556	0	1.293.350
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	492.490	222.740	288.956	0	0	1.004.186
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>179.297</u>	<u>6.421</u>	<u>90.890</u>	<u>12.556</u>	<u>0</u>	<u>289.164</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2½ / 5 / 10 %	6 %	10 - 33½ %	-	-	

1.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	19.945	0	0	0	0	0	0	0	12.791	32.736
Kapitaalstortingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	9.346	0	0	0	0	0	0	0	0	9.346
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Acquisities van deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwe/vervallen consolidaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000	1.000
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	-839	-839
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>29.291</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>12.952</u>	<u>42.243</u>

1.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2023 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
ING	1-mei-89	22.689	40	Onderhands	1,05%	3.971	0	567	3.404	569	6	lineair	567	rijksgarantie
ING	15-sep-89	22.689	40	Onderhands	1,15%	3.971	0	567	3.404	569	6	lineair	567	rijksgarantie
BNG	23-jan-91	22.689	40	Onderhands	0,00%	5.106	0	567	4.539	1.704	7	lineair	567	rijksgarantie
BNG	15-dec-15	32.667	24	Onderhands	2,74%	23.334	0	1.334	22.000	15.335	16	lineair	1.334	hypotheek
BNG	15-dec-15	17.000	25	Onderhands	2,79%	12.335	0	666	11.669	8.339	17	lineair	666	hypotheek
BNG	15-dec-15	34.000	25	Onderhands	2,79%	24.663	0	1.334	23.329	16.654	17	lineair	1.334	hypotheek
BNG	15-dec-15	8.882	19	Onderhands	2,03%	5.902	0	460	5.442	2.995	11	annuïteit	470	hypotheek
Totaal						<u>79.282</u>	<u>0</u>	<u>5.495</u>	<u>73.787</u>	<u>46.165</u>			<u>5.505</u>	

1.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

Voor zover posten uit de enkelvoudige winst- en verliesrekening niet afwijken van de geconsolideerde winst- en verliesrekening zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

BATEN

15. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Zorgverzekeringswet	854.031	795.860
Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg	16.663	10.910
Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties	70.853	65.498
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	122.633	111.134
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	80.646	63.228
Totaal	<u><u>1.144.826</u></u>	<u><u>1.046.630</u></u>

15.1 Zorgverzekeringswet

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>De baten zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:</i>	€	€
Gefactureerde omzet DBC-zorgproducten	512.940	476.511
Mutatie onderhanden werk DBC zorgproducten en voorziening onderhanden werk	4.014	-1.311
Gefactureerde omzet GGZ	17.505	16.855
Dure geneesmiddelen	201.879	197.477
Add-on zorgproducten	73.195	59.810
Overige zorgproducten	44.498	46.518
Totaal zorgverzekeringswet	<u><u>854.031</u></u>	<u><u>795.860</u></u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

15.2 Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>De baten subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg zijn als volgt samengesteld:</i>	€	€
Subsidie opschaling curatieve zorg	10.870	4.976
Subsidie KiPZ	5.793	5.934
Totaal subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies	<u><u>16.663</u></u>	<u><u>10.910</u></u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

15.3 Beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>De baten beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:</i>	€	€
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	66.058	62.030
Calamiteiten hospitaal	2.068	1.849
Coördinatie traumaketenzorg	2.644	1.539
Overig	83	80
Totaal beschikbaarheidsbijdragen zorgfuncties	<u><u>70.853</u></u>	<u><u>65.498</u></u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST EN VERLIESREKENING

15.4 Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg

<i>De baten beschikbaarheidsbijdrage academische zorg zijn als volgt samengesteld:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Subsidie academische zorg	115.539	105.100
Kapitaallasten	7.094	6.034
Totaal beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	<u>122.633</u>	<u>111.134</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

15.5 Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

<i>De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening zijn als volgt samengesteld:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Zorgprestaties tussen instellingen	10.801	11.028
Niet gebudgeteerde zorgprestaties	18.484	13.623
Overige zorgprestaties	51.361	38.577
	<u>80.646</u>	<u>63.228</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

16. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

<i>De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rijksbijdrage werkplaatsfunctie en medische faculteit van UMC's	198.278	182.173
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	607	945
Overige subsidies	16.585	13.953
	<u>215.470</u>	<u>197.071</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

17. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De overige bedrijfsopbrengsten (niet uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten) zijn als volgt samengesteld:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek)	232.429	226.527
Overige opbrengsten	5.692	9.625
Totaal	<u>238.121</u>	<u>236.152</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

LASTEN

18. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

<i>De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten zijn als volgt samengesteld:</i>	2023	2022
	€	€
Personeel niet in loondienst	65.313	57.687
Opleidingskosten personeel	11.532	13.198
Schoonmaakkosten	3.363	3.084
Afvalverwerking	812	846
Waskosten door derden	1.905	1.680
Medisch onderzoek extern	1.212	841
Onderlinge dienstverlening door derden	7.361	7.423
Labonderzoek extern	3.082	2.008
Totaal	94.580	86.767

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

19. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	676.273	614.989
Sociale lasten	76.819	70.766
Pensioenpremies	90.381	94.439
Totaal personeelskosten	843.473	780.194
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Patiëntenzorg, Onderwijs en Onderzoek	8.110	8.059
Derde en vierde geldstroom	1.117	1.129
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	9.227	9.188

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	1.556	1.239
- materiële vaste activa	55.109	55.602
- mutatie investeringssubsidies	-5.822	-5.825
Totaal afschrijvingen	50.843	51.016

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

1.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

LASTEN

21. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	9.955	10.337
Algemene kosten	86.318	80.191
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	396.804	382.930
Onderhoud en energiekosten	35.298	24.824
Huur en leasing	10.779	10.011
Andere personeelskosten	26.488	22.528
Overige kosten	5.768	5.663
Totaal overige bedrijfskosten	<u>571.410</u>	<u>536.484</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

22. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Rentebaten	10.929	385
Ontvangen dividenden	0	0
Aandeel in winst van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	9.346	2.155
Subtotaal financiële baten	<u>20.275</u>	<u>2.540</u>
Rentelasten	-1.826	-2.754
Aandeel in verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	0	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-1.826</u>	<u>-2.754</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>18.449</u>	<u>-214</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

23. Belastingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Belastingen	0	0
Totaal belastingen	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Voor nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

24. Bijzondere posten in het resultaat

Toelichting:

Bewegingen met een opmerkelijk karakter zijn naast de verkoop van Julius Clinical Research B.V., indien relevant, toegelicht bij de betreffende posten.

1.1.20 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van het Universitair Medisch Centrum Utrecht heeft de jaarrekening 2023 opgemaakt en vastgesteld op 23 mei 2024.

De raad van toezicht van het Universitair Medisch Centrum Utrecht heeft de jaarrekening 2023 goedgekeurd op 23 mei 2024.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor een nadere uiteenzetting en de implicaties voor de jaarrekening en onze financiële positie verwijzen wij naar de paragraaf 1.1.5.15 Gebeurtenissen na balansdatum.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

<p>W.G. prof.dr. M.M.E. Schneider Voorzitter raad van bestuur</p>	<p>23-5-2024</p>	<p>W.G. ir. H.M.T. Broeders Voorzitter raad van toezicht</p>	<p>23-5-2024</p>
<p>W.G. drs. J.C.E. Kursten Lid raad van bestuur</p>	<p>23-5-2024</p>	<p>W.G. prof.dr. M. de Visser Vice-voorzitter raad van toezicht</p>	<p>23-5-2024</p>
<p>W.G. drs. J.W.R. van Lunteren Lid raad van bestuur</p>	<p>23-5-2024</p>	<p>W.G. drs. D. del Canho Lid raad van toezicht</p>	<p>23-5-2024</p>
<p>W.G. prof. dr. A.W. Hoes Vice-voorzitter raad van bestuur, decaan</p>	<p>23-5-2024</p>	<p>W.G. drs. ir. A.H.P. Kregting MBA Lid raad van toezicht</p>	<p>23-5-2024</p>
		<p>W.G. prof. mr. dr. B.A.M. The Lid raad van toezicht</p>	<p>23-5-2024</p>
		<p>W.G. J.H. van Gelder Lid raad van toezicht</p>	<p>23-5-2024</p>
		<p>W.G. drs. M.B.E. Maarsen Lid raad van toezicht</p>	<p>23-5-2024</p>

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2 OVERIGE GEGEVENS

1.2.1 Regeling resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat vindt plaats rekening houdend met de bepalingen die gelden voor een publiekrechtelijke rechtspersoon en zorginstelling. Dit houdt onder andere in dat gerealiseerde resultaten ingezet dienen te worden voor de (instandhouding van de) kerntaken van het UMC Utrecht. Vanuit die bepalingen en uitgangspunten is de resultaatbestemming zoals opgenomen in paragraaf 1.1.2. opgesteld.

1.2.2 Nevenvestigingen

Het UMC Utrecht, gevestigd op Heidelberglaan 100 te Utrecht, heeft als onderdeel van het UMC Utrecht een nevenvestiging het Wilhelmina Kinderziekenhuis gevestigd op Lundlaan 6 te Utrecht.

1.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en de raad van bestuur van Universitair Medisch Centrum Utrecht

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Universitair Medisch Centrum Utrecht (of hierna: UMC Utrecht) te Utrecht (hierna: de jaarrekening) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Universitair Medisch Centrum Utrecht per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023, in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktverordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojWMG) van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van UMC Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW, de RojWVG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, de overige gegevens, de bijlage verantwoording werkplaatsfunctie en het verslag van de interne toezichthouder in overeenstemming met de RojWVG.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om UMC Utrecht te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. de raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van UMC Utrecht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van UMC Utrecht;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of UMC Utrecht haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat UMC Utrecht haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze ongedeelde verantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de onderdelen of activiteiten binnen de groep. In dat kader zijn wij ook verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 24 mei 2024

KPMG Accountants N.V.

R.L.J. Greveling

1.3 Bijlagen

1.3.1. Bijlage verantwoording werkplaatsfunctie

De verantwoording over de besteding van de Rijksbijdrage Werkplaatsfunctie 2023 is opgesteld aan de hand van het "CapGemini model" waarover met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is afgesproken dat het voor de verantwoording gebruikt kan worden. Het model is eind 2017 geëvalueerd. Er hebben naar aanleiding hiervan marginale aanpassingen plaats gevonden, welke zijn afgestemd binnen de NFU en met de VSNU. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is hierover geïnformeerd. Het UMC Utrecht heeft het afgesproken model conform toegepast.

KOSTENTOEREKENING WERKPLAATSFUNCTIE

UMC Utrecht verantwoording 2023

	Grondslag	% WPF	WPF	huidig werk- plaatsbudget
Kosten gebouwen en terreinen	€ 110.857.908	25%	€ 27.714.476	26,5%
Genormeerde rente en afschrijvingen cf. DHAZ (Bron: OCW)	€ 59.355.869	25%	€ 14.838.967	14,2%
Overige gebouwgebonden kosten	€ 42.918.366	25%	€ 10.729.591	10,3%
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	€ 8.583.673	25%	€ 2.145.918	2,1%
Kosten medische en overige inventaris	€ 52.045.318	25%	€ 13.011.330	12,4%
Afschrijvingen	€ 29.368.047	25%	€ 7.342.012	7,0%
Kosten van kapitaal (5% van Afschrijvingen)	€ 1.468.402	25%	€ 367.101	0,4%
Huur, Lease	€ 1.253.889	25%	€ 313.472	0,3%
Verbruik, onderhoud en reparatie	€ 16.420.168	25%	€ 4.105.042	3,9%
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	€ 3.534.812	25%	€ 883.703	0,8%
Kosten personeel	€ 151.308.161	26,51%	€ 39.449.099	37,7%
<i>Medisch specialisten & ondersteuning</i>				
Salaris medisch specialisten	€ 59.527.429	36%	€ 20.834.600	19,9%
Functiegebonden kosten med. specialisten	€ 1.722.349	36%	€ 602.822	0,6%
Salaris niet-wetenschappelijk personeel tbv med. specialisten (20%)	€ 12.249.955	20%	€ 2.449.991	2,3%
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	€ 14.699.946	20%	€ 2.939.989	2,8%
<i>Overige wetenschappelijke staf & ondersteuning</i>				
Salaris wetenschappelijke staf	€ 37.564.573	20%	€ 7.512.915	7,2%
Salaris niet-wetenschappelijk personeel tbv wetensch. staf (40%)	€ 15.025.829	20%	€ 3.005.166	2,9%
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	€ 10.518.080	20%	€ 2.103.616	2,0%
Totale vertragskosten			€ 30.324.675	29,0%
Waarvan intern			€ 26.305.741	25,2%
Waarvan extern (affiliatie)			€ 4.018.934	3,8%
Affiliatie	€ 4.018.934	100%	€ 4.018.934	
Affiliatievergoedingen	€ 3.653.576		€ 3.653.576	
Indirecte kosten (10% van directe kosten)	€ 365.358		€ 365.358	
TOTAAL BEREKEND			€ 110.499.580	105,7%
RIJKSBIJDRAGE WERKPLAATSFUNCTIE 2023 (BRON: OCW)			€ 104.526.924	100,0%
VERSCHIL			€ 5.972.656	5,7%

Colofon

Dit is een uitgave van de raad van bestuur van het UMC Utrecht, mei 2023

Bezoekadres

Heidelberglaan 100, 3584 CX Utrecht
Postadres: Postbus 85500, 3508 GA Utrecht
www.umcutrecht.nl

Inhoud

Tekst en lay-out marketing & communicatie, UMC Utrecht

Heeft u vragen over dit verslag of opmerkingen over de inhoud?

Neem dan alstublieft contact op met de afdeling marketing & communicatie van het UMC Utrecht via telefoon (088 75 574 80) of mail (info@umcutrecht.nl).